
I N D E X O M N I V M

R E R V M , Q V A E I N Q V A -

tuor lib. Instit. Iuris Canonici

Io. Pauli Lancelotti con-
tinentur.

- B B A S quomodo & qualis
sit eligendus. 143
Abbas si iperet laico, ut mo-
nachum etiā causa disci-
plinæ verberet, utque incidit in ex
communicationem. 471
in Abbatē non potest eligi, qui non est
professus, sed bene in Episcopū. 144
Abbates debent p̄quirere fugitivos. 143
Abortū p̄curans punitur, ut homic. 463
Abscessi ex necessitate p̄moueri poss. 99
Absens potest vni de capitulo votum
suum demandare. 28
Absentia & mors æquiparantur re non
integra. 113
Absolui quis potest ex causa, ab alio,
quam ab Apostolico. 474
Absolutio potest delegari ex causa cer-
tis casibus. 476
Absolutio ab excommunicatione cau-
telam peri potest. 485
Absolutio non concedit, ubi manifestū
est delictū, nisi prævia cautione. 498

LANGELOT. INSTIT.

- Absolutio surreptitia non tenet. 489
Absolutus vi, vel metu, dupli excommunicatione innodatur. 490
Abstrahēs inuitū à sacris locis, excōmunicat: & quasi sacrilegus punitur. 251
Abstrahi nō potest quis inuitus à domo Episcopi, vel ab Ecclesiae circuitu intra triginta passus. 251
Abstrahi non deber liber homo violenter ab ecclesia, nisi impetrata vita & membrorum incolumentate. 251
Access. idē iutis est, qd de p̄cipali. 438
Accusator non probans obiectum. crimen, tenet ad p̄enam talionis 416
Accusato excipiēti de spolio à tertio factō, debet indulgeri tēp^o, itra qd, restitutio petat, & causā si pōt, finiat. 457
Acolytatus est de minorib^o ordinib^o. 81
Acta cum procuratore reuocato, donec ignoratur reuocatio, tenent. 328
Acta iudicij post reuocationem procuratoris non ignoratā non tenent. 328
Actorum omnium intimatio parti appellata est facienda. 415
Actor sequi deber forum rei. 304
Actor mittitur in possessionem rerum rei contumacis. 341
Actor, si ob potentia aduersarij contumacis non possit possessionē ingredi, vel

IVR. CAN. INDEX.

- vel illam amiserit, nihilominus efficitur verus possessor elapso anno. 341
Actor anno elapso nō reputatur possessor, si per eum stererit, quo minus intrauerit possessionem. 343
Actor si non venerit in termino, ad quem reum citari fecerit, debet reo reficere expensas. 345
Actor reo comparente debet clarum iudici libellum offerre. 346
Actor recusās subire iuramētū calunię cadit ab actiōe, & re^o habet p̄ cōf. 375
Actoris & rei conuenientis è qualis debet esse conditio in iudicio. 460
Actus præcedens subsequentem limitat & interpretatur. 326
Administratores hospitalium æquiparantur tutoribus. 265
Suprà dicta nō habent locū in hospital. milit. ordinum, aut religiosorum. 266
Adulterij appellatio est generalis, proprie tamen in nuptiam committit. 457
Aduocatus non potest esse testis in causa, in qua aduocauit. 386
Aduocati responsio nisi sit statim reuocata, facit litis contestationem. 372
Ædificans ritē, vel dotans acquirit ius patronatus. 124
Æquipollentiū non refert quid fiat. 415
114

L A N C E L O T . I N S T I T .

- Affect. punit, licet nō sequ. effectus. 125
Affinitas superueniens dirimit sponsalia de futuro. 187
Affinitas quid sit. 208
Affinitas & consanguinitas cōtrahitur etiam ex damnato coitu. 208
Affinitas subsequens nō dirimit matrimoniū, sed p̄cedēs legitimē p̄bata. 212
Agēti petitorio ad cōiugē obstat cōsanguinitatis exceptiō, secus si possel. 218
Alienatio rei Eccles. facta sine utilitate Eccl. & cleric. consensu, non valer. 291
propter Altaris detrimētū, ipsum altare, nō Ecclesia, est iterū cōsacrādum. 234
in Altari qui laborat, de altari debet & vivere. 101
Animal tuū si damnū dabit, potes libera ri illud dedēdo, nisi sit ferū anim. 465
Anim' & p̄positū distinguūt malef. 224
Apostatae qui sint, & quotuplex apostasia & qua poena punian tur. 446
Appellās ab interlocutoria debet in scriptis appellare: & intra triginta dies apostolos petere, & exhibere. 407
Appellās min' rationabiliter cōdēnat' i expēs ad inferior. iudicē remit. 410
Appellans ab ordinario potest corā eodem super alia causa conueniri. 413
Appellans vñ' ex plurib', si obtineat in cau

I V R . C A N . I N D E X .

- causa appellationis, prodest victoria consortibus, si sit idem negotium. 417
Appellās pōt ab interlocutoria p̄cōnitēre, sed appell. sunt reficiēdē expēlē. 412
Appellare lufficit corā maiori parte it-dicūm. 416
Appellatur à vicarjo ad Archiepiscopū, ab Archidiacono ad Episcopum. 58
Appellari nō pōt ad Papā à iudice seculari sedi Apostolicā nō subdito. 413
Appellari potest, si locus nō tut' parti as-signatur, vel sententia contineat manifēstā iniquitatē, etiā si sit rescriptum appellatione remota. 417
Appellatio quid sit, & quare inuēta. 406
Appellatio alia extra judicialis, alia iudicialis, & de iure canonico etiam extra iudicium appellatur. 407
Appel. Iudic. diuidit' duas species. 407
Appellatio est deserta lapsō anno, & ex causa biennio. 418
Appellationis p̄text' violatorib' interdicti minimē suffragatur. 496
Appellaōi legit. q nō defert, punit. 412
ad Appellationem prosequendam inter dum datur plus, quam biennium. 420
in Appellatione à diffiniūa non est necesse causam inserere. 409
in Appellatione ab interlocutoria de-

L A N C E L O T . I N S T I T .

bet talis causa allegari, quę si esset vera, reputaretur legitima. 409
Arbiter super pluribus si super vno tatu pronuncier, nō expirat cōpromiss. 334
Arbitri qui propriè sint. 331
Arbitrorū potestas non expirat re non integra, etiā non sequuta electione. 33
Archidiaconus est à iure constitutus vicarius, & quasi oculus Episcopi. 33
Archiepiscopus impedit, cōsecrationē sui suffraganei alteri cōmittere pōt. 47
Archieps potest visitare prouinciā, etiā quando suffrag. nō sunt negligētes. 261
Archiepiscopi sunt präsules episcoporū vnius prouinciæ. 25
Archipresbyter est vicarius Episcopi circa diuina, & archipresbyterorum duę sunt species. 57
Archip̄sbytero, foraneorū q̄ sit ptas. 57
Argumentum à regulari ad monachū, regulariter valet, & contra. 135
Argumentū p dationē istatię soluit. 199
Articuli plures connexi si per rescriptū cōmittant, & in vno remoueat appellatio, itelligit remota etiā in alijs. 416
Assassinū sicuti oīum homic. est atrocissimū, ita etiā atrocissimē punitur. 462
Assecut⁹ Episcopa. simoniacē, sed ignoranter, si fiat postea regularis, licet ad prim

I V R . C A N . I N D E X .

primū reuerti nō possit, alium tamen Episcopatum consequi potest. 70
Attentara post appellationem ante diffinitiuam non reuocantur, nisi primò de veritate constiterit. 414
Baptism⁹ operatur aīæ ablutionē, & in locum circunc. est institutus. 152
Baptismus alias fluminis, ali⁹ flaminis, alias sanguinis. 154
Baptismus non debet conferri in priuatis domib⁹, nisi ex necessitate, vel ob magnam nobilitatem. 159
Baptismus, nec chrisma possunt iterari, utrumque conferri potest tempore interdicti. 162
Baptismū iterantes sunt deponendi ab officio, & beneficijs. 158
in Baptismo multa fiunt, quæ non sunt de eius substantia. 158
in Baptismo, confirmatione, & catechismo debent patrini interuenire. 161
in Baptismo licet plena contingat peccatorum remissio, non tamen continet plena nouitas. 152
Baptizare seipsum nemo potest. 147
Baptizandi cura ad solos sacerdotes spestat, sed ex causa necessitatis quilibet potest baptizare. 152
Baptizantur paruuli in fide parentum, &

L A N C E L O T . I N S T I T .

& Ecclesiæ.

- Baptizari possit separata mater, q̄ filius
in ipso articulo parturiendi, nec ob
id creditur baptismus iteratus. 155
Bap. possit muti, surdi, & egroratēs. 156
Baptizari possunt dormiens & amens, si
ante somnum & amentiam habue-
runt propositum baptizandi. 156
Baptizari sine metu iterationis is, de
quo non est presumptio, quod sit ba-
ptizatus, potest. 157
Baptizatus in ægritudine non debet or-
dinari regulariter. 96
Baptizati ab hereticis, schismaticis, pa-
ganis, vel alias facinorosis, non sunt
denuo rebaptizandi. 155
Baptizat⁹ iuit⁹ charactere suscipit, & co-
geadus est ad obseruantiam fidei. 157
Baptizatus iterū scienter debet seueri-
simē puniri, ignoranter, non potest
ordinari, nisi ex necessitate. 158
Beneficiū ex simplici mādato de puidē
do nō pōt̄ prouideri obtinēti aliud bñ-
ficiū, nisi fuerit id expressum. 120
Beneficium nemosibi confert, nec vaca-
turi beneficij tenet collatio, aut præ-
sentationis promissio. 130
Beneficiū si cōferat nō idoneo ad resi-
dendū, & prouisus priuād⁹ est bñficio,

I V R . C A N . I N D E X .

- & collator conferendi potestate. 133
Bñficiū nō vacat p religiōis ingressū an-
te p̄fessionē, nisi de cōfessu ingressi. 140
Bñficiū restitutiōis in integrū nō in-
dulget, nisi intra quatuor annos. 422
Bñficij cōsequuti simoniacē, p accusat.
cōuicti, vel p iq̄sitionē differētia. 162
Beneficij collati pluribus vbi de priori-
tate non constat, primō posseſſor, dei
de maior prærogatiua præfert. 115
Bñficij appellatiōe non venit pēſio. 118
Beneficij spectantis ad prouisionē plu-
riū, cui mandatur prouideri, intelli-
gitur coniunctū. 120
Beneficia Ecclesiastica debēt sine dimi-
nutione conferri. 123
Bñficiorū pmutatio si cōplera est ex v-
na parte, & p alterā stat quo min⁹ ipleā
tur, restituit pars ad suum bñficiū. 65
super Beneficiorum pluralitate reſcri-
pto Apololico dispensatur, maximē
circa literatas personas. 114
Bigamus, & q̄ vxorem duxit viduā, eie-
ctā, vel meretricē, ordinari nō poss. 97
Bigamus quis dicatur 98
Blasphemus iniūcta libi pœnitētiam p-
agere recusans, quomodo puniat. 448
Bonum aliquod subsecutū, pcedēs deli-
ctum, & eius pœnam non aboleat. 226
Bona

LANCELOT. INSTIT.

- Bona quæ sita sacerdotib^o intuitu Eccl.
debent remanere apud Ecclesiam. 299
Bona serui promoti ad sacros ordines
ab intestato decedentis diuiduntur in
quatuor partes. 301
Bona hæreticorum post latram senten-
tiam confiscantur. 441
Bona hæreticorum etiam post mortem
confiscantur. 442
Cadauera punitorū pœnitentiū sunt
tradēda sepulturę Ecclesiast. 272
Canones qb^o cōstent & quotuplicia sūt
Concilia, & q̄ Concilia vniuersalia. 15
Canonica portio qd sit, & quotupl. 274
Canonica portio, de his quæ quis vires
& sanus contulit alicui Ecclesiæ, cu-
rato non debetur. 264
Canonica portio soluitur Ecclesiæ, in
qua quis diuina percipit. 275
Canonica portio de quibus relictis nō
detrahatur. 276
Canonica episcopalis quid sit. 277
Canonica portio Ecclesiæ debetur de re
lictis Episcopo, quam tamen poteſt
testator prohibere. 278
Canonica portio, si quid simpliciter E-
piscopo à coniuncto fuerit relictum,
in dubio non debetur Ecclesiæ. 279
Canonica purgatio quæ sit: & quales el-
se

IVR. CAN. INDEX.

- se debent purgatores. 429
Capitulum sede vacante potest insti-
tuere præsentatos. 131
Capitulum sede vacante non fungitur
vice Episcopi in conferendo. 106
Casus, in quibus solennis libelli porre-
ctio non est necessaria. 340
Casus excepti ab illa regula, spoliat^o an-
te omnia est restituendus. 465
Casus resignationis non includitur, nec
verificatur in casu mortis. 117
Casus futuræ vacationis non verifica-
tur in casu nouæ creationis. 117
Causa quid sit, & quid iudicium. 302
Causa suspicionis qualiter cognosca-
tur & expediatur. 316
Causa deferitur in tribus casibus ob
non petitos Apostolos. 408
Causa cessante cessat effectus. 106
Causæ vniendi sunt, necel. & vtilit. 236
Cautio, vide infrā in ver. Receptio.
Celeb^{are} nō licet, nisi i tēplis cōsecrat.
nisi ex priuilegio, vel causa necel. 227
Celeb. licet sub dio cōst. i itinere, & cele-
brās i priuatis domib^o est deponēd. 228
Celebrās i Eccl. polluta, vel simoniacē
cōsecrata, non īcurrat irregularit. 491
Censuræ Ecclesiastice appellatione
quid veniat. 349
Census

HAYKOBA

LANCELOT. INSTIT.

- Census & tributa de fruct. de quib. decimæ soluedæ sunt, nō debet deduci. 285
Census generaliter sumptus continet omnem pensionem, specialiter vero tantum cathedralicum. 257
Census quibus temporibus, & quibus causis potest constitui in ecclesiis. 258
Chrisma ieiunis & à ieiuno dari deber, nisi necessitas aliud cogat. 161
Chrisma non potest iterari, & conferri potest tempore interdicti. 162
Christmatis sacramentum operatur augmentum gratiæ. 160
Christiani non debet nubere infid. 197
Christianorum species & differentiæ. 23
Christianorum testimonia aduersus infideles admittuntur, sed non contraria. 323
Citandi sunt in confirmatione facienda, quorum interesse potest. 34
Citatio est initium iudiciorū, sine qua oēs actus regulariter sunt nulli. 337
Citatio ex 4. capitib. elusoria reddit. 336
Citatio ex qualitate loci non arctat ad comparendum. 337
Citat. à nō suo iudice nō tenet cōp. 336
Citatus legitimè qui mutauit iudicem, non propterea potest declinare iudicem, cūm sit præuentus. 337
Citatus ad inst. spoliatoris non tenetur compar

IVR. CAN. INDEX.

- comparere. 337
Citatus potest ex legitimo impedimento non cōparere, quo tamen cessante debet se iudici præsentare. 340
Clericus si, cūm mādatur ei p̄uideri de bñficio vacaturo, negligat petere præbendā, an poterit postea aliā petere. 113
Clericus in causa sue Ecclesiæ nō cogit iurare de calunia, secus in ppria. 375
clericu ingenuo, deficiētib⁹ successorib⁹ ab intestato, succedit in totū Eccl. 300
Clerico si modica sit lata iniuria, vel q̄ intulit, nō proœcta sit æratis, potest ordinarius absoluere eum. 475
Clerici qui aliquā fuerūt dæmoniaci, nō p̄ntr ad vltiores ordines pmoueri. 99
Clericum volentē percutiens, & clericus consentiens, sunt excōicati. 472
Clerici facientes querelā de suis maleficiis non sunt irregulares. 94
Clerici pro sepultura an possint aliquid exigere. 273
Clerici communiter viuentes soluunt prædiales decimas. 286
Clerici p̄ntr, maximè accedēte iusta cā, de bonis Ecclesi facere eleemosyn. 303
Clerici possunt testari de his, quæ acquisiuerunt non in cōtu Ecclesiæ. 301
Clerici habet priuilegiū, ne corā indice

KK

LANCELOT. INSTIT.

laico conueniri valeant, cui non potest vlo pacto renunciari. 324
Cler. & mon. an possint esse p̄curat 324
Clerici regulariter coram secularibus iudicibus postulare non possunt 324
Cleri. an possint certificari p̄ Eccl. & singularis p̄ onus p̄ viuenteritate sua 384
Clerici & monachi deleventes Eccle. sunt exēpi à munerib. personal. 246
Clerici miserabilium personarum ceteram debent suscipere. 246
Clerici tenentur ad murorū custodiam tempore necessitatis. 247
Clerici ob magnā necessitatē, vel vtilit. cōsulto Pontif. p̄t laicis subuenire. 255
Clericos detinens, vel ducēs in vincula incurrit excōicationē latr. ſuit. 470
Clericos q̄ rōne officij, vel intuitu dici plinē pereutiūt, nō sunt excōicati. 473
Coactus omnino excōicatis cōmunicans, nō cadit in excōicationem. 484
Coadiutor ex causa datur Ep̄o, cui⁹ datio ad sedem Apostolicā pertinet. 60
Coadiutor etiam inferioribus ab Ep̄is dādus est, & utrisque de facultatibus Ecclesia erit subueniendum. 50
Cognitio est triplex, spiritualis, legalis & naturalis. 204
Cognatio impeditia matrim. non oritur

IVR. CAN. INDEX.

tur ex sacramentis, exceptis baptis- mate & confirmatione. 205
Cognat. spūalis p̄ catechismū contracta inpedit matrimoniu cōtrahendū. 205
Cognatio spiritualis non dirimit ma- trimonium antea contractum. 206
Cognatio, licet plures nō debeant esse patrini, si plures tamen fuerint, cum omnibus spūaliter contrahitur. 207
Cognatio legalis mō affert t̄pale impe- dimentū matrimonij, mō ppetuū. 207
Cognatio naturalis quid sit. 208
Collatio de beneficiis causa permuta- tionis vacantiibus, facta aliis quām permutantibus, non tenet. 65
Collatio quomodo per rescriptū Apo- stolicum mandatur fieri. 109
Col. Apostolici indē facta accedēte de- creto irritate, ligat man⁹ ordinarij. 109
Collatio conditionalis, & concurrente decreto non impletis cōditionibus, non ligat manus ordinarij. 110
Collatio facta motu proprio plurib⁹ be- neficiis in eadē ecclesia simul vacan- tibus, intelligit facta de pinguiori. 111
citra Collationem factam post deuolu- tionem dispensari potest. 106
Col. an ante acceptiōnē beneficij de eo al- ter in non cōsentiente, puidere possit. 108

LANCELOT. INSTIT.

Comissa oia cēsentur, per quæ peruenit ad illud quod committitur. 310
Commoda cum sequi debēt, quem sequuntur incommoda. 124
Communicas excommunicatis incidit in excommunicationem. 479
Cōmunicans excommunicato in contemptū, incidit in maiore excommunicatiōne. 482
Communicans excommunicato in conuerēdo, non est excommunicatus. 485
Cōplices inferētiū manū violetas clericis, pari pœna cū inferētiib. punitat. 470
Cōpromissū termini lapsu expirat. 433
Compromissum morte tam arbitrio, quam cōpromittentium expirat. 454
Cōpromisi recipere pōt, q nō phibet. 332
Compromittere qui non possunt. 333
Compromitti potest tam in iudicē ordinariū, quam delegatum. 352
Cōpromitti in quib. psonis nō possit. 333
Cōpromitti nō pōt in laicū de re spūali, nisi sit clero adiunctus, vel in eū sit cōpromissum autoritate Apost. 332
Cōpromitti nō pōt in fœminas, nisi id pmitat regionis cōsuetudo & ordi. 333
Cōpromitti in quib. causis nō possit. 333
Concessum inferiori multo magis conceditur superiori. 26
Concessio generalis nō cōprehendit ea quæ

IVR. CAN. INDEX.

quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus. 167
Concilia quotuplicia sint, & quæ concilia vniuersalia. 18
Concilia principalia quatuor sunt. 19
inter Cōcilia discordātia pponit sūntia cius, qui est maioris authoritatis. 20
Concilia prouincialia quæ sint, & quā authoritatē habeant. 20
Cōcilia Rēp̄alia q̄ sint, & q̄ ip̄is ligen̄. 20
Conciliorū vniuersi. celebrand. initī. 19
Cōditiones turpes adiecte sp̄salib̄ vel matrimonio, nō vitiat, sed vitian̄. 182
Conferre ordinarius legat̄ & summus Pontifex possunt. 103
Conferens se p̄pria authoritate ad alia Eccle. & habita carebit & ambita. 63
Conficiens famosum libellū, & manifestans pari pœna puniuntur. 466
Confirmatio non conceditur nisi cum causæ cognitione. 42
Confirmatio in forma cōmuni nō p̄x-
iudicat appellatiōi, nec laudū inuali-
dū roborat, aut pcessū impedit. 420
in Confirmatione facienda citādi sunt,
quorum interesse potest. 43
Confirmatus qui non est, non potest res Ecclesiæ administrare. 41
Cōfirmat̄, & nondū cōsecr. exercet tñ K k

LANCELOT. INSTIT.

Et sunt iurisdictiois, & nō q̄ ordinis. 45
Confiteri debet vnuusque semel in
anno, & Eucharistiam sumere. 164
Confiteri non proprio sacerdoti tribus
casib⁹ quis potest. 165
Cōfiteſdi q̄ habuit p̄positū, p̄t absolui,
si ſicutia morbi nō poſſet cōfiteri. 169
Confessio, & contritio ſic ſatisfactio-
ne parum proficiunt. 168
Confessionem qui reuelat, in perpetuum
eſt in monaſterium detrudendus. 166
Confessorem eligendi licentiam poſſet
epiſcopus ſuo ſubdit⁹ cōcedere. 167
Confessus & probationibus conuictus
æquiparantur. 381
Confessus criminis coram inquisitore,
an poſſit cōfessionē ſuā reuocare. 417
Coniuges facta ſeparatione thori ob
fornicationē carnalē, poſt emenda-
tionē nō cōpellūtur ſe reſumere. 224
Coniugū altero inuito, poſſet quis vo-
ueret peregrinationem. 228
Coniugum infidelium vnuſ ſi conuer-
tatur ad fidē, & alter nolit ſibi coha-
bitare, an ſoluitur coniugium. 197
Coniugum infidelium ſi alter conuer-
tatur, & alius quoq; poſt tempus, an
debet ſe inuicem recipere. 197
Coniugium ſpirituale diſſoluitur per
degra

IVR. CAN. INDEX.

degradationem. 188
Coniugiorū multiplex differentia. 200
Coniuncti vxoris nō impediunt mar-
tria, cōtrahere cū cōiunctis viri. 211
Connexa & dependētia ſunt ſimul tra-
ftanda. 101
Consanguineā vxoris ſuā qui cogno-
uit, non poſſet debitum perere, licet
reddere teneatur. 211
Consanguinitas quid fit. 208
Consanguinitas contrahitur, etiam ex
damnato coitu. 209
Conſecratio expediti debet intra trię
menses poſt conſecrationem. 46
Cōfeſſor, interce debet ad min⁹; Epi. 46
Consentiētis ſacrilegis, vel quoquo mō
cōicantes, pari poena puniuntur. 449
Conſilia publica, nundinae & negotia
ſecl. nō debet tractari in eccl. 242
Conſtitutio quid fit, & quoquplex. 16
Conſtitutū in ecclēſi epifcopal. trahi-
tur et ad ecclēſias inferiores. 64
Conſtitutus nō in ſacris, præſentari poſt
in rectorem parochialis ecclēſiā. 113
Conſtruenti nouam ecclēſiam, poſſet
nouum opus nunciarī. 292
Conſuerudo quid fit, & vnde duxerit
originem, & quam vim habeat. 16
Conſuetudo praua non ligat. 17

L ANCELOT. INSTIT.

Contractus matrimonij suspeditur, donec extat psumptio qd nō possit cōtrahi. 214
Cōtrahēs sp̄salia cū impubere coacte, nō tenetur expectare impuberē. 184
Contrahentū si alter vtitur verbis dubiis, & postmodū mulierē carnaliter cognoscit, iudicat p matrimonio. 194
Contrito & cōfessio sine satisfactione parum proficiunt. 168
Contumax quis datur: quid sit contumacia, & quib⁹ pœnis puniatur. 340
Corepscoporum vſus sublatus est. 61
Corpore vitiatus, nisi modica siſtatio, ordinari non potest. 99
Conuiua non debent fieri in Ecclesiis, nisi ex necessitate. 244
Crimen ob quod renuntiari possit, quale esse debeat. 66
Criminum quædam solum Deum lidunt, quædam etiam homines. 431
Criminalia iudicia non habent aliquid simile cum ciuilibus. 425
Criminosus perseverans in criminе nō potest testificari. 324
Cultus disparitas, & creatoris cōtumelia sunt iusta cā dirimēdi matrim. 222
Datum in dispendium eligendi, vel illo etiam reclamante, non facit electionem simoniacam. 434
Debi

IVR. CAN. INDEX.

Debilitas corporis quæ renunciandi causam præbeat. 66
Decima quid sit. 282
Decimæ personales, quæ soluuntur ex rebus venditis & paratis pecunia decimata, quomodo soluantur. 283
De quibus decimæ tā personales, quām reales soluendæ sunt, de iis rebus non deducunt impēsa p iis instaurādis. 284
Deci de omnib⁹ pūerib⁹ solvi debet. 285
Decimæ & oblat. præscribi non pnt. 299
Decimar. aliæ pñionales, aliæ pñiales. 283
Decimas omnes soluere tenentur, tam Christiani, quām Iudæi. 285
Decimas soluere tenentut monachi, & aliij communiter viuentes, & de prædiis de nouo acquisitis. 287
Declinatoria exceptiones proponi debent ante omnem exceptionem. 250
Decrēta Pontificum Romanorū æquipollent decretis conciliorum. 21
Defectus magnus scientiæ tribuit legimam causam renunciandi. 67
Defectu, qui obuenit mihi ex te, nō potes vti cōtra me ad tuū cōmodū. 478
Deficiēs in purga, habe ē p cōuictio. 318
Degrado duplex est, verbalis & actual. 71
in Degradatione sacerdorū ob cām hęresis pōt procedere solus Ep̄s delin-

HAYKOBA

LANGELOT. INSTIT.

quentiū cum suis minoribus platis. 73
Degratus traditur curia seculari, & pro eo debet ecclesia intercedere. 74
Delegatus habet iurisdictionem etiam in cum, in quē facta fuit alienatio post imperatum rescriptum. 311
Delegatus sedis Apostoli in causis q̄ agitantur

Delegari pōt vna causa etiā plurib⁹. 309
Delegatio soluitur reuocatione iurisdictionis re integræ. 312
Delegatio soluitur morte tam delegatum, quam delegatorum. 313
Delegatio perimitur impedimento delegati, tam juris quām facti. 314
Delegatio recusatione extinguitur, cū iudex datus suspectus postulat, &c. 315
Delegatus à principe regulariter nō pōt quē citare, vt cōpareat personaliter. 308
Delegatus à Papa non subdelegat nisi personis enumeratis. 308
Dele. vn⁹ ex plur. si negotiū ichoauerit, alij nō p̄mit se intromit, nisi ex cā. 310
Delegatus debet diligenter seruare fines mandati. 310
Dele. admittit rōnabiles exceptiōes, nisi verba rescripti sonent in contrariū ibi.
Delegatus habet iurisdictionem etiā in cum, in quē facta fuit alienatio post imperatum rescriptum. 311

IVR. CAN. INDEX.

tan̄ corā se pro minori quatuordecim annorū, potest eidē curatorē dare. 310
Delegatus dēt in citat. inserere tenorē suae cōmissio, & designare suū auditor. 338
Delegatus à principe potest propriam sententiam intra annum exequi. 400
Delegato quid sit agendum, si iurisdictio eius expiret in peremptorio. 339
Delicta publica etiam publica p̄nitentia lui debent. 163
Delinquentis capt⁹ si p̄tendatur cleric⁹, virtutia sit, quis cognoscere debeat. 305
Delinquentis capt⁹ habit⁹ p̄ clericō, statim debet restituī iudici ecclesiastico. 306
Demonstrati debet per exteriora, quālis quis si. interius. 54
Depedēt, & cōnex. sūt simul tractā. 101
Deponere proptius solus Episcopus potest constitutos in minoribus ordinibus secus in maioribus. 73
Deprehesi in scelere, & vulnerati, si confessi ex vulnerib⁹ mortui fuerint, non priuātur ecclesiastica sepultura. 273
Deputatis vlti. supplicio sacramētū penitentiā & Eucharistiā nō negatur. 169
Descēdētes ab hæreticis usq; ad quē gradū beneficiū eccles. habere possint. 451
Detinēs, vel ducēs clericos in vincula, in currit excōlationē late sēcētia. 470
Deuo

LANCELOT. INSTIT.

Deuolutorio fit ad ordinariū, regul. prāla
tis nō cōferētib⁹ infra sex mēses. 104
Deuolutio nō hēt locū in Eccle, nō nu-
merata, & q̄n dignitas est suppres. 106
Deuolutionis tempus currit tantum nō
impeditis, & à die notitia. 105
Deo dicatos hoīes corpuliter offēdūt,
incidūt in excōicat. lat̄x sentētia. 470
Diaconi in 20 anno ordinari possūt. 79
Diaconi in sacris constituti sunt, & sub-
diaconi: & eorum officium. 78
Dicenti se velle ingredi religionem, est
certum tempus præfigendum. 222
Diebus feriatis in honorē Dei, etiā ex
cōsensu partiū non potest procedi. 183
Diffamato de excōicatione non possu-
mus communicare, nisi se purget. 480
Dignū maius trahit ad se minus dig. 175
Dilatiōes ad testes examinādos tres da-
ri possūt, & ex causa etiam quarta. 387
Dilatoriæ except. nō declinatoriæ regu-
lariter pponunt ante litē contest. 470
Dispēsari pōt cū paruulis, q̄ cupiditate
parētum Ecclesiās sunt consecuti, post
liberam resignationem. 437
Dispensari potest circa collationem fa-
ctam post deuolutionem. 106
Dispositio regulariter restringitur ad
tempus præfens. 118

Diuor

IVR. CAN. INDEX.

Diuortiū ē dissolutio matrimonij, & sepa-
ratio thori pōt appellari diuortiū. 220
Domestici, & similem habentes causam
non possunt esse testes. 388
Dominus, præstito iuramento de impu-
nitate, potest seruum suum etiam inui-
tum ab Ecclesia abducere. 246
Dormientes ex cōmissio homicidio non
incurrunt i regularitatem. 94
Dotans, vide suprā in verb. Aēdificans.
Dotes vxorum ob hæresim maritorum
non sunt confiscandæ. 441
Eccl. primi nō habuit subdiacon.
& apud antiquos subdiaconat⁹ nō
reponerbat inter sacros ordines: & sub-
diaconus potest eligi in Episcopum. 78
Ecclesi si steterit vacans per sex menses,
beneficium deuoluitur ad capitul. 105
Eccl. si ob patrōrū discordiā destrimētū
patiat, pōt epis. interdictere diuinis. 127
Ecclesia noua ob commoditatē ple-
biū aēdificari potest, qua tamen ma-
trici honorem exhibere deber. 131
Ecclesi noua aēdificari potest, vt putā pro
leprosis vniueritatis intuitu. 231
Ecclesia indorata collectari nō dēt. 232
Eccl. dēt, q̄to potest citius cōsecrari. 233
Ecc. cōsecrāda est ab Epi q̄ pri⁹ baptiza-
uit incolas regiōis, vbi cōstrūta ē 233
Eccl

LANCELOT. INSTIT.

- Ecclesia semel consecrata non debet amplius consecrari. 233
Ecclesia polluta debet reconciliari. 234
Ecclesia q̄ib⁹ tuncque diebus potest cōsecurari, sed bolum ab episcopis. 235
Eccel vbi sepulta s̄nt̄ corpora infidelium, nō dēt consecrari, s̄nt̄ seruata forma. 236
Eccle vacās licet possit vñiri, vñio tñ eccliarū vacatiū dissoluti non pōt. 240
Eccles. & minor restituuntur aduers⁹ sētētiā, etiam à sede Apost. Iacam. 303
Eccles. restituitur aduersus quāl̄bet lēsionē, etiā aduersus alia ecclesiam, ibi.
Ecclesia Romanæ oēs eccles. subsūt. 23
Ecclesia censemur relictum, relictum sacerdoti pro anima. 299
Ecclesiam nouam construenti potest nouum opus nunciari. 232
Ecclesia qui cōstruit præter epi cōsēsū, facit iactram sui patronatus. 233
Ecclesia suā nō potest quis grauare pro alienis debitis, & debita necessaria à prædecessore luenda sunt. 292
Ecclesia plures baptismales non debent fieri sub vñterminatione. 230
Ecclesia episcopo omnimodam subiectiōnem debent. 255
Ecclesia & prouincia de nouo cōuersę, in persoluēdis cēsibus seruabunt consuetu

IVR. CAN. INDEX.

- suetudinem vicinarum. 260
Ecclesi. oēs positæ in diœcesi subsūt epo, et mōasteria, & mōachorū capellæ. 263
Ecclesiis qui aliquid cōtulerunt, vel acquisuerunt, possunt pro modo collati vel acquisiti manumittere. 296
Ecclesiis parochialib⁹ mōachi p̄esse nō possunt, licet sec⁹ sit in regularib⁹. 143
Ecclesiasticæ p̄sonæ nō possunt à secularibus potestatibus collectari. 248
Ecclesiasticæ res sunt aut spirituales, aut temporales. 146
Ecclesiasticæ reputātur & res illæ, quas sacerdos acquisuit, cūm tempore sua promotionis nihil haberet. 298
Ecclesiasticus patronus habet ad præstādum mensis sex: laicus quatuor. 114
Electio Papa multa habet specialia. 30
Electio celebratur multis modis, & quo modo per inspirationem. 30
Electio quo dicatur celebrari per scrutinium & qui sint scrutatores 31
Electio quo p̄ cōpromissū celebretur. 33
Electio deuolutitur ad proximū superiore rem ob non seruatum formam, & ob negligentiam eligitur. 35-36
Electio facta de indigno ius eligendi transfert ad Romanū Pontificem. 36
contra Electionē factā à duob⁹ partib⁹ non

L A N C E L O T . I N S T I T .

- nō potest opponi, nisi de nullitate voti alicuius earū dictarum partium. 32
 Electas debet intra mēsē consentire electioni, alioqui alius poterit eligi. 40
 Elect⁹ post cōsēsū electionis p̄stitū, vel notitiā habita, quid agere debeat. 40
 Elect⁹ schismatic⁹ p̄t disp̄sari, si nullū ordinem à schismatis suscepit. 44
 Electo non est obediendum, nisi literis confirmationis ostensis. 41
 Eligendi ius quibus competit. 34
 Eligentes indignum per triennium elige non possunt. 37
 Eligentiu pars minor ad infringendam maioris partis electionem potest opponere de propria autoritate ac zelo, & de meritis electi. 31
 Eligere non possunt impuberis, & non constituti in sacris. 34
 Eligere à superiori prohibiti, absentes, haeretici, non possunt eligere. 35
 Eligi qui non possunt minor, &c. 38
 Eligi q nō potest, nō animi vel corporis vitio, sed aliās, potest postulari. 38
 Emphyteuta, vide infrā in verb. Ruinæ.
 Episcopalis & parochialis portio pari passu ambulant. 281
 Epatum administrare impedit⁹, cessatē ipedimēto an ad dignitatē reuertat⁹. 81

Episco

I V R . C A N . I N D E X .

- Episcopatum aſſecutus ſimoniacē, ſed ignoranter. 70
 Ep̄s, & electus debent poſtulari, non eligi: ſecus abbas & alij inferiores. 39
 Episcopus cauere debet ab improborum commercio. 51
 Episcopus orationi & prædicationi debet inſiſtere. 52
 Ep̄s hospitalis eſſe debet, & liberalis. 53
 Episcopus non debet ſecularibus negotijs ſe implicate. 53
 Ep̄s pudicitiae ſtudioſus eſſe debet. 54
 Ep̄s qui ſemel ad vitam Monachalem tranſiuit, non potest rurſus ad episcopalē dignitatē reuerti. 68
 Ep̄s proprius ſolum potest deponere cōſtitutos in minoribus ordinibus. 73
 Ep̄ ſolus delinqūtiū cum ſuis minoribus prałatis pcedere p̄t in degradatio[n]e lacerdotū ob causā haeretis. 73
 Episcopus tātū ſacros ordines cōfert, miuores interdum & alij. 88
 Ep̄s & capitulū ſi habeat p̄tē cōſerēdīcōiūctū, nō potest vñ ſine altero ni ſi in vno ſubſit, ipedimētu cōferre. 104
 Ep̄s qui inſtituit ſecundo loco præſentatum, in p̄enam tenet ut prouidere etiam primo præſentato. 115
 Ep̄s potest ex cauſa ecclēſiā paronatā

L I

LANCELOT. INSTIT.

Icdm certam formā cōmendare. 127
 Ep̄s in ecclesia iuris patronatus laicorū
 ex causa pōt ponere Oeconomos. 128
 Ep̄s pōt interdicere diuinis, si eccl. ob pa-
 triorū discordiā detrimētū patiat. 127
 Episcopus non potest spēnere patroni
 præsentationem. 129
 Episcopus potest suo subdito concedere
 licentiam eligendi confessorem. 166
 Ep̄s excrescentibus fidelib̄ nouā ecclē-
 siam construere potest, & ynam in
 plures diuidere. 133
 Ep̄s fabricās eccl. nō est periur⁹, licet iu-
 rauerit non alienare ecclesiastica. 250
 Episcopus proprius minores ecclesias
 potest vnire. 238
 Ep̄s pōt ecclsiā loco religioso donare,
 et nō vocato rectore, vel desensor. 239
 Ep̄s nō pōt nouū cēsū imponere, vel ve-
 terē augere, prēter cathedraliū. 259
 Ep̄s ex causa, & nō in appriā vtilitatē
 potest nouum cēsum constituere. 260
 Ep̄s remittens ecclsiā seruitia, non cē-
 fetur remittere procurationem. 261
 Ep̄s ob vrgētē necessitatem potest exi-
 gere charitatium subsidium. 262
 Ep̄s cū ecclsiā inferiorib⁹ non diuidit
 sibi relictum, sed bene detrahit quar-
 tam de relictis ecclsiis. 267

Episco

IVR CAN. INDEX.

Ep̄s regulariter nō pōt aliqd agere sine
 consensu, vel consilio capitulo. 290
 Ep̄s feudū à vasallo alienatū, pōt alteri
 sub cōditiōe recuperādi cōcedere. 295
 Ep̄s pōt feudū de uolutū alteri cōce. 296
 Ep̄s pōt pmutare terras duarū eccl. suę
 diaœcisis, illarū accedēte consensu. 297
 Episcopus non potest dispenſare cū ele-
 ctio simoniacc, licet ignoranter. 434
 Ep̄o ex causa durus coadiutor: cuius da-
 tio ad sedem Apostolicam pertinet. 60
 Episcopo conceditur pro sepultura pro-
 pria ecclsiam ædificare, aut nouum
 monasterium construere. 350
 Episcopo quædam pertinent iure ordi-
 nationis, quædam lege iurisdictionis,
 quædam lege diaœcelsana. 256
 Episcopo & ecclsię si quid coniunctim
 legatur, fit inter ipsos diuisio. 279
 Ep̄o si testator aliqd reliquit, & aliquid
 ecclsiis, seruāda est testatoris volun-
 tas, nisi su facta in fraudem. 280
 Ep̄o dēetur à rectorib⁹ quarta decimaru
 quas exigunt, si pscripta fuerit. 290
 Episcopum qualcum eile oporteat. 36
 Ep̄i sunt, qui p̄sunt maiorib. populis. 25
 Episcopi duobus modis erantur. 27
 Episcopi & presbyteri olim erant ijdem
 & cur forma militata. 76

L. I.

HAYKOBA

L A N C E L O T . I N S T I T .

- Epi Italici nō dēnt ordiare Ultramōtanos nisi dicitēta Papæ, vel sui ordin. 91
Episcopi soli chrismant. 160
Episcopi debent propalare nomina excommunicatorum. 483
Epi & superiores nūq incurru sēcētiā interdictivel lūpētonis ipso iure. 499
Episcoporum ordo est tripartitus. 24
Epis visitantib⁹ debetur procuratio. 260
Epis pruincialibus deficientibus, aduocādi sunt episcopi vicinæ pruinciaæ. 47
Episcopos transferre ad solum Romanum Pontificem pertinet. 63
Error i psona impedit matrimoniu. 194
Error psona & cōditiōis impedit matrimoniu, nō aut qualitatis & fortūae. 195
Error personæ qualis sit conditionis, fortunæ, & qualitatis. 196
Eucharistiā ppriē sacerdotes cōficiunt: im ppriē et diacon⁹, & subdiaconus. 80
Eucharistia à presbytero tantum exhiberi debet, non ab inferiori. 169
Eucharistia Scenicis & histrionibus non est danda. 192
Eucharistiæ sacramētu maximū est, & saltē semel in anno debet assumi. 170
Examen debet præcedere collationem beneficiorum. 84
Exceptio quid sit: & quotuplex eius est

I V R . C A N . I N D E X .

- est species. 349
Exceptio si opponas cōtra agētē spolio, pquā cōcludat' actorem nō possedisse, spoliatus ante oia non restituitur. 368
Exceptio excōmunicatiōis licet sit dilatoria, ramen potest opponi & ante & post litem contestatam. 351.352
Exceptio excoīcationis cūm opponitur, seruanda est certa forma. 352
Exceptio excōmunicatiōis pōr' actori apponi i pria tantum instantia. 352
Exceptiones ducuntur ex loco, & ex tēpore, & ex alijs fontibus. 351
Exceptiones peremptoriae sunt que ius actoris perimunt. 353.354
Exceptiones perēptorię litis finitę sunt, que impediunt litis ingressum. 354
Exceptiones peremptoriae apponuntur post litem contestatam ante sententiā. 355
Exceptiones præjudiciales sunt q alteri causis præjudicium afferunt. 355
Exceptiones ratiōabiles admittet delega t⁹, nisi verba rescri, sonet i cōtrariū. 355
Exceptiones contra testes, peremptoria rum naturam sapient. 353.358
Excipiēs nō cōhēt agentis intent. 359
Excommunicari non potest unus p de dicto alterius. 494
Excommunicatio quid sit. 474

LANCELOT. INST. I.

- Excommunicatio minor à pceptione sacram.
maior etiā à fidelium coine separat. 469
Excommunicatio iudicialis est, quam
inficit index. 476
Excommunicationis sententiam debet pcedere
monito, & debet fieri in scrip. 477
Excommunicationis absolutio ad cau-
telam peti potest. 485
Excommunicationis absolutio non de-
bet peti omisso medio. 486
Excommunicationum aliae sunt latē sen-
tentia, aliae ferendae. 469
Excommunicatus minore excommuni-
catione eligit, secus maiorem. 34
Excōicat' nec pproprio nomine, nec alic-
no pōt esse iudicio, nisi ad defen. 324
Excōicat' à delegato pincipis, delegato
mortuo qñ & à quib. possit absolui. 342
Excōicatus nō potest reconuenire. 362
Excōmunicat' h ante mortē ostēderit si-
gna pœnit. etiā mortu' pōt absol. 480
Excommunicatus minori, si indurēscat
in ea, poterit excōmunicari maio. 482
Excommunicatus cui Papa communi-
cat, non propterea censetur absol. 491
Excommunicato communicari non
potest ante absolutionem. 479
Excommunicato oēs q ante plationē
sententiæ tenebantur communicare,
tenen-

IVRIS CANON. INDEX.

- tenantur etiam post. 48;
Excommunicatum iniustè si quis se di-
car, prius est absoluendus antequām
sint admittendē probationes. 489
Exēpla solēniter iupta, fidē faciunt. 392
Exorcistatus est de minoribus ordin. 81
Expectatiuam habens potest acceptare
bñficiū vacaturum primum, vel se
cundum, vel alterius, non certū. 114
Expensæ vide suprà i ver. Appellantem.
Expositus, vide infrà in ver. Filius.
Expressio eius quod tacitè inest, nihil
operatur. 116
Expressi & taciti eadem est virtus. 408
Extrema vñctio solet exhiberi ijs, de
quorum morte dubitatur. 174.175
FActa plus operant, quām verba. 415
Fama p̄fstat adminiculum ceteris
probationibus. 396
Ferijs inductis hominum causa renun-
tiari potest. 338
Festa dedicationum ecclesiarum debet
celebrari. 236
Feudū à vñallo alienatū, pōt ep̄f alteri
sub cōditione recuperādi cōced. 295
Feudum deuolutum potest per episco-
pum alteri concedi. 297
Fideles post receptum baptismū debent
christmari. 160

LANCELOT. INSTIT.

- Immunitas i titulo de immunitate eccl
ecliarū largè assumic, & qd sit. 242
Immunitatis ecclie triplex est sp̄s. 242
Impediens conceptionem, vel abortum
procurās, punitur vt homicida. 464
Impeditus administrare episcopatum.
vide in verb Episcopatum. 69
Imperator, vide infra i verb. Laici.
Impubes si p̄ter paretū volun. monaste-
riū fuerit igrēss. an possit reclamar. 137
Impuberēs si p̄ ver. de p̄senti matrimo-
nium contraxe. talis contractus resol-
uitur in sponsalia de futuro. 179
Impuberēs volentes dissoluere sponsal.
non sunt audiendi. 183
Impuberēs & non cōstituti i sacris non
possunt eligere. 34
andultis Apost. derog. p̄t per pacta. 210
Inferens iniuriā & dam. dēt dānū passo
satisfacere, nec illum excusat ign. 465
Inferiori quod conceditur, multo ma-
gis conceditur superiori. 26
Infideles intra quartū gradum coniun-
cti, si conuertant, non sunt separ. 210
Ingerens se diuinis, incurrit irregulari-
tatem: & quid sit irregularitas. 499
Ingrēsus qui inuita vxore est mona. ab
eadē vxore egredi coact. ea mor. non
cogit rursus in monasteriū reuer. 226

Ini

IURIS CANON. INDEX.

- Initium vniuersal.concil. celebrandorū
post Apostolos quando cœpit. 19
Iniuria inferū re, vel ver. & literis 466
Iniuriarum vltor. ordinari non poss. 80
Innodatus pluribus non potest ab vna
tantum excommunicā, absolui. 489
Innowata p̄ iudicē post diffinitiuā sen-
tentiam à qua appellatū fuit, reuocat̄
statim per iudicem Apostolicum. 414
Inquisitio. Quando procedendum sit
per inquisitionem. 427
Inquisitor hæreticx prauitatis non po-
test procedere contra sortilegos. 447
Inscriptio non est necessaria, si crimen
opponatur excipiendo. 428
Inscriptio non est necessaria, si crimen
objiciatur, vt quis ab officij vel bene-
ficij assecuracione excludatur. 418
Instrumenta possunt exhiberi vique ad
conclusionem in causa. 391
Instrumentorum appellatione non lar-
ge sumpta, continentur solum scriptu-
re, quae in iudicio exhibitur. 391
Instrumenta non vitiaris, & de vicio
non suspectis creditur. 3Pz
Intentans spolia non potest reconueni-
ri, nisi super causā polij. 363
Interdictum quid sit. 4P8
Interdictū aliud iuris, aliud iudicis, 492
In

LANCELOT. INSTIT.

- Interdictum iudiciale quid sit. 493
Interdictum ecclesi. respectu personarum est strictè interpretandum. 494
Interdicti r̄ne pōt quis baptizari, christiani, & verbum diuinum audire. 496
Interdictorū qdā gnalia, qdā spālia. 497
Interdicta vniuersitate, & singuli de vniuersitate clementur interdicti. 498
Interdicto loco principali, censem interdicti & accessorius vicinus & cōtigu⁹. 499
Interficiens per industria similis est assassino. 462
Interficiens latronē non ex necessitate puni⁹, sc̄us si ex necessitate. 463
Interfici clericos q. posthabito habitu cōmittūt enorm. nō sunt excōicati. 473
Inuitus baptizatus characterē suscipit, & cogendus est ad obseruatiā fidei. 157
Irregularitas : vide s in ver. Ingereas.
Iceratū non dī, qd ignorat factum. 232
Iudex satisfacere debent de immoderato grauamine Christianis. 455
Iudex delegatus si pronuntiat se iudicē competentem, expirat iuri dictio. 314
Iudex delegatus quid sit. 306
Iudex debet h̄c notariū , vel duos viros idoneos, q scribāt acta iudicij. 315
Iudex benefaciet, si rem terminare querat sine tela iudicaria. 347
Index

IVRIS CANON. INDEX.

- Iudex debet esse contentus vna pœna ex pluribus. 345
Iudex non debet in causa supersedere obtentu exceptionis spolijs, nisi dicatur factum ab actore. 356
Iudex diligens esse debet examinando, super oībus qualita. ipsius causæ. 382
Iudex ex cā delegabit examē testiū. 383
Iudex qualiter pensare debeat dicta testimoniū, & quod potest illos repetere, & interrogare usque ad sententiam. 390
Iudex pōt testē repetere sup omisſ. 390
Iudex debet aduertere, ne dubium accipiatur pro notorio. 395
Iudex ex varijs dēt animū suū iſtru. 396
Iudex qui contra leges & conscientiam corruptus iudicat, variè punitur. 401
Iudex deputatus sup executionē sententiā admittit exceptionē fraudis, seu nullitatis, nō vt sup ea pronuntier. 404
Iudex ordinarius quis sit. 306
Iudex ordinarius teneat exequi sntiā delegati à principe etiam iniustā. ibidē.
Iudex ad que qm̄ prohibere nō pōt. 410
Iudex à quo cōpellere nō pōt appellatē à grauamine ipsius veritatē, p̄bare. 411
Iudex qn̄ periculū est i mōra, deber breuiare terminū p̄sequēdē appellat. 419
Iudex si p̄cesserit nō excipie inqūsito de nō diffamatiōe, p̄cess⁹ teneb. 427

LANCELOT. INSTIT.

- Iudex fœnectori potest præcipere sub pena excoicacionis, tam ut viuras exigat, quam ut exactas restituat. 454
Iudex aliquis excoicas in dubio cœset in ferre maiorem excoicationem. 478
Iudices duo ordinarij si sintias diuersas ferat, tenet sententia lata pro reo, nisi actoris causa sit favorabilis. 399
Iudicata sūm leges & consuetudinem dēt quilibet iudex, & sūmus Pontifex. 400
Iudicium quid sit, & quid causa. 302
Iudicium extraordinarium qd sit. 306
Iudicium summarium est, in quo subtili ordinis iudicatijs obseruatione prætermissa procedit. 317
Iudicia secularia q̄ sint, & q̄ Eccles. 303
Iudicia exercemus p̄ nosmetipſos, & per procuratores vel syndicos. 318
Iudiciorum secunda diuīſio. 307
Iuramentum aliud voluntarium, aliud necessarium. 393
Iuramentū recusandi q̄ sint iuste cāc. 393
Iuramentū deferundū ē reo, si p̄ eo sur p̄ suptiōes, niſi aliter iudex arbitret. 394
Iuramentū voluntariū ē, qđ defert à parte parti, qđ deferti potest referri. 394
Iuramenti de calumniā omissione non viciat processum. 376
Iurare de calūnia tenet p̄ curator. 371
Iura

IVR. CAN. INDEX.

- Iuratur de calūnia hodie etiam in causis spiritualibus. 375
Iuratur de calūnia etiam in causa appellationis. 376
Iufurandum deferri potest ad supplemam probationem. 393
Iurisdictio perpetuata per vnum, intellegitur perpetuata quo ad omnes. 310
Iurisdictio delegati à principe expirat per executionem sententię. 314
Iurisdictio expirat transacto termino, si in rescripto tempus apponatur. ibid.
Ius Canonicum vnde dicatur: quid sit, & ex quibus constet. 15
Ius Canonicū versatur circa personas, res & iudicia. 22
Ius Diuinum est, quod continetur in legē, & in Euangelio. 16
Ius eligendi quibus competat. 34
Ius patronatus quid sit, & quibus consistuatur. 123
Ius patronatus acquiritur per ritū edificantem, vel dotantem. 124
Ius patronatus transmittitur ad quos cunque heredes. 126
Ius patronatus donari potest, vēdi autē non potest, niſi cum vniuersitate. 129
Ius patronat⁹ quibus modis tollitur. 131
Iustus metus, vide infra in verb. Metus. Laicus

HAYKOBA
LANCELOT. INST. IV. CANON. INDEX.

LAICUS etiam de manu clericorū nō potest decimas recipere. 289
Laicus à laico corā seculari iudice cōue-niri dē, hīscā sit spūalis vel simil. 303
Laici non possunt eligere. 36
Laici & ēt ipēator nō pñt cōcedere pri-legiū super decimis, nō soluendis. 289
Latrones, vid̄ j. in ver. Publici latrones.
Lectoratus est de minorib⁹ ordinib⁹. 81
Legare rātū q̄s pōret de bonis ecclesia-sicis, quātum contulerit ecclesiā. 301
Legatus de latere non confer cathedralēs ecclesiās regulares. 170
Legat⁹ de latere pōt derogare iuri patro-natus ecclesiasticorū, non laicorū. 116
Legati missi, vel nati, vigore suā legat. nō cōferūt, nisi spāliter sibi cōcedat. 169
Lepra, vel similis morb⁹ sponsalia diri-mit, licet nō dirimatur matrimonī. 189
Libellus quid sit. 346
Libellus quæ continere debeat. 347
Libelli solennis porrectio in quibus ca-sibus non est necessaria. 347
Libello oblato debent reo dari dilatio-nes ad excipendum. 348
Libellorum alij sunt accusatori, alij conuentionales. 346
Libertas, vid̄ j. in ver. Seruus & libert.
Licētia cōces. à supiore religio. vt possit conser-

cōsentire p̄mis. de se facte, nō valet. 90
Litis cōtestatio est fundamentū iudicij,
& qñ dicatur lis contestata. 371
Litis contestatio necessaria est, cūm of-ficio iudicis pro actione instituit. 374
Litis contestatio quando non est necel-saria, quomodo cognoscatur. 374
Litis cōtestationē qui effectus sequ. 373
Litis pendentia non inualidat matri-monium contractum. 378
Lite pendente nihil innouandum. 377
Līas Papæ qui per se, vel p̄ alios fallant,
excōicati sunt cū suis fautoribus. 460
Līis falsis q̄ vti, si cleric⁹ est, officiis &
bñficiis priuac̄. si laicus, excōicat̄. 461
MAlitia plebis iustā tribuit renun-tiandi causam. 67
Malum facere non debemus, vt postea faciamus bonum. 453
Mandatarius, cuius non est electa indu-stria, potest alteri mandare. 122
Mandatum suscipiēs de ofdinib. confe-redis certis personis, non teneat eisdē prouideret de bñficio, sed mādans. 101
Mandatum faciens mentionem de col-latione, non potest trahi ad prēsen-tationem, vel inscriptionem. 117
Mandatum Apostolicum restrictionem recipit ex persona prouisi. 119

LANCELOT. INSTIT.

- Mandatū per quod prouideri debet de
beneficio spectāte ad prouisionē plu-
riū, intelligitur coniunctim. 120
Mādatū simplex de p̄uidēdo, nō ex-
tendit ad bñfi curatū, vel electiuū. 120
Mandatū simplex de prouidēdo, nō ex-
tendit ad obtinēre aliud bñfi. 121
Mandatum Apostolicum ex cā potest
executioni mandari etiā in alio loco
ab expresso in mandato. 312
Mandatum non complectitur maiora
quām sint in procuratorio expressa. 323
Mandatum morte cōstituentis expirat,
interdum etiam re non integra. 329
Mandati Apostolici fines sunt diligen-
ter custodiendi. 116
Manumis, ab eccl. vt eidē seruiat in diui-
nis, nō pōt se trāsferre ad aliā eccl. 90
Mater & filius in ipso articulo parti-
riendi, p̄nt separatim baptizati. 154
Materia, vīd suprā ī ver. Libello oblato.
Matrimoniu spirituale dissoluitur trāsl-
larione, renuntiatione, dispositione. 61
Matrimoniu nullo pacto contrahi pōt
ā constitutis in maioribus ordini. 82
Matrimonium quid sit. 176
Matrimonium præcedit alia sacramen-
ta ratione loci in quo institutum est,
t̄pis, latitudinis, & mysterij. 176

Matrim

IVR. CAN. INDEX.

- Matrimonium quando cum alia quām
sponsa contrahi possit. 181
Matrimonium per verba de p̄nti cōtra-
ctum, tollit sponsalia præcedētia. 186
Matrim. quantū ad ecclesiā, vt contra-
hatur, necessario requirit verba. 191
Matrim. quib. verbis aptis cōtrahat̄ ib.
Matrimonium dissolui pōt si vnum con-
iugum comperiatur post cōtractum
matrimonium seruilis cōditionis. 193
Matrimonium per errorem in persona
impeditur. 194
Matrimonium nō soluitur altero con-
iugum fidelū in hæresim lapsō. 199
Matrim. contrahendū à furore impedi-
tur, sed nō dirimit iam cōtractū. 201
Matrimonium impeditunt frigiditas &
coeundi impotentia. 202
Matrim. an possit à leprosis cōtrahi. 202
Matrimoniu accusari non potest ab eo,
qui tēpore denunciationis siluit. 216
Matrimonium potest accusari ex causa
etiam post denunciationem. 217
Matrimonium accusari potest non ex
causa delicti per solos coniuges. 217
Matrim. ex cā delicti accusari pōt per
oēs, sed potissimū coniunctiores. 218
Matri. regulariter dissolui non pōt. 220
Matrimonium cur non sequuta copula

M m 2

HAYKOB
S. M. A. I.

LANCELOT. INSTIT.

per religionis ingressū dissoluitur. 221
Matrimoniū ēt non cōsummatū, per sa-
cri ordinis suscep. nō dissoluitur. 222
Matrimoniū ob verā coeundi im-
potentiā, nō ob putatiū dissoluitur. 223
Matrimoniū an contrahi possit cum ea
quam vxore viuente cognouit. 231
Matrimonium non soluitur ob fornicationem carnalē, vel spiritualem. 124
Matrimoniū contractū per procurato-
rem reuocatum non tenet. 327
Matrimonij bona sunt sacramētū, fides,
proles & fornicationis remediū. 177
Matrim. cōtractus suspēditur, donec ex-
tat p̄sumptio, q̄ nō possit cōtrahi. 214
Matrimonia hodie v/q; ad quartū gra-
dum inclusuē sunt prohibita. 209
Matri, prohibētur contrahi clādestinē,
ne postea oporteat illa dissoluere. 214
Matrimonia clādestina si publicen-
tur, recipit Ecclesia. 97
Medici qui ægrotos ad pœnit. nō indu-
cunt, sunt ab eccl. ingressū arcēdi. 168
Mendicātes minores & p̄dicatores non
p̄nt profiteri ante lapsū anni. 138
Mendicantes solūm in ordinē Carthu-
siensium migrare possunt. 142
Metropolitan⁹ solūm in sua prouincia,
& certis diebus pallio vtitur. 49

Metus

I V R. C A N. I N D E X.

Metus iustus nisi purgatus fuerit, im-
pedit matrimonium. 201
Metus iustus excusat, adeò quod non
appellans habetur pro appellante, si
fuit protestatus. 415
Metu iudiciorū qñq; deuenit ad pacta,
ad trāsactiones & ad cōpromissa. 329
Minor 30. annis excōicatus, suspensus,
& constitutus in sacris, & schismati-
cus recōciliatus, non possunt eligi. 37
Minor xxx. annis postulari potest. 38
Minor 24. annis si in causis spūlib. in
iudicio esse velit, q̄o sit agēdum. 319
Minores debēt maioribus exhibere re-
uerentiam, maiores verò minoribus
amorem & charitatem. 83
Minores septēnio non possunt sponsa-
lia contrahere. 182
Minores 24. an. nō p̄nt cōtrahere mat.
nisi p̄ bono pacis, & ex necessitate. 191
Minores & Prædicatores indistincte de
omnibus obuentiōibus parochialē
portionem soluere tenentur. 276
Miserabilium personarum tutelam de-
bent clericī suscipere. 246
Missio in possessionem in causis benefi-
cialibus non habet locum. 344
Monach⁹ quis fit ex triplici capite. 136
Monachus semel factus, cogitū cema-

M m 3

LANCELOT. INSTIT.

- nere in monasterio. 141
 Monach⁹ nō pōt aliquid ppriū habere,
 nec cōtra hoc pōt Papa dīspēsare. 141
 Monachus pōret transire solum in ar-
 ctiorē religionem. 142
 Monachi non ordinantur, nisi de licen-
 tia Abbatis. 90
 Monachi non possunt p̄cess̄ ecclēsias
 parochialibus. 143
 Monachi an possint esse patroni alien-
 orum filiorum. 162
 Monachi deseruientes ecclēsias sunt
 exēpti à muneribus p̄sonalibus. 246
 Monachi, regulares & clerici cōiter vi-
 uētes soluunt prādiale decimas. 286
 Monachi decimas soluere tenentur, &
 alij communiter viuentes, etiam de
 prādiis de nouo acquisitis. 287
 Monachi nō possunt esse procuratores,
 nisi propriæ ecclesiæ. 323
 Monachi de consensu Abbatis possunt
 testimonium dicere. 384
 Monachi se inuicē, vel cōuersos percu-
 tiētes sūt ab abbate, vel Ep̄o absol. 476
 Monasterium, vide suprā in ver. Eccle-
 siæ, & in ver. Ingressus.
 Moniales se inuicem, vel conuersas per-
 cutientes, à quo sīnt absoluendæ. 475
 Monitio Canonica quæ sit. 483

Mors

IVR. CAN. INDEX.

- Mors & absentia æquiparantur re non
 integra. 313
 Mortem qui sibi inferunt, hñtū simi-
 les illis q̄ impenitētes motiunt. 464
 Mortuus ruri qui sepulturā non elegit,
 vbi possit sepeliri. 270
 Mortui tumulati cōtra Can. sunt exhu-
 mādi, si illorū corpora p̄nī discerni. 271
 Mortuis non communicamus, quibus
 non communicauimus viuis. 270
 Mortuos non humandos qui contem-
 ptis clauibus in locis sacrī humaue-
 rint, excōicationem incurront. 271
 Mulier viripotēs cōtrahēs cū impub. nō
 pōt resilire sed impubes fact⁹, &c. 184
 Mulier à viro educta, si vir moriat, non
 cogitur reuerti ad monasterium. 227
 Mulier restituēda si timeat fæuitiā viri,
 debet ab eo prāstari cautio. 229
 Mulier si matrim. cōtraxerit cū eo quē
 ignorabat cōiugarū, uxore prima mor-
 tua, erit in ei⁹ p̄tāte virū retinere. 230
 Mulieris ob solam traductionē ad do-
 mum nullum ius oritur impeditiuū
 sequentis matrimonij. 230
 Mulierē si q̄s duxit vel retinuit sciēs co-
 pulx nō idoneā, habebit vt sororē. 224
 Mulieres non sunt in forum trahendæ
 gratia testimonij ferendi. 383

Mm 4

LANCELOT. INSTIT.

- Muti signis nuptias pñt contrahere. 191
Natus annos 24. potest esse in iudicio super causis spiritualibus per se, & per procuratorem, non obstante patria potestate. 319
Nati ex clandestinis & interdictis matrimonij non sunt legitimi. 215
Necel. facit effectū reparari p affec. 166
Necessitas, vel simplicitas, excusat à communione cum hæreticis. 495
Negligentia authoris mei non intelligitur esse mea. 216
Negotia secularia non debent traduci in ecclesiis. 243
Nemo potest seipsum præsentare. 130
Nemo sibi beneficium confert, veluti nemo se præsentat. 130
Neophytæ non possunt eligi. 38
Nomina, vide infrà in ver. Præbenda.
Notorium probatione non indiget. 395
Notum publicè præsumitur notum etiā priuatim. 110
Nouale ē ager de nouo redact⁹, &c. 286
Nuptiæ consensu partium contrahuntur, nec sufficit cōsensus parentū. 190
Oblationes & decimæ præscribi nō possunt. 297
Oblatū sponte, vel datum gratia redimendæ molestiæ sup iure quæsto indebitè

IVR. CAN. INDEX.

- debitè illatæ, nō inducit simoniā. 438
Obtinentes aliquā præpositurā, debent habere eius præposituræ ordinem. 57
Oculo priuatus indistinctè promoueri non potest. 98
Officiū subdiaconat⁹ circa q̄ verset. 78
Offi. secularia q̄ exercuerūt, si hōesti sūt post redditā rōcinia pñt ordinari. 95
Opponens exceptionē quæ versus opponentē opponi potest, nihil agit. 359
Opponi non potest contra electionem factam à duabus partibus. 32
Ordinans simoniacē ac etiam ordinatus sunt puniendi. 84
Ordinari ex quibus causis siue respectibus homines prohibeantur. 89
Ordinari non pñt seruus & libertus ibi.
Ordinari quis non potest ab extraneo Ego, nisi de licentia sui ordinarij. 91
Ordinari olim furiosus, vel aliter vexatus, non possunt. 99
Ordinarius si sciat per surreptionē impetratam ab Apostolica sede absolutionem, quid agere debeat. 490
Ordinarij loca pia & religiosa possunt reformare auctoritate Apostol. 264
Ordinationē præcedere debet diligens scrutinium. 84
in Ordinationib. q̄ t̄pā seruari debeat. 85

M m 5

LANCELOT. INSTIT.

- Ordinatores debent instruere ordinando in diuinis. 83
 Ordinatus qui nondum baptizatus est, debet baptizari & rursus ordinari. 87
 Ordinatus ignorante domino si fiat monachus, fit liber. 183
 Ordinatus à simoniaco non simoniace, & simoniace non simoniacus ordinē conferens non sunt deponendi. 436
 Ordin. simon. & ordinās sūt puniēdi. 84
 Ordo scripturæ declarat mandatum. 119
 Ordo quid sit. 176
 Ordo facer, & votum solenne impediē matrimonium contrahendum. 196
 Ordini. minores oēs simul cōferrī pñt. 86
 Orphanotrophia, & loca similia Episcopis subsunt. 264
 Ostiariatus, est de minorib^o ordinib^o. 81
Pactum, per quod filia dotata renuntiat hēreditari patern^o, iuramento vallatum tenet. 330
 Pactum q̄od tendit ad periculum animæ, non ligat. 331
 Pacta sunt seruanda, & per ea etiam indulxit Apostolicis derogari potest. 330
 Paganus si plures vxores habebat, post fidem suscep̄tā adhærebit primæ. 198
 Pallij receptio non est differenda. 49
 Papa est ordinari^o oīum ordinariorū. 16
 Papa

IVR. CAN. INDEX.

- Papa potest renuntiare Papatui. 71
 Papa solus tribuit i^o in bñficijs vac. 112
 Papa nō onerat aliquem pluribus prouiſionibus, nisi id exprimat. 116
 Papa quod facit, cēsetur facere De^o. 223
 Papa si sciēter cōmisit appellatiōē posittā à suo delegato, iurisdict. primi dele gati est suspēla quo ad executionē. 405
 Parētes nō pñr esse patrini, ppriorū fili. nec abbates, vel mōachi alienorū. 162
 Parochialis portio de quibus rebus non detrahatur. 276
 Parochialis & episcopalnis portio pari passu ambulant. 281
 Pars minor eligēt ad infringēdā maiores partis elect. qđ possit opponere. 31
 Pars si se dicat post appell vel aliās nulliter fuisse excōicatū, qđ agēdum. 489
 Pars pōt sibi terminū prosequendæ appellationis breuiare, nō progare. 420
 Participatio cum excommunicato non criminol, illigat participantem minori excommunicatione. 482
 Passus missionē si mortuo deleg. præstet J. annū cautionē de parēdo iuri, etiam post annū recuperabit possessionē. 343
 Pater admittit ad testimoniū in causa filij, & ē cōtra i causa matrimonij. 219
 Patriarcha i. post Papam locū tenet. 14
 Patrini

LANCELOT. INSTIT.

- Patrini non debent esse plures, vel non baptizari, vel confirmandi. 161
Patronus Ecclesiasticus habet ad præsentandum menses sex, laicus quatuor. 125
Patronus laicus potest deferre ad superiores clericos, qui dilapidant bona ecclesie, cuius est patronus. 126
Patronus non potest que propria authoritate instituere sub poena excommunicationis. 129
Patronus non potest sciplum praesertare. 130
Patroni si in punitatione non sint concordes, attreditur maior & melior pars. 117
Patroni possunt conuenire de praesentando alternis vicibus. 113
Patroni putatiui præsentatio tenet. 130
Patronis defertur circa honorem, & vi-tæ necessaria subministranda. 131
Pecuniae appellatione continetur quidquid homines habent in terra. 432
Peso non venit appellatione beneficij. 118
Percutiens clericum in quibus casibus in Canonem latæ sententiæ non incidit. 472
Periculum quoniam est in mora, det iudex breuiare terminum prosequendem appell. 425
Permutatio beneficij si completa est ex una parte, & non per alteram, quid juris? 65
Permutatio beneficiorum fieri potest non obstantibus expectationibus. 65
Personales decimæ & pñiales quibus ecclesias

IVR. CAN. INDEX.

- siis debeantur. 283. 284
Pleraque dicta de creatione Eporum, habent locum etiam in aliis praelatis. 50
Plures non possunt deputari ad elendum insolidum. 29
Poena incestus, sodomiæ, & rei habitæ cum brutis est arbitraria. 457
Poena stuprantis mulierem honeste viuentem, & virginem deflorantis. ibid.
Poena raptorum, excommunicatio, depositio, & seruitus. 459
Poena simplicis forni. est arbitraria. ibi.
Poenitentes publicè non potest pmoueri. 94
Poenitentia qd sit, & effectus poeniten. 162
Poenitentia constat contritione, confessione & satisfactione. 165
Poenitentia certorum anno. est iniungenda parentibus opprimentibus filios. 344
Poenitentia tres sunt species. 163
Positiones quæ sint. 379
Postulari potest, qui non animi vel corporis vitio, sed alias non potest eligi. 39
Postulatio quid sit. 38
Postulatio restitutioonis in integrum differt executionem. 406
Postulatus si unus sit, alius electus, præponitur electus æque idoneus. 45
Præbenda per rescriptum Apostolicum cœditur pure, in die, & sub conditione. 109
Præbenda

L A N C E L O T . I N S T I T .

- Præbendæ conceduntur per collationē,
& per institutionem. 102
Præbēdæ ex 3. capitib. conferuntur. 103
Præcellens dignitate debet & innocen-
tia præcellere. 50
Prædicatores, Minores & Mendic. non
possunt p̄fiteri ante lapsum anni. 138
Prædicatores & minores indistincte de
omnibus obuentionibus parochialē
portionem soluere tenentur. 276
Prælatus in corrigendo debet miscere
seueritatem lenitati. 52
Prælatus nō debet tolerare puerulos. 52
Prælatus debet sobrius esse, prudens, &
peritus. 53
Prælaus pōt rē nō magni valoris in ali-
quem bene meritum transferre. 291
Prælat⁹ pōt alienare terrulas incōmodas
& min⁹ viles, itē seruos fugitiuos. 295
Prælati commitentes vices suas sub an-
nuo censu puniuntur. 438
Prælatis regul. nō cōferentib⁹ intra sex
mēses, fit deuolutio ad ordinariū. 105
Præpositurā aliquā obrinētes, debet hā-
bere & eius præposituræ ordinem. 57
Præsentare seipsum nemo potest. 130
Præsentari pōt in rectōrē parochialis ec-
clesiæ etiā nō in sacris constitutus. 131
Præsūptio orta ex actu habente, &c. 306

Precarium

I V R . C A N . I N D E X .

- Precarium soluitur ad beneplacitum
concedentis. 293
Presbyter appellatur potius à pruden-
tia quām ab annis. 76
Presbyter in 25. anno ordinari potest 79
Presbyter tñ dēt exhibere Eucharis. 171
Presbyteri & Ep̄i olim erant ijdem 76
Presbyterorū q̄ sit p̄t̄s & authoritas. 76
Princeps potest rem suā æqualē, vel ma-
iorē cū ecclesiastica permutare. 296
Priuatio p̄supponit habitum. 498
Priuilegiati super decimis, tenentur il-
las soluere de prædijs conductis. 288
Priuilegium quomodo tollatur. 287
Priuilegia sunt interpretanda, vt nemī-
ni indebetē damnu inferant. 287. 288
Probatio matrimonialis impedimenti
non potest reprobari. 220
Probatio spoliij absētia spoliatoris, & la-
ps⁹ t̄pis nō opérātur restitutioñē. 368
Probatio qđ sit, & quib⁹ modis fiat. 378
Probatio ex confessione qāo nascat. 319
Probationes ne intereant, multa conce-
duntur. 378
Probationes fiunt non solum testibus,
sed & instrumentis. 379
Probationes in quibus respiciunt perso-
nam iudicis. 394-395
Processus facti, & fūtię latę in ecclesiis,
vel

HAYKOBIA

LANCELOT. INSTIT.

- vel cemiteriis sunt nulli. 242
Procuratio ob oratoriū nō est exig. 262
Procurator ad eligendū nō pōt vnu procuratorio, aliū pprio noīe eligere. 28
Procurator ad contrahēdum matrimonium, non potest substituere. 178. 179
Procurator constitui potest paterfamilias, & filiusfamilias. 319
Procurator constitutus etiam ad ea quæ speciale mandatum exigunt, quomo-
do possit ea explicare. 322
Procurator regulariter in causis crimi-
nalibus non potest intervenire. 224
Procurator vniuersitatis, in qua sūt ex-
coicati, nō potest à iudicio repell. 325
Procurator reuocari potest expressè, &
tacitè. 325
Procurator qui substituit, non potest
substitutum reuocare, nisi & reuocan-
di habeat potestatem. 326
Procurator potest lites contestari. 372
Procuratori ad negotia, & ad iudicia,
quatenus substitui possit. 233
Procuratores duo si dati sint in solidū,
vtrius melior sit futura conditio. 321
Procuratores ēt iurare de calūnia tenē-
tur, qñcunque iudici videbitur. 376
Procuratoribus duobus ad eligendū da-
tis in solidū, nō pnt ambo eligere. 29
Professio

IVR. CAN. INDEX.

- Professio est duplex, tacita & expressa. 137
Professio ex cā post annū pōt differ. 137
Professio expressa & professio tacita
differunt. 139
Professus qui non est, non potest eligi
in abbatem, sed bene in episcopū. 144
Promot⁹ ad sacros ord.furtiuē cōtra phi-
bitionē plati, nō pōt fieri sacerdos. 86
Promoto per saltum potest prātermis-
so ordine dispensari. 86
Propinquitas viri reputatur vxoris, &
contra. 210
Prouentus ecclesiastici pnt vedi ad mo-
dicū tēpus, & ad precariā cōcedi. 295
Prouideri p initiationē qn dicatur. 123
Prouinci⁹ & ecclesiae de nouo conuer-
sa in persoluendis censibus seruabūt
consuetudinem vicinarum. 260.
Psalmitatus est minor ordo, & potest
conferri à solo presbytero. 81
Pubertas æstimatur non tam annis
quam corporis habitu. 191
Publicæ hō statis iustitia spedit matri.
cōtrahēdū, & contractū dirimit. 202
Publici latrones, & q in sacrī locis im-
munitaris spe duciti delinquūt, priuile-
gijs sacerorū locorū nō gaudent. 244
Purgatio quid sit, & quotuplex. 429
Purgatio sup notorio nō indiceda. 430
Nn

LANCELOT. INST IT.

Questio spolij per modū recōuen-
tiōis p̄posita, nō impedit p̄cessū
sup alia causa ciuil iter institutum. 365
Qualis quis sit interiūs, debet per exte-
riora demonstrare. 54
Raptorum p̄na, excommunicā-
tio, & servitus. 469
Raptus in propriā sponsānō cadit, & ra-
ptus per consensum purgari p̄t. 459
Rebaptizati nunquā ordinantur. 96
Receptio instrumenti, & cautio domini
quid operentur. 328
Receptus auctoritate Apost. quis dī. 115
Recipientes aliquid pro concedenda li-
centia docendi, puniuntur. 430
Recōciliati ecclesiasticæ sepulturæ post
reconciliationem tradi poterunt. 272
Recōuētio nō hēt locū corā arbitris 362
Reconuentio super causa criminali non
remititur. 363
Recusans respondere positionibus, ha-
betur pro confessō. 379
Redacta in publicam formā post mor-
tem tabellionis faciunt fidem. 392
Reditus decimarū locari p̄nt, dūmo dō
locatio non sapiat alienationem. 289
Refutatio mādati non impedit refutan-
tem acceptare, si mandans perdurer
in voluntate mandandi. 328

Regul

IVR. CAN. INDEX.

Regulares non appellant à correctione
sui pr̄lati. 413
Regularib. platis nō cōferētib. intra 6.
mēses, fit deuolutio ad ordinariū. 105
Relapsus quando quis dicatur. 444
Relapsus dī qui abiurauerit in vno arti-
culo, si post fit h̄ereticus in alio. 445
Relictum ei qui potest proprium possi-
dere, p̄sumit ut relictum intuitu pro
priæ personæ, non ecclesiæ. 281
Relictum sacerdoti pro anima cense-
tur relictum ecclesiæ. 299
Religionem nouam non debet quis in-
uerire, vel fundare. 145
Religiosi non possunt sibi sepulturam
eligere. 296
Renuntiare compellitur qui impetrauit
cedendi licentiam. 72
Renūtiari potest ob irregularitatem. 68
Renūtiari nō p̄t gratia laboris fugi. 68
Renūtiari potest per procuratorem. 71
Renūtiatio quid sit, & quibus ex cau-
sis possit renunciarī. 66
Renūtiatio ad eum fieri debet, ad quē
spectat confirmatio. 70
Renūtiatio facta post spolium non im-
pedit spoliati restitutionem. 367
Reparatio ecclesiæ pertinet ad posseſſo-
rem b̄neficij. 236

Nn 2

LANCELOT. INSTIT.

- Repetitio ad memoriam inuandam
conducit. 134
Replicatioes datur aduers⁹ except. 360
Res inter alios acta aliis præiudicium
regulariter non afferit. 402
Res eccle. pōt propter scriptioñē legiti-
mā ab ecclesia abduci, & detrahi. 297
Res ecclesiasticae sunt aut spirituales,
aut temporales. 146
Res spirituales sunt aut incorporeales,
aut corporales. 147
Rebus singulis singula sunt imponen-
da nomina. 102
Rescripti interpretatio ex loco sumit. 119
Rescripti interpretatio ex insertione
causæ elicitor. 78
Rescripto Apostolico dispensatur super
pluralitate beneficiorum. 114
Reseruationes legatorum expirant fini-
ta legatione. 108
Residens. Qui sine causa nō residet, post
monitionem priuandus erit. 134
Resignationis casus non includitur nec
verificatur in casu mortis. 117
Resilire quis licite potest ob fornicatio-
nem post sponsalia etiam iuramento
firmata cōmissa. 188
Restitutio in integrum semel negata
non conceditur amplius. 423
Resti

IV R. C A N. I N D E X.

- Restitui in integrum qui, & quando pos-
sunt cognoscere. 423
Reuelans confessionem, in perpetuum est
in monasterium detrudendus. 166.167
Reus contumax si dederit cautionē de-
stanto iuri, quomodo restituatur. 342
Reus conuentus si nolit vel non possit
excipere, si habeat vnde actorem re-
conueniat, poterit illū recōuenire. 360
Reus etiam coram iudice delegato po-
test actorem reconuenire. 361
Re⁹ cōvētus corā iudice laico: non pōt
recōuenire actorē sup cā spirituali. 362
Reus non tenetur edere actori, nisi in-
strumenta communia. 380
Reus citandus est ad videndum iurare,
& deponere testes. 381
Reo deferendum est iuramentum, si pro-
eo sunt presumpções. 394
Ruinæ, prædia inulta, & sylva extirpa-
tæ, possunt sub annuo censu concedi
in emphyteusim. 294
Sacerdos q̄ reuelat cōfessionē, i ppe-
tuū est i monasteriū detrudēd⁹. 166
Sacerdos non dēt quem absoluere de
casibus referuntis Papæ vel Episc. 167
Sacerdos consti. in p̄ctō morta, quoad
seipsū est suspensus, nō quoad alios. 172
Sacerdos contemnens constitutiōes Ec

Nn 3

HAYKOB
LANCELOT. INSTIT.

- clēsiā punit̄ pro qualitate culpæ. 215
Sacerdotes quotidie hodie pro populo
sacrificare debent, sed semel tantum,
non pluries. 171
Sacerdotes simplices non possunt pro-
prias ecclesiās facere censuales. 259
Sacerdotū i 2. classēs diuisio sumpsit ori-
ginem tam à testam. veteri, q̄ nouo. 75
Sacramentum quid sit. 148
Sacramentū Chrismatis operat augmē-
tum gratiæ, & soli ep̄i Christinat̄. 160
Sacramētū pœni. & Eucharist̄e non
denegat deputatis vltimo supplici. 169
Sacramētū euch. cōstat visibili forma,
veritate corporis, & spūali virtute. 173
in Sacramento altaris panis & vinum
fiunt vera caro & sanguis Dñi. 173
Sacramēti virt̄ est charitas & vnitas. 173
Sacramenta quomodo & quando sunt
illa tria quibus ea constant. 174
Sacramenta ministrari possunt à malo
ministro & hæretico. 150
Sacramēta nō eccl. sed Christi insti. 150
Sacramēta cōstat elemēto & verbo. 149
Sacramentum quēdam necessaria sunt,
quēdam voluntaria. 148
Sacramētorum necessa. qdā deseruiunt
ad ingressum, qdā ad proges. 149
Sacramentorum scđa distinctio. 149

Sa

IURIS CANO. INDEX.

- Sacrilegium committit tam intuitu re-
rum, quām personarum. 449
Sacrilegium ratione personarum com-
mittitur, cum quis clericum percutit,
vel cum moniali rem habet. 449
Sacrilegi varijs pœnis puniuntur. 448
Sanctorum scripta non inserta iuri cō-
muni, secundum post decreta Pontifi-
cum Romanorum locum obtinēt. 21
Schismatici qui sint, & quomodo diffe-
rant ab hæreticis. 439
Schismatici quomodo puniantur. 449
Scriptura solum publica i judicio fidem
facit, & quę sit scriptura publica. 392
Scrutatores qui sint. 31
Secundat nuptiæ absq; timore ifamiae
intra annū luct⁹ possunt celebrati. 226
Sede vacante is absoluit qui habet epis-
copalem iurisdictionem. 486
Seditiosi ordinari non possunt. 95
Sententia eius q̄'est maioris authorita-
tis, pponit iter discordātia cōcilia. 19
Sntia contra reum contumacem si de
causa liqueat, ferri potest. 344
Sntia diffiniriua est, quę condemnādo
vel absoluendo liti finem iponit. 397
Sntia debet ferri sedendo, & de scripti
recitatione, aliás non valet. 398
Sntia lata cōtra ius cōstitutiōis, licet sit

N n 4

HAYKOB

LANCELOT. INSTIT.

- nulla: secus tamen est in sententia lata contra ius litigatori. 400
Sententia lata postquam per 10. dies non fuit appellatum, regulariter retrahari non potest. 401
Sententia lata in reali actione mandatur executioni statim. 402. 403
Sententia per querelam & supplicacionem retrahatur. 424
Sintiam ex pluribus iudicibus sufficit quod unus recitet, vsus plurali numero. 399
Sententiarum duae sunt species, interlocutoria, & diffinitiva. 397
Separatio thori non habet locum pendente iudicio super adulterio. 221
Sepulturam eligendi unusquisque habet liberam facultatem. 267
Sepulturæ cur constituantur in ecclesiis & locis sacris. 266
Non potest quis etiam iure iurando a seipso abdicare liberam eligendæ sepulturæ potestatem. 269
Sequestratio fit ob dilapidationem etiâ lite pendente. 378
Seruus ordinatus sciente domino fit ex hoc liber & ingenuus. 89
Serui possunt etiam in uitio dominis contrahere matrimonium. 193
Simonia quid sit, & unde dicta. 432

Simo

IVRIS CANON. INDEX.

- Simonia aut est simplex conuentionalis, aut realis. 432
Simonia contrahitur cuiuscunque mulieris receptione. 432
Simonia ex quibus capitib. committat. 433
Simoniacè dicitur quod electus, etiam si quod digno rate eo datum fuerit vel promissum. 434
Simoniacè ordinatis cum suo ordinato, & clero mediatore est deponendum. 435
Simoniaci ordinari non possunt. 95
Simplicitas excusat a communione cum hereticis. 484
Sortilegi qui sint: & quod ab ecclesia sint omnino eiiciendi. 447
Spurious potest exerceri sine fide potest, sed non sine intentione ecclesiæ. 155
Spoliasse quis intelligatur praeter manifestam spoliationis vim. 366
Spoliatus opposens de spolio in modum exceptionis non cogitur respondere ante quam sit restitutus. 356
Spoliatus est ante omnia, & quoad omnia restituendus. 364
Spoliatus quot casibus dicitur quis priuatus a iudice, & quibus. 366
Spoliatus ante oiam est restituendus. 367
Spoliatus quando non sit ante omnia restituendus. 369
Spoliatus potest suspenso petitorio ante Nn^o 5

LANCELOT. INSTIT.

- conclusionem in causa intentare pos-
sessorum. 370
Spoliū cūm proponit in modū exceptio-
nis, nulla fert restitutioñ sūtia. 365
Spoliū quæstio p modū reconventionis
pposita non impedit processum sup
alia causa ciuiliter institutum. 365
Sponsalia quid sint, & vñ dicantur. 178
Sponsalia contrahuntur re verbis, lite-
tis & consensu. 178
Sponsalia contrahunt tripliciter, purè,
in diem, & sub conditione. 180
Sponsalia contracta sub cōditione era-
nescunt deficiente cond. nisi ab ea re-
cessum fuerit. 181
Sponsalia qui contraxerunt, debent cō-
pelli ad matrimonium, nisi aliquid tri-
ste timeatur. 183
Sponsalia contracta à parentibus, non
tenent, nisi filij assentiant. 185
Sponsalia dissoluunt ipso iure, qñ nō ha-
betur rō voluntatis cōtrahentiū. 185
Sponsalia dissoluunt p susceptionē sa-
cro. ordinū & ingressū monasterij. 186
Sponsalia qñ facto hoīs dissoluant. 187
Sponsalia dissoluunt cōtrario cōsēsu. 187
Sponsalia dirimuntur propter lepram,
vel similem morbum. 189
Sponsalia pura, & certa ex consensu va-

lida,

IVRIS CANON. INDEX.

- lida, licet aliās nulla, inducunt publi-
cæ honestatis iustitiam. 203
Sponsi si conferant se ad remotas re-
giones, sponsæ possunt se ad aliorum
nuptias conferre. 189
Spurius, vide suprà in verb. Postulari.
Subdiaconus potest quis ordinari in de-
cimo octavo anno. 79
Subdiaconi officium circa q̄ verset. 79
Superior de excommunicatione cogno-
scens quid agere debeat. 499
Superiori conceditur multò magis, qđ
conceditur inferiori. 26
Suspecti de hæresi, nisi se purgent, sunt
excommunicandi. 445
Suspensio est duplex, vt excommunica-
tio & interdictum. 497
Suspensio iudicis que sit. 498
Suspensio solum ordinem & statum ec-
clesiasticum respicit. 498
Suspensus quoad seipsū, nō quoad alios
q̄s ē, ob mortale p̄tū nō notoriū. 486
Suspensus à canone eligit, sec' ab hoīe. 35
Suspicio vehementer iterū haber vñ noto-
rij. 395. Syluæ, vide s in verb. Ruinæ.
Taciturnitas habitu bñficij inuali-
dat pusionē legari, nō ordinarij. 180
Taciturnitas obtēti bñficij ēt modici ob-
stat

HAYKOB

LANCELOT. INSTIT.

- stat, nisi puissit fact. motu pprio. 110
Talis quis præsumitur, in quali habitu
reperitur aliquandiu conuersatus. 306
Tempus deuolutionis currit solum nō
impeditis, & à die notitiæ. 105
Tempus ad prosequendum in quibus
casibus non currat. 418
Temp⁹ datū à iure ad p[ro]lequendā appella-
tionem p[ro]t breuiari p[ro] indicem. 419
Tempus interdicti, vide suprā in ver. in-
terdicti tempore.
T[er]pa q[uod] seruari debeat in ordinatione. 85
Terminus, habes suprā in ver. Pars.
Terrulas incommodas, & minus vtile[s],
item seruos fugitiuos potest prælatus
alienare. 294
Testator si aliquid Episcopo, aliquid ec-
clesijs reliquit, quo in modo seruetur te-
statoris voluntas. 280
Testis, & quid ei obiici possit. 358
Testis malæ vitæ caret fide. 384
Testi statim seipsum corrigenti nō adi-
mitur ob id fides. 390
Testes quales esse & qualiter iura re de-
bent super consanguinitate. 219
Testes possunt examinari etiam lite nō
contestata. 373
Testes q[uod] examinavit ad perpetuam rei
memoriam, quid agere debeat. 373
Testes

IVR. CAN. INDE X.

- Testes recusantes iurare, sunt poena ex-
communicationis cogendi. 382
Testes considerantur conditione, natu-
ra & vita. 383
Testes non possunt esse domestici, &
habentes causam similem. 386
in Testes qualiter & q[uod] obiici p[otest]. 388
Testes pbatorios & reprobatorios pro-
batoriorum reprobare licet. 389
Tractatus, vide s in verb. Sacerdotes.
Transactions quæ non sunt iuri con-
traria seruari debent, & partium iuri-
bus derogant. 331
Translatio inducta est ex utilitate, & ex
necessitate. 62
Tributa & census de fructib⁹ qb⁹ deci-
tiae solvēdē sunt, nō debet deduci. 285
Turnulati contra canones sunt exhu-
mandi. 271
Tutor potest item contestari. 372
Vacationis futuræ casus, non verifi-
catur in casu nouæ creationis. 117
Validum ab initio tractu temporis non
infirmatur. 385
Verba ét quantū ad ecclesiā sūt necessa-
ria ad cōtrahēdū matrimonium. 191
Verba apta ad contrahēdū matrim. 192
Verba plata in contrahendo matrimo-
nio sunt accipienda secundum cōmu-
nem

LANCELOT. INSTIT.

- nem intelligentiam. 192
Vicari⁹ epi nō pōt iquirere, punire, pri-
uare bñicij, vel eadē conferre. 58
Vicari⁹ cōstitui non pōt, hñs curā aiarū
in diuersis ecclēsijs, vel laicus. 59
Vicarius sine speciali mandato epi pōt
sede vacāte instituere præsentatos. 131
à Vicario appellat ad Archiepiscopū,
ab Archidiacono ad episcopum. 59
Vir q̄ viuente vxore ét ab eo separata
quoad thorū, secūdā cōsciā duxit vxo-
rem, etiā prima mortua separabit, à 2.
sed cum alia contrahere poterit. 230
Visitare qui possint. 261
Visitatores quid agere debeant. 144
Vitatio scandali iustum tribuit renun-
tiandi causam. 67
Vitiatus corpore, nisi modica sit leſio,
ordinari non potest. 99
Vitram regularem qui vout, monaste-
rium ingredi debet. 140
Vnctio, vide s̄ in ver. extrema Vnctio.
Vniendi causæ sunt necessitas, & utili-
tas. 237
Vnio quid sit & quotuplex. 230
Vnio dissoluitur temporis lapsu, & cau-
ſa cessatione. 240
Vnionis effectus quis sit. 239
per Vnionem non præiudicatur inribus
episco

IVR. CAN. INDEX.

- episcopalibus. 240
in Vnione faciēda reqrirunt cōsēsus nō
tm̄ capit, sed ér eorū qui lađi pñt. 237
Vniuersitatis intuitu potest noua ecclē-
sia ædificari. 230
Vniuersitate interdicta & singuli de v-
niuersitate censem̄t interdicti. 495
Votum non potest in electione reddi
per literas. 29
Votum solenne derogat simplici. 140
Vouere peregrinationem qui potest, e-
tiam altero coniugum inuitō. 228
Vsura quid sit, & vnde dicta. 451
Vsuræ si non sint quibus restitu pos-
sint, erogandæ sunt in pauperes. 453
Vsurarius licet de vsuris satisficeri man-
det p̄ hæredem, non tamen est traden-
dus ecclesiasticæ sepulturæ. 452
Vsurarius non est rem emens minus iu-
sto prelio. 456
Vsurarius est, qui à debitore recipit ali-
quid vltra tortem, etiamsi suscipiat in
se periculum. 356
Vsurariorum que sint pœnæ. 452
Vxor, cuius consanguinea à proprio vi-
ro cognita est, monenda est, non co-
genda ad continentiam. 212
Vxor & vir regularitet non possunt dif-
jungi. 225
Vxor

LANCELOT. INSTIT.

- Vxor a viro educta, si vir moriatur, non cogitur reverti ad monasterium. 227
Vxor non tenetur sequi sepulturam vi-
ri, si velitaliam eligere. 268
Vxor si sepulturam non eligat, tenetur
sequi sepulturam vi trimi viri. 268
Vxorem qui duxit viduam, eiectam
vel meretricem, ordinari non potest.
109
Vxorem publicam meretricem scien-
ter ducenti peccata remittuntur. 195
Vxorū dotes ob hæresim maritorum
non sunt confiscandæ. 421
Xenodochia, Orphanotrophia, & lo-
ca similia episcopis subsunt.
264
Xenodochia & loca similia non pos-
sunt in beneficium conferri, nisi in
certis casibus. 266

F I N I S.

H-203536

R V B R I C A E,

S I V E

S V M M Æ C A P I T V-
L O R V M . I V R I S
C A N O N I C I ,

Thomæ Noageorgi Straubingensis
opera in lucem editæ.

*Adiunctus quoque est in calce, precipiōrum
locorum, qui in Decretis tra-
stantur, Index.*

L V G D V N I,
APVD G V L I E L M V M
R O V I L L I V M .

1588.

THO. NAOG. AD
LECTOREM.

Huc quicunque cupis veteris Decreta parentum,
Et ritus varios, iuraque nosse, veni.
Non tio, ne cupias longis onerabere dictis:
Nam paucis rerum sota medulla patet.

АКУПЧА
МУЛДІЛІСТІК СУЧА

881

МОКАД 21 АХ 1

3

TIT VIII
RIS CANONICI,
SECUNDVM OR-
DINE M.

Dif. I.

De iure constitutionis naturalis & humanae. Humanum. Diuinæ leges natura, humanae moribus constant. Omnes. Ius genus, lex autem species eius est. Ius generale. Quid sit lex. Lex. Quid sit mos. Mos. Quid sit consuetudo. Consuetudo. Quæ sunt species iuris. Ius autem. Ius naturale. Ius civile. Ius gentium. Ius militare. Ius publicum. Ius Quiritum. Ius Quiritum. Quid sit lex. Lex est. Multicæsumus.

A 2

I V R I S C A N O N .

Quid sit plebis scitum. Plebis scita.
 Quid sit senatus consultū. Senatus consultū.
 Quid sit constitutio vel edictū. Constitutio.
 Quæ sint fœspousa prudentum. Responsa.
 Quæ sint tribunitiae aut consulares leges.
 Quædam.

Quid sit lex Satyræ. v Satyra.
 Quæ sint Rhodiæ leges. Rhodiæ.

Difst. i i i.

Quid sit Canon. Canon.
 Vnde datur regula. Regula.
 Quid sit privilegium. Priuilegia.
 Quid sit officium legis. Omnis autem.
 Difst. i i i l.

Quare leges factæ sunt. Facta.
 Qualis debeat esse lex. Erit autem.
 De legibus tunc est iudicandū, cū institū-
 tur, non quum institutæ sunt. In istis.
 Septē hebdomadibus à carne & deliciis an-
 te Pascha clerci abstinent. Statim
 Septimā hebdomadam Telephorus qua-
 dragesimæ addidit. Quadragesima.
 A quinquagesima iejunādi propositum su-
 mant, quos ecclesiastici gradus dignitas
 exornat. Denique.

Difst. m. v.

Mulier enixa, gratias actura ecclesiā intra-
 re hora eadē non prohibetur. Quū enixa.
 Mulierē enixa, vel qđ ab ea gignitur, eadē
 hora

A

M O T I V U L I .

hora nihil prohibet baptizari. Baptizari.
 Antequam puer ablactetur, vel mater pu-
 rificetur, ad eius concubitum vir non ac-
 cedat. Ad eius.

Difst. vi.

De multiplici genere illusionum. Testa-
 mentum.

Quando sit peccatum, nocturnis imaginis
 bus illudi. Non est.

Difst. v i i .

De conditoribus legum. Moyses.

Nomina eorum qui xii. tabulas composue-
 runt. Fuerunt.

Difst. v i i i .

Iure diuino, omnia sunt communia omni-
 bus: iure verò constitutionis, hoc meum,
 illud verò alterius est. Quo iure.
 Aductus naturale ius, nulli quicquam ago-
 re licet. Quæ contra.

Radicitus est euellenda perniciosa consue-
 tudo. Mala.

Veritati & rationi consuetudo est postpo-
 nenda. Veritate.

Qualibet consuetudo veritati est postpo-
 nenda. Si consuetudinem.

Veritate revelata, consuetudinem illi cede-
 re oportet. Qui

Consuetudo rationi frustra opponit. Fru-
 stra.

De con-
 suetudini
 bus.

A

HAYKOB
IVRIS CANON.

Rationem consuetudo impedire non debet.

Consuetudo.

Dei veritatem non hominum consuetudinem sequi oportet. Si.

De autoritate scripturarum. Dist. ix.

Leges principum naturali non praevalent iuri. Imperatores.

Scripturis canonice tractatorum scripta non praevalent. Noli.

In tractatorum scriptis multa corrigenda inueniuntur. Negare.

In scripturis canonice mendacia non admittuntur. Ego solis.

Libris veterum Hebrae volumina, nonis Graeca dant autoritatem. Ut veterum,

Nihil autoritatis canonice scripturis remanebit, si ad eas medacia fuerint admissa. Si

Literis omnium episcoporum sacra praeponitur scriptura. Quis ne sciat.

Ex dictis quorumlibet episcorum contra diuinam mandata calumniae non colligantur. Noli frater.

Non debetur parreuentia canonice scripturis & expositionibus earum. Neque quorumlibet.

Ex eius ratio sana praeferatur. Sana quippe.

Dist. ix.

Lex imperatorum ecclesiastica iura dissoluere non potest. Legem.

Nihil

MOTIVI.

7

Nihil quod euangelicis regulis obuiet, Imperatori agere licet. Non licet.

In ecclesiasticis causis regia voluntas sacerdotibus est postponenda. Certum est.

Bonis moribus & decretis Romanorum pontificum, constitutiones contraire non possunt. Constitutiones.

Quae sacerdotum sunt, regibus usurpare non licet. Imperium.

Tribunalia regum sacerdotali sunt potestati subiecta. Suscipitis.

Leges imperatorum in adiutorium licet assumere. Si in.

Reges pontificibus pro aeterna vita, & pontifices regibus pro temporalibus indigent. Quoniam.

Leges imperatorum custodiri oportet. De capitulis.

Legis autoritate dissoluitur, quod contra eam fit. Vides.

Leges principum, vel regulas patrum contentni non licet. Quis.

Seruentur ab omnibus Romanorum principum leges. Certum est.

Romana lex nullius temeritate debet corrumpi. Vestram.

Dist. xi.

Praeius usus ratione superatur, & lege.

Usus.

A 4

HAYKOP

I V R I S C A N O N .

Non potest statutis Pontificum consuetudo
cuiusquam refragari. Consequens.

Non licet a consuetudine Romanae ecclesie
membris dissentire. Nolite.

Non potest usus & consuetudo legem & ra-
tionem vincere. Consuetudinis.

Inviolabilis est consuetudo, quæ nec huma-
nis legibus, nec sacris canonibus obvia-
re monstratur. Ecclesiasticum non.

Laudabilis est consuetudo, quæ nihil fidei
contrarium usurpat. Consuetudinem.

Vbi autoritas deficit, mos populi & majoru-
instituta pro lege seruatur. In his rebus.

Autoritate & traditione generali vel spe-
ciali ecclesia regitur. Catholica.

Autoritas ecclesiae valet ad fidem catholi-
cam. Palam est.

Ab Apostolicis institutis non licet recedere.
Hoc vestrae.

Ab omnibus obseruari debet, quod Roma-
na seruat ecclesia. Quis.

Dicit. xii.

Autori. Nulli agere licet, sine discretione iustitiae
tas Roma contra disciplinam Romanæ ecclesiae.
ne eccl. Non licet.

Apstolicis præceptis nullus superbè reli-
torem de stat. Præceptis.

consuetu- Non est resistendum consuetudini, cui ca-
dinibus. nonica non obstat autoritas. Scit sancta.

Consuet

M O N T I V L I .

9

Consuetudines quæ fidei non officiūt, aut à
maioribus traditiæ sunt, obseruētur. Illud.
Traditiones à patribus institutæ, non sunt
infringendæ. Ridiculum.

Diurni mores pro lege sunt habendi.

Diurni.

Quicquid sit contra longā consuetudinem,
reuocari oportet. Consuetudo.

Immota maneat consuetudo, quæ contra
fidem catholicam nihil usurpare digno-
scitur. Nos consuetudinem.

Non negentur, quæ consuetudinis sunt.
Quemadmodum.

Non locus consuetudinem, sed consuetudo
locum commendat. Nouit.

Quod neque contra fidem, neque contra
bonos mores esse conuincitur, indiffe-
renter est habendum. Illa autem.

Rescenda sunt, quæ neque auctorati-
bus, neque moribus vniuersitatis com-
probantur. Omnia.

Omnes prouinciales eundem in psallendo
modum teneant, quem metropolitam
sedem habere cognoverint. De iis.

Ordo seruetur in matutinis & vespertinis
officiis unus & idem. Placuit.

Dicit. xiii.

Minus malum de duobus malis eligendum
est. Duo mala.

A 5

MINUS MALUM DE DUOBUS MALIS ELIGENDUM EST. DUO MALA.

A 5

MINUS MALUM DE DUOBUS MALIS ELIGENDUM EST. DUO MALA.

A 5

MINUS MALUM DE DUOBUS MALIS ELIGENDUM EST. DUO MALA.

A 5

MINUS MALUM DE DUOBUS MALIS ELIGENDUM EST. DUO MALA.

A 5

MINUS MALUM DE DUOBUS MALIS ELIGENDUM EST. DUO MALA.

A 5

HAYKOBA
IVRIS CANON.

Dif. xiiii.

Non sunt à nobis aliqua admittenda deli-
cta, ne alij grauiora cōmitant. Quod ait.
In dubiis & obscuris id sequendum, quod
nec præceptis Euangelicis, nec decretis
S. patrum fuerit aduersum. Sicut.

Dif. xv.

Quo tempore cœperunt canones genera-
lium conciliorum. Canones.
De auctoritate quatuor conciliorum. Si-
cūt sancti.
Quæ concilia sancta Romana ecclesia su-
scipiat. Sancta.
Quæ scriprotum opuscula Romana ecclesia
suscipiat, & quæ damnet. Nam nunc.

Dif. xvi.

Apostolorum canones Apostolica reiiciun-
tur auctoritate. Canones.
Apostolorum canones sunt recipiendi. Se-
xaginta.
Exceptis 50. capitulis, canones Apostolorū
inter apocrypha depūtantur. Clementis.
Sexta Synodus auctoritate Hadriani corro-
boratur. Sextam.
Sexta synodus canones conscripsit. Habeo.
Constitutiones synodi sextæ. Quoniam.
Auctoritate Romani pontificis sancta octo
concilia roborantur. Sancta.
De temporibus conciliorum. Sexta.

Epist

MOTITVL I.

II

Epistola Athanasij postulantis capitula Ni-
cenī concilij. Septuaginta.
Nicenī concilij xx. tantum in Romana ec-
clesia capitula habentur. Viginti.
Autoritate Apostolica Sardicensē conci-
lium recipitur. Quod.

Dif. xvii.

Absque Romani pontificis auctoritate syno- De auto-
dum aliquibus congregare non licet. Sy- ritate Pa-
nodum. & Nec licuit. pe.

Non est ratum concilium, quod auctoritate
Romanae ecclesiæ fultū non sit. Regula.
Nullus usurpet concessa Romanæ ecclesiæ.
Huic sedi.

In dubiis ad Apostolicā sedem veniendum,
contumaces autem puniendi.

Non est concilium, sed conuenticulum,
quod sine sedis Apostolicę auctoritate ce-
lebratur. Multis.
Provincialia concilia sine Romani pontifi-
cis præsencia pondere carebunt. Concilia.

Dif. xviii.

Bini conuentus per singulos annos ab epi-
scopis celebrantur. De conciliis.
Quo tempore episcoporum concilia sunt
celebranda. Habeatur.
Ad morum correctionem & controversia-
rum dissolutionem bis in anno Episco-
pale concilium fiat. Propter.

Semet

Semetiplos accusant, qui vocati ad synodum venire contemnunt. Non oportet. Corripiantur episcopi, qui ad concilium vocari, venire recusant. Peruenit.

Canonicis subiectat penitus metropolitanus, qui saltem semel in anno celebrare concilium neglit. Quoniam quidem. Non cogantur presbyteri ad sacra concilia munera defere. De enologijs.

Sine graui necessitate episcopus ad synodum ire non tardet. Episcopus. Excusatorias literas dirigant, qui grauati ad synodum ire non possunt. Placuit. A communione sit alienus, qui synodo adesse contemperit. Si quis.

Usque ad proximam synodum à communione abstineat, qui à metropolitanu vocatus, absque graui necessitate synodo adesse neglexerit. Si episcopus.

Communiē priuetur episcopus, qui à metropolitanu vocatus ad synodum, venire contemnit. Si quis episcoporum.

Presbyteri & diaconi, & cuncti qui secleros existimat, ad metropolitanam synodum conueniant. Proper.

Quae in concilijs statuuntur, singuli Episcopi suis ecclesiis notificant. Decernimus.

Decretales epistolę vim autoritatis habent. Si

Si Romanorum.

Omnis sanctio[n]es Apostolicæ sedis irrefragabiliter sunt obseruandæ. Sic omnes. Tolerandum est iugum, quod à sancta sede imponitur, licet intolerabile videatur.

In memoriam.

Quicquid Romana ecclesia statuit, vel ordi Speculum nat, ab omnibus obseruadū est. Enim uero. est Roma A pontificalibus sit alienus officiis, qui na eccl- Apostolicis non vult obedire præceptis. Sia.

Nulli fas,

Inter canonicas scripturas, decretales epistolæ connumerantur. In canonicis.

Ministerij diuinis extorsē intelligat, qui à soliditate Petri recedit. Ita Domin⁹ noster.

Propter malū ministrū non polluantur sacramenta, & prædicatio verbi. Secundum.

Anastasius à Deo reprobatus, autu diuino percussus est. Anastasius.

Quæ circa indisciplinatos, vel ab eis geruntur, in irritum reuocentur. Propter.

Dicitur. Aliorum scripta, Romanorum pontificū decretis non sunt præponenda. De libellis.

Corrigendi sunt, qui decreta Romanorum pontificum non habent, vel non obseruant. Si decreta.

Ad quos sit recurrentum, quum sacerdæ scrip[tria]t[ur] & autoritas non occurrit. De quibus.

Dicitur.

HAYKOBA

14

IVRIS CANON.

Difst. xii.

De auto- Vnde nomen ecclesiasticorum graduum
ritate Ro- sumatur. Cleros.
ma. eccl- Romana ecclesia à Domino primatum ac-
cepit. In hono-

Primatum Romanae ecclesiae non aliqua
synodus, sed Christus instituit. Quamuis.
Inferiorum facta superiorum sententis
obnoxia sunt. Inferior.

Inferiores maioribus nec benedicere, nec
maledicere possunt. Denique.
Maiores à minoribus iudicari non possunt
submittitur.

Minorum sententia maiores damnari non
valent. In tantum.

Difst. xxi.

Romana ecclesia cæterarum primatum te-
net. Omnes.

Non ab Apostolis, sed ab ipso Domino, Ro-
mana ecclesia primatum accepit. Sa-
crosancta.

Secundum à Romano Pontifice Constan-
tinopolitanus obtinet locum. Constan-
tinopolitanæ.

Apostolicae sedi Cōstantinopolitanā cōstat-
tisse subiectam. De Cōstantinopolitanæ.
Cōstantinopolitanus episcop⁹ autoritate Ro-
mani pōtificis ordinatur. Qua traditione.
Cōstantinopolitanæ ecclesia secundū à Ro-

M.T.

mana

TITVL.

15

mana ecclesia obtinet locum. Renouātes.
Quæ patriarchalium sedium primum, vel
deinceps teneat locum. Diffinimus.

Difst. xxii.

Decretum Nicolai Papæ, de electione Ro-
mani Pontificis. In.

Quomodo sit examinandus, qui in Episco-
pum eligitur. Qui.

Qualis esse debeat clericorum conuersatio.

His igitur.

Qui dignè sacramēta tractare non possunt,
ad ministeriū non eligātur diuinū Tales.

Si electo in Episcopum aliqua obiciuntur,
quinque vel sex episcopi ad eius purga-
tionem perueniant. Illud.

Vota suæ professionis spondeant, quos ec-
clesiastica promouer disciplina. Qanquā.

Qualiter ordinetur episcopus. Episcopus.

Qualiter ordinetur presbyter. Presbyter.

Quod quisq; accepit tēpore consecrationis,
ferat tempore oblationis. Ecclesiastica.

Absque Apostolica licentia dalmaticis nec
episcopis nec diaconis vilicet. Cōmunis.

Qualiter ordinetur diaconus. Diaconus.

Nec presbyteris, nec diaconis in consecra-
tione manus perungere licet. Præterea.

Et ordinator & ordinat⁹ dānationis subeat
ipsum, cum Episcopus manū imponit,
& aliis orationem dicit. Quorundam.

Qualiter

BA

KOB

Qualiter subdiaconus ordinetur. Subdiaconus.
 Qualiter acoluthos ordinetur. Acoluthos.
 Qualiter exorcista ordinetur. Exorcista.
 Qualiter lector ordinetur. Lector.
 Qualiter ostiarius ordinetur. Ostiarius.
 Qualiter psalmista ordinetur. Psalmista.
 Clerici comam nutrire prohibetur. Prohibete.
 Quibus vestibus monialis sit induca, cum consecratur. Sanctimonialis.
 Vestimenta altaris & vasa sacra mulieres tangere prohibentur. Sacratas.
 Sacramentum subdiaconis ingredi non licet.
 Non oportet.
 Subdiaconis & inferioribus orarijs ut non licet. Ministrum.
 Mulieri in conuentu viros docere non permittitur. Mulier.
 Ministris non sacratis, vasa Dominica contingere non licet. Non oportet.
 Culibet ex lectoribus vasa sacra altaris portare non licet. Non licet.
 De eodem, & ut clerici comam non nutritant. Non licet.
 Qualiter sponsus & sponsa sunt benedicendi. Sponsus.
 Ante probationem nullus ordinetur clericus. Nullus.

Ad

Ad ministerium alicuius ecclesiæ, clerici eiusdem promoueantur. Presbyteri.

Metropolitanorum & episcoporum examinatione promoueatur cæteri Episcopi. Episc. Qui ordinandi sunt, feria quarta, ad examinationem conueniant. Quando.

Sine clericorum suorum concilio, episcopus clericos non ordinet. Episcopus.

De his qui sine examinatione ordinantur, & postea peccata sua cōfitetur. Si quis.

Dist. x x v.

Quod episcopi & cæterorum sit officium in ecclesia. Perfectis.

Quid ab episcopis, quid à presbyteris, quid à diaconis audire oportet. Audire.

Quare levita unum tantum humerum ambit oratio. Unum.

Quæ sunt venialia peccata, quæ per hanc viram purgantur. Qualis.

A die baptismi sine crimine debet inueniri, qui in Episcopū est ordinandus. Primū.

Dist. x x vi.

Post baptismū debet esse monogamus, qui unus vir est in Episcopum ordinandus. Unius. viris vir Qui ante baptismum habuerit unam, & post sit Episcopū alia ordinādus nō est. Acutius, p. 15.

In baptisme culpa remittitur, non lex cōiugij aboletur. Deinde.

Bigamus reputetur, qui ante baptismum ha-

B

buerit vnā, & post baptismā aliam. Vna
tantum.
Nō peccat bigamus, sed prærogatiua sacer-
dotij exiutur. Qui.

Dicit. xxvii.

Non ordinetur Diaconus, nisi castitatem
fuerit professus. Diaconus.
Nubentes post votum, non sunt ab inuicē
separandi. Quidam.
Dæmnabile est vuentibus, velle nubere.
Vuentibus.

Damnationem habebit, si nupserit, quæ vir-
ginitatem vout. Si.
Quæ sanctimoniale se esse finxerat, nu-
bere non valet. Quod.

In sacris ordinibus constituti, non ducant
vxores: & si duxerit, separetur. Presbiteris.
Incestæ sunt virgines, quæ post consecratio-
nem nubuat. Virgines.

Dicit. xxviii.

Non fiat subdiaconus, qui se castè victurum
non promittit. Nullum.

Officio atque beneficio careat subdiaconus,
si vxorem duxerit. Decernimus.

Castè se victuros promittant, in diaconos
vel presbyteros ordinandi. Quando.

Qui lögā corporis sui continentia nō habet,
in Episcopum eligi nō debet. Priusquā.

Ad subdiaconatum accessuri, continentiam
proficiuntur.

proficiuntur. De iis.
Assumi aliquem ad sacerdotium in coniu-
gio constitutum, non decet. Assumi.
Non ordinetur diaconi, qui castitatem non
proficiuntur. Præterea.

Diaconi non prohibeantur à ministerio pro
nuptiis, si in ordinatione dicunt se conti-
nere non posse. Diaconi.

Presbyter dicens uxori, ab ordine depo-
natur. Presbyter.

De eo qui reliquam cuiusdam diaconi duxit
uxorem. Quia.

De uxore presbyteri vel diaconi, si alij se
coniunixerit. Si.

Cuiusdam episcopi ordinatio differtur, quia
uxorē haber & filios. De Syracusanæ.

Presbyter causa religionis non contemnat
propriam uxorem. Si quis docuerit.

Anathema sit, q presbyterū conjugatū nu-
piarū occasio discernit. Si q discernit.

Ab officio abstineat presbyter, non legali-
bus nuptiis detenus. Presbyterum.

De presbyteris non est laicis iudicandis.
Consulendum.

Dicit. xxix.

Ex tempore, loco, & persona, & causa, regu-
la canonum intelliguntur. Sciendum.

Pro diuersitate rerum temperantur regulæ
sanctorum. Regulæ.

HAYKOB

20 IVRIS CANON.

Pro diversitate locorum, temporum & hominū scripturæ intelligēd̄ sūt. Necesse est.

Dīst. xxx.

De multimoda superstitione hereticorum, quos Gangrenæ concilium anathematizat. Si qui filij.

Anathematizatur, qui Manichœnū superstitiones sequitur. Si quis presbyter.

Dīst. xxxi.

Qui castitatem non promisit, ab vxore sua separari non cogatur. Ante triennium. Sacerdotibus semper castitas obseruanda præcipitur. Sacerdotibus.

Qui diuinis sacramentis inseruiunt, continentest esse oportet. Episcopos.

Sacerdotes & Leuitæ cum vxoribus suis misericordi non debent. Tenere.

Qui ab vxoribus suis abstinent, ad sacrificia admittantur. Eos ad:

Sacerdoti cui semper est orandum, matrimonio semper est carendum. Silicus.

Anathema sit, qui nuptias vituperat. Si quis.

Ministris altaris cum episcopis & presbyteris eadem est lex continentie. Lex.

Episcopus vel presbyter uxori propriam à sua cura non abiiciat. Omnino.

Dissuas Pafnutij Nicena synodus constituit ne sacerdotes ab vxoribus abstinere congerentur. Nicena.

Non

TITVL. 21

Non in perpetuum, sed tempore oblationis, à complexu suarum uxorum sacerdotes abstineant. Quoniam.

Occidentalis, non orientalis ecclesia, castitatis votum suscepit. Aliter se.

Dīst. xxxii.

Non etiam connubium subdiaconis conceditur. Omnia.

Extra sacros ordines constituti ducant uxores, & ab ecclesia stipendia accipiant. Si qui verò.

Subdiacono uxori ducere non licet. De illo.

Non audiatur Missa presbyteri concubinā habentis. Nullus.

Non est audienda Missa à presbytero, qui concubinam habet. Præter hoc.

Qui uxorem ducere volunt, ante ordinem subdiaconatus hoc faciant. Si quis.

Lectores aut uxores ducant, aut continentiam profiteantur. Lectores.

Subdiaconos continentiam obseruare oportet. Subdiaconis.

Beneficio & officio careant, qui post diaconatum uxoribus vacant. Eos qui.

Excludendi sunt à suorum graduum dignitate subdiaconi, & deinceps, si continentiam esse nolunt. Erubescant.

Ad sacros ordines non accedat, nisi virgo, aut probatae castitatis. Nemo.

In tribus gradibus constituti; etiam ab uxoribus abstineant. Placuit.

In minoribus ordinibus constituti, vxorem ducat, nisi yoto aut religioso habitu prohibeantur. Seriatim.

Non liceat clericis alterius sectae vxorē accipere. Quoniam.

Non habent cū clericis mulieres, nisi quæ naturali fœdere omni suspicione excludunt. Interdixit.

Presbyter vxorem suam quasi sororem diligit, & quasi hostem fugiat. Presbyter.

Viduæ vel seniores presbyteræ appellantur. Mulieres.

Dicit. xxxiiii.

Secundis nuptiis post baptisma copulatus, aut concubinam habens, ad sacram ordinem consendere non valer. Si quis.

Duarum matronatum maritus post baptisma, clericus non ordinetur. Maritum.

Arrepticij, velepileptici sacris altari bus non ministrent. Communiter.

Qui tempore baptismatis vxores habent, si postea religiosæ vixerint, clerici fieri non prohibentur. Laici.

De quodā episcopo, qui ante sui episcopatus apicem concubinam habuit. Habuisse.

Dicit. xxxviii. Eriā cōsanguinearū immoderata familiatatem

ritatem, & venationes, Episcopū & presbyterū & diaconū vitare oportet. Quorundam.

Qui non habet vxorem, loco illius concubinam potest habere. Is qui.

Qui post mortem vxoris habuerit de ancilla filios, diaconus fieri permittatur. Fraternitas.

Non admittatur ad lucrum, qui præter vxorem, aliam cognouit. Si quis.

Qui virginem non duxit vxorem, ad sacros ordines non accedat. Curandum.

Bigamus vel pœnitens, corpore vitiatus, litteras iigorans, curiae vel conditionis obnoxius, clericus non fiat. Præcipimus.

Non fiat sacerdos, cuius vxorem euidenter constat adulterium admississe. Si cuius.

Qui ante baptismata vel post baptismata viduā duxerit vxorem, non admittatur ad clericū. Si quis viduam.

Qui secunda coniugia sortitur, clericus nō fiat. Cognoscamus.

Spectaculis publicis mancipatam, vel reiecam, vel a cille ducens vxorem, Diaconus non fiat. Si quis.

Quæsit vidua, vel electa, vel meretrix. Vidua.

Inter lectores vel ostiarios deputet subdiaconus, secundā ducēs vxorē. Si subdiaconus.

Viduā ducens vxorē, subdiaconus, fieri non

HAYKOK

24 IVRIS CANON.

potest. Lector.

Nuptiarum conuiuis presbyteri interesse non debent. Presbyteri.

Quicum alio velatam, non tamen illi nuptiam vxorem duxerit, sacerdos fieri non prohibetur. Valentino.

Dicit. xxxv.

Nostris vocationibus & ebrios clerici. Diaconus, presbyter & episcopus, ebrietati & alea deseruientes, nisi desierint, communione pruentur. Episcopus.

Iesus carnium & vini potus post diluvium concessus legitur, post Christi aduentum inhibitus. Ab exordio.

Alienum est à sapiente, potionibus & ebrietatibus vacare. Luxuriosa.

Ignominiosum est sacerdoti, affluere deliciis, epulis atque lasciuis. Ecclesiæ.

In paradiſo abstinentia, extra paradiſum edendi lasciva cœpit. Sexto.

Triginta diebus à communione abstineat clericus, quem ebrium fuisse constituerit. Ante omnia.

Dicit. xxxvi.

Dolus, & ad docendum idoneus sacerdos. Illiterari & corpore virtuti non promouetur ad clerum. Illiteratos.

Ad sumum sacerdotium nō aspiret, qui diuinis stipendiis vel disciplinis nō est eruditus. Qui.

Sacerdotis est, legis scientia habere, nō bellis, pus.

Dicit.

TITVL. I.

25

Dicit. xxvii.

Libros gentilium non legat Episcopus, sed hæreticorum. Episcopus.

Reprehenduntur sacerdotes, qui omissis Evangelii, comedias legunt. Sacerdotes, In vanitate & obscuritate sensus ambulat, q̄ secularib⁹ disciplinis occupatur. Nōne.

Qui scripturas sacras malè intelligit, vel seculari sapientia abutitur, vino inebriatur & sicera. Vino.

Reprehenduntur Episcopi, qui filios suos secularibus erudiant literis. Legant.

Beatus Hieronymus ab angelo verberatur, qui Ciceronis librū legebat. Legimus. Non prohibeantur clerici seculares literas legere. Turbat.

Seculares literæ legendæ sunt, ne ignorentur. Legimus.

Grammatica legenda est, ut per eam sacræ scripture intelligentur. Si quis artem. Exemplo Danielis probatur, nō esse peccatum secularibus literis erudiri. Qui de mēsa.

Magistri & doctores Episcopi cōgruis locis constituant. De quibusdam.

Autoribus genitum, eorum vanitas retundit atque conuincitur. Si quid.

Ad intelligentiam sacerdū scripturarum, secularium peritia necessaria ostendit.

Quare prohibeatur Christianus poētica fig

B 5

ROBA

HAYKOBA

16

IVRIS I CANON.

menta legere. Ideo.
Qui ignorans excusat. Non omnis.

Dif. XXXVII.

Sacerdotibus maximè ignorantia vitanda
est. Ignorantia.

Officialē libellū ab Episcopo accipiant
presbyteri, cum ordinantur. Quando.
Inscitīa sacerdotum nec excusatione est di-
gna, nec venia. Si in. Canones non licet sacerdotibus ignorare.
Nulli.

Quæ sint sacerdotibus necessaria ad scien-
dum. Quæ ipsis.

Quæ oporteat scire cum qui Episcopus est
ordinandus. Omnes.

Sacræ scripturæ inhærentes, non obscuran-
tur iniuitate mundana. Sicut.

Ignorantia scripturarum, est ignorantia
Christi. Si iuxta.

A Domino sciuntur vel ignorantur, qui ea
quæ Dei sunt sapient vel ignorant. Qui
ea!

Non qui aliquid nescit, sed qui punit se scire
quod nescit, errare probatur.

Non contemnāt scholasticī ecclesiasticā
simplicitatem. Sedulo.

Propter opprobrium senectutis à parvulis
& à minimis non erubescat discere Epi-
scopus. Nullus.

Dif.

TRITVL.

27

Dif. XXXIX.

Secularium negotiorum imperiti, non sunt
in episcopos ordinandi Petrus.

Dif. XL.

Officium sacerdotum non confert, sed adi-
mit licentiam delinquendi. Non nos.
Filii sanctorum sunt, qui exercēt opera eo-
rum. Non est.

Morum nobilitas, non loci, nec generis, sa-
cerdotes notificet. Nos qui.

Non loca vel ordines, sed merita Deo con-
iungunt. Non loca.

Magnitudo peccati vel dignitatis quenquā
fortiter deiicit. Homo.

Damnatur Apostolicus, qui suæ & fraternæ
salutis est negligens: hic tamen à nemine
est iudicandus. Si Papa.

Non ordines, sed vitæ merita nos Deo cō-
mendant. Ante omnia.

Corruptitur, & ad terram sacerdotiū tra-
hitur, nisi legaliter & iustè seruetur. Si-
cū viri.

Gratia non locus saluat animā. Quælibet.
Non est verus sacerdos, omnis qui nomina-
tur sacerdos. Multi.

Dif. XL.

Pro moribus eorum cum quibus viuimus,
etiam vti debemus alimentis. Quisquis.

Nō cibus, sed appetitus in culpa est. Deliciae.
Contra

ad 13

Contra

Contra suæ infirmitatis consuetudinem aliquibus cibis diuites utrū non cogantur.

Non cogantur.

Aequanimitas tolerandi, nō usus vel abstinentia cibi luxuriam facit. Quod dicit.

Temperantia ciborum & vestium, non dissolutio eorum laudatur. Parsimoniā.

Sub specie virtutum sapientiae ingerunt.

Sapientiae.

Meritis fidei & vitae, nō diuitiis Episcopalis autoritas queritur. Episcopus.

Dist. XLIII.

Hospitalis sit. Hospitalis sit sacerdos. Hospitalis. Non sunt despiciendi, qui coniuicia pauperibus exhibent. Si quis.

In recipiendis hospitibus nulla debet esse distinctio. Quescamus.

Clerici ad agapem vocati, partes sibi nō tollant. Non oportet.

In locis Deo dedicatis nec comedere, nec accubitus sternere liceat. Non oportet.

Nisi necessitate coacti, clerici in ecclesia nō coniuentur. Nulli episcopi.

Dist. XLIV.

Pudicus, Pudicus debet esse presbyter. Pudicus. sit, & modo de moderatione prædicatoris, & silentio. desistens. Sit rector.

Porcis & canibus sacra non sunt committenda. In mandatis.

Verba

Verba prædicationis persecutoribus suis
prælati non subtrahant. Scimus.

Non est mundus à sanguine subiectorum,
qui Dei voluntatem illis non annunciat.
Ephefisi.

Aeternæ damnationis pœnā incurrit prædicator, qui semen verbi Dei nō spargit.
Dispensatio.

Dist. XLV.

Non sit vinolentus & gulosus presbyter. Iterum de
Quum autem ebrietate & luxu.

Non est vacandum comedationibus & e-
brietatibus. Comedationes.

Nulli clericorum aut continentium licet
tabernas intrare. Non oportet.

Deponatur clericus, qui tabernas aut ergasterium habere voluerit. Nulli.

Nisi necessitate compulsi clerici tabernas
non ingrediantur. Clerici.

Corripiedus est Episcopus, qui coniuicis occu-
patur. Multis.

Nunquam se presbyter inebriet, nec alios
cogat ad bibendum: nec plausus, & risus,
& fabulas referat. Nullus.

Christiani ex symbolis coniuicia non cele-
brent. Non oportet.

Sacrarū scripturarum lectio sacerdotalibus
semp̄ coniuicis misceatur. Pro reverētia.

Desymbolismus nec coniuicia facere, nec ante ho-
ram

HAYKOBA

30 IVRIS CANON.

Non sit percussor. ram dici terriam clericis comedere licet.
Non liceat.

Dist. XLV.

Nō debet esse percussor Episcopus, aut presbyter. Sequitur.

Verborum correctione, non verberibus, timeri debet Episcopus. Quid autem.

Non asperis, sed blādis ad fidem verbis sunt aliqui prouocandi.

Non seueritate, sed benevolentia subditos praelari corripiant. Licet.

Vt non sunt Iudæi ad fidem cogēdirit nec conuersi, ab ea recedere permituntur.
De Iudæis.

Benevolentia plus quam seueritas agat circa corrigendos. Licet.

Deiiciatur ab officio presbyter & diaconus, & Episcopus, verberibus timeri quārens.
Episcopum.

Non verberibus, sed verbis subditos episcopi corripiant. Cum beatus.

Disciplina nō est seruāda sine misericordia, nec misericordia sine disciplina. Disciplina.

Iustè iudicans, misericordiam cum iusticia seruat. Omnis.

Qui remittit, & qui corripit, uterque miseretur. Et qui.

De triplici genere eleemosynarum. Tria.
Eleemosynis pecunie p̄fert eleemosyna cor-

IVRIS CANON.

31

dis. Dux. Mansuetudo & moderatio ab inuicem non separantur. Sunt namque. Verè iustus miseris compatitur, delinquentibus indignatur. Vera.

Peccantes mansuetudine prouocantur, non austerritate abiiciantur. Recedite.

In populum ira Dei descendit, quum prædicator delinquentes palpat, non corrigit.
Sed illud.

Qui sermone inutili conscientiam percutit infirmorum, percussor vocatur. Sanè.

Percussor quis.

Dist. XLVI.

Episcopus non sit litigiosus. Sequitur.
Arrogantes nesciunt inferre humiliter, quæ docent. Hoc.

De his qui peccatoribus adulantur. Sunt. Adulator vel proditor clericus ab officio degradetur. Clericus.

Ex omniuicentur ab Episcopo, qui fratribus dicis sit, non approbata obiciunt. Accusatores.

Remoueatur ab officio clericus maledicus, secura, fratri profectib⁹ inuidēs. Cleric⁹.

Nō sunt ordinandi, qui seditionibus vacat. Seditionarios.

Usuras exigere clericis minimè licet. Non licet.

Nec suo, nec alieno nomine clericus fœrator sit. Sicut.

Dis.

μη αι-
σχρηξει
δις.

Difst. XLVI.

Episcopus non sit turpis lucti cupidus.

Quod autem.

Diaconus presbyter, episcopus, exigēs vſu-
ras, niſi defert, deponatur. Episcopus.

Vſuras exigens ſiue clericus, ſiue ſubiectus
regulae, deliciatur. Quoniam.

Temporalibus lucris deteruientes, Deo ne-
quaquam militare probantur. Omnes.
Ad ſacros ordines vſurarij promoueri non
debent. De Petro.

Degradetur clericus, qui vſuras accipere de-
tegitur. Si quis.

Nec implicari errore, nec cupiditate violati
ſacerdotem oportet. Verum.

Qui cupiditatem à ſe non abſcindit, Deo
adhaerere non valet. Bonorum.

Auari est hominum bona inuadere, quorū
necessitatibus ſubuenire valet. Sicut hi.

Bonorum hominum disciplina mores im-
mutare non valet. Quantumlibet.

Conuicia perditorū à via rectitudinis nos
mouere non debent. Quod ad nos.

Difst. XLVII.

Episcopus non sit neophytus. Prohiben-
tur.

Neophytus in episcopum non est ordinan-
dus. Quoniam.

Qui dicatur neophytus, & vnde ſit. Sicut.

Difst.

Difst. XLIX.

Sacrificium Deo non offert, qui vitiis eſt
macularus. Hinc.

Indoctus, terrena lucre ſectans, vitiatus, or-
dinari non debet. Sacerdotes.

Difst. L.

Lapsi in ſuo ordine, reparari non poſſunt.
Si lapsi.

Qui poſt ordinationem labitur, deponitus
permanebit. Qui ſemel.

Presbyter poſt lapsum nulla ratione in fa-
cro ordine reparari valet. Presbyterum.

Post patratum homicidium, ſacerdotale of-
ficium ministrari non potheſt. Mitor.

Ad maiorem gradū clericus peruenire non
potheſt, qui paganum occidit. Clericum.

Qui defendendo ſe paganum occiderit, ſa-
cerdotalis careat officio. De his.

Cadat ab officio, episcopus presbyter, aut
diaconus, capitale committens crimen.

Si episcopus.

Qui homicidi jfacto aut p̄ceptio aut cō-
filio poſt Baptisma conſcius fuerit, cle-
ricus non ordinetur. Si quis.

De ſacris ordinib⁹ lapsi reputari non poſ-
ſunt. Peruenit.

Loco lapsi alius ordinandus eſt. Poſtquam.

Qui poſt ordinationē ſuā in lapsu ceciderit,
ſacra mysteria nō debet tractare. Si poſt.

C

HAKOBA

34 IURIS CANON.

Contra-
rium.

Clerici post lapsum suis ordinibus reparari non possunt. Ponderet.
In pristinum gradum post pœnitentiam reuocari possunt pœnitentes. Et purgabit.
Lapsi reparari possunt. Quia.
Post acerrimam pœnitentiam lapsi reparantur. Quid est.
Post condignam pœnitentiam pristina recipiunt officia. Quum.
Post pœnitentiam clerici correcti gradum suū & dignitatē recipiant. Contumaces.
Quare constitutum est in ecclesia, ne post pœnitentiam quis ad clericatum redeat.
Ut constitueretur.
Reparationis officium non nisi post pœnitentiam debet concedi. Absit.
Impenitentibus venia concedi non potest.
Si quis.
Qui sunt reparati post lapsum, vel quando.
Domino.
Diaconus aut presbyter in adulterio deprehensi, reparari non possunt. Si quis.
Difficile est post lapsum ad pristinum gradum redire. Quicunque.
Lapsus post pœnitentiam, altaritancum ministret. Qui sub.
Desacerdotibus, diaconis vel laicis, qui idolis thurificant. Presbyteros.
Non potest restituui in sacerdotium, cuius crimen

TIT.VLI.

35

men fuit manifestum. Sacerdotes.
Qui valeat reparari post lapsum, vel non.
De his.
A communione abstineant, qui lapsis ante restitutionem communicant. De eo.
Post duorum annorum pœnitentiā officio & communioni restituantur clerici, qui in obsidionibus positi, necessitate sanguinem fuderunt. De his.
Qui casu homicidiū facit, ex dispensatione in ordine suo permaneat. Clerico.
Perpetuò careat officio presbyter, qui ira commotus, licet extra animum, aliquem interficerit. Studiat.
Quinquennio à communione abstineant, qui casu homicidium faciunt. Eos verò quibus temporum spatiis à communione abstineat, qui voluntate vel casu ancillam suam interficerit. Si qua.
De his qui voluntate vel casu homicidium faciunt. Si quis.
Lapsi in suis ordinibus, reparari possunt, sed non ad maiores ascendunt. Hi qui.
Petrus post culpā negationis princeps Apostolorum à Domino est institutus. Considerandum.
Post negationem, in fide & gradu Petrus profecit. Fidelior.
Non ordinetur clericus ex pœnitentibus. Ex

G. 1

pœnitentibus.

Bigamus pœnitens, viduæ maritus, sacræ militiz se ingerens, sine spe promotionis in suo ordine permaneat. Quicunque. Non prohibeatur à clero, qui pressus languore, per cōmunionem pœnitentiæ benedictionem accepit. Is vero. Qui ad pœnitentiā agendā in monasterio recluditur, presbyter nō ordinetur. Si ille. Bigamus, vel quilibet post pœnitentiā sacris non applicetur ministeriis. Non cōfidat. Pœnitentes, clerici fieri nō possunt. Canones. Non debet fieri clericus, qui post remissiōnem peccatorum militia cingulum habuit. Si quis.

Quomodo pœnitentes ad pœnitentiā accedant. Pœnitentes.

Quæ sint seruanda in solenni pœnitentia. In capite.

Clericis non imponātur manus, tanquam pœnitentibus Confirmandum.

Nec clero pœnitentiā agere, nec pœnitentiā ad clericatum accedere permittitur. Illud.

Presbyteris & diaconis tanquam pœnitentibus non debent manus imponi. Alienū.

Causa necessitatis ad clerum pœnitentes admittantur. Placuit.

Ad clericatus officium non admittantur apostatae. H̄i qui.

Dif.

Dif. LI.

Post baptismū militantes, vel in foro decētantes, à sacris prohibentur ordinibus. Aliquantos.

De quibus laicis aliqui ad clericatum non possunt peruenire. Designata.

Non admittantur curiales ad clericale officium. Præterea.

Non promoueatur ad diaconatum, qui post baptismū ad fidelem necādum accinctus fuerit. Si quis.

A quibus debet esse immunis, qui in episcopum ordinatur. Qui.

Dif. LII.

De eo qui subdiaconatus ordine postposito, diaconus & presbyter est ordinatus. Solitudo.

Dif. LIII.

Quare sit constitutum, ne curiales ordinentur. Legem.

Dif. LIV.

Seruus ad clericatus officium non promoveatur. Nullus.

De seru li conditione nullus ad sacros ordines perueniat. Nulli.

Post donum libertatis, famuli reuocentur in clerum. Qui ex.

Ad clericalem gradū solcipiūtur, qui nullo obsequio retento, à dominis suis libera-

C 3

HAYKOBA

38

IVRIS CANON.

tem percipiunt. Quicunque.

Sine parroni consensu non ordinetur, qui patrocinio cuiuslibet est obligat⁹. Si quis. Seruus si laeter irreplerit ad sacerdotium, peculijs amissione mulctetur. Ex antiquis. Seruus clericus factus, seruituti obnoxius maneat. Frequens.

Nec ad religiosæ vite propositum nec ad clericatus officium serui, sine dominorum consensu admittantur. Generalis.

Ad libertatem perducantur trācipia Christiana, à Iudeis comparata. Mancipia. Officia publica Iudeis non sunt committenda. Nulla.

In libertatem vendicentur serui, qui ab infidelitate ad fidē accedunt. Fraternitatē. Monasterij seruū abbati vel monacho non licet liberum facere. Abbatii.

Si conuersacionis probata fuerit famulus, ecclesia potest ordinari.

Absque patroni assensu liberti non promoueantur ad clericum. Prohibendum.

Dist. LV.

Qui de monastrialibus disciplinis, & de laicis ad clericale munus accedit, antea acta eius vita examineretur. Priscis.

Annuæ suspensioni subiacet, qui præter canonū formam aliquem ordinat. Nullus. Non ordinentur pœnitentes, vel illiterati.

Pœn

M O N T I T V E I.

39

Pœnitentes.

Qui semetipsum castrauerit, nō ordinetur. Si quis.

Non producātur ad clerum, qui semetipso castrant. Hi qui.

Non est ordinandus, qui partem digiti volens sibi abscedit. Qui partem.

Qui per languorem à medicis defecatur, ad clerum valet admitti. Si quis à.

Licit ordinatur episcopus, qui per hominū insidias castratur. Eunuchus.

Non excludantur à clero, qui à medicis, vel à barbaris, vel à dominis suis castrantur.

Si quis pro.

Nō prohibetur à sacris ordinibus, q. à medi corū incisione claudus efficitur. Si quis in.

Non prohibetur à clero, qui digitum sibi casu abscedit. Lator.

Tempore sinceritatis dignitas accepta, sequenti debilitate non amittitur. Præcepta.

Non sunt præstanta iura sacerdoti, cui oculus erutus est. Si Euangelica.

Dist. LVI.

Filiij presbyterorum à sacris prohibentur officiis. Presbyterorum.

Vitia parentum filiis non imputentur. Undeconque.

Non parentum, sed propria culpa quemque condemnat. Nasci.

C 4

HAYKOBA

Iniquitates parentum filii obesse non possunt. Sponsus.

Non aliena culpa, sed propria; aliquem ab eo quo fungitur, deicit gradu. Satis.

Ex adulterio natus, à sacerdotio non prohibetur. Dominus.

A populo Dei non separat aliquem materna conditio, sed propria culpa. Ismael.

Vitia parentum eriam ad posteros transfruntur. Si gens.

Filiij sacerdotum non prohibentur ab episcopatu, si cæteræ virtutes in eis inueniantur. Cenomanensem.

Difst. LVI.

Non ordinetur clericus, qui in ægritudine constitutus baptizatur. Si quis.

Difst. LVIII.

Monach^o nō ordinetur cleric^o, nisi voluntate Abbatis Episcopo fuerit oblatus. Nullus.

Difst. LIX.

Nō aspiret ad summū sacerdotiū, qui ecclesiasticis disciplinis nō est imbutus. Qui,

Ad sacerdotiale officiū null^o, nisi pro singulos gradus approbatus accedat. Si officia.

Cuiuslibet meriti laicus ad summum non aspiret sacerdotium. Hoc ad nos.

Non aspiret ad summum sacerdotium, qui ecclesiasticis disciplinis non est imbutus. Ordinatos.

Difst.

Difst. LX.

Archipresbyter, vel decanus, vel archidiaconus, non nisi diaconus, aut presbyter, ordinentur. Nullus.

Nullus in præpositū, vel archiepiscopū, vel archipresbyterum, vel archidiaconū, nisi presbyter vel diacon^o ordinetur. Nullus.

Non eligatur in episcopum, nisi in sacris ordinibus constitutus. Nullus.

Difst. LXI.

Sacerdotes ex laicis non sunt ordinandi.

Sacerdotiale. Non sunt eligendi ad Episcopatum, nisi quos probabilis vita cōmendet. Episcopum.

Rudibus & imperitis gubernacula ecclesiæ non sunt committenda. Statuimus.

Scolasticus ex foro aut ex administratione postulari potest episcopus. Ofius.

Electio episcopi debet fieri cū solēnitate decreti omniū subscriptione roborati. Episcopus.

Extranei emeritis in suis ecclesiis non præponantur. Nec.

Qui in episcopū eligitur, nō sit reus criminum, quæ sacra lex morte punit. Bene.

Non patiatur à quoquam præsumi de rebus ecclesiæ, nisi cui fuerit commissa visita-

tio. Quoniam

Difst. LXII.

Nō sunt habēdi inter episcopos, quod nec à cle-

Capitulo

HAYKOP
IVRIS CANON.

42. *ricis eliguntur, nec à plebibus experuntur. Nulla.*

*Populus non debet præire, sed subsequi.
Docendus.*

Non consecretur in episcopum, nisi canonicè electus. Nullus.

Dicitur. LXIII.

*Laci electioni pontificum non se ingerant.
Nullus.*

*Electioni episcorum imperator interesse
non debet. Valentianus.*

*Autoritate apostolica, non regio fauore,
episcopus est eligendus. Porro.*

*Non recipiatur à comprouncialibus, qui
regia ordinatione episcopale culmen est
ad eptus. Si per.*

*Irrita sit electio episcopi, vel presbyteri,
principibus facta. Omnis.*

Non eligantur à populo, qui sunt promouendi ad clerum. Non licet.

*Voluntas principis in ordinatione pontificis
desideratur. Quia.*

Clerus & populus pontificis electioni intererunt. Quanto.

*In electione episcopi populus debet adesse.
Plebs.*

*Sacra principis autoritas ordinandis est ne-
cessaria. Principali.*

*Papa roget Augustū, ut Reatinā ecclesiam
cuidam*

MOTITVL.

43. *cuidā electo dignetur cōcedere. Reatina.
Regio præcepto ab Apostolico colon⁹ Rea-
tinæ ecclesiæ ordinatur Episcopus. Nobis.
Imperatoris epistola in electionis cōfirma-
tione desideratur. Lectis.*

*Clericorum & ciuium voluntate metropo-
litanus est ordinandus. Metropolitano.
Cum clero & populo Archipresbyteri fiat
electio. Si in*

*Electus in Romanum pontificem non or-
dineretur, nisi eius decretum imperatori
primum præsenteretur. Agatho.*

*Imperator ius habet eligendi pontificem.
Hadrianus.*

*Electio Romani pontificis ad ius pertineat
imperatoris. In.*

*Præcepto principum Maximo remittitur,
quod absque autoritate Apostolica ordi-
natur Pontifex. Salonitanæ.*

*In electione episcorum, principis desi-
deratur assensus. Quum.*

*Plebis non est eligere, sed electioni conser-
tire. Cleri.*

*Præsentibus legatis Imperatoris ordineretur
pontifex Romanus. Quia.*

*Inconsultis legatis Imperatoris, Hadrianus
ad pontificatum eligitur.*

*Electio Romanorum pótificum à Ludoui-
cq conceditur Romanis. Ego.*

Ele&

HAYKOBA

44

IVRIS CANON.

Elegio & cōsecratio Romani pōtificis, nō nisi iuste & canonicē fiat. Inter nos. Ab imperatore, vel nunciis eius, electioni Romani pontificis nullum obstatulum generetur. Constitutio.

Iuramentum Ortonis quod fecit domino Papae Ioanni. Tibi. Liberū sit clero, & populo, de propria diæcessi episcopum eligere. i. Sacrorum. Absque religiosorum virorum concilio canonici maioris ecclesiæ episcopum non elegant. Obeuntibus.

Quum vora eligentiū in duas se dividiserint partes, qui sit preferendus alteri. Si fortè.

Dist. L X I I I .

Ab omnibus comprouincialibus episcopi ordinentur. Episcopi.

Cæteris assentientibus, cum tribus comprouincialibus ordineretur episcopus.

Comprouinciales.

Non ordinetur episcopus extra conscientiam metropolitani. Extra. Episcopus à suo metropolitano, & ipse ab eodem consecretur. Quia.

Non erit episcopus, qui præter metropolitani cōscientiam fuerit ordinatus. Aliud.

Dist. L X V .

Si cæteris cōsentientibus ordinationi episcoporū, duo vel tres contradicant, obtineat senten-

TITVL.

45

sententia plurimorum. Sancte. Absque primatis consensu metropolitanus episcopum non ordinet. De persona. Unicuique ecclesiæ proprius honor obseruetur. Mos. Si forte unus tantū in prouincia remanerit episcopus ad cōslationem episcopi de vicina prouincia conuocentur. Si forte.

Dist. L X V I .

Ab omnibus suffraganeis suis archiepiscopus ordinet. Archiepiscopus.

Dist. L X V I I .

Sacerdotes ab uno episcopo possunt ordinari. Reliqui.

Dist. L X V I I I .

Semel consecratus, iterum consecrari non debet. Sicut.

De presbyteris qui ordinantur ab eis, quos conitat episcopos non fuisse. Presbyteri. Non debet iterum cōsacrari ecclæsia semel consecrata. Ecclesiis.

Apostolorum in ecclæsia locum Episcopi tenent. Quorum.

Dist. L X I X .

Abbates, quibz ab episcopis manus imponitur, aliquos tonsurare possunt. Quoniam.

Non exorcizent, qui ab Episcopo prouecti non sunt. Non.

Dist.

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

IVRIS CANON.

Dicitur LXX.
Nullus ordinandus est absolute, hoc est, si
ne titulo. Neminem.
Irrita sit ordinatio sine titulo facta. Sancto-
rum.
In duabus ecclesiis aliquem titulari non
licet. Ibidem.

Dicitur LXXI.
Clerici ab episcopo alterius ciuitatis non
ordinentur. Illud.
Qui sine sui Episcopi consensu ordinatur,
irrita sit eius ordinatio. Si quis.
Clericus vnius ecclesiaz, in aliena non or-
dinetur. Clericos.
Apostolica permissione vni ecclesiae cleri-
cus in altera valet ordinari. Fraternitate.
Sine literis episcopi sui in aliqua ecclesia
clericus non suscipiatur. Primatus.
Sine literis commendacitiis clericus extra
suam ecclesiam non ministret. Extraneo.
Absque formata clerici peregrini non susci-
piantur. Nullum.

Dicitur LXXII.
Nisi eodem petente, nulli dimissoriarum lite-
ri praestentur. Episcopus.
In una ecclesia ordinatus, in alia non susci-
piatur. Placuit.

Dicitur LXXIII.
Exemplaria formatarum epistolarum. In no-
mine.

TITULI.

47

mine. Sanctissimo.

Dicitur LXXIV.
Annuæ suspensioni subiaceat Episcopus, qui
in uitum ordinare prælumit. Episcopus.
Nullus promouetur inuitus. Gesta.
Qui ab episcopis suis promoueri cōtemnit,
à loco suo deiiciatur. Si qui.
Postiores prioribus Episcopi non præpo-
nunt. Episcorum.
In loco quo quisque ordinatus est, inuitus
teneri non debet. Quorundam.
Non est aliquis inuitus ad episcopatum
per trahendus. Vbi ista.
Quū maiores ordinari contēpserint, de mi-
norib' promouetur ordinibus. Cōsuluit.

Dicitur LXXV.
Ordinationes episcoporum qua hora fieri
debeant. Ordinationes.
Ultra tres menses non differatur episcopo-
rum ordinatio. Quoniam.
Ordinationes presbyterorum & leuitarum
qua hora fieri debeant. Ordinationes.
Presbyteri & Leuitæ qua hora ordinandi
sunt. Quod.
Quare die Dominico sacerdotum ordina-
tiones celebrantur. Quod die.
De temporibus ordinationis. Ordinationes.

Dicitur LXXVI.
Quib' temporibus ieiunia celebrantur. Ieiuniū.
Quare

Quare in supra scriptis temporibus ieunia lex imperauit. Ieiunium.

Sabbato magno post horam baptismi Episcopus valet ordinari. Dilectionis.

Difst. LXXVII.

Non nisi per distinctos gradus quisque ad sacerdotium alpiret. Illud.

Quæ interualla temporis in singulis gradibus seruanda sint. In singulis.

Minoribus vigintiquinque annis Leuitica non praeterit benedictio. Episcopus. Per quæ interualla temporis ordinetur, qui de monachis in clericatum eligitur. Si quis.

Difst. LXXXIII.

Ante annos triginta presbyter non ordinetur. Si quis.

Non est ordinandus sacerdos, nisi longo sit probatus examine. Quid est manus.

Ante triginta annorum etatem presbyter non ordinetur. Presbyter.

Necessitate exigete, vigintiquinque annorum presbiteri ordinentur. Si triginta.

Difst. LXXXI.

De eo qui sine concordi cardinalium electione in thronum zatur. Si quis.

Papa super tunc, eo incosulto, de electio: futuri pontificis nemo audeat loqui. Si quis.

In Apostolatus culme nullus nisi ex Cardinalibus promoueatur. Oportebat.

Ana

Anathematizetur episcopus, monachus, vel laicus, Romanam ecclesiam inuadens, & in gradu filiorum eius prout pennis. Si quis. Anathema sit, qui canonicae electioni Romani pontificis contradicere presumperit. Si quis.

Nullius episcopi fiat electio, nisi post diem tercium depositionis alterius. Nullus.

Si temeritate concordantium duo fuerint ordinati. Si duo.

De eo q̄ per pecuniā, vel populari tumultu, nō canonica electione ordinatur. Si quis.

Si Papa de electio: sui successoris decernere non poterit. Si transitus.

Summorum pontificum sibi Dominus electionem reseruavit. Electionem.

Difst. LXXX.

In quibus locis primates vel patriarchæ debent ordinari. Urbes &c.

Episcopales sedes non longo interuallo à se debent disfungi. Fratrem in etatem.

Difst. LXXXI.

Sine crimine & graui peccato debet esse, qui ordinatur episcopus. Apostolus.

Monitoris personam non recte suscipit, qui verbis, non operibus docet. Nemo.

Caret ordine, quem prestat, qui indignum sublimare non meruit. Tantis.

Non recipit ordo ecclesiasticus eū, qui sine

D

examinatione, vel postea confessus, ordinatur. Si qui.

Lapsi per ignorantia, aut contemptu ordinarii tonsurati, deieiciantur. Quicunque. Alienus fiat a ministerio, qui illud viviendo illicite poluit. Maximianus.

Cuilibet deposito episcopi prouidetia locus penitentiae deputetur. Sacerdos.

Retruduntur in monasterium presbyteri, qui penitentiam agere contineunt. Dictum est. Mutatio loci aliquando valet conuersis ad penitentiam. Valet.

Clericus adulterasse coniunctus, vel confessus, in monasterio retrudatur. Si quis. In crimen captus presbyter vel diaconus deponatur, sed non communione priuetur. Presbyter.

Non ingrediatur ecclesiam presbyteri, diaconi, subdiaconi, qui in fornicationis crimen iacent. Si qui.

Officio & beneficio priuetur episcopus, presbyter, vel diaconus, feminam suscipiens, vel suscepitam retinens. Si quis.

propter cibos alias quis. Clericus, matronarum domicilia frequentans, deponatur. Clericus. *excipitur.* Simul cum mulieribus sacerdotes habitare caput. Non licet. Oportet.

Venundetur ab episcopo mulieres, quae appetunt consortia clericorum illicita. Quidam. Non

Non habitent mulieres cum clericis, nisi quas necessitudo excusat. Feminas.

Nisi maiorum iussione, ad feminarum domicilia clerici non accedant. Clerici. Episcopi prouideant, ne occasione temporali, clericorum familiaritatibus virgines socientur. Ad reatum.

Dicit. LXXXII.

Episcopus pauperibus, & qui suis manibus laborare non possunt, necessaria prouideat. Episcopus.

Qui voluntatem officio praeponuerit, modis omnibus submoueatur. Proposisti.

Quae penitentia sit imponenda sacerdoti, q. de fornicatione coniuctus fuerit. Presbyter.

Dicit. LXXXIII.

Suspendatur episcopus ab officio, clericorum suorum scortationi consentiens. Si quis. Maximè ecclesiam laedit, qui sub nomine sanctitatis delinquit.

Qui non resistit erroribus, consentit. Error. Non prodit, suo errore non pollui, qui alieno consentit. Quid enim.

Qui non occurrit, consentit erranti. Consentire.

Miserissimus est episcopus, qui malorum laudibus gloriatur. Nihil.

Dicit. LXXXIII.

Sollicitum oportet esse episcopum circa defensio-

TITULI.

55

Quę sint in liberalitate seruāda. Nō satis est.
Ad vindictam facilis episcopus esse nō de-

bet. Si quid.

De quodā episcopo, qui ante quām missarū
solēnia celebraret, die Dominico ad exa-
rādā melsē cuiuldā pfectus est. Tanta.
Non licet episcopo propriis manibus ali-

quem cädere. Non.

Qui connumerantur in clero, turpibus lu-
cris non seruant. Peruenit.

Dist. LXXXVII.

Implorantibus patrocinia, episcopi debent
adesse. Licet.

Ecclesia tuetur, quos in suam defensionem
suscipit. Irreligiosum.

Configuentes ad ecclesiam, extrahere non
licet. Eos qui.

In libertate ecclesia tueatur liberos suos.
Libertos.

A sacerdotibus defendantur liberti, qui in
feruitutem reuocantur. Liberti.

Expositos defendat ecclesia, si quis eos ca-
lumniatus fuerit. Si expositus.

Dist. LXXXVIII.

Prohibentur clericī cupiditatis negotia su-
scipere. Decreuit.

In sacris ordinib⁹ constitutus, mundanas
curas assumere non deber. Episcopus.

Episcopus mundanis causis occupari nō de-

D 3

IVRIS CANON.

tionē pauperum, & releuationē oppres-
rii, alioqui est corrīgendum. Peruenit.
Qui sacramētis diuinis inseruiunt, cōtinē-
tiā in omnib⁹ seruent. Qum in.
Laica sit tantum communione contentus
clericus, viduam ducens, aut secundam
vxorem. Quisquis.

Presbyteri, seniores dicuntur non tam atra-
te, quām sapientia. Porro.

Dist. LXXXV.

q̄λοξε Hospitalitatem nesciens, nō fiat episcopus.
Archidiaconum.

Dist. LXXXVI.

Negligentiæ rectorum imputantur culpa
inferiorum. Inferiorum.

Homines sunt diligendi, peccata odio ha-
benda. Odio.

Qui negligit emendare quod valer, facien-
tis culpam habet. Culpam.

Veniam à subditis non petat, qui in corri-
piendo modum excesserit. Quando.

Sacram scripturam, non grammaticam de-
bet episcopus exponere. Qum multa.

Sine liberalitate inane portatur nomen e-
piscopi. Fratrem.

Immane peccatum est, res suas donare hi-
strionibus. Donare.

Grauitate delinquent, qui venatori aliquid
donant. Qui.

Qua-

HAYKO

IVRIS CANON.

34. ber. Perlatum.

Testamentorum tuitionem, & curā rei familiari episcopus nō suscipiat. Episcop⁹, Ratiociniorum causas clericus suscipere nō debet. Inutile.

Fugiendus est clericus negotiator. Negotiatorem.

Clerico negotiati non licet. Fornicari.

Nomine sacerdotis caret, qui Dei ministros suis euocat officiis. Neque apud.

Difst. LXXXIX.

Domui Vni personæ duo non committantur officia. Singula.
bene pre-
sit.

Quilibet episcopus vicedominum & axonomum habeat. Volumus.

Quod sit officium vicedomini. Diaconi. Mundanis viris, res ecclesiasticae non committantur. Indicatum.

Ecclesiastica officia nō cōmittat episcopus propinquis, vel favore cōiunctis. Decēter.

Graduum & ordinum distributio ecclesiastitatem conseruet. Ad hoc.

Difst. XC.

Nō sit lī- Clerici discordes deciūtiantur, vel reuocentigiosus. tur ad concordiam. Discordantes.

Diffidentium fratrum oblationū dona non recipientur. Oblationes.

Extra ecclesiam esse probatur, qui pacē cū proximo non habet. Neque ad.

Murmu

TITVL.

55

Murmurantes à fratribus vnitate alieni efficiuntur. Alienus.

Corripiantur, qui rixas & contentiones amant. Si quis.

Dissidentes episcopi, ad concordiam redire cogantur. Dissidentes.

Non recipiantur dona eorum, qui pauperes opprimunt. Eorum.

A cœtu alienentur fidelium, qui ad concordiam redire contemnunt. Placuit.

Inediis maceretur acerrimis, qui fratri suo reconciliari non vult. Si quis.

Episcopi ad pacem firmiter tenēdam, vicissim sibi concilium & auxilium petant.

Præcipimus:
Expellendi sunt à communione fidelium, qui sibi inuicem conciliari noluerint.

Difst. XC I.

Corripiantur clerici, qui officiis matutinis, vel vesperrinis se subtrahūt. Eleutherius.

Sine officijs detimento, artificiolo sibi clericus necessaria querat. Clericus.

Non tur-
pis lucrī
"pidus.

Difst. XC II.
Corde, non voce Deum laudare debemus. Cantantes.

Cantandi officium diaconi sibi non usurpent. In sancta.

Qui nō sunt ordinati ab episcopo, in pulpite non psallat, neque legant. Nō liceat.

D 4

HAYKO

Sacerdotis officium gerat episcopus, quē sua parochia non recipit. Si quis. De episcopo ordinato, quem sua parochia non recipit. Si quis.

A sua parochia non recepti, aliis molestiam non inferant. Si qui.

Communione priuetur episcopus, qui commissā ecclesiā addire neglexerit. Si quis. Sine concilio integri ordinis vacantem episcopū ecclesiam non aeat.

Excommunicetur clericus, qui ab episcopo cōmonitus, maturinis vel vespertinis horis adesse neglexerit. Si quis.

Dif. xcii i.

*Autoris-
bus Pape.* Cui pro actibus suis prauis Apostolicus ini-
citur, communicare nou debemus. Si
inimicus.

A nullo debeat suscipi, quem Romana depel-
lit ecclesia. Miratus.

Non est in ecclesia, qui cathedram Petri nō
sequitur. Qui.

Singulis annis Apostolorum limina visitent
episcopi, qui ordinationibus apostolicis
subiacent. Iuxta.

Minores maioribus obedientiam exhibeāt.
A subdiacono.

Quod sit officium diaconorum. Diaconi.
Hi non sunt habendi clerici, qui episcopali
prudentia non gubernantur. Nulla.

Illi

Illi Deum offendunt, qui suo[n] obediunt
episcopo. Ille.

Septem debent esse diaconi in vnaquaque
ciuitate. Diaconi.

Nihil eorum quae sunt decreta primis ordi-
nibus vendicent diaconi. Diaconos.

Inferiores presbyteris se diaconi cogno-
scant. Peruenit.

Diaconus honorem exigebat presbytero, &
ipse ab inferiorib[us] honore[rit]. Nō oportet.

Calicem benedicere, & panē dare, diacono
non licet. Non.

Sicut episcopis, ita presbyteris diaconi mi-
nistrent. Diaconi.

Diaconi presbyteris se superiores non co-
gnoscant. Nonnulli.

Absque Apostolica licentia diaconi Com-
pagis vii non Præsumant. Peruenit.

Mappulis clericis sine Apostolica licentia
vii non licet. Illud.

Sicut in ministerio, ita in dispensatione sine
diacono episcopus non vivat. Diaconi.

Diaconi presbyteris debet subesse. Legim⁹.

Diaconus sacerdotibus non præferatur, nisi
locum metropolitani sui obtineat. Præci-
pimus.

Dif. xciiii.
Etiam subdiaconis vices suas Apóstolica
committit ecclesia. Valde.

D 5

IVRIS CANON.

Excommunicetur, qui legatum sedis Apostoliæ impeditur tentauerit. Si quis. Archidiaconi super presbyteros iurisdictionem non exerceant. Dictum est.

Dicit. xciv.

Vbi episcopi defunt, baptizatos presbyteri in fronte christi tangent. Peruenit. Ultra suum modum presbyteri contendere non presumant. Presbyteros. Oleo sanctificato non prohibetur episcopus infirmos tangere. Illud. Presbyter id est qui episcopus, ac sola consuetudine sunt episcopi presbyteris Oli. Coram episcopis, presbyteris docere licet. Ecce ego.

Episcopi & clericorum inuicem sibi honorem exhibeant. Esto.

Presbyteri episcopos non præcedat, sed comitetur, vel subsequatur. Non oportet. Episcopus non dominum, sed collegam presbyterorum cognoscat. Episcopus.

Sine præcepto episcopi, presbyter non signet infantes. Presbyter.

Dicit. xcvi.

De rebus ecclesiasticis disponendis, laicis nulla facultas attribuitur. Bene quidem.

Sacerdos- Imperatores ad fidem confirmandam, non sum auto- potentiam ostendendam, synodo inter-
ristas. esse debent. Nos ad.

Synodali

LITVL.

39

Synodali conuentui imperatores interesse non conuenit, nisi ubi de fide agitur. Vbi nam. De presulibus diuinarii rerum, qui humanis rebus presentibus, judicare non possunt. Denique. Nec etiam imperator iura pontificis, nec pontifex iura regia usurpet. Quum ad.

A seculari potestate pontifex prouersus nec solui, nec ligari valet. Satis.

Facta pontificum imperator iudicare non debet. In scripturis.

Regum & principum patres & magistri, sacerdotes esse censentur. Quis dubitet.

Auctoritas sacra pontificum, & regalis potestas, huius mundi gubernacula regunt. Duo sunt.

Imperatores debet pontificibus subesse, & non praesse. Si Imperator.

Imperialis autoritas, religiosæ dispensationis mensuram non mutat. Sicut.

Ecclesiæ instaurare contritas, non pontifices persequi, boni principis est. Boni.

Dicit. xcvi.

Epistola Bonifacij ad Honorium Augustum. Ecclesia.

Rescriptum Honorij ad Bonifacium Papam. Victor.

Romanæ non confuerit ecclesia sine signatis apicibus ligationem undeunque suscipere. Nobilissimus.

Dicit.

Diff. XC VIII.

Nisi quinque episcoporū literis designatū
transmarinum hominem ad clericatum
nullus suscipiat. Nullus.

Non sunt promouendi ad clerum, qui pere-
grè fuerint baptizati. Omnes.

Diff. XCIX.

Quæ obedientia sit exhibenda primatibus
& patriarchis. Provinciae.

Non vocentur primates, nisi qui primas se-
destenent. Nulli.

Princeps sacerdotū vel sūm° sacerdos nō ap-
pelletur, nisi primæ sedis episcop°. Primæ.
Nec etiam Romanus pontifex vniuersalis
est appellandus. Nullus.

Diff. C.

Intra tres menses fidem suam exponere, &
palliū postulare à Romana ecclesia quis-
que metropolitanus studeat. Quoniam.
Honor pallij non detur nisi meritis exigen-
tibus & fortiter postulanti. Prisca.

Pro pallio & ordinationibus aliquid accipe-
re vetitum. Nouit.

Nisi post consuetam fidei professionē, palliū
dari non debet. Optatum.

Qui pallium desiderat accipere, prius à se a-
mouere illicita promittat. In ea.

Non nisi ad missarum solennia archiepisco-
pis uti pallio licet. Pallium.

Vſus

Vſus pallij cōcedatur, & antiqua priuilegia
innouentur. Pallium.

Diff. CI.

Duo metropolitanū in vna & eadem pro-
vincia esse non debent. Peruenit.

S E Q V V N T V R
C A V S Ā.

Cau. I.

Queruntur septem.

- 1 An sit peccatum, emere spiritualia.
- 2 An pro ingressu ecclesiae sit exigēda pecu-
nia: vel si exacta fuerit, an sit persoluēda.
- 3 An ingressum vel præbendas ecclesiae e-
mere sit simoniacum.
- 4 An sit filius reus criminis, quod eo igno-
rante pater pecuniam cœnobio pro eius
susceptione obtulit.
- 5 An liceat ei esse in ecclesia, vel fungi ex
ordinatione quam paterna pecunia est
assecurus.
- 6 An illi qui ab eo iā simoniaco ignorāter
ordinati sunt, abiiciendi sint, an non.
- 7 Si renuncias sue hæresi sit recipiendus
in episcopalī dignitate, an non.

Qu.

T. Simo-
nacis.
Simoniaci gratiam non praestant, quam vē-
dere

dere quærunt. Gratia.

Inaniter sacerdos dicitur, qui cuncte simoni-
aciē ordinatur. Quicunque.

Spoliatur honore, qui ecclasiā per pecu-
niā obtineret.

Patrē habebit cū Simōne, qui contra simo-
niacos vehemēter nō exarserit. Quis quis
Simonis damnatio pariter dantem & acci-
pientem inuoluit facit. Quos.

Anathematis sententia dānatur, qui simo-
niaciē ordinatur. Reperiuntur.

Damnatur episcopus, qui per pecuniam or-
dinationem. Si quis.

A sacerdotio est alienus, qui per pecunias
ordinat, vel ordinatur. Qui per.

Nec ordinari nec promoueri in ecclasia
Dei per pecuniā aliquis valeret. Sanctorū.
Simoniaci sacerdotes esse nō possunt. Qui-
cunque.

Qui precio ordinat, lepram, non officium
confert. Quum.

Qui spiritus perfectionē non habent, ipsam
dare non possunt. Qui perfectionem.

Simoniacus per prauam manus impositio-
nem, non benedictionem, sed damnatio-
nem p̄st̄at. Vencum est.

Simoniaci fidei integritatē nō habet. Petri^o.

Simoniacus infidelis esse probatur. Quum

enīs.

Simon.

Simoniacorum hæresis cæteris damnabi-
lior esse probatur. Eos qui.

Et qui dat & qui accipit, vt ordines sacri
prætentur, anathema sit. Placuit.

Mali prophetæ, non boni, prophetiam vē-
debat. Iudices.

Quæ malo inchoantur principio, non per-
aguntur bono exitu. Principatus.

Non super ædificatur bonū opus, vbi Chri-
stus fundamentū non est. Quum Paulus.

Non potest fieri eleemosyna ex pecunia si-
moniacē acquisita. Non est.

Pastor simoniacus nullam ouibus præbet
medicinam. Fertur.

Simoniacorum sacramenta effectu gratiæ
carent. Sicut.

Sive bonus sive malus sit minister, per utrū-
que effectus gratiæ confertur. Si iustus.
Sacramenta quæ non mutantur, catholicis
& hæreticis communia probantur. Sa-
cramenta.

Non effugiantur sacramenta, à quocunque
ministrentur. Neque.

Hominum malitia sacramenta nō propha-
nat. Nōne.

Sacramenta mali habere possunt, licet vir-
tutem spiritus sancti habere non pos-
sint. Multæ autem.

Liceat sacramenta mali ministrent, remissio-
nem

nem tamen peccatorum non præstant:
Remissionem.
De his qui ab pseudoepiscopis ordinat. Si q.
Quæ pro accessitate conceduntur, eadem
cessante ceſtabunt. Quod pro.
Qui ab hæreticis rediut, sine spe promotio-
nis in suis ordinibus recipi possunt. Si quis.
De episcopis, qui tales in consecrant, qualem
consecrare non licet. Si qui,
Simoniaci rei sunt infideles itatis eorum, qui se
scandalizant. Hi.
Sicut honore, ita & scientia quisque præcel-
lere debet. Vilissimus.
Baptisma, siue per bonum, siue per malum
ministretur, iterari non debet. Dedit.
Baptisma Christi et si nulla perueritate vio-
letur, apud hæreticos tamen caret effectu.
Etiam.
Per manus impositionem confirmantur, qui
ab hæreticis baptisma suscipiunt. Si qui.
Rebaptizentur & reordinentur, qui de Pau-
lianistis & Cataphrigis ad ecclesiam re-
deunt. Si quis.
Dum verbum accedit ad elementum, sit sa-
cramentum. Detrahe.
Extra ecclesiam baptizati, perniciem sibi cu-
mulant, si ad ecclesiam non redierint. Fir-
missime.
Inutilia sunt dona, quæ præter unitatem ecclæ-
się

siae habentur. Teneamus.
Baptisma semel traditum, amplius non est
iterandum. Hanc regulam.
Etiam per malos boni colliguntur. Spiritus.
De iis qui per ignorantiam ordinantur antea,
quam baptizentur. Si quis per ignorantiam
Non placent Deo, quæ ab hæreticis offerū-
tur. Sic populus.
Sine fide & charitate nec Euangelium ha-
betur, nec profundt aliqua bona. Marcion,
& Basilides.
Hæreticorum benedictio, maledictio est.
Non oportet.
Nec cum hæreticis, nec schismaticis licet o-
rare. Non licet.
Extra ecclesiam non sunt vera sacrificia. In
ecclesia.
Impiorum manibus diuina sacramenta se
subducunt. Manifestum.
Sacramenta extra ecclesiā ministrari possunt,
salutē verò conferre non possunt. Si quis.
Vera sacramenta non nisi in fide ecclesiæ
celebrantur. Extra.
De manu hæreticorum communio non est
recipienda. Superueniente.
Sacerdotes hæreticorum, episcopi honori-
bus non habentur digni. Arrianos.
Manus impositio, non est sacramenti itera-
tio. Manus.

IVRIS CANON.

Qui in baptisme sanctus est, ad altare peccator non accedit. Sicut.
 Benedictionibus haereticorum Deus maledicit. Maledicam.
 Boni & mali sacerdotes æquè corpus Christi conficiunt. Intra.
 De iis qui sanctis male utuntur. Propheta.
 Quisq; non tā sanctificatur ex hostiis, quā pro peccato polluitur. Propheta.
 Contra spiritum verbum dicitur, quum ex dispersione nunquam reditur. Ira fit.
 Non meritis hominum, sed virtute spiritus sancti peccata remittuntur. Ut evideret.
 Deus non merita personarum, sed sacerdotū officia considerat. Quum scriptura.
 Non merita sacerdotum, sed virtus diuina, sacramenta sanctificat. Multi.
 Non sacerdotum merita, sed quæ docent & ministrant, considerare debemus.
 Sacerdotum immundicia sacramentum nō polluit. Dominus.
 Etiam per malum ministrum dona Dei ad eos perueniunt, qui cum fide accipiunt. Christus.
 Sacramentis episcopi malicia non nocet. Non nocet.
 Non verba, sed merita sacerdotum, eucharistiam faciunt. Sacerdotes.

Tanto

Tanto facilius sacerdotes exaudiuntur, quāto apud Deum sunt digniores. Ipsi.
 Non adest sacramētis spiritus sanctus, quæ p̄ criminatos ministrantur. Sacrosancta.
 Manus immunda tacta inquinat, non mūdat. Necesse.
 Aequè seruandum est verbum Christi, & corpus Christi. Interrogo.
 Sacerdotes nomē Domini inuocat, Domin⁹ autē benedictionem præstat. Dictum est.
 Qui recedit ab eccllesia, nec baptisma, nec ius dandi amittit. Quod quidam.
 Sacramēta quamvis obſint indignè tractātibus, prosunt tamen dignè suimentibus.
 Per Esiam.
 A baptizandis, vel consignandis precia non exigantur. Baptizandis.
 A percipiente gratiam, communionis pre- cium exigi non debet. Nullus.
 Munera inuisibilis gratiae questibus non sunt præstanta. Quicquid.
 Nihil à sacerdotibus exigatur pro balsamo, quod in chrismate ponitur. Placuit.
 Nō est aliiquid exigendū ab iis, qui infantes suos ad baptizandū adducunt. Placuit.
 Qui baptizantur, nullos nummos in con- cham mittere cogantur. Emendari.
 Pro perceptione baptismatis, vel chrismatis, aliquid exigi non debet. Dictum est.

E 2

Nec pro dedicandis basilicis , vel pro sacramentis ecclesiæ conferendis, aliquid exigere debet. Statuimus.

De multiplici genere Simoniacorum. Statuimus.

De iis , qui non simoniacè à Simoniaciis ordinantur. Si qui.

De eo, qui ordinatur ab illo, quæ scit simoniacum esse. De cætero.

Simoniaciis in dignitate seruanda nulla est impendenda misericordia. Erga.

De iis, qui inuiti ad hæreticos ordinatorem trahuntur. Constat.

Qui ab hæresi ad ecclesiam redeunt, in quo inueniuntur ordine : ex beneficio perseverent. Omnis.

Ordinationes quæ simoniacè sunt, falsæ iudicantur. Ordinationes.

De multiplici genere Simoniacorum. Sunt nonnulli.

Aeternā dānationē inueniet, qui quolibet munere ad sacros ordines accedit. Si qd.

Pro ordinationibus nihil omnino accipitur. De ordinati.

Nec precio, nec gratia, nec supplicatione ad sacros ordines accedant. Quibusdam.

Ad episcopalem honorem nullus per ambitionem accedat. Nullus.

Neq; fauore, neq; venalitate ad sacros ordines

nes quisquam promoueatur. Pueri. Episcopo interueniente Papa quendam acclutum ordinauit. Latorem.

Quisquis in Romana ecclesia sacrum ordinem accepit, ab ea egredi non poterit. Filiū. Precio interueniente, sacerdotale officium non restituatur. Nullus episcopus.

Sacrilegi sunt iudicandi, qui ecclesiam Dei non permitunt regulariter ordinari. Sunt quidam.

Codice lib. 9. ad l. Iul. repetund. de iis qui venalē protulerūt sententiam. Lubemus.

De concusione iudicis. ex libro Cod. 47. Concussionis.

Qu. 11.

Pro dedicandis ecclesiis nihil exigatur. Placuit.

Ab iis qui ad conuersationem accedunt, nihil est exigendum, nec precio aliquis ad conuersationem est inuitandus. Quam.

Ab ordinando non debet aliquid exigi, sed nec voluntariè oblata respici oportet. Sicut.

Qui sumptibus propriis sustentari potest, ab ecclesia itipendia non accipiat. Clericos.

Quibus sua sufficiunt, ecclesiæ alimentis non sustententur. Pastor.

Qui sua relinquere non vult, non debet sumptibus ecclesiæ sustentari. Si quis.

Qui sua relinquunt, vel pauperib; distribuunt,

vel ecclesiæ rebus adiungūt, laudabiliter
iis ecclesiastica dispensantur. Sacerdos.
Iuxta meritum laborum clericis stipendia
sacerdotes distribuant. Clerici.

Quæ. III.

De iis qui facros ordines munerū acceptio-
ne dispensant. Audiuimus.

De iis, qui ecclasiā vel ecclesiastica bene-
ficia vendunt. Si quis.

Ab officio suspendatur episcopus, beneficia
vel ecclesiastica officia vendens. Si quis.
Nec altaria nec præbendas episcopis ven-
dere licet. Quæstum.

Quicquid data vel promissa pecunia in sa-
cris ordinibus acquiritur, irritum habeat-
ur. Ea quæ.

Quicquid possidetur, nomine pecunię intel-
ligitur. Totum.

Qui ecclesiastica beneficia emerit, ecclesiastas
quoque emere probatur. Si quis.

Quare in Euāgelio prohibetur, in uestituras
ecclesiæ à laicis fieri, vel vēdi. Saluator.
Ministri & seruitores ecclesiæ absq; vila ve-
nalitate ab episcopis ordinēt. Ex Multis.
Qui dona Dei vendunt, vel emunt, pariter à
Deo damnantur. Vendentes.
Qui gratiam quam à Deo accipiūt, nō gra-
tis exercent, vendidores columbarū sunt.
Non solum.

Quæ

Quæ ex consecratione pueniunt, in suū ius
vivel munere nemo cōuerrat. Res ecclie.
Simoniacus est, qui decimas & oblationes
laicis, non clericis distribuit. Peruenit.
Spiritum sanctum vendit, qui decimas pro
pecunia tribuit. Altare.

Careat honore malè acquisito, qui ecclie-
stica beneficia pecunia interueniente ac-
quisuit. Si quis.

Quæ. IIII.

Alienum crimen, nescientem non maculat.
Nullius.

De infantibus, qui ab hereticis baptizantur
Placuit.

Consanguineorum maleficia in nullo cleri-
cis obsunt, nisi consciū fuerint. Quia.
Crimen vel pœna paterna nullam maculâ
filio infligere potest. Crimen. Ex Dige-
stis. tit. de Pénis.

Persidia parētū filii obesse nō debet. Iudgi.
Non imputantur peccata parentum iis, qui
ab illis personaliter diuisi probātur. Iam
itaque.

Ei qui imitatur, impietas alterius nocet. Ho-
mini.

De ecclesia, quæ pactione consecratur. Ec-
clesia.

Quænam ignorantia excusat, quum sit alia
facti, alia iuris. Notandum.

Qu. V.

De patuulis, qui cupiditate parentum ecclesias emunt. Quicunque.

In dignitate seruada Simoniacis, misericordia potest impendi, si eos vira commendat. Eos qui.

De quodam, pro quo incuria parentum pecuniam dedit non episcopo, sed vni principum. Praesentium.

Qu. VI.

De iis, qui pro munib⁹ ordinationem faciunt. Si quis.

Simoniacus est, qui ut eligatur præmia largitur. Ego.

Sicut ordinatio, sic electio sive cōsensus sine venalitate debet proferri. Sicut is.

Qu. VII.

Clerici ab hæresi redeuntes, qualiter debeant recipi. Si qui.

De iis, qui pro munib⁹ ordinationem faciunt: & qui redeuntes ab hæresi, in suis ordinibus recipiuntur. Si quis.

Qui redeuntes ab hæreticis, recipi possint, vel non. Conuenientibus.

In ordine male accepto Simoniaci pœnitentiā agere non possunt. Requiritis.

Pro temporum necessitate Apostolicæ sedis Decrētate temperantur. Necessaria.

Cessare necessitate, debet cessare quod eius causa

causa factum est. Quod pro.

Iterum ordinentur, qui ex Nouatianis ad ecclesiam redierint. Si qui.

Iuramentū à schismate redeuntū. Quoties.

Qui extra ecclesiam baptizati fuerint, vel rebaptizati, ad ecclesiasticam militiam non admittantur. Qui in.

Rigor canonum pro persona aliquādo dispensatur. Tanta.

Canonum decreta pietatis intuitu nōn unquam relaxentur. Si qui.

Necessitatis causa quædam in ecclesia tolerantur. Quoniam.

Ex dispensatione quædam tolerantur, quæ canonum rigor non ferret. Didici.

Vilitatis intuitu quædam in ecclesia tolerantur. Tali.

Laicis, qui cōtra decretā canonū ad episcopatū promouētur, ex misericordia lusceptum officium relinquuntur. Exigunt.

Donatistæ & Nouatiani quamvis reprehēsibiliter ordinati, tamē ordinati ex necessitate tolerantur. Maximum.

Redeuntes ab hæresi post publicam cōfessionem in suis ordinibus recipi possunt. Saluberrimum.

Ab hæresi redeuntes, hæresis eius autores publicè detestentur. Si quis.

Quomodo in ecclesia aliqua sunt tolerāda.

HAYKOB

74

IVRIS CANON.

Et si illa.
Redeentes ab hæreticis sunt reordinandi.
Daibertum.

C A V S A S E -
C V N D A .

Querentur octo.

- 1 An in manifestis iudicarius ordo sit requirendus.
- 2 An expoliatus ab aliquo, sit iudicandus.
- 3 Quia pœna sint ferendi qui in accusacione vel testificatione defecerint.
- 4 An duorum testimonio quis sit cōdēnat.
- 5 An deficientibus accusatoribus quis sit cogendus ad purgationem.
- 6 Si remediū sit dādū ei qui causa dilatioris vocem appellationis adhibuerit.
- 7 An laici, vel monachi, vel quilibet inferiorum ordinum, in accusatione maiorū sint audiendi.
- 8 Quomodo debeat fieri accusatio, an in scriptis, an sine scriptis.

Q. I.

Damnari nemo valet, nisi aut conuictus, aut sponte confessus. Nos in.
Multi per tolerantiam sustinendi sunt, quāuis sententia diuini iudicij sint condemnati. Vnus.
Nullum seruetur iudicium, nisi rationabili-
ter habitum. In primis.

Vltima

T I T V L I .

75

Vltima sententia debet de scripto proferri.

Statutis.

Restituendus est quem neque conuictum,
neq; cōfessu, constat esse ciectū. Notum.
Ante quām cause examinetur, aliquem ex-
communicare non licet. Nemo.

Incerta & dubia iudicari nō possunt. Nomē.
Nec suspicionis arbitrio, nec ante verū & iu-
stū iudiciū aliquis cōdemnetur. Primo.

Qui ab accusatione prohibeantur, & qui re-
cipiantur. Prohibentur.

Sine accusatione, manifesta iudicanda sunt.
Manifesta.

Ordinem iudicarium, manifesta non desi-
derat causa. De manifesta.

Quando aliqui sint corrigendi, quando to-
lerandi. Multi.

Peccatum quod tantū iudici notum est,
ab eo dānari non valet. Si peccauerit.

Sententia nō præcipitanter ferēda est. Deus.
Sine accusatione, manifesta ferenda sunt.
Scelus.

Q. II.

Ante item contestatam possessori cuncta
restituenda. Antiquitus.

Nullus debet accusari, dum suis rebus fue-
rit spoliatus. Nullus.

Nec conuocari ad Synodum, nec in aliquo
debet iudicari spoliatus. In scripturis.

Q.

Qu. III.

De iis qui non probanda obiiciūt. Si quis
Si accusator in accusatione defecerit, talio-
nem recipiat. Calumniator.

De iis, qui falsis criminibus aliquem impe-
tunt. Si quis.

Conuicium non est pro accusatione habé-
dum. Si quis.

De eo, qui promissione illectus ab accusa-
tione destituerit. Paulum.

De iis, qui accusationem deferunt, ut ecclie-
siasticos ordines accipiant. Euphemiu.

De eo, quem pœnitentia criminaliter accusa-
fec. Si quem.

Qu. IIII.

Iuramentum à sacerdotibus non est exigē-
dum. Sacramentum.

Si quis presbyter contra laicum, & laicus
contra presbyterum querimoniām ha-
beat. Si quis.

Sacerdos si à populo fuerit accusat⁹, iuramē-
to innocentia suam affirmet. Presbyter.

De Leone episcopo, quem B. Gregorius pur-
gationem præbere fecit. Habet hoc.

Gregorius Menam episcopum iuramento
purgare fecit. Menam.

De maximo Salonitano episcopo, qui sacra-
mēto semetipsū expurgauit. Quanto.

Qualiter Sixtus semetipsū purgauit. Man-
dastis:

dastis.

De causa Gillandi presbyteri. Super.

De purgatione clericorum, si conuinci non
potuerint. Si.

De Leone, qualiter se purgauit. Auditum.
Qualiter sacerdotes se purgare debeant.

Omnibus.

Candentis ferri & feruentis aquæ iudiciū
in ecclesia prohibetur. Consulisti.

In Nouo testamento monomachia non re-
cipitur. Monomachiam.

Si furtā in monasterio fiunt, iudicio mona-
chi se expurgent. Sæpe.

Quicunque de adulterio accusatur, proba-
bili iudicio se expurget. Interrogatum.

Quū plures de adulterio accusantur, & vñus
cæteros purgare voluerit, oēs rei habeā-
tur, si ipse in iudicio ceciderit. Statuit.
Pro singulis Missa celebretur, qui de aliquo
crimine accusantur. Si episcopo.

Qu. V.

Quot testibus quisque clericorum cōuinci
debeat. Placuit.

Quot testibus episcopus vel presbyter, vel
reliqui clericī fint conuincendi. Præsul.

Episcopi non nisi 72. testibus condemnā-
di sunt. Nullam.

Qu. VI.

Dc appell
Causæ vitiæ, remedii appellationis subue-
lationib.
niat.

niat. Liceat.

Quisquis pulsatus fuerit, Apostolicam sedē appeller. Si quis.

Episcopi & au^roribus pulsati, Apostolicam sedem appeller. Omnes.

Ab omnibus appeleretur ad Romanam eccl^{esi}am. Ad Romanam.

Qui à proprio metropolitano se grauari putauerit, maiorem sedem appelleret. Si quis.

Ad Romanam eccl^{esi}am quasi ad matrem appeleretur ab omnibus. Ad Romanam.

Quoties aliquis appellauerit, audientia ei non denegetur. Placuit.

In iustē dānati restitutionem, oppressi auxiliū à Romana eccl^{esi}a debet habere. Ideo.

De causa appellationis cognoscere nō licet, nisi ei ad quem appellatur. Decreto.

Iudicia appellantium ab iis sunt audienda, ad quos appellatur. Qui se.

De Remensi archiepiscopo, qui appellatē Romanam sedem, iudicare est ausus. Arguta.

Quisque obedientiam maiorib. exhibeat, quam ab inferioribus desiderat. Qui scit.

Qui grauatur à proprio metropolitano, primates, aut vniuersalem eccl^{esi}am sedem appeleret. Si quis.

Ante exitum causæ per appellationem redere licet. Non ita.

Excom

Excommunicetur, qui iudicibus suis obtēperare non vult. Quisquis.

Non denegetur appellatio ei, quem in supplicio sententia destinauit. Liceat.

Aute daram sententiam licet alicui appellare. Si quis.

Post latam sententiam, infra quod tempus quisque appellare debeat. Propter.

A quo appellatur, ad quem appellatum fuerit, dimissoriæ literæ dirigantur. Ab eo.

De iis, qui causa dilationis appellant. Quicunque.

Quum possessor appellat, dum euentus causa dubius est, possessionis fructus sequentur. Quoties.

In iustē appellans, omnino puniendus est. Omnino.

Intra decem dies remedium appellationis conceditur. Anteriorum.

Quando appellandum sit primo vel secundo. Biduum.

De appellationibus recipiendis, vel non. Non solent.

De libellis dimissoriis, vel apostolis. Post.

Excommunicatur catholicus, qui committit causam suā iudicio alterius fidei. Catholicus.

A quibus iudicibus prouocari non debet. A iudicibus.

A iudicibus, qui eliguntur, communī cōsensu prouoc

prouocare non licet. Sanè.
 Qui de episcoporum iudiciis quæruntur, à
 vicinis episcopis audiantur, vel ab aliis ex
 consensu eorum adhibitis. Placuit.
 Is, qui appellauit, ad eum à quo appellauit,
 remitti non debet. Si quis.
 Quum per appellationem sententia soluitur,
 non debet obesse ei, qui non iniquo ani-
 mo iudicauit. Hoc etiam.
 Clericus non deuocetur in testimonium il-
 lius causæ, cuius primum cognitionem
 suscepit. Statutum est.
 Non licet prouocare ab iis, ad quos prouo-
 catum fuerit. Si autem.
 Appellationem in causa capitali vel status
 interpositam, per procuratorem exequi
 non licet. Si quando.
 Quando exequenda sit appellatio, quæ sen-
 tentiæ non valeant, & quorum appellatio-
 nes non recipiuntur. Ei, qui.

Qu. VII.

De accu- Laici in episcoporum accusatione non sunt
satoribus. satoribus. recipiendi. Non est.
 Laicus clericum non accuset. Nullus.
 Anathematizatus sacerdotes accusare non
 potest. In sancta.
 Nec clerci in accusatione laicorum, nec lai-
 ci in accusatione clericorū sunt recipi-
 di. Sicut.

cōdōm

Laici

Laici clericos accusare nō debet. Sacerdotes.
 Minores non debent accusare maiores. *Infra 6.*
 Clericus. *q. I. G. 3.*
 Oues pastorem suum, nisi à fide exorbita-
 uerit, non debent accusare. Oues.
 Quare laici episcoporum accusatione non
 audiantur. Laici.
 Sacerdotes non nisi à viris idoneis & pro-
 batib[us] accusari possunt. Accusatio.
 Communione priuerit, qui primati, ad-
 uersus episcopum cōqueritur, priùs quàm
 familiariter eum conueniat. Si quis.
 Nisi opinione discussa, non audiantur ac-
 cusatores episcoporum. Si qui sunt.
 Maiores natu non accusent, nisi qui sunt re-
 Etæ fidei & conuersationis. Quærendum.
 Absque duobus vel tribus testibus non re-
 cipientur episcoporum accusations. Ac-
 cusatio.
 Pro sola conventione episcopi, non submo-
 ueatur aliquis à communione. Si quis.
 Quare subditi prælatos suos reprehendere
 non possunt. Sunt nonnulli.
 Non omnes subditi, sed criminosi tantum
 prohibetur accusare prælatos. Præsumunt.
 Infames accusare non possunt. Alieni.
 Christianos accusare, vel in eos testificari,
 qui fidem acceptam deseruerunt, non
 possunt. Non potest.

F

Hæretici, Iudæi, vel Pagani, Christianos accusare non possunt. Pagani. Hæreticus hæreticum accusare, & contra eum testificari potest. Si hæreticus. Quæ publicis documentis probari non possunt, toleranda sunt. Plerunque. Quem ætas, non vita seniorem facit, grauiter est increpandus. Paulus. Dignitas nō facit episcopum, sed vita. Non omnes. Non episcopi nomen, sed vita reverentiam meretur. Non omnis. Docti ab indoctis, clericis à laicis quandoque merito reprehenduntur. Secuti. Qui suscepū officiū non administrat, non sit episcop⁹, sed canis impudicus. Qui nec Maiores & minores non dignitate, sed vita intelligi oportet. Paulus. Non episcopi nomen, sed vita maiorem facit. Quanquam. Episcopi, licet pares sint meritis, gradus tamen differunt dignitatibus. Puto. Non in honore, sed in veritate filius æquatur, vel præponitur patri. Quæritur. Aequales fuerunt meritis, licet gradus differentes, Petrus & Paulus. Beati. Qui sacerdotes esse non possunt, sacerdotes accusare non valent. Ipsi. Sacerdotes accusare, vel in eos testificari nō valent

valeant, qui ad sacerdotium prohibentur eligi. Testes.

Petrus à fidelibus interrogatus, cur ad gentes intrasset, non potestate respondit, sed humilitate rationem reddidit. Petrus.

Imperiali iudicio Apostolicus se emendare permittit, si quid erga subditos iniuste commiserit. Nos.

Redarguendi se licentiam beatus Gregorius aliis præstat. Si quis.

Paulus Deaclinæ ciuitatis episcop⁹, subdirotū accusatione cōuictus, deponitur. Lator. Subditi prælatos suos accusare possunt.

Metropolitanum.

Vitam prælatorum subditi nulla simulazione negligant. Sicut.

Clerici excelsus sui episcopi, auribus deferrant Romani pontificis. Quapropter.

Clerici aut laici sine examinatione ad episcopū accusationē nō admittantur Clericos.

Quælibet persona episcopū, aut alios accusas, monstranda documentis inferat. Si quis.

Sacerdotes nō accusent, qui ad eundem ordinem prouchi non possunt. Sacerdotes.

Nisi irreprehensibiles, in maiorum accusationem non recipiantur. Criminaciones.

Monachi sacerdotes accusare, vel in eos testificari, non possunt. Placuit.

Monachi in accusatione non sunt audiendi.

Nullus.

Consentit conuincitur, qui quum possit, peruersis negligit obuiate. Negligere. Quantum ex vita merito quis ecclesiam ædificat tantum nocet, si destruentibus non resistat. Sancta.

Subdit virari prælatorum reprehendere studeant. Admonendi.

Clerici, seu electi monachi, sint cubicularij episcopi. Quem pastoris

Prauos in sua societate episcopus habere non debet. Peruenit.

Viros boni testimonij semper episcopi secum habeant. Episcopi.

Quæst. VII.

Accusatio semper fiat in scriptis. Accusatorum.

Accusatio semper debet fieri in scriptis. Quisquis.

CAUSA III.

Queruntur undecim.

1. An restitutio danda sit quibuslibet expoliatis.

2. An inducias post restitucionem tautum dari, etiam post vocationem ad causam quibuslibet concedendas sint.

3. Quo spacio melius utriq; sint cōcedēdē.

4. An infames & non legitime conuicti, ad

accusa-

accusationem sint admittendi.

5. An testes de domo accusatorum sint producēdi, vel inimicorum vox sit audiēda.

6. An extra prouinciam reus sit producendus.

7. An sit audienda eius sentētia, quem cum reo par inficit malicia.

8. An ab uno tantum episcopus sit audiendus, vel iudicandus.

9. An accusatores vel testes in absentem vocem accusationis vel testificationis exhibere valeant.

10. An deficiētes in primo capitulo, sint admittendi ad sequentia.

11. An accusato liceat accusationem in accusatorem vertere.

Qn. I.

Expoliatis vel electis omnia sunt integranda. Episcopis.

Non est sacerdos, qui fratrum se subtrahit obsequiis. Nulli.

Excommunicentur, qui opprobrium & calumniam inferunt sacerdotibus. Deus.

Qn. II.

Secundum tempus expoliationis cōceduntur inducias restitucionis. Quanto.

Dū possessiones vel res episcopi derinentur, aliquid illi obiciū nō potest. Quā ecclesia. Ante litem contestatam violēter ablata restuantur. Oportet.

F 3

Deiiciantur à clero, & infames fiant, qui loca expulsorum adulterina fœditate invaserunt. Audiuiimus.

Inducia sex mensum electis vel spoliatis præstantur. Electis.

Post restitutionem induciæ præstandæ sunt. Prius.

Ante restitutionem aliquis ad causam reuocari non debet. Si episcopus.

Ab administratione remoueatur, quires ecclæ malè viuendo dispergunt. Qui ca.

Qu. III.

Venienti ad iudicium, induciæ non negentur. Quum.

Quot mensum induciæ episcopis præstādæ sunt. De induciis.

De induciis præstantis. Induciæ.

Qu. IV.

Iterum de accusatoribus. Infames, eos qui sunt bona famæ, accusare non possunt. Alieni.

Qui legem suam sponte træsgreditur, ante suam reuersionem rectè agentes accusare non potest. Beatus.

A suo proposito discedentes, sunt infames. Si quis.

Incestuosi, & non legitimè coniuncti, sacerdotes & legitimè coniuctos accusare non possunt. Consanguineorum.

Qui non sunt recipiēdi in accusatione. Cōspira-

spiratores.

Anathematizati, fideles accusare non possunt. Omnes.

Clericus qui episcopum accusauerit, infamis efficitur. Clericus.

Infames & exules fiant, qui episcopos persequuntur. Hi qui.

Detractores, & inimicorum authores, epis-
copos accusent. Detractores.

Infamis sacrilegus religiosum Christianū accusare non potest. Nulli.

Aliud est excommunicatio, aliud anathematizatio. Engeltrudam.

Qu. V.

Cōsanguinei vel familiares aduersus extra-
neos testimoniū non dicāt. Cōsanguinei.
Nuper inimici accusatores, vel testes esse
non possunt. Accusatores.

Suspecti, inimici, litigiosi, & qui sunt malæ
vitæ, & prauæ fidei, accusatores, vel testes
esse non possunt. Suspectos.

Ab accusationibus clericorum repellantur,
quos leges mundi non admittunt. De ac-
culatoriis.

Alienigenæ, & quos diuinæ voces mortuos
appellant, episopos accusare non pos-
sunt. Canonica.

A clericis repelluntur accusations, quas
leges mundi non admittut. Accusationes.

Nec seruus, nec libertus, nec infamis episcopum accusare præsumat. Acculatores. Infames, qui ad fortilegos & diuinos concurrunt, nec accusatores nec testes esse possunt. Constituimus.

Suspecti autem gratiosi ad accusationem non admittantur. Similiter.

Qui inimicitis studet, vel facile litigat, nec accusator nec testis potest esse. Nullus. Familiares suspecti, de domo prodeutes, non recipiantur in accusatione. Acculatores. Qui inimici, vel suspecti sunt, & qui odio quolibet insequeuntur, ab accusatione remouantur. Omnes.

Qui inimici sunt, iudices esse non possunt. Quod suspecti.

Q^u. VI.

Vbi crimen admittitur, ibi causa ventiletur. Ibi.

Accusatus non nisi in foro suo audiatur. Si quis.

Intra prouinciam, & à prouincialibus tantum causa est audienda. Ulta.

▲ cōprouincialibus accusatus, vel iudicat^{ur}, Apostolicam sedem appellat. Accusatus. Comprouinciales & metropolitani episcoporum causam audire, sed diffinire non possunt. Quamuis.

Ante Apostolicam censurā in causis episcoporum

porum non est diffinitiu ferenda sententia. Multum, ^{ad diuinum quod est} Præter conscientiam Romani pontificis, nec concilia celebrari, nec episcopum damnari oportet. Dudum.

Quorundam episcoporum depositionē cōtra conscientiam Romani pontificis factam, pro pace tolerauit ecclesia. Hæc. Dominatio iniusta, irrita est, & in Synodo retractanda. Irritam.

Peregrina iudicia in omnibus sunt submouenda. Peregrina.

Nulli liceat aliatū prouinciarum iudicium expetrere. Non.

Absque Apostolicæ sedis decreto extraneos iudices adire non possumus. Vnaquæque.

Super appellatione alterius prouinciae iudices audire non oportet. Neminem.

Vbi crimen admittitur, ibi causa ventiletur. Qui crimen.

Q^u. VII.

Infames, surdus & mut^{us}, furiosus, impubes, amot^{us} à senatu, seru^{us}, & fœminæ, iudices vel procuratores esse nō possunt. Infamis. Quomodo infamia irrogatur, ca. eodem. §.

Si quis verò.

Qui aliorum via via puniunt, sua prius corrigerē studeant. Qui sine.

Ille de vita alterius iudicet, qui nō habet in

Scipio quod puniat. Iudicet.
Grauatus criminibus , iudicare non valet.
In grauibus.
Primum nosmetipso, deinde proximos debemus corriger. Postulatus.
Sacerdos primum sua peccata, deinde aliena deterga. Sacerdos.

Qn. viii.
Episcopus non nisi à pluribus audiatur, & iudicetur. Accusationes.
A quo episcopis audiatur episcopus, qui in reatum inciderit. Suggero.

Qn. ix.
Nisi reo presente, accusator non audiatur.
Accusatori.

Absente aduersario sententiam ferre non licet. Caeant.

Reo absente, accusator non audiatur. Absente.

Quæ in absentes geruntur , omnia euauantur. Omnia.

Non iudicetur qui præsentialiter non accusatur, vel conuincitur. Non oportet. Sententia ferriatur , qui causæ suæ negligit adesse. Decreuiimus.

Absentes nec accusari, nec iudicari possunt.
Absentia.

Altera parte absente , diffinitua non feratur sententia. Reuera.

In absentia non est ferenda sententia. Absens.
Testes non dicant testimonium , nisi de iis,
quæ præsentialiter & veraciter nouerūt.
Testes.

Non admittitur in testimonium, quos non eodem tempore negotio interfuisse constiterit. Nihilominus.

Ad seriem gestorum testis ex suo nihil adiicit. Pura.

Absens, per alium nec accusare nec accusari potest. Absens.

Reo absente libellus accusationis frustra offertur. Carthæ.

Testes corporaliter præstito iuramento, testimonium dicant. Hortamur.

Accusator & accusatus simul debent adfici. Necesse.

Qn. x.
Qui in primo capitulo deficit , ad cætera non admittatur. Placuit.

Qui falsa fratribus obiiciunt, usque ad extum non communicent. Eos qui.

Qui quod obiicit probare non valet, de cetero ad arguendum non admittitur, nisi prius propriam causam , ciuilem duntaxat, afferere voluerit. Si accusatorum.

Qn. xi.
Accusati nisi prius expurgauerint, alios accusare non possunt. Neganda.

HAKOBA

92

IVRIS CANON.

CAUSA IIII.

Queruntur sex.

- 1 An in excommunicatione constitutus, alium accusare valeat.
- 2 An infra quartumdecimum annū in criminali causa testari quis possit.
- 3 An ab accusatione prohibitus, personam testificantis possit assumere.
- 4 An idem possit esse accusator & testis.
- 5 An die constituta non occurrentis, à communione sit remouendus.
- 6 Si in episcoporum iudicio accusatoris persona culpabilis inuenta fuerit, an ad assertionem propriæ causæ de cetero sit admittenda.

Qu. I.

Ad accusationē non admittatur, qui in excommunicatione perseverat. Diffinimus. Hæretici probantur, qui schismate vel excommunicatione ab ecclesia sunt separati. Quod autem.

Qu. II. & III.

De testi—Qui ab accusatione repelluntur, aut ad annum 14 nondum peruenierunt, testes esse non possunt. Testes.

Qui nā testes esse possint, & qualia esse debent testimonia, ibidem § Si testes.

Accusator vel testis, vel iudex aliquis simul esse

X TITVLLI.

93

esse non potest. Nullus. Nemo in causa vna duas personas gerere valet. Nullus. Suspicionis incida in crimē iudex, de domo cui⁹ accusator, vel testis p̄ducitur. Cōtra.

Qu. V.

Non est à communione suspendendus, qui die statuta ad cauiam venire non potuit. Quisquis.

Qu. VI.

In ciuili & proprio duntaxat negotio ad argendum admittitur, qui in episcopi accusatione culpabilis reperitur. Illud. Propriam causam agere valet, cui accusare non licet. Omnibus.

In accusatione episcoporū deficiēs ciuiliter tantum experiri poterit. Si accusatorum.

CAUSA V.

Queruntur sex.

- 1 Qua poena sit feriendus, qui famosum libellum clanculo scribens, probare negligit quā literis mandauit.
- 2 Quoties sit vocādus episcop⁹ ad causam, ante quā sententiā dānationis excipiat.
- 3 An per procurationem causam suā agere valeat, qui per seipsum causæ suæ adfesse non potest.
- 4 An absque synodali audientia sit demandandus.

An

CAUSA

HAKOBA

5 An ideo aliquis habendus sit inimicus:
quia crimen alterius indicat.
6 Quia pena sit plectendus, qui quod intru-
lit, probare non valet.

Qu. I.

Flagelletur, qui scripturam in alterius fa-
mam neglexerit probare. Qui in
Anathematizentur, qui famulos libellos in
ecclesia ponunt. At qui,
Famosum libellum inventiens, corrumpat,
aut celer: alioqui se eius auctorem facit.
Ibidem. §. Si quis.

Qu. II.

Vocatio ad synodū, eius qui impetratur, & in
scriptis & per spaciū fiat cōgruū. Vocatio.
Quibus temporum spaciis reus vocetur ad
causam. Præsentī.

Nullius accusatio per scripta suscipiatur.
Relatum.

Vi aut timore electi, aut suis rebus spoliati,
ad synodus non vocentur. Si primates,

Qu. III.

Pro se legatum ad synodū mittat, quē gra-
uis necessitas premit. Si ægrotans.

Criminaliter accusans, vel accusatus, per se
experiatur. In criminalibus.

In omnibus causis præterquā in criminali-
bus, episcopi & sacerdotes pro se aduoca-
tum habeant. Qui episcopus.

Qu.

Q. III.

Nisi in legitima synodo episcopus iudicari,
vel audiri non debet. Nullus.

Episcopus accusatus à duodecim audiatur,
causæ verò finis ad sedem Apostolicam
deferatur. Duodecim.

In cognitione causarum contentiosi locum
non habeant. In loco.

Qu. V.

Magis nocet, qui crimen celat, quam qui
amicabiliter indicat. Non vos.

Nec qui parcit, est amicus: nec qui verbe-
rat, est inimicus. Non omnis.

Nō odio habetur, sed diligitur, qui castiga-
tur & corripitur. Non osculatur.

Ad accusationem non admittatur, aliorum
crimina sponte confitentes. Illi qui.

Qu. VI.

Puniatur, qui aliis falsa intulerit. Omnis
ratio.

Quia pena feriatur, qui crimen illatum
non probat. Quia.

Ad sanctæ communionis ministerium non
accedat, qui crimen illatum non probat.
Epiphanius.

Quia pena delator sit feriendus, & quis fit
delator. Delatori.

Qui innocētē falso crimine maculauerit, sa-
cerdotis arbitrio pœnitēcia diuturna purge-
tur.

tur. Si quis.
A communione coērceatur laicus, qui ecclēsiā vel clericū per calumniam fatigauerit. Si quis.

CAVSA VI.

Querantur quinque.

- 1 An crimine irretiti, vel infamia notati, ad episcopi accusationē sint admittendi.
- 2 Si episcopus accusationem in eos vertere voluerit, an simplici assertioni suæ sit fides habenda.
- 3 An liceat ei expetere iudicium archiepiscopi alterius prouinciae.
- 4 Cuius iudicium sit ei expetendum, si circa suam sententiā episcopos suæ prouinciae discordare contigerit.
- 5 Si in probatione deficit accusator, an reus sit cogendus ad probationem suę innocentiae.

Qu. I.

- Supra ca.* A criminosis sacerdos accusari non permittitur. Si.
- 2. q. 7. &* Infames, & qui culpis exigentibus ad sacerdotium proueni non possunt, sacerdotes non accusent. Omnes.
- c. 3. q. 3.* Infames sunt, qui regnum Dei consequi non valent. Illi.
- Ante accusationem excommunicati, ad accusationem

sationem non admittantur. Omnes illi. Sacerdotes non nisi à coæqualibus accusari debent. Beatus.

Qui criminosis fuerit, sacerdotes accusare non potest. Qui crimen.

Deo non placet, qui seruos suos accusat. Si omnia.

Populus sacerdotes arguere, vel increpare non valet. Sacerdotes.

Ne quis de se præsumat, linguae malorum ex Dei præcepto cōtra eū excitātur. Imitare.

Ut boni salubriter humilietur lingue malorum contra eos insurgunt. Sunt plurimi.

Deo rectè famulantes persequi non licet. Quiescite.

Subditī prælatos suos accusare non debent. Ex merito.

Bonus nocere non cupit. Sapientia. Raptoribus deteriores sunt episcoporum detractores. Deteriores.

Quæ personæ infames habeantur. Infames. Infamis efficitur, qui sciens peierare præsumit. Quicunque.

Accusationes & personas, quas leges profanæ non admittunt, ecclesia quoque repellit. Nos.

Dubium est, an sciens auarus, an nesciens. hæreticus grauius peccet. Quæro.

Factiosi cōtra principem gladio feriatur, &

corā liberī ex hæredentur. Ibid. §. Si quis.

Quo. II.

Episcopus alicui crimen obiiciens, in synodo proberet quod obiicit. Episcopus.

Episcopus non proferat, quod probare non potest. Sit tantum.

De episcopo, qui sibi soli dicit aliquem crimen suum fuisse confessum. Placuit.

Quo. III.

Alterius parochianum alicui iudicare non licet. Scriptum.

Quot ciuitates unaquæque prouincia habeat. Scitote.

Non aliorum sed primatis sui iudicio quisque subiciat se episcopus. Denique.

Quando episcopus parochianum alterius excommunicare valet. Placuit.

Quo. IV.

A quo sit ferenda sententia, quando prouinciales episcopi discordant. Si quis.

Quando iudices electi de sententia inter se discordes extiterint, de vicina prouincia archiepiscopus aduocetur. Si quis.

Primati deferantur negotia, quæ metropolitanus explicare non valet. Si inter.

Episcopus qui ab episcopis suæ prouincia consonam sententiam reportauit, ab aliis iudicari non poterit. Si quis.

Semel diffinitū retractari non licet, nisi vbi maior

maior autoritas fuerit. Quod bene. In renouatione iudicij, beati Petri memoria est habenda. Osius.

Quo. V.

Onus probationis reo non incumbit. Quod autem.

CAVSA VII.

Queruntur duo.

1 Vtrum viuente episcopo, alius possit in eadem ecclesia ordinari.

2 An iste valeat reposcere cathedram, quam sua intercellione alter accepit.

Quo. I.

Pro molestia corporis suo honore non priuictur episcopus. Scriptit.

Flagellatis à Domino, afflictio addi non debet. Quum.

Pro infirmitate, vel ægritudine pontifices non sunt abiiciendi, nec in eorum locum alii substituendi. Pontifices.

Viuente episcopo, alius illi succedere non valet. Factus.

Non est episcopus, qui in locum viuentis irrepit. Novatianus.

Non est in ecclesia, qui cum episcopo pacem non habet. Scire.

Suo iuri quis cedere non debet. Quam, Perditionē sibi acquirūt, qui ab episcopis recedētes, vnitatē ecclesiarū scindūt. Deniq;

G 2

Non est defendendus, qui viuentis locum
inuadit. Non furem.

Non licet episcopo ecclesiam suam dimit-
tere. Sicut.

Augustinus non tam successit, quam acce-
dit. Non autem.

Episcopo grauato infirmitate, alius surro-
gari potest. Qualiter.

Quisque sacrificans sacerdotem sibi vici-
oū habeat, qui cœpta sacramēta expleat,
si ei aliqua necessitas ingruerit. Illud.
Si sacerdos necessitate p̄occupatus fuerit,
excepta sacramenta per aliū expleantur.
Nihil contra.

Senectute grauato coadiutor est dandus,
qui morienti succedat. Petiti.

Non successor, sed coadiutor episcopo vi-
uenti datur. Quia.

Episcopus vel quilibet relicta sua ecclesia,
nō debet ad aliā transire. Non oportet.

In monasterio deputetur episcopus, qui in
ecclesia sua residere cōtemnit. Peruenit.

Episcopo nulli conceditur, principalem ca-
thedralm relinquere, & ad aliam ecclē-
siā se conferre. Placuit.

Intercessori cathedralm, cui datus est, tene-
re non licet. Constitutum.

Excomunicentur clerici, qui sua relicta ec-
clesia, ad eam redire noluerint. Si qui.
Non

Non licet episcopo ecclesiā suā relinquere,
& ad aliam transire. Episcopum.

Alienæ plebes ab episcopo non usurpentur.
Placuit.

Alienos clericos ordinare, & altaria conse-
crare, episcopo non licet. Episcopus.

Diebus solennibus clericus ecclesiā suę de-
cē non debet. Si quis.

Remouendus est episcopus ab ecclesia cui
irreperit, & ad suam cogendus est redi-
re. Remoto.

Qui alienam cathedram appetit, ab ea ex-
pulsus, etiam propria careat. Si quis.

Vraque careat ecclesia, qui contemptu mi-
noris ad maiorem aspirat. Si quis.

Deicitur à clero, qui muneribus ecclesiā
acquirere tentat. Sancitum.

Necessitatē vel utilitatis causa, episcoporū
mutationes fieri possunt. Mutationes.

Causa necessitatē mutationes episcopo-
rum fieri possunt. Scias.

Christum negare conuincitur, qui necessi-
tatem patientibus misericordiam non
impedit. Omissis.

Nō ambitiō, sed synodali autoritate de ec-
clesia ad ecclēsiā episcopus trāseat. Episc.

Ecclesia unius episcopi ab alio disponi non
debet. Sicut.

Deponatur, qui locū alterius inuadere non
G;

timuerit. Eum.

In una ecclesia duo prelati esse non debent.

In apibus.

Qui metu hostilitatis ad alium locum transferit, postea ad suam ecclesiam redire oportet. Pastoralis.

De sacerdotibus, qui relictis suis ecclesiis, ad alias migrarunt. Eos.

Necessitate temporis episcopalium sedium mutationes fieri possunt. Temporis.

Episcopus, qui causa humilitatis monachus efficitur, ad pontificatum redire non vallet. Hoc nequaquam.

Pro infestationibus malorum non licet episcopo gregem relinquare. Suggestum.

In persecutionibus episcopus ecclesiam suam non deserat. Scisciraris.

Non est reprobatio, sed virtutis probatio, bonorum aduersitas. Aduersitas.

Si episcopus specialiter queritur, fugiat ibidem. §. Hoc etiam.

Quando licet prelati subditos deserere, vel non. Ibid.

Qst. II.

De quodam presbytero, qui caduco morbo laborabat. In.

A regimine suspeditur ecclesia, qui in terram frequenter eliditur. Nuper.

Causa

CAUSA VIII.

Queruntur quivque.

- 1 An liceat episcopo sibi successorem instituere.
- 2 An amicorum patrocinia in electione debeant valere.
- 3 An sit habēdus Simoniacus, qui post electionem huiusmodi iuramentum canonicis præstat.
- 4 An liceat clericis ante sententia tempus ab episcopo suo discedere.
- 5 An sine literis Apostolicis debeat redire ad propriam ecclesiam.

Qst. I.

Quod Petrus Linum & Cletum adiutores sibi asciuit. Si Petrus.

Episcopo successorem sibi constituere non licet. Episcopo.

Qui sibi & ecclesiae prodest, utroque pede calcarius intelligitur. Olim.

Locus regis sicut desideratib^{us} est negādus, ita fugiēribus est offerēdus. In scripturis.

Qui præsele & non prodest desiderat, επισκοπεῖν non debet. Qui episcopatum.

Pro ingenio discentium, doctor modetur verba doctrinæ. Oportet.

Qui omnibus prælest, nōgulos releuare contendat. Clemens.

G 4

aliquam securitatem nulli faciat. Talia.
Post electionē pro indēnitate ecclesiæ licet
Electo iuramentum præstare. Artaldus.

Qu. IIII.

Ante tempus sententiae non licet clericis ab
episcopo suo discedere. Nonne.

Qu. V.

A sede Apostolica vocatus episcopus, domū
non reuertatur, nisi purgatus, & Apo-
stolicis literis instructus. Quilibet.

CAVSA IX.

Queruntur tria.

- 1 An ordinatio, quæ ab excommunicatis fa-
cta est, aliquo modo possit rata haberi.
- 2 An licet episcopo, archiepiscopo, prima-
ti, vel patriarchæ, clericos alterius pro-
vinciæ sine propriis literis ordinare.
- 3 An archiepiscopus clericos suffraganei
sui illo inconsulto damnare valeat, vel
damnatos absoluere.

Qu. I.

Non potest appellari consecratio, quæ fit ab
excommunicatis. Nos.

Ordinationes ab excommunicatis non Si-
moniacæ factæ, ex misericordia toleran-
tur. Ab excommunicatis.

Qui nominatim excommunicati sunt, & qui
aliorū sedes inuadunt, alios ordinare non

G 5

Contra Christum faciūt, qui gratia, nō me-
ritis gradū ecclesiasticū tribuūt. Qui vos,
Ad sacerdotiū non eligatur, nisi qui cæteris
& sanctior & doctior habetur. Licet.
Populi gubernatio diuina electione præste-
tur. Siergo.

Non ex favore, sed iudicio debet venire
electio. Nec nouum.

Ex meritis populi aliquādo datur princeps.
Audacter.

Non sunt filii, sed mercenarij, qui honorem
ab hominibus appetunt. Sunt in.

Ex electione non præficiuntur episcopi, sed
comprobantur. Illud.

Pro gradu sui officij quemque meliorem el-
se oportet. Qualis.

Populus iudicabit episcopum officia non
agentem. Vereor.

Qui clericos suos non corrigit, populū cor-
rigerenon valet. Quid autem.

Episcopo ad salutem non sufficit, motibus
& vita populo adæquari. Nec sufficere.

Qu. II.

In electione episcopi nec munerum datio,
nec aliquorū patrocina valeant. Illud.

In electione antistitis cōmuni vtilitati, non
suo lucro quisq; prospiciat. Delectissimi.

Qu. III.

Qui in episcopū eligit, de reb⁹ ecclesiasticis
aliquā

possunt. Ordinationes.
Irrita sit electio, quæ non à cathelicis facta
probatur. Nos in.

Q^o. II.

Alterius ecclesiæ parochianum nullus iu-
dicare præsumat. Nullus.

In alterius parochia, nisi eo vocare, aliquid
agere non licet. Nullus.

Ad ordinationem clericorum, vel ecclesia-
rum alterius episcopi, nisi ab eodem inui-
tatus, non accedat episcopus. Nullum.

Ad ordinationem ecclesiæ, quæ illi cōmis-
sa non fuerit, minimè accedat episcopus.
Episcopum.

Non accedant episcopi ad ecclesias, quæ
sunt extra eorum dicēcēsim. Episcopi
Clerici ab episcopo alterius parochiæ ordi-
nati, à proprio in suis ordinibus recipi
possunt. Lugdunensis.

Q^o. III.

Nec episcopi sine metropolitani consciētia,
nec ille sine illorum consensu aliquid
agere debent. Per singulas.

Sine metropolitani cōsciētia extra suā dicē-
cēsim nihil agat episcopus. Per singulas.
Metropolitanus cōstituat cōeconomos, quos
episcopus habere neglexerit. Quū simus.
Metropolitanus sine episcoporū cōfensi, vel
præsentia alicuius corū, non audiat cau-
fas,

fas. Saluo.

In suffraganei parochia nihil absque eius
cōsilio metropolitanus agat. Cōquestus.
Apostolicæ sedis iudicium à nemine est re-
tractandum. Patet.

Ab aliis damnatos, vel excommunicatos

Apostolica soluit autoritas. Fuit semper.

Prima sedes null^o iudicio subiacet. Nemo. *Autori-*
Romana sedes de omnibus iudicat, & à ne-
mine iudicatur ibi. §. Cuncta per mundū.
Cuiuslibet ecclesiæ clericos Papa valet or-
dinare. Nunc.

CAUSA. I.

Quæstione tria.

1. An basilica cum omni dote sua ad episco-
pi ordinationem pertineat.

2. An res ecclesiæ episcopis usurpare li-
ceat.

3. Quid nomine cathedralici à sacerdoti-
bus exigere valeat.

Quest. I.

Basilica quæ consecratur, à dicēcēana lege
non segregetur. Si ex.

Ecclesiæ cum dotibus suis in episcopi pot-
estate consistant. Sic quidam.

Ecclesiæ, & omnia iura earū ad ordinatio-
neum episcopi pertinent. Decretum.

Vnaquæq; parochia episcopi præquisitæ rega-
tur.

tur. Regenda.

Iudicio & potestate episcopi res ecclesiæ regastur. Quæcunque.

Basilicarum conditores in rebus ecclesiærum nullam potestatē se habere cognoscant. Noverint.

Quæ altari offeruntur, eorum medietatem sibi vendicet episcopus. Antiquos.

De episcopis, qui dicensin suā visitare cōtēnunt, & ad redimēdas māstiones quæ visitantibus debētur, clericos cogūt. Relata. Annuis vicibus ecclesiæ ab episcopis visitentur. Decreuimus.

In ualētudine grauatus episcopus, visitatio- nis officium aliis committat. Episcopum.

Quæ visitat̄es episcopi à clericis suis exquirere debent. Placuit.

Oblationes ecclesiæ laicis usurpare non licet. Quia.

Minimè auferantur à laicis oblationes al- taribus, vel crucibus factæ. Sanctorum.

Ecclesiærum oblationes sub laicorum do- minio non detineantur. Hanc.

Quæ. II.

Res ecclesiæ aliquo modo episcopis aliena- re non licet. Casellas.

Ecclesiasticarum rerum precariæ qualiter fieri debeant. Precariae.

In reb⁹ ecclesiæ disponēdi potestatē habeat episco-

episcopus. Episcopus.

De episcopo, qui nulla necessitate res eccle- siæ vendidit. Si quis.

Quæ. III.

Prater honorem cathedralici nihil episco- Dnos so- pus per dioceses exigat. Placuit.

Basilicarum reparatori cedat terria, quam episcopus accipere consueuerat. Priscis.

Non accipient episcopi terriam, nisi dirutas ecclesiæ reparare voluerint. Vnio.

Baptizandis numerus non imponatur, nec cathedralicum ultra vetustum morem exigatur. Nec numerus.

Ultra morē antiquū à parochianis presby- teris nihil episcopi exigant. Quia.

A parochianis stipendia non nisi cum cha- ritate episcopi exigant. Cauendum.

Ultra duos solidos à parochianis ecclesiæ episcopus non præsumat accipere. Inter-

Sacerdotes ab episcopis suis ultra modum non grauentur. Relatum.

Secundum loci mediocritatem episcopis coniuia parentur. Illud.

CAVS. XI.

Queruntur tria.

1. Verum clericus ante ciuilem iudicem sit producendus.

2. Si producendus non est, an hæc culpa sit digna.

digna suspensione.

3 Si digna non fuerit, an contemptorem sententiaz sui episcopi irreparabiliter oporteat deponi.

Quo. I.

Apud prophanum iudicem nullus clericus conueniatur. Nemo.

Ab eis quisque iudicandus est, quos sibi iudices elegerit. Iudices.

Ad prophana iudicia nullus clericus est per trahendus. Continua.

Neque pro causa ciuili, neque pro crimina li episcopus apud ciuilem iudicem conueniatur. Nullus.

Quilibet clericus non est in publico examinandus. Testimonium.

Clericus ad ciuilem iudicem clericum producens, anathema sit. Si quis.

Proprio priuetur honore, publici iudicij cognitione ab Imperatore postulás. Placuit.

A prophano iudice clericus non est audiendus. Christianis.

Non nisi ad episcoporum iudicium clericus vocetur. Syluester.

Ante iudicem ciuilem sacerdotes non accusentur. Relatum.

Actor forum rei sequatur. Experientiaz. Episcopo nō permittē, apud prophanū iudicem clericus pulsari nō debet. Clericū.

Clericus

Clericus suo inobedies episcopo, depositus curia tradatur. Si quis.

Principali cogatur autoritate, qui plebem inuasam non vult deserere. Petimus.

A principibus corrigatur, quos ecclesia corrigerere non valet. Istud.

Proprium gradum amittant clerici coniurantes, vel conspirantes. Coniurationum.

Clerici conspirantes, proprio gradu amissi, retrudantur in carcerem, cæteri excommunicentur. Conspiracyum.

Clerici aut monachi coniurantes, proprio priuentur honore. Si qui.

Inter clericos & laicos causæ exortæ, ab episcopis audiantur. Si quæ.

Imperatori tributū ecclesia denegare non deber. Si tributum.

Potestatibus tributa non sunt deneganda. Magnum.

De prophanis negotiis episcopus cogoscere non debet. Te quidem.

In his, quæ ad communis vitæ usum pertinent, laici sibi inuicem operam impendere debent. Sicut.

Qui episcopo insidiatur, nemotus à clerico curia tradatur. Statuimus.

Frates apud presbyteros iudicentur. Si qui.

Nullus clericus propter aliquam causam intret curiam. Nullus.

Ecclesiast

Ecclesiasticum, non forense iudicium, pœnitens expectet. Aliud.

Cuiusq; liceat sacrosanctæ sedis antistitis iudicium eligere. **Quicunque.**

Presbyter apud episcopum tantum iudicari debet. De persona.

Clericus clericum ad publica iudicia non pertrahat. Peruenit.

A laicis iudicib. clerici non sunt opprimendi. Fratris.

Sacerdotes à regibus sunt honorandi, non iudicandi. Sacerdotibus.

Qua pœna feriatur clericus, clericum ad prophana iudicia pertrahens. Inolita. Clericus apud ciuilem iudicem iudicari non debet. Placuit.

Clericus non accusetur nisi ante ecclesiasticum iudicem. De.

Qui cum clero litigium habet, episcopum ipsius audeat. Si quis.

Clericus aduersus clericū negotiū habens, prophana iudicia nō exerceat. Si clericus. Non nisi in foro suo audiatur clericus. Clericus.

In nullam trāsferatur personam res in lite posita ante cognitionis euentū. **Quia** res.

Q^u. 11.

Qui clericum ad ciuilem iudicem protrahit, suspensione dignus est. **Quod** vero.

Q^u.

Q^u. III.

Timenda est sententia pastoris, siue iusta, siue iniusta sit. **Sententia.**

A suo episcopo excommunicatus, non est ab alio recipiendus. **Si quis.**

Excommunicationis meretur sententiam, qui excommunicatis cōmunicat. **Prēcipue.**

Presbyter ab episcopo suo depositus, aut excommunicatus, apud vicinos episcopos conqueri debet. **Si episcopus.**

De iis, qui damnati à synodo, sacra ministria contingunt. **Si quis.**

Sine spe sit reconciliationis, qui excommunicatis cōmunicare præsumit. **Si quis.**

De episcopis qui innocentes, aut minimis causis culpabiles excommunicat. **Episcopi.**

De iis, qui tempore excommunicationis suæ communicare præsumunt. **Placuit.**

Deponantur, episcopi, qui excommunicatis communicant. **Teugaldum.**

Clerici & laici qui non obediunt episcopis, infames efficiuntur. **Si autem.**

In Christum peccat, qui veritatis doctorem contristat. **Quicunque.**

Simulata virtutum affectione, obedientia episcopo non denegetur. **Si quis.**

Episcopo non obediens, dēmonū ore decerpitur. **Absit.**

Quibus Papa est inimicus, iis nec loqui qdē

H

debemus. Si inimicus.

Excommunicatus est, qui excommunicatis
communicat. Sicut.

Excommunicatorū nōmina vicinis omnibus
palām & publicē annuncientur. Curā sit.
Duob⁹ modis aliquis Saranæ traditur. Audi.
Mali à bonis separari penitus non possunt.
Nolite.

Porcis & canibus sancta non sunt commit-
tenda. Quando.

Cum pagano comedere, sed cum excōmu-
nicato minimè licet. Ad mensam.

Communicare non licet iis, qui excommuni-
catis communicant. Rogo.

Nullus clericorum, vel laicorum ad domum
excommunicati accedat. Si quis.

Sententia pastoris timenda est, licet iniuste
liget. Quibus.

Excommunicationis contrahit pœnam, qui
excommunicatis communicat. Si quis.
Qui sententiam episcopi putat esse iniusta,
recurrat ad synodum. Clericus.

Vincula ecclesiastica non sunt contemnēda.
Nemo.

Saranæ traditur, qui ab ecclesia excommu-
nicatur. Omnis.

Vicini episcopi audiant eos, qui de iudiciis
episcoporū suorū queruntur. Presbyteri.
Iniusta episcoporū damnatio irrita esse cé-
setur

setur. Irrita.

Qui causa adesse, & innocentiam suam af-
ferere voluerit, intra annum excommuni-
cationis hoc faciat. Rursus.

Audientiam suam negat, qui excommuni-
cationis suæ causam agere intra annum
differt. Quicunque.

Tardius recipiatur ad veniam, qui sacerdote
iubente ecclesiam exire contemnit. Qui.
A successore soluat, qui post mortem epi-
scopi remanet ligatus. Si episcopus.

Quibus culpis exigentibus aliquis sit com-
munione prinandus. Nemo.

Pro paruis & leui bus causis nullus commu-
nio ne priuetur. Nullus.

Pro tribus criminibus quilibet communio-
ne priuetur. Certum.

Sententia pastoris reum, vel innocentem nō
constituit, vel facit. Quomodo.

Non est petenda solutio, quum iniqua fer-
tur sententia. Cui.

Deus non nocet, nec noceri patitur alicui in-
iustè. Secundum.

Iniusta vincula disruppet iustitia. Cœpisti.

Temeritas iudicandi, non ei qui iudicatur,
sed iudici nocet. Temerarium.

Non obest homini iniusta sententia. Quid
obest.

Quos conscientia iustificat, aliorū maledi-

Ata non timeant. In cunctis.

Frustra dainnantur ab homine, quæ Deus iustificat. Et si.

Non hominum linguas, sed conscientias cura e debemus. Inter.

Conscientia nobis, & proximis fama est necessaria. Non sunt.

Abominabilis est apud Deum, qui moribus dissonam profert sententiam. Si quis.

Christū violat, qui sanctū non sanctū, & nō sanctū sanctum esse crediderit. Si quis.

Aeternū vix maledictionis inueniet, qui bonos malos, & malos bonos dicit. Vix qui.

Ligandi soluendi q; potestate se priuat, qui hanc iniuste exercet. Ipse.

Non est vera præsidentis absolutorio, nisi se quatur arbitrium interni iudicis. Tunc.

Priuilegio meretur exi, qui eodem abutitur. Priuilegium.

Is, in quæ sententia nō fertur canonica, pœna non debet ferre canonicā. Nō debet.

Qui damnatur à synodo, quomodo in secunda innocens reparetur. Episcopus.

Sententia iustitia non est pro præmio ferda. Qui recte.

In præpolitorum operibus sibi totum ratio vendicet. Illa.

Grauiter delinquit, qui ex ira sententiā profert. Ira.

Ratio

Ratio debet corrigere, quod furore promulgatum est. Quum.

In dictandis sententiis rectores nullo furore ducentur. Summopere.

Iustum iudicium vedi non potest. Nō licet.

Non recipiantur ab aliis, qui suorum episcoporū contrahunt offensam. Seruetur.

Res dubia non diffiniatur certa sententia. Graue.

Non credantur, quæ certis indicis non demonstrantur. Quamuis.

Antequam examinentur aliqui, non indacentur. Eorum.

Qui falsum de alio profert, & qui crimina credit, uterque reus est. Non solum.

Quatuor modis humanum iudicium peruerterit. Quatuor.

De iis, qui aliquo modo iudicium peruerunt. Quicunque.

De iis, qui metu potestatis veritatē occultant. Quisquis.

Qui falsum testimonium dicunt, & veritatem pecunia negant, sceleris lude particeps fiunt. Abiit.

Christum negat, qui peruersis se socium facit. Aestimant.

Qui Christianum se negat, Christum negare conuincitur. Non solum.

Veritatem prodit nō solum qui pro veritate

H,

mendacium loquitur, sed qui veritatem non liberè prædicat. Nolite timere. In iustè aliquem anathematizás, sibi, non aliis nocet. Illud. Cuius vita non officio congruit, alios ligatus absolvit. Plerunque. Vitibus caret sententia iniustè prolata. In iustum. Præmium meretur, qui iniustè deuouetur. Qui iustum. Non est obediendum episcopo, qui pro hereticis Missam canere iubet. Si quis. Aliquando conuenit non obediare præceptis. Non semper. Non sunt audiendi, qui contra Deum aliquid iubent. Julianus. Non iubet aliquid iniustum, qui Deum timere probatur. Qui. Et qui peccat, & qui peccanti consentit, uterque reus est. Ita. Imperatori & minori potestati non obediendum, si Deum maiori potestati aduersetur. Ibidem. S. Qui resistit. Per obedientiam bonum deserere, malum nunquam facere licet. Quid. Apud Deum maledicunt, qui peccantibus consentit. Qui consentit. Non est obediendum, quod contra Deum præcipitur. Si is qui.

De

De iis, qui cum excommunicatis communicant. Excellenterissimus. De iis, qui sine culpa cum excommunicatis communicant. Quoniam. De Bonifacio, qui excommunicatis & pseundo episcopis se non communicatur iurauit. Antecessor. Excommunicatis non communicat, qui eis animo non consentit. Quod. Modus & forma excōmunicationis. Debēt. Modus recōciliandi excōmunicatos. Quū aliquis. Quæ sit penitentia sacerdotum, qui excōmunicati sacrum ministerium contingere audent. De illis. Pro modo peccati puniantur, qui excommunicatis communicant. Sanctis.

CAVSA. XII.

- Queruntur quinque.*
- 1 Vtrum liceat clericis proprium habere.
 - 2 An res ecclesiæ quæ à clericis datæ sunt, possint constare aliqua firmitate, eis qui eas acceperunt.
 - 3 Si ante tempus ordinationis suæ qui nihil habere videbantur, & post ordinationem aliqua inueniuntur noscuntur, an possint ea relinquere quibus voluerint, an non.
 - 4 Si de suis & ecclesiæ rebus aliqua acquisiuisse noscuntur, an vtricq; communiter, an

H 4

singulariter ecclesiæ , vel sacerdoti iure
proueniant.
5 An liceat eis testamentum confidere.

Qu. I.

Impuberes & adolescentes in uno conclavi
mantentes, probatissimo seniori comendentur. Omnis.

Omnibus clericis communis est vita seruanda. Dilectissimis.

Iuxta ecclesiam clericorum claustra consti-
tuantur. Necessaria.

Clericus nihil mundanū possideat. Cleric⁹.
Nihil præter Deum debet curare, qui in eius
sortem eligitur. Cui.

Clericis & Deo deuotis , nec causas agere,
nec aliquid propriū habere licet. Duo sunt.

Clerici nihil propriū possideant. Quia tua.

Clericis omnia cōmūnia esse debet. Scimus.
Non licet habere propriū iis , qui suis re-
nunciant, & communiter viuere spondet.

Non dicatis.

Ecclesiarum præpositi rerum dispensatores
efficiuntur earum. Expedit.

Diaconi, vel quælibet religiosa personæ, re-
gularē vitam ducere cogantur. Quoniam.
Quare in primitiua ecclesia prædia ven-
dabantur. Futuram.

Quare prædia fidelium hodie ab ecclesia
non alienentur. Videates.

Cleri

Clericatus non collatur eis , qui volunt ha-
bere aliquid proprium. Ceterè.

De reb⁹ propriis, vel acquisitis, episcopi ha-
redibus suis derelinquant. Episcopi.

Ex rebus ecclesiæ episcopus si indigeret, ubi &
suis necessaria sumat. Ex his.

Res ecclesiasticas episcopus disp̄set. Episco.

Res ecclesiæ sunt in episcopi potestate. Præ-
cipimus.

De iis, qui tam infirmi sunt, ut suis rebus re-
nunciare non possint. Illi autem.

Res ecclesiæ quasi cōmunes episcopus dis-
penset. Res ecclesiæ.

Non licet episcopo res ecclesiarum in pro-
prios usus conuertere. Nulli.

Qu. II.

Ecclesiæ pecuniam auferens, velut homici-
da damnatur.

Quicquid de sacratis vasis, vel ministeriis à
quo libet clero usurpatum fuerit, ecclesiæ
restitutatur. Augustino.

Quicquid domino consecratum, ad ius per-
tinet sacerdotis. Nulli.

Excommunicationi subiaceat, qui ecclesia-
stica prædia inuidit. Quicunque.

Sacrilegi⁹ crimen incurrit, qui prædia ecclie-
siastica vexat. Prædia.

Quadruplum restitutat, qui res ecclesiæ in-
uidit. In antiquis.

H. 5

Pro tenore mundanarū legū priuantur in-
uisores rerum ecclesiasticarum. Quum.
Ecclesia res surripiebat, an decuplum resti-
tuat, quod sustulit. In legibus.
Sine augmento sibi ablata ecclesia recipere
oporet. Fraternitas.
Non sunt alienanda in episcopatu acquisi-
ta. Res in.
Vasa sacra nisi pro redēptione captiuorū,
non sunt alienanda. Apostolicos.
Pro redēptione captiuorum sacra vasa nō
prohibentur alienari. Vt sacrorum.
Res ecclesiæ h̄cītē impendantur pro redē-
ptione captiuorum. Sacrorum.
Res ecclesiæ desolatæ non prēponuntur ca-
ptiuis. Sicut.
Invasoribus rerum ecclesiasticarū, quæ pœ-
nitentia sit imponenda. De viro.
Res ecclesiæ episcopus usurpare, vel aliena-
re non præsumat. Monimus.
Episcopo vel abbatii res ecclesiæ alienare nō
licet. Quisquis.
Prædia ecclesiæ non licet Papæ alienare.
Non liceat.
Qui res ecclesiasticas vendit, ad altare non
audeat accedere. Indignè.
Excommunicetur, qui principum autorita-
te res inuidunt ecclesiæ. De rebus.
De rebus ecclesiæ nō est aliquid alienandū.
Vobis.

Vobis.
Divini munera participatione priuetur,
qui ecclesiastica priuilegia calcat. Qui &
Redituū & oblationum duæ portiones
clericis committantur. Concesso.
De obligationibus fidelium quot portiones
hāt, & quæ cuique proueniat. Quatuor.
De redditibus oblationum & reddituum ec-
clesiæ quatuor portiones presbytero di-
pensandæ credantur. De redditibus.
De redditibus ecclesiæ etiā nouiter quæstis,
quarta pars clericis eroget. Cognouiim⁹.
De stipendio ecclesiæ quatuor debent fieri
portiones. Mos est.
Omnes presbyteri per iussionē episcopi res
ecclesiæ dispensare studeant. Statuimus.
De clericis, qui documenta ecclesiæ suppri-
munt, aut aduersariis impendant. Si quis.
Episcopus h̄eredē nō habens, nō aliū quām
ecclesiā h̄eredem instituat. Episcopus.
Qui in clero constituti sunt, de rebus ecclæ-
siæ nihil alienare præsumant. Diaconi.
De possessione ecclesiastici iuris, quicquid à
presbytero distrahitur, inane habeatur,
& vacuum. Quicquid.
Alienationes factæ ab intrusis, & ordina-
tiones sine cōsenso clericorum, irritæ sūt.
Alienationes.
Episcopo defuncto, vel adhuc insupmis agē-
te,

te, de rebus ecclesiæ nihil est usurpandū.

Hac huius.

Episcopi, qui nihil ecclesiæ conferunt, famulos eius libertate non donent. Ut si illi.

De clericis, qui documenta ecclesiæ suppri-
munt, aut negant, aut aliis damnabiliter
tradunt. Si quis.

Ministris ecclesiæ de rebus eiusdem eccle-
siæ absque episcopi permisso nihil alienare licebit. Abbaribus.

Res ecclesiæ, quæ absente episcopo distrahu-
tur, ad ius ecclesiasticum renoucetur. Si qua-

Post mortem episcopi, res ad eum pertinentes,
clericis non rapiant. Non liceat.

Recidantur precariæ & commutationes ab
inuasoribus factæ. Precariæ.

Pro labore inuentarij nihil accipiant eco-
nomi de rebus ecclesiæ. Charitatem.

Excōmunicentur laici, qui morientium clē-
sicorū audent bona cōripere. De laicis.

Res episcopi morientis metropolitano non
liceat inuadere. Non liceat.

Alienam ecclesiam nō licet inuadere. Sicut.
Nisi causa necessitatis nec episcopo licet rē
ecclesiæ suæ usurpare. Non habenti.

Nec presbyteri, ignorantibus episcopis, nec
episcopi ignorante concilio rem ecclesiæ
vendant. Placuit.

Nisi vt meliora prospiciat, rē ecclesiæ nō li-
cet

cet distrahere episcopo. Sine.

Alienantur fugitiui, qui teneri non possunt.
Fugitiui.

Alienatio de rebus ecclesiæ quomodo rata
esse poterit. Si quis.

De episcopo, qui non retento patrocinio,
seruos ecclesiæ manumittit. Episcopus.

An libertus patronum in ius vocare possit
Ibi. § Libertus.

De libertis ecclesiæ, qui ab eius patrocinio
discedunt. Liberti.

Euocētur in seruitutem ecclesiarū liberti, q.
contra eius libertatē superbunt. Octaua.

A patrocinio non discedant ecclesiæ liberti,
ad sacros ordines promoti. De libertis.

Professionem suæ conditionis liberti eccle-
siæ faciant. Longinquitate.

Nec liberti, nec eorum posteri, à patrocinio
discedant ecclesiæ. Liberti.

Quæ de rebus ecclesiæ in remunerationem
obsequij præstantur, rata permaneant,
Quicunque.

Serui ecclesiarum in eorum dominiū trans-
ferri possunt, qui ecclesiasticis utilitati-
bus deseruent. Ecclesiasticis.

Miseratiōis & pietatis intuitu serui ecclesia-
rū possunt manumitti. Quum redēptor.

Serui ecclesiarum publicis angariis non fa-
tigentur. Ecclesiarum.

Res sacræ quibus ex causis alienari debeat.
Aurum.

Non patietes ornare, sed pauperibus prouidere, gloria episcopi est. Gloria.
Qui beneficium ab ecclesiæ acceptum, eius professione nomine precariæ faciat. Sæpe sit. Religionis intuitu licet ecclesiæ alienare. Si episcopus.

Non ultra quinquaginta nam partem rerum ecclesiæ nonasterio quod constituit, episcopo licet conferre. Bonæ rei.

Iure proprietatis res ecclesiæ monasteriorū adfici stradere licet. Religiosam.

Quæ. III.

De iis, qui primum nihil habentes, tempore suæ administratioñis aliqua acquirunt. Placuit.

De ministris, q[uo]d nulla ecclesiæ occasione, sed sui utilitate aliqua acquirunt. Quicunque.

De pontificibus, quibus ab extrancis, vel cù ecclesia sequestratum aliquid dimittitur. Pontifices.

Episcopus tertiam partem sibi debitam ecclesiæ relinquere poterit. Episcopus.

Quæ. IIII.

De iis, qui de luxæ ecclesiæ rebus aliqua acquisuisse nesciuntur. Sacerdotes.

Refarcientur detimenta sacerdoti, vel ecclesiæ, quæ alterius occasione facta lenserit. Quicunque.

De

De iis, quæ sacerdotes emunt, ad ecclesiæ nomen scripturam faciant. Presbyter.

Quæ. V.

Quomodo de rebus ecclesiæ liceat testari sacerdotibus. Nulli.

Quæ monasteriis ab episcopo conferantur, reuocari non debent. Quia.

Quæ ante suam ordinationem vel post, hereditaria successione acquisiuit episcopus, cui vult dereliquat. Fixum.

Quomodo possint esse rata, quæ de ecclesiæ proprietate testamento legantur. Si episcopus.

Episcopo intentato ecclesia succedit ex integrō. Sicubi.

C A V S A X I I I .

Queruntur duo.

1 Si illi, quorum domicilia sunt in diecessu huius baptismalis ecclesiæ, an debeat persistuere decimas illi ecclesiæ & celebrare suas exequias apud eam ecclesiæ, in qua quondam haec fiebant à parentibus, & de sepultura plenariè.

2 An prescriptione temporis ius percipiendi decimas & funerandi tollatur.

Quæ. I.

Siguli sacerdotes proprias debet habere ecclesiæ. Ecclesiæ. Vide ulro citroq[ue] dicta.

Quæ. II.

Quæ triginta annis ab episcopis possident, iure

iure ab eis vendicantur. Facultates.

De iure funerandi.

In sepulchro patrū suorum filij sunt collo-
candi. Ebron.

Vltima voluntas defuncti seruari debet.

Vltima.

Seruus testamentum facere non potest. Illud.

Vbi quisque decimas persoluerit, ibi sepul-
turam eligere debet. Vbicunque.

Propria temeritate sepulram parētum re-
linquere non licet. Placuit.

Pro numero filiorum pars hereditatis Deo
offeratur. Si quis.

Excommunicetur, qui defunctorū oblatio-
nes ecclesiis negant. Qui oblationes.

Ut infideles exiliantur ab ecclesiis, qui de-
functorum oblationes retinent. Qui.

Qui oblata ecclesiis, aut testamento reli-
terinere præsumperint, excommunicen-
tur. Clerici.

Pro sepultura nihil muneris exigendū est.
Questa est.

Etiam coacti de sepultura præmium non
debemus accipere. Postquam.

A sacris locis non iuantur post mortē, qui-
bus peccata non sunt remissa. Quibus.

Quibus profit in ecclesia sepultura. Quum
graui.

Qui sepeliantur in ecclesia. Nullus.

Quare

Quare mortui iuxta ecclesiam sepeliantur.

Non.

Post mortem orationes non prosunt viuen-
tium. In præsenti.

In pœnitentia defunctis, bona prosunt vi-
uentium. Pro obcentibus.

Animæ mortuorum quatuor modis sol-
uuntur. Animæ.

Ante diem iudicij sacrificiis & eleemosy-
nis mortui iuantur. Tempus.

Quare certi dies in mortuorum comme-
moratione seruentur. Quia.

Nec pro nostra, nec pro aliorum morte tri-
stari debemus. Quam præposteum.

Ex pusilliunitate mortuos lugere contin-
git. Vbicunque.

Qui spem futuræ resurrectionis habent, de
mortuis tristari non debent. Habent.

Mortui ex se necluent quid hic agatur. Fa-
tendum.

Non est deneganda communio iis qui in
patibulis suspenduntur. Quæsitum.

C A V S A X I I I I L

Queruntur sex.

1 An licet clericis sua repetere.

2 An cœlestes ex fratribus producti, sint au-
diendi.

3 An illad sit ysuras exigere.

I

- 4 An liceat clericis, vellaicis, à quolibet
vſuras expetere.
5 An eleemosynæ de vſuris fieri poſſint.
6 An vſurarij poenitentiam agere valeant,
niſi quod malè acceperunt, restituant.

Qu. I.

Clerici ſua repetere non poſſunt. Quod ſua.
Pro rebus trāitoris episcopus prouocatus
non litiget. Episcopus.
Peccat, qui vltra debitum exigit, & qui non
ſibi debita reponit. Quod debetur.

Qu. II.

Clerici de ſuis fratribus testes producere
non poſſunt. De eo.
Clerici pro ſua ecclēſia testimonium ferre
poſſunt. Super.

In confiendis instrumentis sacerdotes ad
testimonium non vocentur. Quanquam

Qu. III.

Qui plus quam dederit accipit, vſuras ex-
petit. Si fœneraueris.

Quidquid ſupra datum exigitur, vſura eſt.
Putant.

Quidquid ſorti accedit, vſura eſt. Plerique.
Quando amplius quam debetur, exigitur,
vſura accipitur. Vſura.

Qu. IIII.

A quæſibus negociationis clerici abſtineat.
Clerici.

Excom

Excommunicentur ministri, qui fœneran-
tur. Ministri.

Qui voluut eſſe in clero, à studio negotia-
tionis abstineant. Canonum.

Alientur à clero, vſuras aut superabundan-
tiam exigens. Si quis.

Pro pecunia quā cleric⁹ mutuo dedit, iusto
precio ſpecies accipere potheſt. Si quis.

Clericus non accipiat plus quam commo-
dauit. Nullus.

Etiam laicis vſura damnableſis eſt. Nec hoc.
Turpe lucrum ſequitur, qui minoris emitt,
vt pluris vendat. Quicunque.

Rapinam facit, qui vſuram accipit. Si quis.
Non minus crudelis eſt, qui pauperem tru-
cidat fœnore, quam qui diuiti aliqua ra-
pit. Quid dicam.

Ab illo exigere vſuram poſſumus, cui iure
nocemus. Ab illo.

Qu. V.

De vſuris eleemosynæ fieri non poſſunt.
Nolite.

Oblatio de rapina reprobatur. Immolans.
Non eſt aliiquid rapiendum diuitibus, vt de-
tur egenis. Forte.

Furtum committit, qui inuentum non red-
dit. Si quid.

Qui de reb⁹ cōcessis & bene queſitis eleemo-
synā impēdit, illa placet Deo. Eleemosyna,

I. 2

Peccat, qui reminuentā non reddit. Multi
Bonus vīs non iustificat iniūstē quæ sita
Neque enim.
Cum alterius detrimento alteri subuenire
non licet. Denique.
Eleemosynæ & sacrificiū non placent Deo,
quæ offeruntur ex scelere. Scriptum.
Non licet aliena rapere exemplo Israelitæ
rum spoliantium Aegyptios. Dixit.
Maioris pœnitentiæ est, violenter aliquid
eripere, quam furari. Pœnale.
De malè acquisitis, bonum fieri potest. Qui
Haberis.
Quæ malè acquiruntur, aliquando bene
possunt expendi. Non sane.

Q. VI.

Pœnitentia non agitur, si aliena res nostra
restituatur. Si res.
Qui rem alienam cōsecrat, eius estimatio
nem restituat. Comperimus.
Ecclesia pro malis intercedat, nō eos tem
peratio ausu defendat. Hi, qui.
Non solum in maioribus furtum commi
titur, sed etiam in minoribus. Fur autem

C A V S A X V .

Queruntur oīto.

1 An ea quæ sunt mente alienata, sim
impunita. An.

An

- 2 An pro impensis patrocinii liceat cleri
cīs munera exigere.
- 3 An ex mulieris confessione iste sit con
demnandus.
- 4 An die Dominicō causa sit ventilanda.
- 5 An neganti purgatio sit deferenda.
- 6 An sacerdotis confessio cruciatibus sit
extorquenda.
- 7 An absque synodali audientia episcopus
valcat sacerdotem damnare.
- 8 Si spōte cōfessus, aut ab aliis cōviectus, fue
rit, quod ante ordinatiōne peccauerit,
an suscep̄ti ordinis officiū exeq̄ licet.

Q. 1.

Quæ alienata mente sunt, non sunt impu
tanda. Quod autem.

Non sunt peccata nolentium, nisi nescien
tiuum. Merito.

Nec propter culpam, sed propter memo
riam facti pecus occiditur, ad quod mu
lier accedit. Mulier.

Culpa non necessitate, sed voluntate reum
constringit. Aliquos.

Reus voluntate, non necessitate constra
gitur. Illa.

Veniam habent, quæ ignorātes, ebrij com
mittunt. Sane.

Inobedientia vel cōcupiscentia nō habet cul
pam in corpore nō cōsentientis. Si cōcu
piscentia

I 3

piscientia.

Loch non de incestu, sed de ebrietate culpatum. Inebriauerunt.

Nemo trahitur ad culpam, nisi ductus propria voluntate. Non est.

Minister Dei est, qui inuitus homicidium facit. Nec is.

In se reuersus, p[ro]cenitentiam agat, qui insaniens aliquem occidit. Si quis.

Innocēs est, qui nō iratus, sed propter disciplinam casu aliquem interfecit. Si quis.

Qu. II.

Pro patrocinii impensis clericus munera exigere non debet. Observandum.

Qu. III.

Sacerdotes à mulieribus nec accusari, nec testimonio premi possunt. Tertio.

Læsa maiestatis & publicorum iudiciorum & simoniz accusatio qualiter proponatur. Sanè.

Rei professio aduersus quemlibet admitti non debet. Nemini.

Qu. IV.

Ministri ecclesiæ die Dominico causas vētilare non debent. Nullus.

Solemnib. diebus & legitimorum ieuniorū, mūdana placita non agantur. Placita.

Qu. V.

Diakonus si de criminis cōuinci nō poterit, apud

apud episcopum scipsum secretò purificet. De criminis.

Non est spoliandus presbyter, vel diaconus, nisi sponte confessus, vel legitime coniunctus fuerit. Presbyter.

Qu. VI.

Ministrorum confessio non sit extorta, sed spontanea. Si Sacerdotibus.

Apostolica autoritas, illicita in irritum deducit iuramenta. Autoritatem.

Pontificalis autoritas à iuramento fidelitatis nonnullos absoluit. Alius.

Excommunicatis vinculo fidelitatis non tenemur obnoxij. Nos sanctorum.

Ante quām recōciliuntur, fidelitatē excommunicatis nullus seruare cogitur. Iuratos.

Qu. VII.

Sine concilij examinatione presbyter, vel diaconus non deiiciantur. Sexta.

Causas clericorum episcopus non nisi cum senioribus ecclesiæ audiat. Si quid.

A quorū episcopis presbyteri, vel diaconi sunt audiendi. Si quis.

Absque præsenzia clericorum nullus causam episcopus audiat. Episcopus.

Nisi in synodo canonicē vocati sacerdotes damnari non possunt. Episcopus.

Qu. VIII.

Presbyter, qui ante ordinationē confitetur,

corporaliter lapsus, postea non offerat.

Quod admisit.

Deseruitates altario, si carnis fragilitate de-
liquerint, ep̄i arbitrio subiaceat. Hi qui.
Ex ministris ecclesiæ geniti, in seruitutem
deuocentur eiusdem. *Quum multæ.*

*Qui confitetur se ante ordinationem pec-
catis non sacrificer: coniunctus autem de-
ponatur. Si quis.*

De manu sacerdotis, qui ab ecclesia tolera-
tur licet sacramenta sumuntur. Scisci-
tantibus.

C A V S A X V I.

Quæruntur septem.

1 Vtrū monachis liceat officia populis cele-
brare, pœnitentiam dare & baptizare.

2 Si contigerit eos facella habere ep̄ispali
beneficio, an ab eis sint instituendæ, an
ab episcopis.

3 An iura ecclesiæ præscriptione tollātur,

4 Si ecclesia aduersus ecclesiam præscribat,
an etiam monasterium aduersus eccle-
siam præscribere possit.

5 Si facellum in suo territorio adificatum,
iure territorij sibi vendicare valeat.

6 Si archipresbyter, vel ep̄iscopus sua auto-
ritate, nō iudicaria sententia facellū il-
lud irrepserit: an cadat à causa, vt ecclæ-
sia cui presidet, nō ultra habeat ius repo-
scendi

scēdi, quod suus pastor illicitè usurpauit.

7 Si laici facellum teneant, vt quibusdā mo-
ris est, & in manibus Abbatis illud re-
futauerint, & ordinandum tradiderint,
an consensu ep̄iscopi, & clericorū Ab-
bas possit id tenere.

Quo. 1.

Monachorum conuersatio ab omnibus de-
bet esse discreta. Placuit.

*De mo-
nachis.*

Monasterij distinctionem, & ecclesiasticum
ministerium quilibet simul tenere non
potest. Nemo.

Monachi qui ad clericatum promouētur, à
priori proposito discedere non debent.
De monachis.

Monachus non haber officium docentis,
sed plangentis. Monachus.

Monachus pascitur, clerici pascunt. *Alia.*
Nō licet aliquid monachis agere, sine pres-
byterorum consilio. Ecclesia.

Secondum etymologiā nominis solitariam
vitam ducat monachus. Placuit.

Absque ep̄iscoporum consensu, ep̄iscopalia
iura monachi non usurpent. Peruenit.

Monachi intra claustra morantes, clericorū
officia exterius non ministrent. Iuxta.

Monachi qui sunt in ciuitatibus, ep̄iscopo
debent esse subiecti. Qui verè.

Missæ celebrari, mortui sepeliri in mona-

15

sterio non prohibentur. Agapetus.
Non sunt cassandæ pia voluntates defunctorum. Admonere.
Testatoris arbitrium seruari oportet. Consideratio.
Monachi qui sine licetia episcopi vagatur, ad propria loca redire cogatur. Quidam.
Monachi circumvagantes per defensores sunt compellendi. Probinum.
Nullus monachus, præter Domini sacerdotes, audeat prædicare. Adiicimus.
Monachus defensor fieri non debet. De praesentium.
Clericorum officia celebrare monachi presbyteri non prohibentur. Doctos.
Beneficiis ecclesiasticis monachus presbyter liberè fruatur. Si monachus.
Clericorum officia monachi presbyteri liberè administrent. Ex autoritate.
Monachi presbyteri honore decorati, potestae habet ligadi & soluedi. Sunt tamē digni in monasterio viuens, per populi electionem ad clericatum poterit promoveri. Sic viue.
In ordinem clericatus promoueri monachi possunt. Si clericatus.
In loco quem Abbas iudicauerit, monachus eligatur, & ab episcopo sacerdos ordinetur. Si quis.

Tempore

Tēpore maturitatis, ecclesiasticis monachi promoueantur ordinibus. Monachos. Ecclesiastica officia, nec auida electione monachi suscipiant, nec blandiente desidia respuant. Vos autem. Gelasius quendam Ruffinum monachum iubet sacerdotem fieri, & in quadam basilica ordinari. In. Qui de clero monachus efficitur, proprio episcopo ordinante, episcopus poterit eligi & consecrari. Si quem. Sine testimonio Abbatis ad clericatus officium monachi non eligantur. Monachi. Cum Abbatis voluntate monachi ordinentur quos pro utilitate ecclesiae episcopus ordinare voluerit. Quum pro. Sine Abbatis imperio ad clericatus officium monachi non eligantur. Monachi. Ad clericatus militiam non eligantur defertores monasteriorum. Legi. Pro Abbatis, vel monachi promotione, nullo modo grauentur monasteria. Ne pro. Qui ecclesiis quoquo modo militant, abbates monasteriorū esse non possunt. Presbyteros. Soluit. De quodā monasterio, cuius abbas ad episcopatum eligi prohibetur. Hinc est. in hoc & Omnes clerci, vel monachi, tutela immunitatem habere debent. Generaliter. qua communitatem sacerdotalia officia sine permisso episcoporum.

rum non agant presbyteri. Cunctis.
Qui res suas alicui delegauerit, decimatio-
num prouentum priori ecclesiæ auferre
non potest. Si quis,
Antiquiores ecclesiæ nec decimis, nec vlla
possessiore priuentur. Ecclesiæ.
Antiquiores ecclesiæ propter nouas iusti-
tiam non perdant. Quicunque.
Baptismalibus ecclesiis decimæ dari de-
bent. De decimis.
Non soluant de propriis abbates & episco-
pi decimas. Quæsti.
De p̄priis laborib⁹ monachi & canonici de-
cimas minimè soluere cogant. Decimas.
Duos episcopatus in unum red gere Apo-
stolica potest autoritas. Et temporis. Et
Postquam.
Non episcopum diœceses habeat, quæ nun-
quam habuerunt. Fœlix.
Niū cum voluntate episcopi, diœceses quæ
ab eis tenentur, non recipient proprios
episcopos. Multis.
Apostolica autoritas à iurisdictione archi-
episcopi episcopos valet eximere. Frater.
Vbi multitudo fidelium excreuit, ibi episco-
pi sunt ordinandi. Præcipimus.
In una terminatione plures baptismales ec-
clesiæ esse non posunt. Plures.
Comunione priuetur, qui decimas vel obla-
tiones

tiones extra episcopi conscientiam tene-
re voluerit. Statuimus.
Iuxta dispositionem episcopi decimæ tri-
buantur. In sacris.
Anathema sit, qui præter episcopi disposi-
tionem decimas & oblationes dispensa-
re voluerit. In canonibus.
Eadem plectuntur poena, qui ecclesiæ res
& bona episcoporum inuidunt. Similiter.
Res ecclesiæ principum autoritate distri-
bui non possunt. Quia.
Nihil de iure suæ diœcesis præsumant au-
ferre. Constitutum.
Possessiones ecclesiæ derelictas nulli fit
alienandi licentia. Possessiones.
A clericis & piis locis ultra statuta patrum
aliquid episcopus non exigat. Nulli.
De redditibus ecclesiæ quarta pars clericis
est distribuenda. Ad hoc.
Episcopus lucri gratia nihil à monachis, vel
clericis suis exigere debet. Prædicator.
Reus apud Deū habetur, qui sacerdotibus
decimas non soluerit. Reuertimini.
Quod decimæ sacerdotibus sunt tradendæ.
Decimæ.
Seipsum condemnat, qui euangelizantibus
necessaria subtrahit. Apostolicis.
Liberum est monachis decimas clericis
concedere. Non iam.

Q^u. I I.

Presbyteri in monasteriorum ecclesiis per abbates instituantur. Vitis.

Abbates absq; ep̄s. cōfilio in parochialibus ecclesiis presbyteros non ordinant. Sanē. Quorūcunq; monachorū ecclesi, ep̄scopo rum subdantur regimini. Statuendum. Ep̄scopus qui in alterius diocesis ecclesiam ædificat, eius consecrationem sibi vendicare non valer. Si quis.

Basilicæ nouiter conditæ ad ep̄scopū pertinet, cui' cōuentus esse cōfiterit. Possessio. Aedificatori ep̄scopo in diocesi alterius ecclesiam consecrare non licet. Lator.

Vide h̄ic in glo. de usua. & prescrip. Rusticanæ parochiæ apud ep̄scopos qui eas possident 30. annis sine violentia, permaneant immobiles. Per.

Triginta annis ab ep̄scopis possessa, immobiles permaneāt dioceses Pr̄sulū. (cut. Territorij possessio cōuentū nō adimit. Si Tricennalis possessio intra vnam prouinciam seruari debet. Quicunque. Status parochiatum nec pr̄sumptione, nec tēporis pr̄scripcione mutari potest. Licet. Limitis possessio pr̄scribi non potest. Inter. Spacia quæ diffinita fuerint, tempore pr̄scribi non possunt. Dilectio. Priuilegia 30. annis possessa debet immobili ter

T I T V L I.

ter obseruari. Placuit.

Repeti non possunt, quæ 30. annis quietè possidentur. Inter.

Vita irritè disponentis non poterit perrinere ad tricennium temporis. Si sacerdotes. Quæ in beneficiis possidentur, pr̄scribi non possunt. Clerici.

Quæ humanitatis intuitu aliquibus pr̄stātur, pr̄scribi non possunt. Si ep̄scopus. Temporis pr̄scriptio nō obiicitur, vbi hostilitatis metus interuenerit. Prima.

Temporis non currit pr̄scriptio, vbi furor hostilitatis incumbit. Porro.

Si qui ep̄scopi dioceses suas lucrari Deo negligunt, post tricennium iis constabūt ep̄scopis, quorū studio fidei sunt reconciliatæ. Placuit.

Priuilegia Romanæ ecclesiæ non nisi centū annorum pr̄scriptione tolluntur. Nemo.

Q^u. 1111. Tricēnū tēporis aliquid pr̄scribere abbas, vel monachi non valent. Possessiones. Quadraginta annorum pr̄scriptio religiosis dominib⁹ concedatur. Volumus.

Q^u. v. Iudicio, non manibus, res ecclesiæ defen- dan. ut. Coni etudo.

Q^u. vi. Causæ suæ detrimētum patiatur ep̄scopus, qui

qui ecclesiás suas ab alio detentas , propria autoritate querit adire. Placuit. Delictum personæ in damnum ecclesiæ cōuerti non debet. Si episcopum. In personam delinquētis, non in facultates eius vltio procedar. Cognouimus. Res eorum, qui ex clero labitur, simul cum ipsis monasterio tradantur. De lapsis. Inutilis sacerdos ecclesiā suam dignitate non priuat. Si fortassis. Possessiones monasterij pro peccato abbatis episcopo tollere non licet. Episcopo.

Q[uod]. v[iii].

Decimæ à laicis non possidātur. Decimas. Fideliter decimas dat , qui omnī suorum decimas soluit. Quicunque. Excommunicantur , qui decimas sacerdotibus dare nolunt. Omnes. Veterū exēplo decimæ soluuntur. Decimas. Decimæ non sunt à populo redimendæ. Decimas.

Quia decimæ Deo non redduntur, indictio nisi accedit. Maiores. Columbas vendit, qui ecclesiām indisciplinatis committit. Et hoc. Omnes basilice ad eū pertinent episcopū, in cuius territorio politæ sunt. Omnes. Archidiacon⁹, archipresbyter, præposit⁹ vel decan⁹, nec officia, nec beneficia ecclesiastica

stica sine cōsenso episcopi tribuat. Nullus. De manu laici episcopatus, vel abbatia suscipi non debet. Si quis.

Excommunicationi subiaceat , nec inuestiture sumat fructū , qui de manu laici ecclesiā suscepere. Quoniam.

Excommunicetur , qui per laicos ecclesiās obtinet. Si quis.

Qui per laicos ecclesiās obtinet, & qui manus imponit, communione priuetur. Cōstitutiones.

Nullus clericus per laicum ecclesiām obtineat. Per laicos.

Singuli episcopi suos habeant cōconomos. Quoniam.

Laici non constituendi cōnomi. In noua. Non habet laicus aliquid statuēdi in ecclesiā facultatem. Non placuit.

Ecclesiasticas dignitates laici disponere non possunt. Laicis.

Laicus sacrilegus habetur, qui dispositionē, vel dominationem rerum ecclesiasticarū vltupat. Si quis.

In ecclesia quam quis cōdificat, nihil sibi praeter aditum vendicet. Piementis.

Laici p̄sibiles de ecclesiās, nō cōiciāt. Cōtra. Fundatores ecclesiārum , si inopes cōperūt esse, ab eisdem alimenta accipient. Qui cunque.

K

Heredes eius qui ecclesiam cōstruxit, & ipsi
pro ea solitudinem gerere debet. Filiis.
Fundatores ecclesiarum ordinando in eis
episcopo offerant. Decernimus.

A domino constructoris monasterium non
est auferendum. Monasterium.

Episcoporum prouidentia à fundatoribus
ecclesiæ honoreatur. Considerandum.
Reliquæ auferantur ecclesiarum, si plures
hæredes de eis contenderint. Si plures.
Non licet laicis presbyteros de ecclesia ci-
cere. Laici.

Absque episcoporum consensu laici presby-
teros de ecclesiæ non ciiciant. Inuentu-
Sine voluntate episcoporum decimas, vel
ecclesiæ à laicis monachi non suscipiat.
Decimas.

Nulli licet in suum ius monasterium con-
uertere: alij tamen ad ordinandum tra-
dere illud valet. Nemini.

Episcopi & fratrum consilio monasterium
ad meliorâdum alibi ponere nullus pro-
hibeatur. Si quis.

Publicæ penitentiæ subiiciantur, qui circu-
reniendo aliquos condere audent. Con-
stituit.

Sine voluntate fratrum aliquæ de suis pro-
priaquis Abbas sibi sustituere non valet.
Congregatio.

Queruntur quathor.

- 1 An qui iafirmitate grauatus presbyter,
monachum se velle fieri dixit, reus voti
teneatur, an liceat ei à suo proposito cor-
dis discedere.
- 2 An ecclesia & beneficium ei reddenda
sunt, qui prius libera voluntate refutauit.
- 3 Si contigisset eū se & sua monasterio tra-
didisse, an licentia Abbatis licet ei ad
propria redire.
- 4 Si sine licentia Abbatis retro abierit, an
sua sibi ab Abbatе reddenda sint.

Qu. I.

Quæ Deo vouentur, necessariò redunduntur.
Sunt quædam.

Dignus est supplicio, qui scipsum Deo sub-
trahit, à voto resiliens. Ananias.

Ante Dei oculos cadant, qui bona quæ cō-
cipiunt, agere recusant. Qui bona.

Qu. II.

No cogitur aliquis in monasterio manere,
nisi professionem fecerit in manu Abba-
tis. Consaldu.

Vxor post propositum continentiae ducta,
dimitti non debet. Nos nouimus.

Ante probationem triennij nullus in mona-
sterio suscipiatur. Si quis.

ecclesiæ. Si fortè.
Sacrilegium facit, qui peccuniam ecclesiæ
rapit. Qui rapit.

Segregetur ab ecclesia clericus, qui seruum
vel discipulum suum ad eam confugiētē
verberare ausus fuerit. Nullus.

Qui de atrio vel porticibus ecclesiæ fugiētē
abstrahit, excommunicetur. Si quis.

De multiplici genere sacrilegij, & poena e-
iusdem. Quisquis.

Nisi canonice iudicatum episcopum cōpre-
hendens laicus, excommunicetur. Si quis.

Flagellatores clericorum post tertiam ad-
monitionem, si non resipuerint, excom-
municentur. De presbyterorum.

Pro graduum varietate multentur, qui cle-
ricos occidunt. Qui subdiaconum.

Qui clericū percutserit, excommunicetur, &
non nisi à Romano pontifice absoluatur.
Si quis suadente.

Nemini est permisum de eo quod Papa sta-
tuit iudicare, vel eius sententiam retrā-
etare. Nemini est.

Sacrilegium faciunt, qui Iudeis publica of-
ficia committunt. Constitut.

Post præstitam securitatem, servi restituā-
tur dominis, qui ad ecclesiam confugiūt.
Metuentes.

Securitate recepta, ad ratiocinia reddēda fu-

K 3

Q u . I I I .

Post suam & suorum traditionem, nulli fas
est cum licentia Abbatis ad propria redi-
re. Quid autem.

Q u . I I I I .

Honore priuetur, qui de iure ecclesiæ ali-
quid alienauerit. Quicunque.
Qui reuocandū putat quod ecclesiæ cōtu-
lit, sacrilegij crimen incurrit. Sunt qui.
Qui sacris locis derelicta, retinere cōtende-
rit, sacrilegium committit. Sacrilegium.
Sacrilegi iudicatur, qui ecclesiæ facultates
alienant. Omnes.
Excommunicetur, qui confinia ecclesiæ fran-
gere tentauerit. Sicut.

Soluatur altario, quod pro immunitate e-
mendatur ecclesiæ. Si quis.

Non licet aliquid de ecclesia rapere. Miror.
Fugientem ad ecclesiam, nemo audeat ab-
strahere. Reum.

Ab ecclesiæ arceatur ingressu, qui aliquem
ab ecclesia violenter rapuerit. Frater.
Ecclesiarum non est dignus ingressu, qui
eas violat. Ad episcopos.

Qui ecclesiæ Dei vastat, & eius sacerdotes
insequitur, sacrilegus iudicatur. Sicut.

Qua pœna feriatur, q[uod] ecclesiæ vībus dedica-
ta p[ro]dia vexare tētauerit. Attendum.

Iudæ similis probat, qui ornamēta surripit
ecclie

gitiui ab ecclesia redire cogantur. Vxor. Eripiatur in libertatem seruus, cui Christia-
no signaculum circumcisionis impressit: alioquin ab ecclesia suo domino redda-
tur inuitus. Iudas.

De atrio ecclesiae, quod triginta passibus clauditur, nisi prius data securitate, fugiēs non abstrahatur. Diffiniuit.

Ante securitatē acceptam, de atrio ecclesiae fugitiuus nō cogatur exire. Id cōstituim⁹.
Religionis occasione dominum suum non audeat contemnere seruus. Si quis.

Corripiatur durissimè q̄ causa religionis do-
cet seruum dominū suū contēnere. Si qs.
Primari insinuetur necessitas, quæ res eccle-
siæ distrahere compellit. Nullus.

Sine licentia episcopi, quicquid Abbas vēdi-
derit, irritū ducatur. In venditionibus.
Nullo titulo res monasterij valent ab eius
iure segregari. Quæst̄l sunt.

Nō debet ecclesia suscipere, quæ filio exha-
redato sibi offeruntur. Quicunque.

CAVSA XVIII.

Queruntur duo.

1 An monasterium possit petere, quæ ab e-
piscopo acquisita sunt: an episcopalis ec-
clesia possit sibi vendicare, quæ monaste-
rio fuerant tradita.

An

1 An per episcopum Abbas sit eligendus,
& ordinandus: an tantummodo à propriis
fratribus sit instituendus.

Q⁹. I.

Qui de monacho episcopus ordinatur, quod ante consecrationē habuit, monasterio:
quod verò post cōsecrationē acquisiuit,
propriæ ecclesiæ detelinquat. Statutum.

Q⁹. II.

Abbates & alia oficia per episcopos debent
institui. Hoc tantum.

Congregatio monasterij, nō episcop⁹, aut ali-
quis extraneorū abbate instituat. Abbas.
Ille debet Abbas institui, quem sua congre-
gatio & possessionis dominus ordinari
poposcit. Abbatem.

Delibertate monachorum. Quām sit.
Missas publicas in cœnobio episcopi nō ce-
lebrant, nec aliquod ei grauamen infe-
rant. Luminoso.

Baptisterium in monasterio permittitur fice-
ri. Pridem.

Cum permissione episcopi Abbas locum
suum deserere potest. Abbas.

Nō licet monachis abbates pro suo arbitrio
expellere, aut alios ordinate. Nullam.

Sine conscientia episcopi monasteriū nul-
lus ædificet. Quidam.

Examinetur ab episcopo religiosis fūminis

præponendus. Qui.

Sine permissione episcopi, nulli monasteriū præsumant incipere. De monachis.

Absque episcopi, vel abbatis voluntate, nullus monachorum cellulam constituere præsumat. Nullus.

Abbas, qui cautus in regimine non fuerit, à proprio episcopo, & à vicinis abbatibus à suo arcatur honore. Si quis.

In episcoporum potestate Abbates constunt. Abbates.

Nullus ministrat Abbatibus episcopalia, qui alicui episcoporū nolūt subesse. Abbatib. Vtilitates monasterij à proprio episcopo debent disponi. Cognouimus.

Cum monialibus, monachis habitare non licet. Diffinimus.

Monachi & monachæ in nullo simul coabitent loco. In nullo.

A monasterio monachorū, lōgiis cōstituant monasteria puellarum. Monasteria.

Puellarum monasteria monachorum presidio & ministerio regantur. In decima.

Sanctimonialibus receptacula, seu domicilia priuata habere non licet. Perniciosam.

Monasteria clericorum, aut laicorum habitacula fieri non debent. Peruenit.

Qui in sacro sunt ordine cōstituti, in monasteriis nullā habeant potestatem. Dudū.

Gratia

Gratia visitandi & exhortandi monasteriū episcopus adire potest. Visitandi.

Frequenter episcopi monasteria visitent, & q̄ corrigenda sunt, corrigant. Nō semel.

Non deber episcopus aliquid à monasterio exigere, præter conditiones quas dædicationis tempore constituerit. Eleutherius. Consueta seruitia episcopis monasteria exhibeant. Seruitium.

CAVSA XIX.

Queruntur tria.

1 An episcopus debeat permittere, ut relicta propria ecclesia, clericus monasteriū ingrediatur.

2 Si episcopus licentiam dare noluerit, an eo inuitio monasterium possit adire.

3 Si contigerit clericos regulares canonicos fuisse, vtrum concedendus esset eis monasterij ingressus.

Q[uod] 1.

Nō deber negari ingressus clericis, qui monachorum propositum appetunt. Clerici.

Q[uod] 11.

Inuitio episcopo, cuius clericum nemo suscipiat. Alienum.

Qui monachorum propositum appetit, etiā inuitio episcopo suscipiebundus est. Due sūt.

K S

Qu. III.

Regulares canonici, monachi fieri non debent. Nullus.

Parris sui concessione regulares canonici monachi fieri poslunt. Statuimus.

Quæ semel sunt dedicata, semper monasteria perseverent. Quæ.

Qui loca sacra cōmūna diuersoria fecerit, cleric⁹ deponat, laic⁹ ex cōmūnicetur. Qm.

Ante quām biēniū in cōuerione cōpleuerit alius, tōsurari nō debet. Monasteriis. Post monasterij ingressum nulli relinquitur

licentia testandi. Quia.

Post monasterij ingressum, eidē monasterio omnia sunt conferenda. Prælatum.

CAVSA XX.

Queruntur quatuor.

- 1 An in pueritiā annis traditi monasterio, cogantur religionis propositum tenere.
- 2 Si præter voluntatem parentum tonsurā, vel religionis vestē quis in pueritia accipiat, an possit sibi detrahi, an non.
- 3 Qui præter propriam voluntatem cucullā induerit, an cogatur eā retinere, an non.
- 4 An ab uno monasterio in aliud district⁹ liceat alicui transire.

Qu. I.

Virginitatis professio adulta ætate firma esse incipit. Firma autem.

Non

Non licet de monasterio egredi quem pater vel mater intra annos infatiæ fecerit ordinare. Addidistis.

Aut propria professio, aut paterna deuotio monachum facit. Monachum.

In monasterio perpetuò manecant, qui à parentibus traditi sunt. Quicunque.

Qui à progenitoribus monasterio traditus est, de eo egredi nō licet. Quæ p̄genitores.

Non licet puellis nuptias eligere, quæ spontanea voluntate virginitatis suscepunt votum. Puellæ.

Extra voluntatem propriam retrusi, in monasteriis non teneantur. Sicut.

Non nisi certis diebus velamen imponatur virginibus. Deuotis.

Ante quadragesimum ætatis suæ annum virgines non consecrentur. Iuuencula.

Ante 25. annos, virgines non consecrentur. Placuit.

Professionem viduitatis faciant, & habitū sumant religionis, quæ castitatem seruare proponunt. Vidua.

Tonsura, vel vestis religiosa, in minori ætate suscepta, à parentibus irrita fieri potest.

Si in. Visque ad annos duodecim parentæ voluntatis puella subiaceat arbitrio. Puella.

Abbat

156 IVRIS CANON.

Abbatissa præsumens velare virginē, vel vi-
duam, excommunicetur. Statuimus.
Infantes oblati à parentibus, sub plurimorū
testimonia suscipiantur. Oportet.

Qu. III.

Nō potest deferi propositum monachi, spō-
te suscepit. Propositum.

Qui religiosum habium sponte susceptum
deserere voluerit, ad ipsum redire coga-
tur. Procliuis.

Ad honores mundi non veniant clericis re-
trogradi. Eos.

Monasticis disciplinis nullus invitatus subii-
ciatur. Præfens.

Restituantur hæredibus res eorum, qui ab
episcopis, vel abbatibus decepti, comas
deposituerunt. Constituit.

Qu. IIII.

Non sunt prohibendæ virgines sacræ, quæ
causa religionis aliud monasterium adi-
re desiderant. Virgines.

Vota monachi sine consensu abbatis sui, ir-
rita sunt. Monacho.

Monachū nullus suscipiat, aut ordinet, absq[ue]
abbatis sui permisso. Monachum.

CAVSA XXXI.

Queruntur quinque.

I An clericus in duabus ecclesiis possit con-
scribi.

Si

TITVL I.

157

2 Si vnam voluerit relinquere, an liceat ei
ad aliam transire.

3 An procurationes secularium negotiorū
clericis liceat suscipere.

4 An claris & fulgidis vestibus eis ornari
expedit.

5 An ab episcopo correcti, suum officiū re-
linquere, & ad prophanum iudicem cō-
fugere valeant.

Qu. I.

In duabus ecclesiis clericus conscribi nullo
modo deber. Clericus &, Clericum.

In vna ecclesia titulatus, alteram sibi com-
mendatam poteſt habere. Qui plures.
Duobus monasteriis vnis Abbas præſeſſe
non potest. Vnum.

Vnus episcopus duobus p̄ficitur ecclesiis
iure ſpeciali Relatio.

Qu. II

Sine dimifforiis litteris in aliena ecclesia
clericus non ordinetur. Quoniam.

Ad aliam eccleſiam clericuſ transire non li-
cer, ſi propriis ministris ſua fuerit deſti-
tuta. Placuit.

Nihil cōmune habeat cum ecclesia priori, q[ui]
de vna in aliam translatus eſt. Si quis.

Vna ecclesia duobus ſacerdotibus diuidi nō
poteſt. Sicur.

Cōductiis presbyteris ecclesia nō cōmitra-
tur.

tur. Præcipimus.

Qs. III.

Qui clero annexi sunt, secularium possessio-
num procuratores non fiant. Peruenit.
& Credo.

Secularium negotiorum procurationem
clericis non sufficiant. Cyprianus.

Non licet clericis mollitiis secularibus o-
bligari. Mollitis.

Secularibus negotiis clerici non alligentur.
Hi qui.

Qu. IIII.

Corripiatur clerici, qui vnguentis & claris &
fulgidis vestibus lasciuunt. Omnis.

Clerici siue in itinere ambulantes, siue alibi
degentes, congruis sibi vestibus vrantur.
Nullus.

Non mūdanis vestibus, sed ordini suo con-
uenientibus, clerici vrantur. Episcopi.

Extra domos sine proprio ornatu sacerdo-
tes non appearant. Sine.

Qu. V.

Presbyter vel diaconus ab episcopo deposi-
tus imperatorem non adeat. Si quis.

Non defendatur ab aliquo, qui episcoporu-
m iudicio damnatur. Si cuius.

Communione priuetur, qui ecclæ fasticę di-
sciplina regulam fugientem, defendere
præsumit. Si forte.

Spe

Spe reconciliationis careat, qui ab episcopis
condemnatus, imperatore adierit. Si quis
episcopus.

Episcoporum causæ coram principibus exa-
minari non debent. Si episcoporum.

C A V S A . X X I I .

Quæruntur quinque.

- 1 An iuramentum sit præstandum, vel non.
- 2 An sit periurus, qui iurat falsum, quod
putabat verum.
- 3 An licuit archidiacono denegare episco-
po consuetam obedientiam.
- 4 Si confiterit esse illicitum quod iuravit
archidiaconus, an sit seruandum.
- 5 Si confiterit illud seruandum esse, an episco-
pus sit reus, periurij, qui contra iuramen-
tum archidiaconum suum ire compellit.

Qu. I.

Iuramentum, pro fædere pacis est agendum.
Omne.

Iuratio non est prohibenda, nec tanquam
bonum appetenda. Non est.

Peterare peccatum est, non iurare. In nouo.
In necessariis verum iurare, non est pecca-
tum. Ut noueritis.

Nec tanquam boni appetendum, nec tanquam
malum, iurandum est curandum Ita ergo.

Iurare non est peccatum. Tu malum.

Pex

Per Deum iurare permittitur, ne per idola iuretur. Et iurabunt.
 Infirmis iurare conceditur. Considera. Excommunicetur clericus per creaturas pertinaciter iurans. Clericum. Clericus deponatur, laic' anathematizet, p capillum, vel caput Dei iurans. Si quis. Non est maius per euangelium, quam per Deum iurare. Si aliqua. Non solum in altari, vel reliquiis, sed etiam cum loquela periurū careat. Habet. Non prohibet Deus iurare, sed peierare. Non est. Iuratio non est peccatum. Si peccatum. Iuramētū accipere nō prohibemur. Quis. Licet ut fide eius, qui ut eam seruet, per demonia iurat. Monete. Fidelium consortio careat, qui pœnitentia periurij agere noluerit. Prædicandum.

De mendacio.

Qu. I. I.
 Peierat, qui aliter facturus est, quam promittit. In dolo. Quos debeat habere comites iusurandum. Animaduertendum. De eo qui iurat falsum, quod putat verum. Homines. Non est mentiri dicere falsum, quod putat verum. Is. Non mentitur, qui animū fallēdi nō habet.

Bea

Bearus.

Falli in iis quæ ad fidē non pertinet, aut paruum, aut nullum est peccatum. In quibus. In iis quæ ad fidem pertinent, grauius est falli, quam alios decipere. In ipsarum. Quot sint genera mendacij. Primum. Non licet alicui causa humilitatis mentiri.

Quum humilitatis.

Non licet mentiri, vt arrogantia euiterur. Non ita.

Non omne mendacium æquè peccatum est.

Mihi autem,

Nullo modo est aliquis decipiendus. Nec artificioso.

Pro temporali vita alicuius perfectus mentiri non debet. Ne quis.

Nostro peccato alterius saluti consulere non decet. Faciat.

Non reputantur mendacia, quum ea quæ non sunt, ioco dicuntur. Quod ait.

Veterum exemplo mentiri non licet. Si quis per.

Obstetrics de pietate remunerata, de mendacio sunt punitæ. Si qualibet.

Simulatio vtilis est, & in tempore assumenda. Utilem.

Quomodo Abraham excuserat mendacio quod Sarum sororem suam esse dixit. Quaritur.

L

Qu. III.

Qui episcopus qui falsum iurauit, quod putabat verum, reus perjurij non esset: consueta obedientia ab archidianono sibi denegari non debuit. Quum ergo.

Qu. IV.

Quae vota seruanda sint. Melius est vota stulte promissionis non implere, quam crimen committere. Si publicis.

Aliquando non expedit promissum seruare sacramentum. Est etiam.

Pieras fuit, quod David Nabal, sicut iuraverat, non occiderit. Quod David.

Turpia vota seruanda non sunt. In malis.

Non est seruandum iuramentum, quo malum incaute promittitur. Si aliquid.

De duobus malis minus eligi oportet. Non solum.

Tolerabilius est, iuramentum non implere, quam quod turpe est facere. Vnusquisque.

Incommutabilis Deus quandoque sua mutat statuta. Incommutabilis.

Sapientis est reuocare, quod male loquitur. Magnæ.

Qua pœna feriatur, qui illicitum iuramentum facit. Qui sacramento.

Non omnia promissa soluenda sunt. Non semper.

Male iurans, pœnitentiam agat. Necesse est.

Iuram

Iuramentum quo malum incaute promittitur, non est seruandum. Si aliquid.

Temeritas emendatur, quum incauta diffinitio soluitur. Diffinitio.

Illicitum iuramentum non est seruandum.

Actione.

Non obseruentur iuramenta, quæ sunt contra diuina mandata. Si quis.

Non est appellanda fides, quæ ad peccatum faciendum admittitur. Si ad peccatum.

Si propterea fides non seruatur, ut ad bonū redeatur, non ideo violari dicitur. Mulier.

De quodam Hubaldo, qui iurauit se non ministraturum necessaria matri & fratribus. Inter cætera.

Quædam licer à Deo prohibetur, tamē iuramento firmata sunt seruanda. Innocēs.

*Habes in
hoc cap.*

Qui peierare compellit, & qui compellitur, per iuris vterque probatur. Qui compulsus.

*que fin
illicita iu
ramenta.*

Pœnitentia eius qui in manu episcopi, aut in cruce consecrata peierat. Qui peierat.

Qua pœna sit feriendus, qui necessitate coactus peierat. Si quis coactus.

Qui peierat, & alios peierare facit, qua pœna sit feriendus. Si quis.

Homicidam vincit, qui sciens ad perjurium compellit. Ille qui.

Nō peccat qui iuramentū exigit ab eo, quæ

L²

Nulli laico clericus quicquam iurare pre-sumat. Nullus.

CAUSA XXXII.

Queruntur octo.

- 1 An militare peccatum sit.
- 2 Quod bellum sit iustum, & quomodo filij Israel iusta bella gerebant.
- 3 An iniuria sociorū armis sit propulsanda.
- 4 An vindicta sit inferenda.
- 5 An sit peccatum iudici, vel ministro, reos occidere.
- 6 An mali sint cogendi ad bonum.
- 7 Aughæretici suis & ecclesie rebus sint ex-poliandi : & qui possidet ab hæreticis ablata, an dicatur possidere aliena.
- 8 An episcopis, vel quibuslibet clericis sua liceat autoritate, vel Apostolica, sine Imperatoris precepto arma mouere.

Qu. I.

Alicun videtur ab Euangelica disciplina *De bellis militare.* Quod militare. & vindicta. Bella carnalia bellorum spiritualium figura-ram gerunt. Nisi.

Precepta patientia virtute animi, non ostentatione corporis seruanda sunt. Paratus. In bellicis armis multi Deo placere possunt.

Noli.

Quae sunt in bello iure reprehēenda *Quid.*

L 3

nescit falsum iurare. Qui exigit, usque ad extremū vitę non cōmunicet, qui alios ad periuria trahit. Si quis cōuictus, Cui sit indicandum falsum, quod ab aliquo iuratur. Hoc videtur.

De eo qui calliditate verborum iurat. Quacunque.

Periurus est, qui super lapidem falsum iurat. Ecce dico.

Apud Dominum verba nostra non ex ore, sed corde procedunt. Humanæ.

Inter iuramentum & locutionem fidelium nulla debet esse differentia. Iuramenti.

Ante, quam aliquis iuraret, peierat, si contra conscientiam iurare parat. Qui peierare.

Ante rationabiles annos aliqui non cogantur iurare. Paruuli.

Ante quatuordecim annos nullus iurare cogatur. Pueri.

De eodem, & vt à ieiunis iuramenta pre-stentur. Honestum.

Quibus temporibus iurare prohibemur. Decreuit.

Quae in fidelitate sunt seruanda. De forma. & Si quis laicus.

Mentitur qui professionem suam operibus non ostendit. Cauete.

Quoties sermo malus de ore nostro procedat. Quoties.

Nulli

Militare non est peccatum. Militare.
Pacata sunt bella, quæ geruntur, ut mali coer-
ceantur, bonique subleuentur. Apud.
Summa laus est militiae, reipubl. vtilitatibus
obedientiam exhibere. Summa.

Q. II.

Quod sit iustum bellum. Iustum.
Nihil ad iustitiam interest, siue aperte, siue
ex iniustis aliquis pugnet. Dominus.
Innoxius transitus filii Israël negabatur, at-
que ideo iusta bella gerebāt. Notandum.

Q. III.

Iniuria sociorum armis propulsanda non
est. Quod vero.
Quæ sint differentiae retributionis. Sex dif-
ferentiae.

Ab Imperatore ecclesia auxilium postulare
debet. Maximianus.

Catholici aduersus haereticos à potestati-
bus ordinatis defensionem possunt po-
stulare. Nostri.

Quantum interstit inter persecutionem ca-
tholicorum & haereticorum. Pro membris.
Iustitia plenus est, qui patriam bello tuerit
à barbaris. Fortitudo.

Prodest latroni, vel piratæ, qui membra eius
debilitat. Si quis.

Qui socij non repellit iniutiam, similis est
ei qui facit. Non inferenda.

Malo

Malorum impietati fauet, qui eis ob-
uiare cessat. Qui potest.
Qui diuina mandata contemnunt, seueris
coerceantur vindictis. Iustum est.
Imperatores cū episcoporu[m] prouisiōe ecclē-
siae defensionem aduersus diuitium potē-
tiā debet suscipere. Ab Imperatoribus.
Nō sunt immunes ab scelere, qui nō liberat
eos quos possunt facto liberare. Ostedit.

Q. III.

Quomodo mali sint tolerandi, & quomodo Malo es-
ab eis recedendum sit. Tolerandi, & in se toleran-
dos. Ecce.

Quod mali sint tolerādi à bonis. Tu bonus.
Pro pace ecclēsiae mali sunt tolerandi. Quid ergo.

Pacificus est, qui corrigit quod potest, vel
excludit à se quod non potest. Quisquis.
Quid sit malis sociari. Ita planè.
Altera peccata in ecclēsia nulli præudi-
cant. Si quis.

Non te maculat malus, si ei non consentis,
sed ipsum redarguis. A malis.

Immundum tangere, est peccatis conser-
tire. Recedere.

Non maculant innocētes facta nocentium.
Quād magnum.

Mali quos ecclesia recipit, nec expellit à bo-
nis, sunt tolerandi, non iudicandi. Forte.

L 4

Pastor est diligendus, mercenarius tolerandus, latro cauendus. Tres personas.
 Spiritualis nūquām carnalem prosequitur, sed econuerso. Qui secundum.
 Boni à malis nunquam in hac vita penitus possunt separari. Quantus.
 Præsens ecclesia simul recipit bonos & malos. Hæc autem.
 In lege permittebat odisse inimicum, sed nō ira in nouo testamento. Quū in lege.
 Infidelium colloquia & coniuia non sunt euitanda. Infideles.
 Quædam mala punienda sunt, & quædam toleranda. Quidam.
 Levius occulta, seuerius autē puniēda sunt ab ecclesia delicta manifesta. Quū quiq;
 Sicut ab oratione cessandum non est, sic nec à correctione. Sicut.
 Soli prædestinati saluātur, qui tamē postulādo quasi suo labore saluātur. Obtineri.
Delibero Occulto Dei iudicio mali obdurantur flarbitrio gellis, boni emēdātur. Nabuchodonosor.
 & præde- Non semper in eos qui peccant, vindicta finatio- est exercenda. Ipsa.
 ne. Medicinali seueritate mali cogantur ad bonum. Quid faciet.
 Non semper in eos qui peccant, vindicta est exercenda. Quod.
 Proinjuria propria episcopo aliquem excōmuni

municare non licet. Inter. Valde offendit, qui dominica debita impunē dimittit. Si is qui. Injuria cui semel remittitur, iterum reuocari non debet. Si illic. Papa excommunicavit eos, qui ipsum cœperant. Guiliarius. Iudicis non est, sine accusatione damnare. Si quis. Quod à multitudine peccatur, vel ab eo qui multitudinem habet sociam, ab ecclesia non punitur, sed defletur. Non potest. De iusta & iniusta misericordia. Est iniusta. Non debemus in mala causa pauperis misereri. Ne amissio. Hominis est miserendum, peccatori irascendum. Duo. Quis dicitur gladiū accipere. Ille gladium. Potestatis officio utiliter inquieti corrigitur. Nimium. Hæretici etiam ad salutem inuiti sunt trahendi. Displacet. Hæretici utiliter patiuntur, quæ catholici utiliter inferunt. Quando vult. Ecclesia ratione etiam persequitur hæreticos. Qui peccat. A regibus terræ contra inimicos suos auxilium petat ecclesia. Non inuenitur.

170 IVRIS C A N O N .

Malos ecclesia iuste persequitur. Si ecclesia.
Exemplo Christi, mali cogendi sunt ad bo-
num. Qui nos.

Non crudelitate, sed dilectione Moyses po-
pulum flagellavit. Quid crudele.

Non imputatur fidelibus, qui ex officio aut
tormenta exercent, aut capitalem sen-
tentiam ferunt. Quæ situm.

Immunis est dictator à culpa, quū legū au-
toritas in improbos exercetur. Illud etiā.

In correctione malorum Deus omnipotens
placatur. Si quos.

Ecclesiasticae religionis inimici etiā bellis
coercendi. Sicut.

Meritò fidei, bellorum paratur victoria. Si
non.

Ad iram Deus prouocatur, quum mala pu-
niri differuntur. Si ea.

Vindicta quæ ad correctionem valet, non
est prohibenda. Ea vindicta.

Quæ veritati contraria sunt, Christiani per-
sequi debent. Quisquis.

Quomodo homo debeat diligere proximū,
ficut semetipsum. Debet.

Q. v.

Mali non sunt interficiendi, sed flagellis
emendandi. Circumcelliones.

Præter supplicium mortis, rei sunt punien-
di. Pœna.

Mali

T I T V L I .

171

Mali prohibendi sunt à malo, & cogendi
ad bonum. Vnum.

Quies ecclesiæ principum seueritate iuu-
tur. Prodest.

In præsentia nonnulli puniūtur, ne in æter-
num flagellentur. Quid ergo.

Qui rei sunt sanguinis, ab ecclesia defendi
debent. Reos.

Ex officio, non est peccatum, hominem oc-
cidere. De occidendis.

Qui Deo autore bella gesserunt, præcepta
non occidendi nequaquam transgressi
sunt. Si non.

Nemini licet sibi manus iniicere. Tu dixisti.
Nulla fiat oratio pro iis, qui seipso interfici-
unt. Placuit.

Non est reus homicidij miles, qui potestati
obediens hominem occidit. Miles.

Homicida est, qui sponte occidit quos iu-
dex iubet occidi. Quum minister.

Sicut iure laudat' obediētia, ita reprehēdi-
tur, q̄ sibi nō cōcessa usurpat. Lex æterna.

Bono animo officia vindictæ possunt im-
pleri. Officia.

Non est iniquus, sed humanus, qui crimen
persequitur, vt hominem liberet. Non est.

Quare sint instituta, regia potestas, & lega-
lia tormenta. Non frustra.

Nō nunquā potius peccat, qui causam mor-
tis

tis præbet, quā ille qui occidit. **Quū homo.**
Quod lacerdotes efficere dicendo non va-
 lent, disciplinæ terrore potestas extor-
 queat. **Principes.**

Et regia potestas, & sacerdotalis defendat
 autoritas quæ ad diuinam confessionem
 pertinent. **Res omnes.**

Sacerdotalis admonitio quos corrigere nō
 valet, mundana potestia corrigit. **Incessuosi.**
 Malos comprimere, & bonos subleuare, re-
 gum officium est. **Regum.**

Aeterna mercede fraudatur, qui fidem &
 reuerentiam potestatibus seruare con-
 temnit. **Si apud.**

Militaris disciplina regi omnia seruat. **Dicat.**
 Querimonias ecclesiarum, qui in dignitati-
 bus agunt, attentius debent audire. **Ad-**
ministratores.

Non solū homines, sed etiā contrariæ forti-
 tudines sunt vtrices iræ Dei. Nō solū.
 Qui crudeles iugulat, non est qualis patien-
 tibus videretur. **Non est.**

Minister est Dei, qui malos percutit in eo
 quod mali sunt. **Qui malos.**

Non scelus admittit iudex, qui homines
 vincit. **Iudex.**

Non sanguinem effundit, qui homicidas &
 sacrilegos punit. **Homicidas.**

Principes peccatoribus parcere non debet.

Si

Si audieris.
 Tribulationum flagellis aliquando perfi-
 dia castigatur. **Ad fidem.**

Iaiuria sacramentorum Christi à regibus
 est vindicanda. **Si propterea.**

Diligentissimi rectores sunt, qui malos vt à
 malo fugiant, persequuntur. **Si vos.**

Non amatur seruus, vel filius, quum non
 corripitur. **Non putas.**

Innocētis officium est, nulli nocere, & pec-
 cantem punire. **Non innocentia.**

Non est misericors, qui vitiis nutriendis
 parcit. **Qui vitiis.**

Enormia flagitia per mundi iudices corri-
 plantur. **Sunt quædam.**

Furta & crimina à rege sunt cohibēda. **Rex.**
 Non peccat, qui ex officio nocentem inter-
 ficit. **Si homicidium.**

Non qui ad bonaum, sed qui ad malum co-
 git, persequitur. **Non vos.**

Schismaticos & hæreticos mundi potesta-
 tes coercant. **De Liguribus.**

Ab ecclesiæ vnitate diuīsi, mundanis pot-
 estatibus coercantur. **Quali nos.**

Iniquitas prætorum quamvis bonis profit,
 tamen punienda est. **Relegentes.**

In certamine quod cōtra infideles geritur,
 quisquis moritur, ecclæste regnum mere-
 tur. **Omnium.**

Nom

HAYKOBA

174

IVRIS CANON.

Non suat homicidæ, qui aduersus excōmunicatos zelo matris ecclesiæ armantur.
Excommunicatorum.

Pax ecclesiæ mœstitudinam consolatur perditorum. Quis enim.

Aliquando puniuntur peccata per populos iussu diuino excitatos. Remittuntur.

Quo. VI.

Ecclesia malos debet cogere ad bonū, sicut Christus Paulum coegerit. Schismatici. Variis modis errantes corripiuntur à Deo. Quod.

Non est considerandum quod quisque cogitur, sed quomodo cogitur. Vides. Onere pensionis rusticus ad dominum conuerti cogatur. Iam vero.

Quo. VII.

Res terrena non nisi diuino, vel humano iure tenetur. Quicunque.

Catholici non ideo aliena possident, quia ab hæreticis ablata tenent. Si de rebus.

Res ecclesiasticae ab hæreticis iniuste possidentur. Quod autem.

Qui à corpore Christi præceditur, spiritu iustitia tenere nō potest. Quemadmodum.

Quo. VIII.

Episcopi. Clerici nec sua, nec Romani pontificis au- nec mil- toritate arma arripere valer. De episcopis, tarib, ne- Pro clero q in bello, aut rixa moritur, ora- tio vel

TITVL.

175

tio vel oblatio non offeratur. Quicunque gociis oce- Gradu amissi tradantur monasterio clericis, cupari, voluntaria arma sumentes. Clerici, &c, nec indi- cia san- Quicunque.

Pro Sarracenis Papa iubet populum cōgre- gari, & ad littus descendere. Igitur. Vltor sui gregis Papa debet esse, ac præci- puus adiutor. Scire.

Cœlestre regnum à Deo cōsequitur, qui pro Christianorū defensione moritur. Omni.

Contra Longobardos precibus Hadriani Papæ Carolus bellum suscepit. Hortatu.

Iudæos non debemus persequi, sed Sarra- cenos. Dispar.

Qui crimina quæ potest emēdere, non cor- rigit, ipse committit. Præterea.

Crimen punire pro Deo, non est crudelitas, sed pietas. Legi.

Quædam in veteri testamēto licebant, quæ in nouo perhibentur. Occidit.

Necessitate instante, in quadragesimalibus diebus bellum inire licet. Si nulla.

Petrus Avaniam & Saphiram increpando morti tradidit. Petrus.

Beatus Gregorius quosdā hortatur, ut milites congregent, & contra hostes arma viriliter parent. Ut pridem.

Episcopi non debent militaribus occupari negotiis. Reprehensibile.

In

In morte cuiuslibet hominis episcopi se miscere formident. Si in morte.
Ecclesia Imperatoribus non sunt obnoxia.
Convenior.
 De suis, externis ecclesiae soluunt tributa.
Tributum.
 De agro ecclesiastico presbyter non cogatur censum perso uere. Secundum.
 Absque autoritate Romani pontificis ad comitatum episcopi proficiisci non audeat.
Quo ausu.
 Absque metropolitani consilio, vel comprovincialium episcoporum ad Imperatorem episcopi non pergent. Si quis.
Qui ab imperatoribus religiosis vocari episcopi non fuerint, ad comitatum non proficiantur. Si vobis.
 Sacerdotes ibi consentiant fieri iudices, ubi iure iurando indulgeria promittitur. Sæpe.
 Non debent agitare iudicium sanguinis, qui sacramenta Domini tractat. Iis, à quibus.
 Membra detruncas, domos incendens, absq; judiciali autoritate excommunicet. Si quis.
 Domos incendens gratia, vel odio alicuius, excommunicetur. Pessimum.
 Homicida est, qui publica functione non habens aliquem occidit, vel debilitat. Quicunq;
 Si plures contra unum riventur, qua poena quisque eorum feriatur. Si quartuor.

Queruntur tria.

- 1 An lapsus in haeresim possit aliquos officio priuare, vel sententia notare.
- 2 An post mortem aliquis possit excommunicari.
- 3 An pro peccato alicuius tota familia sit excommunicanda.

Qs. I.

Qui in iam damnata haeresim labitur, eius damnationis se participem facit. Acatius.
 Non est retractandum, quod semel synodus statuit contra unamquamque haeresim.
Maiores.

Non ultra in eum procedere oportet, qui in haeresim damnatam recidit. Acatius.

Excommunicatus, alium excommunicare non potest. Audiuitus.

Non soluitur, vel ligatur, nisi quod autoritas beati Petri soluerit, vel ligauerit. Manet.
In Persona Petri ligandi & soluendi ecclesiæ potestatem accepit. Quocunque.

Suis meritis firmus, non nunquam turbatur alienis. Non turbatur.

Solus Petrus accepit mandatum, ut hamo pescem caperet. Est aliud.

De autoritate Ro. eccliesie.
 Nulla perturbatio à tramite Apostolicæ sedis retrahat, quæ omnes haereses semper destruxit. A recta.

Fides Romanæ ecclesiæ omnem haeresim de-

fruiri. Memor.
 Nullis hæresibus Romana succubuit eccle-
 sia. In sede.
 Ad Romanam referatur ecclesiam, quoties
 ratio fidei ventilatur. Quoties.
 Christianæ religionis zelum Romana ec-
 clesia præ ceteris habuit, Officij.
 Aliorum ora non timerit fides quam Roma-
 na commendat ecclesia. Hæc est fides.
 Aliud quæ Romana ecclesia, neq; conser-
 tire, neque velle permittitur. Rogamus.
 Alexandrinæ ecclesiæ à Romana dissen-
 tire non licet. Quum.
 Professione suæ fiduciaurem erroris Roma-
 na abscindit ecclesia. Si Petrus.
 Extra unitatem sanctæ ecclesiæ spiritus san-
 ctus non accipitur. Loquitur.
 Non habet Deum patrē, vniuersalis ecclesiæ
 relinquens unitatem. Alienus.
 Ligandi & soluendi non habet potestatem,
 qui unitatē ecclesiæ non tenet. Omnib⁹.
 Varia crimina variis sunt pœnis affici-
 da. Non affremus.
 Ex sola ecclesia sacrificium. Dominus acci-
 pit. Quia ex.
 Non exhibet fidem Christo, qui corpus eius
 discerpit. Aduocavit.
 Etiam corpore ab eo recedendum est, qui
 fidem Christi non habet. Omnis.
 Prophæ-

Prophanus est, extra ecclesiam beati Petri a-
 gnum comedere tentans. Quoniam.
 Hæreticorum cōsortia à catholicis sunt fu-
 gienda. Quo dignior.
 Nec peccatis solui, nec coeleste regnum in-
 gredi, ab unitate ecclesiæ divisi, potest.
 Quicunque.
 Non suscipiuntur illorum sacrificia, quorum
 fides reprobatur, & vita. Odi.
 Vbi charitas non est, ibi fides vel iustitia lo-
 cum non habet. Vbi sana.
 A fide recedens, spiritus perfectionem amit-
 tit. Hæretici.
 Sacrificij potestate penitus carent hæretici.
 Didicimus.
 Proprio spolientur honore, qui contra pacem
 ecclesiæ nituntur. Qui contra.
 Nec consecrat, nec consecratur, in schisma-
 te constitutus episcopus. Pudenda.
 Unitati non communicat, schismatis con-
 fentiens. Schisma.
 Ex quo episcopus fidem ecclesiæ docet, aliū
 excommunicare potest. Ait.
 Non habentur excommunicati, qui ab hæ-
 reticis excommunicantur. Aperte.
 Ad iudicandum excommunicati non reci-
 piantur. Miramur.
 Pro aliquo facinore ab hæreticis excomuni-
 cat, à Catholicis nō est recipiēd⁹. Quisq;

Quicunque propter disciplinam ab hæreti-
cis excommunicatur, non est à catholi-
cis recipiendus. Subdiaconus.

In extremis positus, etiam ab hæretico pœ-
nitentiam accipere valet. Si quem,

Pet annum pœnaireat, qui de manu hæretici
nesciens prohibitam communionem ac-
cepit. Si quis.

Potius est mortem arriperc, quam de manu
hæretici communionem accipere. Cœpit.

Q[uod]. I. I.

Non possunt ab ecclesia solui post mortem,
qui in hac vita ab ea noluerint absolvi-
De communione.

Ecclesia viuentes potest ligare, vel solviere,
non mortuos. Legatur.

Non oportet ab eorum eleemosynis post
mortem abstinere, quibus in vita com-
municare non destitimus. Sanè.

In incorrigibili sententia damnationis la-
ta relaxari non potest. Damnationis.

Hæretici etiam post mortem sunt excom-
municandi. Sanè.

Q[uod]. I. I. I.

Pro peccato alicui tota familia punit corpo-
raliter sed non spiritualiter. Quod autem.
Pro peccato patris non erit filius anathema-
tizandus. Si habes.

Illicitè si quis excommunicat, semetipsum
non

non illum condemnat. Comperimus.
Qui non corde, sed ore maledicunt, labiorū
immunditiam cōtrahunt. Qui negligūt.
Vita, non sententia quemlibet ligat, aut sol-
uit. Si quis.

Qua pœna feriatur, qui illicitè aliquem ex-
communicat. De illicita.

Vita, non sententia, ab ecclesia aliquem ei-
cit, vel ad eam reducit. Quum aliquis.

Et qui aperto sacrilegio, & qui peruersa vi-
ta fidelibus non sociantur, ad ecclesiam
non pertinent. De illis.

A Deo separamus, quos impios esse demō-
stramus. Certum.

Ab omni maledicto fideles immunes esse
oportet. Si igitur.

Quos significer illi, qui ad benedictionem,
quive ad maledictionem de filiis Israël
electi sunt. Quum ergo.

Sæcti viri non ex voto ultiōnis, sed amore iu-
stitia aliquādo maledicunt. Quū sancti.

Errantes, & in errorem mittentes, excom-
municantur. Apostolicæ.

Delinquentes, corriganter à sacerdoribus:
incorrigibiles inuenti, excommunicen-
tur. Tam sacerdotes.

Secunda vel tertia admonitione interposi-
ta, excommunicationis sententia proce-
dat. De excommunicationis.

Mali ab ecclesia sunt eliminandi. Resecadę.
Pro diuersitate culparum, subditi à præpositis corripiantur. Corripiantur.
Qui corrigi nolunt, excommunicationis ferro debent abscondi. Ecce autem.
Excommunicandus est, qui duas simul uxores habere presumit. An non.
Falsi testes & homicidæ communione priuentur. Itaque.
Excommunicetur potens, qui pauperem religiosum spoliare presumit. Si quis.
Communione priuetur, qui Romiperas, & peregrinos, vel mercatores molestare presumit. Si quis.
Excommunicetur, qui oratores ecclesiarū, vel eorū bona, vel personas ibi seruientes, infestare presumunt. Paternarum.
Qui peregrinos aut inermes pauperes deprivati fuerint, excommunicentur. Illi qui Schismatici & hæretici differre dicuntur. Inter. Vnde hæresis dicitur. Hæresis.
Qui propriè dicantur hæretici. Hæreticus. Non sunt hæretici, qui nō sua audacia, sed aliena, seducuntur in errorem. Dixit. Magistri erroris existunt, qui veritatis disciplinam contemnunt. Quid autem.
Hæretici sunt, qui quod præs sapiunt, cōtumaciter defendunt. Qui in.
Errate dāuabilior est, qui eius defendit errorē.

rem.

rem. Qui aliorum.
Qui mendacio veritatem immutat, patrum terminos transferre probatur. Trasferūt.
Abiūciantur, qui aduersariū conueniunt prauitati. Illud.
Et fidelitatis & conuinia hæreticorum clerici vitare debent. Clericus.
Canonum obseruatores cum hæreticis nullū debent inire certamen. Cum quibus.
Non cōtradicit, sed potius obedit Euāgeliō, qui malos excommunicat. Notandum.
Diuina maledictio meritum maledicti defingnat. Deus.
Quot snt sectæ hæreticorum. Quidam.
Quare diuina prouidentia multos errare permittat. Adeo.

CAVSA XXV.

Queruntur duo:

- 1 An clericī baptismalis ecclesiæ autoritate privilegijs, decimas suæ diceccis ex integro sibi valeant vendicare.
- 2 An subsequenti privilegio monachorum, derogetur antiquioribus privilegiis baptismalium ecclesiarum.

Qd. I.

Constitutionem synodi, quam vniuersalis ecclesiæ probauit consensus, Romanam sedem seruare oportet. Confidimus.

Qui negligenter pascit Dominicū gregem
sibi commendatum, conuincitur summa
non amare pastorem. Diuinis.
Non debent vlo modo variari, quæ ad per-
petuam ordinantur quietem. Quæ ad.
Nulli diuinæ constitutiones & Apostolicæ
sedis de cœta temerare licet. Nulli.
In spiritum sanctum blasphemant, qui sa-
cros canones violant. Violatores.
In quibus Romano pontifici licet nouas cō-
dere leges. Sunt.
Apostolicæ sedis authoritas contra sancto-
rū statuta aliqid cōdere nō valer. Cōtra.
Stare non valer, quod contra Euangelicam,
vel Apostolicam doctrinam seu constitu-
tionem factum fuerit. Omne quod.
A statutis patriū non deuiare, & fidei regu-
lam custodire, prima salus est. Prima.
Profitetur Pelagius Papa tomum sui dece-
soris per omnia seruare. Satagendum.
Anathema apud Deū fiat, qui censuram.
Romanorū pontificum violat. Generali.
Non licet alicui episcopo contra Romanū
pontificem aliqid agere. Omnia.
Non cōmunicet sacrī altaribus, qui nescit
sacrī obediē canonibus. Hac consona.
Obseruandæ sunt regulæ à sanctis patribus
in synodo statutæ. A sanctis.
Statuta & voluntatem suorum præcessorū
custo

custodiāt, qui suam seruari volūt. Iustitiæ.
Contra statuta sanctorum agit, qui ea non
seruat intacta. Ideo.

Qu. II.

Ecclesiarum priuilegia cunctis temporibus
intemerata seruentur. Priuilegia.
Nec nouitate mutari, nec improbitate con-
uelliecclesiarū priuilegia debēt. Priuilegia.
Priuilegio suæ dignitatis aliquis eccleiam
exere non debet. In Galliarum.

Statuta Apostolicorum præcessorum Apo-
stolicus destruere non debet. Si ea.

Metropolitanus dignitatis sibi traditæ anti-
quitus ius intemeratum obtineat. Igitur.
Priuilegia metropolitanorū inconuulsa ser-
uari oportet. Seruatis.

Institutionis Apostolicæ de cœta, nulla præ-
sumptione violentur. Institutionis.

Priuilegia ecclesiarum Apostolicus debet
seruare illæsa. De ecclesiasticis.

Quod rationabiliter diffinitum est, in nul-
lo debet violari. Quum piæ.
Sibi iniuriam facit, qui fratribus suorum iu-
ra perturbat. Quod.

Nulla præsumptione violentur, quæ ab A-
postolicis, & eorum successoribus, sunt
instituta. Amputato.

Quæ rationabiliter ordinata sunt, nulla de-
bet refragatione turbari. Ecclesiasticæ.

Quæ contra leges fiunt, pro infectis habentur. Imperiali.

Lege ibi Rescriptum meretur effectum, quod cū iuriis & legū ratione concordat. Dicenti, prius. Priuilegia ecclesiarum nulla debent improbitate conculci. Priuilegia.

Anathema sit, qui mandata vel decreta Romanorum pōtificum seruare contēplerit. Si quis.

Statuta priorum, successores seruare oportet. Præcessorum.

Non licet pontifici ab ecclesiā iure discedere, quod documentorum autoritate firmatur. Posteaquam.

Quod habet, amittat, qui, quod non accipit, usurpat. Sic decet.

Priuilegium amittit, qui sua autoritate non legitimè vtitur. Denunciamus.

Ius ordinandi amittunt, qui immeritum consecrant. Si qui.

Episcopalis dignitas ciuitati subtrahitur, quæ suos præsules interimit. Ita nos.

C A V S A X X V I .

Queruntur septem.

1 Qui sint sortilegi.

2 An sit peccatum, esse sortilegum.

3 A quibus genus diuinationis sumptus exordium.

4 Quot sint genera diuinationis.

An

5 An sortilegi vel diuini sint excommunicandi, si cessare noluerint.

6 An excommunicatus ab episcopo, possit reconciliari à presbytero, illo inconsulto.

7 An morientibus est indicenda penitentia sub quantitate temporis.

Qu. I.

Quis sint sortilegi. Sortilegi sunt.

Qu. III.

Sortes exquirere, non est peccatum. Quod De sortilegi autem. Quid sit sors. Sors.

Exemplo Iona, vel Mathiae non est sortibus diuinatio indifferenter credendum. Non statim, nibus.

Ad secularia negotia diuina oracula non sunt conuertenda. Hi qui.

Exemplo Mathiae non est indifferenter sortibus credendum. Non exemplo.

Non sunt obseruanda quæ à diuinis precipiuntur, quamvis ea contingent quæ ab eis prenunciantur. Intelligi.

Institutiones hominū, quæ sint superstitiones, vel non. Illud.

Non est vita, sed mors, inquisitio vel curatio q̄ à diuinis, vel magis experit. Qui sine Christiana & vera pietas planetarios expellit & damnat. Illos planetarios.

Cultura est idololatriæ, auguria seruare, & stellarū requirere cursus. Sed & illud.

Nō ideo reliqua sunt immunda, quia ab area vel

vel torcularia liquid ad dæmonum sacrificium tollitur. Si de area.

Immunis est ab reatu, qui emit quod nescit idolis immolatum. Licet aliquid.

Quo. III. & IV.

De multiplici genere diuinationis. Igitur genus.

Quot modis dæmones futura prænoscant. Sciendum.

Quod ex corporis motibus internas animi cogitationes diabolus deprehendat, res occultissima est. Quodam.

Quo. V.

Anathema sit, qui hariolos vel incantatores obseruat. Si quis.

Quinquennio pœnitentia, qui diuinationes experit. Qui diuinationes.

Elementa colere, lunæ aut stellarum cursus in suis operibus Christianis seruare non licet. Non licet.

Sacris officiis dediti magi, vel incantatores non fiant. Non oportet.

Honore priuetur episcopus, vel presbyter, qui magos, vel aruspices consulit. Si quis episcopus.

De iis qui auguriis & diuinationibus student. Aliquantum.

Sors nihil aliud quam diuinatio & maleficium esse decernitur. Sortes.

Inca

Incantatores, & sortilegos, velut Christi inimicos punire oportet. Peruenit.

Excommunicetur clericus, monachus, laicus, diuinationes, vel auguria, vel sortes fecutus. Si quis.

Contra sacrilegos, & idolorum cultores custodia pastoralis inuigilet. Contra.

Ab ecclesia separetur, auguriis & incantationibus deseruiens. Auguriis.

Sortilegia & magicam artem episcopi omnibus modis eliminare studeat. Episcopi.

Abiiciatur sacerdos, qui huiuscmodi maleficiis operam dedit. Quicunque.

Quæ magorum prestigiis sunt, non vera, sed phantastica esse probaverunt. Nec mirum.

Quo. VI.

Pœnitentium reconciliatio, Chrismatis, & puellarum consecratio, à presbyteris non fiat. Si iubet.

Permissione episcopi, virgines consecrare presbyter valet. Presbyter.

Nec diaconis ministrare, nec pœnitentem in ecclesia benedicere, presbyteris licet.

Ministrare.

Iussio episcopi, de occultis peccatis presbyteri pœnitentem reconcilient. Presbyteri.

Si episcop⁹ absens est, per presbyterū recōci lietur, impericulo constitutus. Aurelius.

Qui metu mortis recōciliatur, conualescens sine

Sine communione pœnitentiæ impletat tempus. Si quis,

Sine manus impositione recedentes de corpore, reconcilientur. Qui recedunt.

Aliorum testimonio moriturus fidelis, recollectetur, si obmutuit, vel in phrenesim cōuersus est. Is qui,

Cura & probatione episcopi morientes, reconcilientur. De iis verò.

Non est negāda reconciliatio iis, qui tēpore necessitatis eam implorāt. Iis qui tēpore,

Non respuatur eius oblatio, qui festinās ad pœnitentiam, sacerdotem inuenire non potuit. Si aliquis.

Reus est animarum presbyter, qui pœnitentiā morientibus abnegat. Si presbyter,

Pœnitentia morientibus non est denegāda. Agnouimus.

Inconsulto episcopo, pœnitentem presbyter reconciliare, nisi ultima necessitas cogat, non debet. Presbyter.

CAVS A VII.

In periculo constitutis, pœnitentiæ quantitas non est imponenda, sed notificanda. Ab infirmis.

Præsidentium arbitrio præfigantur tempora pœnitūnis. Tempora.

Et qualitas criminum, & contritio pœnitentiū, in satisfactione imponēda, à sacerdo-

te consideretur. De iis verò.

Episcopi arbitrio pro qualitate peccati pœnitentiæ tempora distribuantur. Pœnitentib.

Sine personarum acceptione implorati pœnitentia detur. Sacerdos.

Tempus pœnitentiæ pro qualitate peccati impendatur. Pro.

Tempus & modus pœnitenti delinquentib. præsidentium imponatur iudicio. Hoc sit.

Intimo charitatis affectu pœnitentem debemus suscipere. Pœnitentem.

Pœnitentes legem Dei diligent, iniquitatē odio habeant. Affectum.

Pœnitentes tanquam ethni ci habeantur. Erga eum.

Melius est errare in misericordia remittendi, quam in severitate vlciscendi. Alligant.

Calendarum obseruationes agere nō licet. Non licet.

Anathema sit, qui ritum paganorum & calendarum obseruat. Si quis.

Infirmatibus hominum incantationes nihil remedij præstant. Admoneant.

Dies Aegyptiaci & Ianuarij Kalendæ non sunt obseruande. Non obseruetis.

Graue peccatum est, dies obseruare, menses & annos. Quis.

Sine incantatione herbas vel petras licet habere. Demonium.

Queruntur duo.

De matri 1 An coniugium possit esse inter vouentes.
monio. 2 An licet sponsæ à sposo recedere , &
alteri nubere.

Qu. I.

Excommunicentur viduæ, quæ religioso ha-
bitu abiecto, nuptias etiam elegerint. Si
cuit bonum.

De viduis & virginibus, quæ à religionis
proposito discedunt. Viduas.

Transire nō possunt viduæ & virgines, post
religionis prepositum, ad nuptias. Neque
viduas.

Ex quolibet sensu corporis mulier corrup-
tione potest. Nec aliqua.

Clericus deponatur, laicus excommunice-
tur, qui cū sanctimonialibus mœchatus
fuerit. Si quis.

Viduæ & puellæ quæ post religionis habitu
nubunt, à communione suspendātur. De
viduis.

De iis qui votū virginitatis habentes, nu-
būt necdū sacro velamine te&c. Hę vero.
Non sunt admittendæ ad pœnitentiam vir-
gines sacræ, si publicè postea nupserint.
Quæ Christo.

Ab ecclesia eliminandæ, & ergastulis retru-
dendæ sunt monachorum, vel monacharū
impudicæ

impudicæ personæ. Impudicus.

Monachus, & virgo domino consecratæ, fi-
nupserint, excommunicentur. Virginem.
Dum viuunt, lamentis pœnitentiæ se affli-
gant, qui sanctimonialibus scienter co-
pulantur. Hi ergo.

Atacra communione priuentur, qui sacris
virginibus se sociant. Virginibus.

In monasteriū reuocetur, ac recludatur, qui
à fornicatione recedere noluit. Peruenit.
Non est viduis fas, post susceprum velamen
à sacro proposito discedere. Viduas.

Qui sacro velamine rectam in coniugium
ducit, anathema sit. Si quis.

Ad habitum redire cogatur, & recludatur
in monasterio, quæ religiosam vestem
abiecit. Si cultos.

Districtæ custodiaz tradatar, qui à religio-
nis proposito ad secularem habitum re-
dit. Si homo.

Non tribuitur licentia nubendi, qui conti-
nentiam seruare decreuerunt. Nubendi.
Peiores sunt adulteris, quæ cōtinentia pro-
positum violant. Meliore.

Monachus & virgo qui se Deo dedicant,
nuptiis iungi non possunt. Si qua.

Diaconissa, quæ post ordinationem nubit,
anathema sit. Diaconissam.

Inter digamos reputatur, qui virginitatem

N

pollicitam præuaricantur. Quotquot.
Virgibus Deo dedicatis, nec in fine dada
est conmatio, si libidini seruerut. Virgines.
Cogatur ad penitentiam filia clerici, si deuo-
ta maritum duxit. De filia episcopi.
Deuota, nisi desierit peccare, non est in ec-
clesia recipienda. Deuotam.
De monacha qua ad lapsum adulterij de-
dueitur. Si qua.
Post dignam penitentiam, communionem
recipient, qui in religiosas mulieres ex-
cedunt. Nos autem.
De legibus imperatorum hac de re. Si quis.
Mulieres castæ obseruent religionum habi-
tum, quæ religionis obtenuerunt velantur.
Mulieres.
Monachus vxorem ducens, numquam sacri
gradus mercatur consortium. Monacho.
Ante professam continentiam cubant vi-
duæ quibus volunt. Viduæ.
Non permittitur vidua post professionem cō-
tinentiae votum deserere. Vidua.
Professio viduitatis, coram episcopo facta
post habitum suscepturn nulli violare
permittitur. Viduitatis.
Modus & solennitas facienda professionis
hoc ordine seruetur. Omnes.
Filii perditionis sunt, qui violent corpora
feminarum consecratarum. Sciendum.

In

Ia monasterio recludantur monachi, vxo-
ribus sociati. Et quia.
Post professam continentiam quisquis vxo-
rem duxerit, ab ea separetur. Ut lex.
Coniugia vouentium non sunt dissoluenda.
Nuptiarum.
De viduis, quæ primam fidem irritam fece-
runt. De viduis.

Q. II.

Cōiugalis pactio, non virginitatis deflora-
tio, coiugium facit. Qum initiatur.
A prima fide despōlationis coniuges verius
appellantur. Coniuges.
Triplex bonus coniugij fuit in parentibus
Christi. Omne.
Frater sponsam fratris post eius mortem
ducere non potest. Si quis.
Vxore mortua, licet viro aliā ducere, sed nō
repudiata, vel despōnata. Additur.
Post mortem alicuius, nullus de eius cōsan-
guinitate sponsam accipiat. Si quis.
Non est inter eos matrimonium, quos non
copulat commixtio sexus. Non est. *Contra-
rium.*
Illa mulier non pertinet ad matrimonium,
cum qua non celebratur nupiale mini-
sterium. Qum societas.
Causa religionis coniugia solui non de-
bent. Sunt qui. (puta-
Ablsq; viri cōsenſu monasterio mulier de-

N?

Coniunctorum commixtio matrimonium perficit. In omni.

Matrimonium sponsali coniunctione initiatur, cōmixtione perficitur. Quapropter. Quum despōnſata fuerit tradita, & in vsum deducta, ritē coniunx appellatur. Si quis. Quare sponsa post pactum non statim trādantur. Institutum.

Confuetudine scripturæ sponsa coniuges, & sponsi virti appellantur. Genuit.

Maria coniunx dicitur moræ scripturæ, quū simpliciter sponsa eſſet. Priusquam.

Dominus non cōmendasset matrem discipulo, si eam Ioseph cognouisset. Si eōim. Maria vxor Ioseph appellatur, quia sic ab eo putabatur futura. Inuenta.

Ad nuptias Mariæ Ioseph non peruenit. Sic quippe.

Puellæ despōnſatæ prioribus reddēdæ sunt. Desponſatas.

Cōmuniōe priueſ ſpōſa, niſi raptorē deserte, & ad ſpōſum ſuū redire voluerit. Atho. Quid ſic raptus. Raptus.

Ibi raptus ad initia, vbi puella abducitur, de cui' ante nuptias nihil probatur. Lex illa. Puellam alij despōnſatam, alter accipere non valet. De coniugali.

Si quis mulieri consensus fidem fecerit, non licet illi aliam ducere. Duobus.

N ;

ta, ad eius consortium non prohibetur redire. Multorum.

Ad vxorē redire cogatur, qui ſine eius conſenſu religiōlam vēſtē ſuſcepit. Agathofa. Sine conſenſu vxoris religionis propositum vir ſumere non potest. Si quis.

Sine conſciencia epifcopi, viro & vxori cauſa religionis diuertere non licet. Si vir. Sine vxoris voluntate viro continere non licet. Situ.

Vir non eſt ſuſcipiendus in monaſteriū, niſi & vxor conuertatur. Quia Agathon.

Continentiæ vota non licet ſuſcipere, niſi eandem vitam viro eius elegerit. Script. •

Desponſata puella non prohibetur monaſterium eligere. Desponſatam.

Desponſata impunè monaſterium potest eligere. Decreta.

Si mulier probauerit, quod à viro ſuo nūquā cognita fuerit, ſeparetur. Quod autem. Sororem vxoris polluens, neutrām valet habere. Qui dormicrit.

De eo q̄ dormit cū ſpōſa fratriſ ſui. Quidā. Si quis lpoſam filij ſui opressoſerit ſimul cum ea ſine ſpe coniugij maneat. Si quis.

Si ſponsus raptam recipere noluerit, liceat illi aliam ducere. Raptor.

In despōnatione coniugium initiatur.

Quum initiatur.

Coniunct

Queruntur tria.

- 1 An coniugium sit inter infideles.
- 2 An licet alicui aliā ducere, priore viuēte.
- 3 An sit reputandus digamus, qui ante baptisma habuit vñā, & post baptismā alterā.

Qu. I.

Est cōiugij inter infideles, multis autoritatibus probatur, & negatur. Quod autem. Digam⁹ reputat, qui ante baptismā habuerit vñā, & post baptismā alterā. Nūquid. In fidelis potestate sit, post baptismā recipere, quam antē dimiserat. Si quis. Fidelis infidelem discedentem sequi non cogitur. Simili. Sine culpa relinquitur vxor, quæ cum fidei habitare noluerit. Vxor.

Licitè dimittitur vxor, quæ virum suū cogere querit ad malum. Idolatria. Quæ simulachrū facit, nec resipiscit, dimittatur à viro suo. Non solum.

Amore cuiuslibet, non est à fide recedendum. Si infidelis.

Quod etiā infideles sunt coniuges, & quod fidelis licet dimittere infidelim. Iam nūc. Ab infidelibus coniugibus licet recedere, sed non expedit. Sic enim. Nisi ad fidem Iudæus accesserit, separetur ab uxore fidelis. Iudæi.

Apar

A parentum separantur cōsortio fideles, ne in corū inuoluantur erroribus. Iudæorū. Iudæis ad fidem venientibus, cum infideli nulla sit communio. Sap. De Iudæis.

Cum Iudæis nec manducādum, nec bibendum, nec ab eis medicamentum recipientum est. Nullus.

Clerici, siue laici, vitent Iudæorum coniuia, nec ad sua consortia recipiantur. Omnes deinceps.

Fideles infidelibus non sunt coniugio copulandi. Cae.

Cum hæreticis catholici non misceat coniugia. Non oportet. Christiana cōmuniōne careat, qui Iudaicæ prauitati cōiugali se vinculo sociat. Si q.s.

Qu. II.

Non potest quis post baptismā alteram ducere, viuente ea quæ ante baptismā sibi fuerit virgo copulata. Si quis.

Licet fidelis aliam ducere uxorem, quam Christianæ fidei odio infidelis dimittit. Infidelis.

Qu. III.

Nō est digamus, q. ante baptismā habuerit vñā, & post baptismā alteram. Oportet. Nō debet fieri episcopus, qui ante baptismā habuerit vñam, & post baptismā alteram. Acutius.

N. 4

HAYKOBA

200

IURIS CANON.

CAUSA XXIX.

Queruntur duo.

- 1 An sit coniugium, si seruus pro libero se offerat, & aliquam huius ignaram vxorem ducat.
- 2 Si prius putabat hunc esse liberum, & postea deprehendit illum esse seruum, an liceat ei statim ab illo discedere.

Quæst. I.

Quinam errores excludant cōsensum matrimonij. Quod autem. § His ita.

Quæst. II.

Licet seruo matrimonia cōtrahere. Omnip. Ancillam in matrimonium suscepit, n. viro dimittere non licet. Si quis liber. Inter patronum & libertam cōstat esse matrimonium legitimum. Si quis ancillam. De eo qui ancillam duxit in vxorem, quam putat esse liberam. Si quis. Non licet mulieri dimittere, quem sciens seruum acceperit in virum. Si fœmina. Seruitur occasione dimitti non valer, quæ post controuersiam status se in libertatem assuerauerit. Cuius. Occasione conditionis dolosè mutata, vit non discedat ab ea, quam libertatis tempore acceperit. Perlatum est. Legitima seruorum coniugia, sua autoritate domini non dirimant. Dictum est.

CAUSA

TITVL. I.

201

CAUSA XXX.

Queruntur quinque.

- 1 An vxori suæ debitum reddere valeat, qui proprium filium de sacro baptisme suscepit.
- 2 An sponsalia cōtrahantur inter infantes.
- 3 An spirituales vel adoptiui filij naturalibus copulari valeant.
- 4 An vxorem compatriis vxoris suæ alicui ducere liceat.
- 5 An clandestina despensatio manifestè præjudiceret.

Quæst. I.

Separetur viri ab vxorib. qui aliquo casu natos proprios corā episcopo tenēt. Peruenit. Ab vxore separetur, qui filiastrum suum coram episcopo tenuit. Si quis. Non separetur à viro, quæ filiastrū de sacro fonte leuavit. Nosse.

Non separetur à viro, sed pœnitentiā agat, quæ filium suum coram episcopo fraudulentē tenuit. Dictum est.

Separantur, & graui pœnitentia plectantur, qui filiolā suā vel spiritualem matrem ducunt in vxorem. De eo.

Non separantur ab vxoribus, qui filiastros suos coram episcopo tenent. De iis.

Nō separetur ab vxore, q. necessitatī causa filium suum baptizavit. Ad limina.

N. S

Par pœnitentia ei indicitur, qui spiritualem filiam, & pœnitentialem suam violare monstratur. Omnes.

Qu. II.

Ante tempus consentiendi, coniugium contrahi non potest. Vbi nou est.

Qu. III.

Qui de sacro fonte suscipitur, filius est eius à quo suscipitur. Ita diligere.

Filia spiritualis carnali filio nullo modo nubere potest. Pictatum.

Filio suo, quem de sacro fonte suscepit, nullus tradere audeat. Non oportet.

Filij vel filiæ, ante vel post cōpaternatatē genitæ, legitimè cōiungi possunt. Super his.

Qui ex compatre vel commatre post suscepitos filios de fonte nati fuerint, coniugii non possunt. Post.

Non cogitur dimittere filiam suæ commatris, quam duxit in coniugium. Illud etiā.

Qu. IV.

Duas commatres alicui habere non licet. Sciscitatur.

Octo annis pœnitcat, qui duabus cōmisetur commatibus. Si pater.

Nullus duabus commatibus commisceatur. Si quis.

Vxorem cōpatris ducere potest, quum ipsa commater non fuerat. Qui spiritualem.

Vxor

Vxor simul cū viro filiū alicuius in baptis- mate non suscipiat. Quod autem.

Qu. V.

Clandestina cōiugia fieri nō debent. Aliter. Nuptias occultas celebrare nō licet. Nullus. Nuptias publicè celebrari debet. Nostrates. In contrahendo coniugio quæ sunt obser- uanda. Qualis.

Quomodo sponsus & sponsa ad benedi- ctiōnem accedant. Sponsus.

Sine publicis nuptiis nullus ducat vxorem. Nullum.

Quare fœminæ velantur, dum maritantur. Fœminæ.

Nuptiæ dicuntur ab obnubēdo, eo quod ca- put suum obnuere soleant. Nec illud.

Incerta nemo iudicare præsumat, & licet ye- ra sint, non tamen credēda, nisi quæ cer- tis indicis cōprobātur. Si quis. §. His ita. Ante iustum probationem nullus est iudi- candus, aut damnandus. Nullum.

Non sunt aliqua iudicanda prius, quæ cer- tis demonstrentur indiciis. Iudicantem.

CAVSA XXXI.

Queruntur tria.

1 An possit duci in coniugium, quæ prius est polluta per adulterium.

2 An filia sit tradenda alicui. (alij.

3 An post patris spōsionē illa possit nubere

Qu.

Qu. I.

Adulterio polluta non ducatur ab eodem
in matrimonium. Nullus.

Licet alicui ducere matrimonio, quā prius
polluit adulterio. Denique.

Nullus ducat in coniugium, quam polluit
per adulterium. Illud.

Post mortē viri non potest adultera in vxo-
rem duci. Relatum.

Post peractam pœnitentiam poterit viduam
in vxorem ducere, quam viro viuente
per adulterium polluit. Si quis.

Post pœnitentiam reconcilietur ad com-
munionem vidua, quæ machum suum
in vitum accepit. Si qua.

Fides & cōuersatio pœnitentiā breuiat eo-
rū, qui frequenter ducunt vxores. De iis.
Secundum veritatis rationem fornicari
conuincitur, qui secūdam ducit vxorem.
Hac ratione.

Vt viteretur periculum fornicationis, secun-
da matrimonia conceduntur. Quomodo.
Nec duæ, nec tres, nec deinceps nuptiæ
sunt condemnandæ. Aperiant.
Secunda coniugia, sicut & prima, licita esse
probantur. Deus.

Qu. II.

Iuramento patris non cogitur puella nubere,
cui nunquā assensum adhibuit. Si verum.

Quorum

Quorum vnum futurum est corpus, vnum
debet esse & animus, atque nulla est in-
uita copulanda alicui. De neptis.

Non licet deserere viro, quam pœmissis do-
tibus & publica attestacione duxit vxo-
rem. Lotharius.

Qu. III.

De parentibus qui fidem frangunt sponsa-
liorum. Si qui.

C A V S A X X X I I .

Quaruntur octo.

- 1 An meretrix licet ducatur in vxorem.
- 2 An ea quæ causa incontinentiæ ducitur,
sit coniux appellanda.
- 3 Cuius arbitrium aliqua sequatur, an libe-
ri aui, an originarij patris.
- 4 Si viuente vxore alicui liceat filios ex an-
cilla quærere.
- 5 An ea quæ vim patitur, pudicitiam amit-
tere comproberur.
- 6 An adulteri adulteram possit dimittere.
- 7 An viuente dimissa, aliam possit accipere.
- 8 An infidelis sub pœmissa condicione li-
ceat alicui fideliūm in coniugem ducere.

Qu. I.

Patronus turpitudinis est, qui vxorē suam
adulteram dimittere noluerit. Sicut.

Causa fornicationis vir dimittat vxorē, non
tamen

tamen adulteram ducat. Dixit.
 Sola fornicatio vxorē maculat. In cōiugio.
 Qui vxorem suam adulteram dimittere no-
 luerit, duodus annis pœnitentia, si ei debi-
 tum reddiderit. Si quis.
 Post pœnitentiam adulterij vxorem vir po-
 test accipere. De Benedicto.
Qui adulteræ debitum reddit, tribus annis
 pœnitentia. Si quis.
 Adulterio purgato per pœnitentiam, potest
 fieri reconciliatio coniugii. **Q**uod autem.
Quā fornicationis vitium excluditur, castita-
 tis virtus asciscitur. **Q**uum renunciarū.
 Non habetur fallax apud Deum, qui ad ve-
 ritatem pœnitendo reuertitur. Apul.
 De adultera non teneada, & quod uxores
 non possint maritos suos adulterij res
 facere. Ibidem. §. Crimen.
 Veritas nuptiarum non consistit in cōmix-
 tione maris & fœminæ. Non enim.
 Primæ vel secundæ nuptiæ hac autoritate
 probari videntur. Nuptiæ.
 Virginitas consilio suadetur, non ex impe-
 rio præcipitur. Integritas.
 Non est peccatum, meretricem ducere
 vxorem. Non est.
Quæ. II.
 Partus fœminarum est eis sola causa nu-
 bendi. Pudor.

Non

Non coniuges, sed adulteri vocantur, qui
 non secundum præcepta Christi coniun-
 guntur. Sicut.

Immoderatus v̄lus coniugatorum, non est
 nuptiarum malum, sed est veniale pro-
 pter nuptiarum bonum. Quicquid.

Nō datur præsentia sancti spiritus, tēpore,
 quo cōiugales actus geruntur. Cōnubia.
 Coniuges sunt, qui causa solius incontinen-
 tiae sibi met inuicem copulantur. Solet.
 Fornicarij sunt, non coniuges, qui sterilita-
 tis venena procurant. Aliquando.

Nō est homicida, q̄ aborsum procurat antē,
 quam anima corpori sit infusa. **Q**uod verò.
 Prof. &c est honestatis, fornicariæ abiicere,

& vxorem legitimā accipere. Ancillam.
 Legitimo matrimoniō copulatur, quæ co-
 cubinam habenti traditur. Non omnis.
 Viduæ & virgines propriæ voluntate sibi
 maritos eligant. Hoc sanctum.

Quæ. III.

Arbitrio liberi aut, non originarij patris,
 puellā nuptias sequi oportet. Patrem.

Quæ. IIII.

Quomodo Abraham crucetur à crimine
 fornicationis. Iste.

Sicut bonorum ministerio boni & mali, ita
 ministerio malorum boni & mali in fide
 generantur. Recurrat.

Abraham

Abrahā nō est reus adulterij, qui vxore vi-
uente filios ex ancilla suscepit. Dixit.
Quod præter legitimā vxorem cōmittitur,
adulterij crimine damnatur. Nemo sibi.
Nihil est fœdus, quām vxorē amare qua-
si adulteram. Origo.
Virginalis castitas non præfertur coniugio
Abrahæ. **Quis.**

Patriarchæ non concupiscentia explēdæ li-
bidinis, sed causa numeroſe proliſ plures
habebant vxores. Obiiciuntur.
Sanctius est, absq; liberis defungi, quām ex
illicito cōcubitu stirpem querere. Sicut.
Ex ancilla filij non sunt querendi. Dicat.
Adulteria non sunt admittenda etiā volun-
tate generandi filios. Sic non sunt.
Illicitus concubitus, & omnis non legiti-
mus vſus illorum membrorum, & nomi-
ne mœchiæ intelligitur. Meretrices.
Extraordinaria voluptas & inuercunda
opera nuptiarum, luxuria & immundicia
appellantur. In eo.

Immoderatus vſus mulierum, Salomonem
ad idolatriam traxit. Salomon.
Liberorum procreatio in matrimonio lau-
datur: meritrix voluptas etiam in vxo-
re damnatur. Liberorum.
Qui sint liberi, & quam conditionem se-
quantur parentum. Liberi.

Q.

Q. v.

Pudicitia violenter eripi non potest. **Quod**
autem.

Melior est virginitas mentis, quām carnis.
Tolerabilius.

Mente incorrupta, caro non corrumpitur.
Reuera.

Aliena libido neminem polluit. Itane.

In corpore pudicitia violari non potest, si
mens inuiolata seruatur. Ad Deum.

Caro non peccat, si à contagione fuerit a-
nima munda. Non potest.

Non corrumpitur pudicitia carnis, si mente
seruatur. Magis.

Nec peccatum, nec iustitia, ex opere sine vo-
luntate perficitur. Sicut.

Virginitas carnis non seruatur, mente cor-
rupta. Si Paulus.

Corpore intacto castitas non pūquam amit-
tur. Nec solo.

Adulterium perpetratur, quum innupta tur-
piter concupiscitur. Qui.

Que opprimuntur, incontaminatis virginini-
bus se comparare non audeant. Illæ.

Mœchatur, qui alii præter matrimonij fœ-
dus miscetur. Non mœchaberis.

Qui viuente vxore sua, alteram cognoscit,
adulterium committit. Puto.

Qualiscunq; sit vir, ex quo semel placuit, nō

O

est dimittendus. Horrendus.

Similiter de vxore intelligatur. Si vxorem.
Non licet viro vxorem dimittere, nisi causa
fornicationis. Præcepit.

Cōmūnione priuetur, qui extra causā for-
nicationis vxorē suā dimittit. Præceptū.
In vtroque sexū adulteriū pari ratione pu-
nitur. Christiana.

Qua. VI.

Qui fornicatur, fornicationis causa vxorē
tuam dimittere non potest. Nihil.

Qualem quisque vult inuenire vxorē, talē
se seruer. Si ducunti.

Iudicium de alio expetere non debet, qui
de se iudicari non vult. Iniquum.

Virī grauius sunt puniendi de adulterio,
quam mulieres. Indignantur.

Sicut vir caput est mulieris, sic adulterando
grauius delinquit quam mulier. Non
mœchaberis.

Qua. VII.

Vinculum coniugij fornicatione non po-
test dissolui. Interueniente.

Nulla ratione dissoluitur coniugium, quod
semel initum probatur. Licitē.

Sive vir ab vxore sive vxor à viro causa for-
nicationis discesserit, alterā habere pro-
hibetur. Apostolus.

Ab vxore dimisi, vel dimissa à viro, ad pe-
nitentia.

nitētiā redigātur, nisi aut cōtinenter viue-
re, aut se recōciliare voluerint. Placuit.

Mœchatur, qui à viro dimissā ducere præ-
sumit. Dominus.

Adultera probatur, quæ viuente viro alteri
nubit. Omnes.

Mulieri fideli, quæ vitum adulterum di-
mittit, alij nubere non licet. Fidelis.

Ad pœnitentiam est cogendus, qui multis
nuptiis copulatur. Si quis.

Qui ob fornicationē vxorē dimittit, & aliā
ducit, mœchari probatur. Quēadmodum.

Minus est, secundū naturā coire, quam cō-
tra naturam delinquere. Offerebat.

Graviora sunt flagitia quæ contra naturā
probat, qualibet incesta macula. Flagitia.

Turpior & flagitiōsor est vs⁹ cōtra naturā.
quam fornicationis & adulterij. Vsus.

Oīs immunda pollutio, fornicatio est, licet
varia sint peccata fornicationis. Nō solū.

Adulterium secundum in pœnis obtinet lo-
cum. Quid in.

Licit ducere allā viro, cui sua ob iſfirmitatē
corporis debitu reddere nō valer. Quod.

Licitum coniugiu nō negetur illi, cui⁹ vxor
cum suo fratre dormierit. Quædam.

Disungatur, & nunquam cōiugio copule-
tur, qui quamlibet propinquorum ince-
stant. Si quis.

O. 2

HAYKOBA

212

IVRIS CANON.

Sororem vxoris polluens , neutram habere
valet. Qui.

Causa adulterij vxorem relinquens , conti-
nentiam seruet. Si vero.

Neutram habeat , qui sorore vxoris polluit,
Concubulti.

Cum nouerca , vel filiastra , vel sorore suæ v-
xoris dormiens , ad coniugium peruenire
non poterit. Si quis.

Ob infirmitatem vel damna corporis con-
iugio solui non licet. Si quis.

Furiosus & furiosa , matrimonia contrahere
non possunt. Neque furiosus.

Sterilem vxore dimittere , & causa fœcūdi-
tatis , aliā ducere , alicui nō licet. Tantū.

CAVSA VIII.

Non debet aliquis à continentiae voto re-
cedere , etiam si infidelis Christianam se
pollicetur fieri. Non solum.

CAVSA XXXIII.

Queruntur quinque.

- 1 An propter impossibilitatem coeundi , à
viro suo aliqua sit separanda.
- 2 An post separationem , ei nubere valeat ,
cum quo prius fornicata est.
- 3 An sola confessione cordis crimen possit
deleri.
- 4 An tēpore orationis quis valeat coniugi
reddere

TIT VLI.

213

reddere debitum.

5 An vir sine consensu vxoris , continētiā
youere possit , vel si minis , vel terroribus
licentiā youēdi ab ea extorquere valeat.

Q^uo. I.

Licet mulieri alteri nubere , quam ob frigi-
ditatē vir cognoscere non p̄terit. Quod
autem interrogasti.

In veritate viri consistat , si mulier negat se
cognitam ab eo. Si quis.

De iis qui maleficiis impediti , coire non
possunt. Siper.

Q^uo. II.

Non licet alicui vxorem dimittere , nisi cau-
sa dissidij primum ecclesiæ probetur. Se-
culares.

Lex diuina prohibet virū vxore dimittere ,
nisi certa causa fornicationis. An quod.
Absque causæ cognitione à viro suo dimis-
sa , ad omnia restituatur. Historia.

Nisi post restitutionē , neq; de cōiugij fœde-
re , neq; de adulterij crimine inter virū &
vxorem iudicium est agitandum. Siue de.
Coniugia penitus interdicantur iis , qui suas
coniuges occidunt. Interfectores.

Non licet alicui vxorem suam adulterari
occidere. Inter.

Penitentia eius qui propriam absque causa
peremit vxorem. Quicunque.

O 3

HAYKOBA

Penitentia Astulphi, qui vxorem suam interfecit. Admonere.

Potius uxore viuente aliā ducat quis, quam
humanū sanguinem fundat. Si quod,
Clerici, si uxores eorum peccauerint, prae-
ter necem eas domi custodian, & ad sa-
lutaria cogant ieiunia. Placuit.

Quare si constitutum, post septē annos in
pristinū statū penitentes redire. Hoc ipsū.
Penitentes matrimonia contrahere pro-
hibentur. De iis.

Ex indulgentia, cōiugia post pœnitentiā le-
gitimā non negentur. Audiuius.

Propter lapsum iuuenilis incontinentię, nō
negentur pœnitentibus licita coniugia.
In adolescentia.

Qua pœnitentia sit imponenda ei, qui ma-
trem occidit. Latronem.

Post dignā pœnitentiā adolescentibus per-
mittantur licita coniugia. Si quis.

Anathemati subiaceat, qui cū matre spiri-
tuuali, vel cū ea quā de sacro fonte suscep-
pit, fornicatus fuerit, & tamē legitimā
vxorem non dimittat. Si quis cum.

Homo non separat, quos pena condem-
nat. Quos Deus.

Qs. III. Inseruntur h̄c Dist.
de Pœnitentia.

Dist. I.

Sola

Sola cordis cōtritioē Deo satisfacit pecca-
tor, q̄pia mētis affectus pro opere reputa-
tur, nou solam corā Deo, sed legib⁹ etiā
Imperatoriis. Petrus, & deinceps.

Non solum qui manibus occidunt, sed etiā
quorum consilio & fraude alij occidun-
tur, homicidæ probantur. Periculose.

Interfectores fratrum, detractores eorum,
eosque audientes, homicidæ habentur.
Homicidiorum.

In maleficiis voluntas pro opere reputatur.
Omnis.

Homicida est, qui fratri suo mala perfa-
det. Noli.

Occidit, qui ad nocendum mouetur. Ho-
micidium.

Furii tenentur, qui solo timore non furan-
tur. Si propterea.

Nō ideo mihi delinquit, cui sola deest fa-
cultas. Sicut.

Sunt alij, qui contrā sentiunt, dicentes, sine
confessione oris, & satisfactione operis,
neminem à peccato posse mundari, si tē-
pus satisfaciendi habuerit. Non potest,
& deinceps multis capitulis.

Operibus misericordiæ emimus non Deū,
sed nosmetipſos redimimus. Medicina.
Doloris mēsura potius quā rēporis, i actione
ne pœnitērię considerāda est. In actione.

O 4

Mortificatio vitiorum magis, quam abstinentia ciborum, pœnitenti necessaria est. Mensuram.

Sequuntur solutiones contrariorum. §. His autoritatibus.

Sufficit illa confessio, quæ primum Dec, deinde sacerdoti offertur. Quamuis.

Dif. II.

Primam vitij causam nō penitus extinguit, qui illam postea recidit. Si quis semel Consequenter tractat autor, an charitas, vel spiritus sanctus semel acceptus, possit amitti.

Dif. III.

In hac distinctione probat Gratianus, pœnitentiam posse iterari (vt ita dicam) sed non solennem. Nempe toties nobis agendum esse pœnitentiā, quoties peccamus.

Dif. IV.

In hac distinctione tractat autor, an peccata remissa redeant, & contrarias ad hanc questionem affert sententias.

Dif. V.

Quæ peccator in pœnitentia considerare debet. Consideret.

Pœnitentes negociationis lucra abiiciant. Qualitas.

Post pœnitentiam, ad militiam secularē redire non licet. Contrarium.

Decenniœ pœnitentia, qui post pœnitentiā ad secu-

secularem militiam redeunt. Si qui. A cōmunione suspendantur, qui post pœnitentiam ad secularia redeunt. De iis.

Quæ sit falsa pœnitentia. Falsas.

Potius cōuercionem ad negotium redire non licet, quod sine peccato agi non potest. Negotium.

Dif. VI.

Deponatur sacerdos, qui peccata pœnitentis publicare præsumit. Sacerdos.

Proprius sacerdos ignarus vel imperitus visitari potest. Placuit.

Dif. VII.

In hac distinctione queritur, an utilis sit pœnitentia, quæ iniungitur in mortis articulo.

Qu. VIII.

Tempore quo vxori debitū redditur, à carnis agni abstinere oportet. Sciatis. A coniugali concubitu sanctorū solennitibus est abstinendum. Quotiescumque. Diebus ieiuniorum à propriis vxoribus abstinere oportet. Fratres.

Vxoris usus certis diebus cessare iubetur. Christiano.

Non verè pœnitentiam agit, qui continentiam non seruat. Qui.

Ab ingressu ecclesie tēperare se debet vir, cum propria uxore dormiens. Vir cum.

In dieb. quadragesimæ nuptias celebrare nō

O S

licet. Non oportet.
Nisi ex consensu communi orationi coniuges vacare non possunt. Apostolus.
Nisi ex consensu communi coniugatis p̄nitentia non detur. P̄nitentiam.

Q^ua. v.

Non potest vir continentia seruare, nisi vxoris habeat consensum. Si dicat.
Nō debet extorqueri mulieris cōsensus ad cōtinētiā Deo vixendā. Notificasti.
Vir potest abnuere vota continentiae, q̄ sine eius cōsensu Deo vxori obculerit. Mulier.
Non potest vir continentiae vota rescindere, quæ cū eius assensu mulier Deo promiserit. *Quod* Deo.

Cōtinētiā meritū habet, qui incontinentia vxoris debitū reddere cogitur. Secundū.
Vota continentiae sine vxoris cōsensu reddi non possunt. Vna.
Absque ceteris operibus nec sola virginitas saluat, nec cetera absque virginitate proficiunt. Tunc.

Non licet illi ducere vxorem, qui suam velare permiserit. *Qui* vxorem.

Vota abstinentiæ, quæ mulier permittente viro promiserit, illo prohibente seruare non cogitur. Manifestum.

Mulieres suis viris debent subesse. Est ordo.
Vir est caput mulieris. Hæc imago.

Arbi

Arbitrium viri mulierem sequi oportet in omnibus. Noluit.

Nulla est mulieris potestas, sed in omnib^o viri dominio subiecta est. Mulierum.

C A V S A X X X I I I .

Quæ runtur duo.

- 1 An sit rea adulterij, quæ viuente viro suo alteri nupserit.
- 2 An redcente primo, si cogenda recedere à secundo, & redire ad primum.

Quæ i. & ii.

Quæ alij nuplerit, putans virum suū mortuum esse, illo redintegratur cōiugia. *Quā* i.

Quæ primio viro relicta, secundo adhæcerit, nisi secundum relinquens, primo reconciliari non potest. Non satis.

Quæ virum in captiuitate ductum sequi noluerit, maneat inupta, quamdiu vir eius vixerit. Si quis.

Non est adultera virgo, quæ nesciens viro nupserit alio. Si virgo.

Ne cogatur legitimā dimittere vxore, qui nesciēs dormiuit cū eius sorore. In lectū. Matrimonia nō prohibetur cōtrahere, quo rum incestū ignorante excusat. Si quis.

C A V S A

Queruntur decem.

- 1 An liceat aliquam ex propria cognatione duci in vxorem.
- 2 An ex consanguinitate vxoris aliqua possit in coniugem duci.
- 3 Usque ad quem gradum quisque debeat abstinere sive à propriis, sive ab vxoris suæ consanguineis.
- 4 Quare usque ad sextum gradum consanguinitas computatur, ita quod nec ultra progrereditur, nec infra subsistit.
- 5 Quomodo gradus consanguinitatis computandi sunt.
- 6 Qui iure iurando propinquitatem firmare debeant.
- 7 An illi qui de incestuosis nati sunt, filii reputentur.
- 8 Si ignoranter de consanguinitate vel affinitate aliqua in vxorem ducta est, an ex dispensatione possit viro suo adhaerere.
- 9 Si contigerit ecclesiā decipi, & causa consanguinitatis aliquā à viro suo separari, quæ post quadrienniū nuptiis hinc inde celebratis deprehēditur, nō fuisse consanguinea prioris, an secunda coniugia sint rescindēda, & priora sint redintegrāda.
- 10 Si relictā, alicui⁹ de propria cognatiōe ad secundas nuptias transierit, an proles eius

eis suscepta possit pertingere ad consor-
tiū alicuius de cognatione prioris viri.

Qu. I.

Quare constitutum sit, ne consanguineas
ducamus vxores. Quum igitur.

Qu. II. & III.

Vsq; ad septimā generationē nullus de sua
cognatione ducat vxorē. De affinitate.
Infamia notantur, qui consanguineas du-
cunt vxores. Coniunctiones.

Affines in quinta generatiōe copulari pos-
sunt, in quaṛa si fuerint inuenti, non sc-
parentur. De propinquis.

Non prohibentur ducere vxorē, qui ignorā-
ter incestum committunt. Si quis.

Ex propinquitate sui sanguinis vel vxoris,
usque in septimum gradum nullus ducat
vxorem. Nullum.

Incestuosi nullo sunt digni nomine coniu-
gij. De incestis.

Incestuosi usque ad satisfactionem excom-
municentur. De iis.

Nullus ducat vxorē à consanguineo cogni-
tā, vel aliqua pollutiōe maculatā. Nec eā.

Extraordinariae pollutio in naturalib⁹ nō im-
pedit matrimonium. Extraordinariae.

Nullus ducat in coniugem relēctā consanguini-
neorum suorum usque in tertiam gene-
rationem. Et hoc.

A con-

Ac consanguineis propriis, vel vxoris, pariter
cuique est abilinendum. Qualiter.
In parentela propria, & coiugis, eadem co-
sanguinitas est obseruanda. Sanè.
Nurus non est aliter reputanda, quam filia.
Si vir.

Vsq; ad septima generationē progeniē suā
vnū quenque feruare oportet. Progeniē.
Quousque inter aliquos generatio in me-
moria retinetur, sibi inuicem non copu-
lentur. In copulatione.
Ex propinquitate sui sanguinis vsq; ad septi-
mū gradu, nullus ducat vxorem. Nulli.
Anglicis permittitur, vt in quarta vel quin-
ta generatione copulentur. Quodā lex.
In quinta vel sexta generatiōe, nullus am-
plius copuletur coiugio. Cōtradicimus.
Duorum consobrinorum coniuges vni ei-
demq; nubere non possunt. Porro.

Quo. I I I I.

Propter sex mūdi aetates, vsq; ad se xru generatiōis gradum propinquitas statuta
est. Consanguinitas.

Quo. V.

Quomodo dirimuntur gradus consanguini-
tatis. Series.

Quomodo sunt computandi gradus affini-
tatis. Ad sedem.

Quare consanguinitas vxoris ad virū perti-
nere

nere dicitur, & quomodo affinitas sit
computanda. Porro.

Qualiter parentelæ gradus computantur,
Parentelæ.

Aequiuocatio est, quin soror vxoris co-
gnata vocatur. Quod autem.
Nomina graduū superiorū siue inferiorū,
siue ex latere venientiū. Primo gradu.

Quo. VI.

Consanguinei tantum, vel si progenies de-
fecerit antiqui & veraces, propinquitatē
in synodo computent. Consanguineos.
Qui iure iurando propinquitatē firmare de-
beant. Notificamus.

Suæ confessioni relinquuntur, quorū incestū
nullus iure iurando affirmat. Si duo.

Iuramentum accusatoris. De parentela.
Iuramentum testium. Illud.

Synodale iuramentum. Episcopus.

Iuramentum illorum qui consanguinitatē
probant. De parentela.

Iuramentum iurationis. Ab isto.

Nisi corā ecclēsia cōsanguinitate probata,
vxore dimittere non licet. Multorum.
Reconciliationis iuramentum. Ab isto.

Quo. VI I.

Nō appellantur filij, qui de incestuosis na-
scuntur. Quid est.

Quo.

Q u . V I I I .

Nō separantur, qui infra septimā generatio-
ne ignoranter copulantur. De gradibus.
In quarto gradu qui coniuncti inuenti fue-
rint separantur. Hęc salubriter.

Non ducant vxorem, qui vsq; ad mortē al-
teri⁹ in incestu plementerint. Incestuosi.

Q u . I X .

Quę rationabiliter decisa sunt, mutari non
expedit. Omnibus.

Quę utiliter decisa sunt, a successoribus ro-
borentur. Loci.

Corrigendum est, quod illicite admittitur,
aut à predecessoribus admissum inueni-
tur. Quod quis.

Secundum suę consuetudinis tenorę, apo-
stolica valet mutari sententia. Apostolicę.

A predecessoribus damnatos, aliorū supplica-
tionibus in pristinum statum Apostolica
reformat ecclesia. Veniam.

Sententiam Romanę sedis in melius com-
mutare licet. Sententiam.

Cuiusque iudicium Apostolicę sedis autori-
tas retractare valet. Graue.

A predecessoribus depositi, à successoribus re-
stituantur. Gregorius.

Q u . X .

Affinitas in superstite non deletur. Frater-
nitatis.

Sobole

Soboles ex secundis nuptiis genita, consan-
guineis prioris viri copulari non debet.
Si cuius.

C A V S A XXXVI .

Quaruntur duo.

- 1 An raptum commiserit, qui virginem vo-
catam ad coniuicium opprescit.
- 2 An raptā raptorī nubere possit, patre af-
fensum præstante.

Q u . I .

Quid sit raptus. Raptus.

Vbi raptus admittitur. Lex illa.

Siraptor cum rapta ad ecclesiam confuge-
rit, quid fieri debeat. De raptoribus.

Q u . I I .

Raptore puellarū & consentientes excom-
municentur. Eos qui.

Ob immanitatę sceleris abiiciatur raptore
viduarum virginum. Raptore.

Excommunicentur raptore viduae vel vir-
ginis, eum illis fauentibus. Si quis.

Excommunicentur, qui viduam, vel filiā al-
terius extra voluntatem parentū rapuit,
aut regis beneficio postulat. Nullus.

Quot sunt legitima coiugia, & quod volū-
tate patris raptā raptorī nubere potest. Vide de

Cum volumtate parentum raptas in coniu-
gium habere permititur. Denique. C. Lib. 5.
Post pœnitentiā raptorī vel raptā illicita cō-
tit. de nu-

P

iugia concedantur. Si autem.
Nec etiā cum volūtate parētis raptoreſ rā-
ptas poſſunt habere cōiuges. Placuit. Vide
§. Hæc autoritas. Ibi, Vnius assertio ſacrā
ſcriptura testimonio nixa, antefertur
concilio.

S E Q U I T U R D E C O N-
ſecratione, Diſtincione
prima.

Eccleſiarum conſecratio abſque miſſa fieri
non debet. Omnes.
Abſque p̄cepto ſediſ Apoſtolice noua
non dediſetur ecclēſia. De.
Sine auſtoritate ſummi pontificis, noua non
dediſetur ecclēſia. P̄cepta.
Non dediſentur baſilicæ, quæ p̄ter auſtori-
tatem ſediſ Apoſtolice fuerint aedifica-
tæ. Baſilicas.
Publicæ proceſſiones non ſiāt in oratoriis,
quæ p̄ter auſtoritatem ſediſ Apoſtolice
conſecrantur. Certum eſt.
Sine nru ſediſ Apoſtolice ecclēſia non de-
bet iuſtitui. Ecclēſia.
Sine deſignatione epifcopi, noua non dedi-
cetur ecclēſia. Neimo.
Non conſecretur ecclēſia, quæ pro quaſtu
cupiditatis aedificatur. Si quis.
Sacriſcia non niſi ſuper altare, & locis Deo conſec-

conſecratis offerantur. Sicut.
Non niſi in locis ſacris miſſarum celebren-
tur ſolennia. Miſſarum.

Precib. diuinis cōſecrent ecclēſia. Eccleſias.
Sacriſicare & miſſas celebrare, non licet, ni-
ſi in locis Deo ſacratis. Hic ergo.

Abiūciātur ſacerdotes, qui in locis nō ſacra-
tis miſſas celebrare p̄aſumunt. Nullus.
Singulis annis dedicationū ſolennitates ce-
lebrentur, & conſecretur etiā ecclēſia, de
cui⁹ cōſecratione dubitatur. Solēnitates.
Octo diebus dedicationum ſolennitas eſt
celebranda. Solēnitates.

Conſecrentur ecclēſia, de quarum cōſecra-
tione dubitatur. Ecclēſia

Quando ecclēſia eſt iterum conſecrandā, &
ſalibus tantū exorcizanda. Si inotum.
Ecclēſia ſemel Deo conſecrata, quando eſt
iterum cōſecrandā. Eccleſias, & deinceps.
Abſque epifcopi permisu in ecclēſia conſec-
rata non erigatur altare. Nullus.

Euertentur altaria, que ſiue ſanctorum re-
liquis eriguntur. Placuit.

Non eſt conſecrandā ecclēſia, in qua pag-
nus ſepultus inuenitur. Eccleſiam.

De ecclēſia in qua cadauera fidelium, vel
infidelium ſepulchritur. Eccleſiam.

Super monumentis in campo non diſtri-
buantur ſacra myſteria. Non oportet.

Quomodo in ecclesia combusta, Missa pos-
sit celebrari. Concedimus.
Chrismate non vngantur altaria, nisi fue-
rint lapidea. Altaria.
Chrismatis unctione & sacerdotali benedi-
ctione sacrantur altaria. Altaria.
In priuatis oratoris licet orare, sed nō Mis-
sam celebrare. Vnicuique.
In priuatis oratoris absq[ue] consensu episcopi
nullus ministrare præsumat. Clericos.
Qui extra parochiā habet oratoria, his die-
bus ad patrochiā redire cogantur. Si quis.
Quibus ex causis loca sanctorum mutanda
iunt. Tribus.
Quando alicui corpora sanctorum de loco
ad locum transferre non licet. Corpora.
In usum laicorum non licet conuerti ligna
ecclesiæ dedicata. Ligna.
Vestimenta sacra & vasa p[re]e veruitate co-
sumpta incendantur, & cineres in loca oc-
culto proiiciantur. Altaris.
Mortui non obuoluantur vestimentis alta-
ris. Nemo.
Sacra vasa non nisi à sacratis tractentur
hominibus. In sancta.
Non nisi à sacratis hominibus vestimenta
sacrata seruentur. Vestimenta.
Divina ministeria nuppiarum non præsten-
tur ornatibus. Ad,

In lig

In ligneis vasculis Dominici corporis & san-
guinis sacramēta nō sunt celebrāda. Vasa.
Ex qua materia calix cum patina fieri de-
beat. Et calix.
Non in serico panno, sed lineo, sacrificium
consecratur altaris. Consulto.
A quibus fuerit tradita Missarum celebra-
tio. Iacobus.
Qua hora Missarum solemnia celebranda.
Nocte.
Non nisi à ieiunis hominibus sacramenta
celebrentur altaris. Sacramenta.
Ante missarum solemnia circa horam no-
nam decantata in quadragesima nulli
comedere licet. Solent.
Etiam prima parte diei missas celebrare li-
cet. Necesse.
Missæ peculiares non sunt in publico can-
tandæ. Et hoc.
Quot missas in die sacerdoti celebrare li-
cet. Sufficit.
Ex salvatoris & Apostolorū docemur exé-
plo, hymnos cantare. De hymnis.
In nouo testamento hymni ab angelis de-
cantati inueniuntur. Hi duo.
In eccl[esi]a Domini, Gloria decantatur. Porro.
Cum baculo, aut capite velato, ad celebrā-
dum missarum solenia clericus non in-
grediatur. Nullus.

P ;

Quot testes episcopus sacrificans secum habere debeat. Episcopus.
 Episcopi sine religiosis testibus Domini sacramenta non confiant. Iubemus.
 Nisi duobus praesentibus presbyter missam celebrare non presumat. Hoc quoque. Communione ptinentur, qui usque ad finem Missarum solennia non audierint. Omnes. Die Dominico Missas ex integro laici audire debent. Missas.
 Populus non ante discedat, quam Missae ex integro celebretur. Quum ad. Excommunicetur, qui praeter nullo ecclesi conuentu ad spectacula vadit. Quidie. Usque ad Missam cathecumemorum nullus ecclesi ingredi prohibetur. Episcopus. Euangelia non sedendo, sed stando audire debemus. Apostolica.
 Ad Missarum solennia semper aliquid est offerendum. Omnis.
 Quare, Sursum corda, in prefatione dicatur. Quando.
 Quae prefationes in Missis sint cantandæ. Inuenimus.
 In omnibus Missarum solennibus profunctis est orandum. Vizum.
 Ante preces non sunt à sacerdote nomina recitanda. De nominibus.

231

Dist. II.

Panis & vinum & aqua in sacramentis sunt *De Eu-*
offerenda. In sacramentorum charistia.

Vinum sine aqua, vel e contrario, in sacramen-
 tis offerre non licet. Sicut.

Præter vinum & aquam & panem in sacra-
 mento nihil debet offerri. Non debet.
 Oblationis sacrificio vaas nemo coniu-
 gat. Didicimus.

De iis qui sacrificando varie errabant.
 Quum omne.

Nulla oblatio corpori & sanguini Christi
 comparari valet. Nihil.

Ante confecta mysteria pacem non debe-
 mus offerre. Pacem.

Ecclesiasticis liminibus careat minister, qui
 post consecrationem communicare con-
 temnit. Peracta.

Quisq; sacerdos quoties Missā celebrat, to-
 ties sacrā cōmunionem percipiat. Relatū.
 Corpus Christi, sine eius sanguine, sacerdos
 non debet accipere. Comperimus.

Eucharistie cōmunionē q; quotidie accipit,
 nec reprehēditur, nec laudatur. Quodidie.

Qui semper peccat, ecclētis sacramētis me-
 dicinā semper accipiat. Si quotiescūque.

Non abstineat à corpore Domini, qui exco-
 municari non meretur. Si non sunt. (non)
 Ter in anno quisq; indecū cōmunicet. Et si

Etiam in cœna Domisi sacram cōmunionem debemus accipere. A quibusdam. Projiciatur ab ecclesia, qui à communione sacramēti se p luxuria sua auertit. Si qs. Non habeantur catholici, qui his trib'ētōribus communicare contemnūt. Hi qui. Ante sanctam communionē, à propria vxo re quisque continet. Omnis. Quare tres partes fiant ex corpore Christi. Triforme. A quibus sunt contrectanda sacramenta Dominica. Tribus. Inserviuntur, non mundantur scelerosi, qui cōmunicare non desinūt. Qui scelerat. Damnationē, non salutem acquirūt, qui indignē sacramētis communicat. Timorē. Non à quo, sed ante quem offeratur, considerandum est. Et dixit. Pœnitentia eius, cuius negligentia de Christi sanguine aliquid stillat. Si per. Quæ pœnitentia sit imponēda ei, qui sacramentum euomit. Si quis per. Sacerdotes non nisi per se diuina sacramenta ministrent. Peruenit. Quando celebratur Milla, presbyteriū laicus ingredi non p̄sumat. Sacerdotum. Sicut in metropolitana ecclesia, ita vbiique missarum solennia celebrentur. Institutio. Quid sit sacrificium, quid sacramentum. Sacrificium.

sacrificium.

Quid sit signum. Signum.

Post consecrationē non substantia, sed species remanet. Species.

Visibiles creaturæ in Christi corp' & sanguine inuisibiliter cōvertūt. Quia corpus.

Quare in specie panis & vini sacramētu suū Christus nobis ministrauit. Quia passus.

Dum hostia frāgitur, passio Christi ad memoriam reddit. Quum.

De veritate corporis' & sanguinis Christi nulli ambire licet. In quibus.

Nō natura nascitur, sed cōfēratione nobis cōficitur corp' & sanguinis Christi Panis.

Quod ante benedictionē est panis & vi num, post benedictionem significat cor pus & sanguinem. Ante.

Sub specie panis & vini inuisibilem Christi carnē & sanguinē honoramus. Nos autē. Confessio Berengatij. Ego.

Quare elementorū species referuentur, quū verē sit corp' Christi & sanguinis. Fortē.

Nō carnaliter sed spiritualiter Christi corpus & sanguinē debem⁹ accipere. Prima.

Quomodo Christi corp' qđ in cruce pepē dit, accipit, & quomodo nō. Nō hoc corp'.

Quid sit corpus Christi manducare, & sanguinem eius bibere. Quid est.

Credere in Christū, est manducare Christū.

Vt quid.

Sacramentum & r̄s sacramēti, sacrificium ecclesiæ conficiunt. Hoc est. (citer. Quot modis caro Christi intelligat. Dupli. Quomodo Christus sit immolatus semel, & quomodo quotidie immolatur. Semel. Hostia quæ semel oblata est, in recordatione suæ mortis quotidie offerit. In Christo. Sacramentum corporis Christi non nisi ieiuni debemus accipere. Liquido. Ante consecrationem panis est, sed verbis in Christi corpus mutatur. Panis est. Non corpus, sed anima substantiam fulcit panis vita æternæ. Non iste. Etiam secundum carnem Christus est panis viuus. Christus. Quomodo Christus visibiliter, in sacramētis spiritualiter manducatur & bibitur. Qui manducant. Quomodo spiritualiter corpus Christi sit accipiendum. Credere. Spiritus sanctus inuisibiliter corpus & sanguinem Christi sanctificat. Corpus. Per benedictionem panis efficitur corpus Christi. Non omnis. Dupliciter corpus Christi intelligitur. Commendauit. Sacrificium altaris sacramentum est unitatis. Hoc sacramentum.

Spiri

Spiritualiter magis quam corporaliter corpus Christi debemus accipere. Panem. Sacramentum, non Christi corpus accipit, qui ab eo discordat. Qui discordat. Sancta nocent malis, & mala prossunt bonis. Et sancta.

Non prohibeantur mali de mensa Domini manducare. Non prohibeat.

Et qui indignè accipit corpus Christi, tamen accipit. Sicut.

Quibus exemplis præter naturam substantia panis & vini in corpus & sanguinem Christi conuerti probetur. Reuera.

Quomodo per partes Christus manducatur, & integer permanet. Inuitat.

Quoridianum sacrificium non redintegrationem passionis, sed commemorationem significat. Iteratur.

Non solum sub figura, sed etiam in veritate dominici corporis & sanguinis sacramentum celebratur. Verum.

In sanguine agni, Christi sanguisq; nūc vere sumitur, olim præfigurabatur. Quid sit. Post consecrationē licet figura panis & vini remaneat, ramen nihil est ibi, nisi corpus & sanguis Christi. Omnia.

Quāvis quotidie manducetur Christus, integer tamē permanet viuus. Qui manducat. Corpus & sanguinē Christi secūdū se, nulli edere

dere licet. De hac.
 Corpus Christi in singulis portionibus singulari totum accipiunt. Singuli.
 Corpus Christi quod sumitur, & figura est in specie, & veritas in substâlia. Corpus. Carné viuificatricē, & ipsius verbi propriâ factam in altari accipimus. Necesariē. Quomodo maura & aqua de petra fuit idē cum nostro cibo & potu. Inquit.
Quod veritatem domini corporis & sanguinis sumimus. In Christo,
 Quare in sacrificio aqua vino misceatur. In calicem.
 Veram Christi carnem & verū Christi sanguinē māducamus & bibimus. Sicut est.
 In sacrificio non corporalem, sed spiritualem escam accipimus. In illo.
 Carnem à Christo susceptam, corpus transfiguratum in altari offerimus. Sic redit.
 In cœna Christus fuit coniuia & conuiuum. Nec Moses.
 In veritate sui corporis & sanguinis Christ⁹ suis discipulis præsentauit, quod Melchisedech sacramentaliter obtulit. Accipite.
 Christus idem est sacerdos, & sacrificium.
 Sacerdos.
 Iudei credentes biberunt sanguinem, quem in cruce fuderunt. Nunc eis.
 Corpus quod ex virginē sumptū est, à fideli-

bus

bus accipitur. Corporeum.
 Verum Christi corpus, vetumque eius sanguinem quotidie manducamus & bibimus. Accesserunt.

Pro infirmantibus Eucharistiam presbyter semper habeat paratam. Presbyter.
 Pœnitentia eius, qui non bene sacrificium custodit. Qui bene.

Magis & histrionibus sacra non committantur mysteria. Pro.

Post conuersiōnem non est deneganda gratia communionis. Scenici atque.

Presbyter in altari M̄s̄lam non celebret in quo eadē die episcop⁹ celebrauit. In altari.

Dicit. 111.

Tempora feriandi in M̄sa sunt laicis nuncianda. Pronuntiandum. *De feriis, & ieiunis.*
 In sanctorum solēnitatibus diuinis officiis, non salutationibus vel cantilenis populi debent vacare. Irreligiosa.

Aute ascensionem Domini tribus diebus litaniae celebrentur. Rogationes.

Episcopus die Dominico non defit ecclesiæ. Epilcopus.

Dies Pascha cīibus in villa celebrare non licet. Nulli.

Ante solennitatem Paschæ quadragesima est celebranda. Sacerdotibus.

Quinta feria ultimæ septimanæ quadragesi

mæ

mæ ieiumum solui non licet. Non liceat. Exceptis diebus dominicis, in quadragesima non soluatur ieiumum. Placuit. Nec in die dominico, nec in diebus Pétecostes, in oratione genua flectatur. Quoniam. Quo tempore ab eis carnium sit abstinentium. De eis.

Nec die sabbati feriadum, nec die domini co lanacrum est prohibendum. Peruenit. Ob reuerentiam sepulturæ dominicæ sabbato ieunare debemus. Sabbato. Die dominica & quinta feria, non est celebrandum ieiumum. Ieiumum.

Quarta & sexta feria sunt seruanda ieunia. Ieunia.

Quinta feria ultimæ hebdomadæ quadragesimæ, pœnitentes remissionem accipiunt. De pœnitentibus.

Singulis annis quinta feria ultimæ hebdomadæ quadragesimæ nouum Chrisma conficiatur. Literis.

Seruerut ab omnibus festiuitas inuentionis dominicæ crucis. Crucis.

Quare sit institutum, ut aqua sale conspersa sanctificetur. Aquam sale.

Non nisi in die dominico, sanctum Pascha celebretur. Nosse, & Celebritatem.

Dies Paschæ concilij forma aru subscriptio ne omnibus promulgetur. Placuit.

Per

Per orbem vniuersum, quum in concilijs omnia statuta fuerint, futurum Pascha annuncietur. Placuit.

Per vniuersum orbem uno die & uno tépore Pascha celebretur. De obseruatione.

De imaginibus sanctorum non violandis. Perlatum.

Imagines sanctorum memoria sunt & recordatio præteriorum. Venerabiles.

Non in agni, sed in hominis speciem Christus est figurandus. Sextam.

De fide trinitatis & unitatis inviolabiliter seruanda. Omnes.

Dicit. 1111.

Sine sacramento visibili, & fide inuisibili, De Baptismate
nemo saluatur. Necessarium.

In baptisme concupiscentia extinguitur,
non vt non sit, sed vt non obfit. Per.

Qui ex viro & muliere concipitur, cum originali peccato nascitur, nec sine baptisme saluatur. Firmissime.

Sicut nunc in baptisme, ita olim in circucisione remittebatur peccata. Quod autem.

Originale peccatum nunc in baptisme,
olim in circucisione remittebat. Ex quo.

Parvulus in baptisme offerendum prodest fides. Illud.

Per fidem & baptismum iustificamur à peccatis. Filius.

Per

Per aquā baptismatis deterreno fit homo celestis. Per aquam.

Aqua baptismatis nō purgaret peccata, nisi tactu Dominici corporis esset sanctificata. Nunquam.

Generale baptisma non nisi sabbato sancte Paschæ & Pentecostes celebretur. Non ratione.

Quare in prædictis temporibus baptisma celebretur. Propriè.

In solennitate Paschali vel Pentecostes catechumeni baptizetur. De catechumenis. Necesse cogente, quolibet tempore baptizare licet. Hi qui.

Nisi necessitate cogēte iter Pascha & Pentecostē null⁹ baptizare præsumat. Venerabilis.

Nemo nisi sacerdos, baptizare præsumat.

Constat.

Nou præsumat mulier baptizare. Mulier. Etiam laici, necessitate cogente, baptizare possunt. In necessitate.

Non iteretur baptisma, quod à pagano ministratur. Romanus.

Sicut per bonum, ita per malum ministrum æquè baptisma ministratur. Si inter.

Non merita ministrorum, sed virtus Christi in baptismate operatur. Baptismus.

Non iteratur baptisma, quod in nomine trinitatis ministratur. Si qui,

Bapti

Baptizentur, qui tantum in nomine Domini baptizari probantur. Si reuera.

An approbetur baptisma, quod à non baptizato præstatur. Solet.

Nō iteratur baptisma, quod in fide sancte trinitatis ab hereticis patratur. Ostenditur. Valet ad salutē baptisma, et si sine fide paruuli offeruntur. Non illud.

Effusio sanguinis implet vicem baptismatis. Baptismi.

Non baptizatur in homine, quod in eo est. Si quicquid.

Valet baptisma, etiam si per laicos ministratur. Sanctum.

Quamvis recte viuat Catechumenus, sine baptismate tamen non potest saluari. Catechumenum.

Non iteretur baptisma, cuius formam constat integrè collatam. Hi de.

Et per bonos & per malos ministros æquè baptizat Christus. Aliud est.

Nec baptisma, nec baptizandi potestatem schismati amittunt. Nullus autem.

Mali non sua potestate, sed Christi virtute baptisma ministrant. Quomodo.

Quando prostr baptimus ei qui fidè illum accepit. Tunc valere.

Non iterantur sacramenta, quæ extra ecclesiam conferuntur. Non.

Quomodo recipiatur ab ecclesia, qui in nomine trinitatis apud haereticos baptizantur. Ab antiqua.

Extra ecclesiam baptismus accipi potest, sed non prodest. Ecclesia.

Baptismus & sacramentum haereticorum, non sunt sacramenta. Nunc autem.

Quod bonis & malis sacramenta ecclesia communia sunt. Est unitas.

Non transit ad aquam baptismi, malitia bene dicunt. Non est.

Non est rebaptizandus, qui ab haereticis baptizatur. Siue.

Baptizati a paganis, in nomine baptizentur trinitatis. Quos a.

Sine exorcismis & exufflationibus nullus baptizetur. Siue.

Officium baptizandi, cathecumeni praeniant. Ante.

Quo tempore cathecumeni ad exorcizandum sunt deferendi. Ante viginti.

Quo tempore competentibus symbolum est praedicandum. Symbolum.

In unaquaque ecclesia baptizandi catechizi possunt. Catechisi.

Antequam baptizenter, quilibet sunt examinandi. Baptizandi.

Baptizandi quare exorcizantur & exufflantur. Postquam.

Quare

Quare signetur baptizandus in corde & fronte. Postea.

Quare super eum orationes dicuntur. Ex hinc.

Quare sale initiatur catechumeni. Sal.

Quare iterum exorcizentur. Dehinc.

Sacerdotes exorcizando daemonia repellunt.

Sacerdotes.

Quare de saliuia nares & aures tangantur. Postea.

Quare nares, non ora baptizandorum epis copus tangat. Proper.

Quare a sacerdote inungantur. Deinde.

Quomodo fontem baptismi trinitatis praesentia consecret. Venit.

Verba erroris per imperitiā prolata, non impediunt aqua sanctificationem. Si non.

Quid significent mysteria, quae in fonte baptismatis celebrantur. Prima.

Aliorum fide & professione paruuli baptizentur. Paruuli.

Aliorum testimonio agrotantes sunt baptizandi. Agrotantes.

Sacramentum fidei non tempora, neque fiducies paruulum facit fidem. Nihil est.

Alterius professio non valeret, ei, qui per se respondere potest. Quum pro.

Quare trina missio in baptismate celebatur. Postquam.

De iis qui semel, non ter in aqua baptismatis

Q²

merguntur. Si quis.

De iis qui in nomine Christi semel tantum
mergunt. Multi.

Inuocatione trinitatis ter in baptismate
mergere debemus. In synodo.

Baptizentur, qui in nomine trinitatis bapti-
zati non fuerint. Si verò.

Semel in baptismate mergere licet. Propter.
De sacerdote, qui per ignorantiam lingua
latinæ, non in inuocatione trinitatis de-
liquit. Retulerunt.

Quare baptizati à sacerdote vngāt. Venisti.
Quare baptizatus à presbytero vngatur in
cerebro. Postquam.

Quid super baptizatum à sacerdote dic-
atur. Emeristi.

Quare vnguētum super caput baptizati do-
natur. Accepisti.

Quare candida uestis traditur Christianis.
Post baptismum.

Quot mensibus Iudæi inter catechumenos
habeantur. Iudæi.

De Iudæis plerisque ad Iudaismum redeun-
tibus. Plerique.

Aate baptismum diabolo & eius operibus
renunciare debemus. Primum.

Non transit in nouam vitam, quem non
pœnitent veteris vita. Omnis qui.

Ante baptismum pœnitentiam agere debe-
mus. Agunt.

Quoad

Quadraginta dierū abstinentia Iudæis ba-
ptizandis indicitur. Ne quod absit.

Pœnitentia non est necessaria baptizandis.

Sine.

Necessitate cogēte ī cateḡismo & cōfirma-
tione idē cōpater esse pōt. In cateḡismo.
Nō plures, sed vñus paruulum in baptismate
suscipiat. Non.

Qui non est baptizatus, nec confirmatus, a-
lium in christmate vel baptismate tenere
non debet. In baptismate.

Abbatu vel monacho commates non licet
habere. Non licet.

Qui in baptismō paruulos suscipiūt, p̄ eis a-
pud Deū fideiſſores existunt. Vos ante.
Ad baptizandi officium, & ad vestimenta al-
taris lauanda, sacerdos propria debet ha-
bere vasa. Omnis.

Neque baptizationes, neq; reordinationes
fieri licet. Non.

De Arrianis, quando baptizentur, quando
non. De Arrianis.

Baptizētur, de quibus ignoratur an sint ba-
ptizati. Paruulos.

Nō baptizatur cum matre, quicquid in eius
corpore est. Si ad matris.

Quare non baptizatur cum matre, qui in e-
ius utero est. Qui

De iis qui ignorāter bis baptizātur. Qui bis.

Q,

De iis qui ex industriabis baptizantur. Eos.
Presbyteris baptizatos chrismate tangere
licet. Presbyteris.
Baptizatos in frontibus presbyteris vngere
non licet. Presbyteri.
Chrismate pannum iterum linire, & super
alium baptizatum mittere licet. Si quis,
De veteri chrismate baptismata consecrare
non licet. Si quis.
Non nisi a propriis episcopis presbyteri
chrisma accipiant. Presbyteri.
Confidere chrisma, & per diœceses destinari
omni tempore episcopo licet. Omni.
Qui baptizandi recipit officium, sine chris-
mate proficisci non debet. Nullus.
Ante, quam chrisma infundatur, ad asperge-
dū aquā de fôte accipere licet. In sabbato.
Vnde aspergionis sanctificatio exordium
sumplerit. Nec quemquam.
De iis qui usque ad vitæ exitum suscipere
baptisma differunt. Quando.
Paruulis baptizatis parentū non nocet per-
fidia. Quæris.
Aliorum fides in baptismate paruulos sal-
uat. In ecclesia.
Corpo & sanguine Christi participat, q per
baptisma membrum eius efficitur. Nulli.
Quare sit baptizandus, qui de baptizato na-
scitur. Si baptizata.

In

In baptismate omnia peccata moriuntur. Ut
offenderet.
Sicut nulli baptismus negatur, ita nemo est
qui non peccato moriatur. Paruulo.
In baptismō Ioannis non est peccati remis-
sio. Non regenerabantur.
Non solum originalia, sed etiā actualia pec-
cata i baptismō remittuntur. Regeneratiōe.
Quicunque ex concupiscentia nascitur, per
baptismum regeneratur. Quisquis.
Offerentium fides paruulos facit fidèles.
Paruuli.
Charitas ecclesiæ peccata remittit, vel tenet.
Ecclesiæ.
Sonus Christi peccata remittit. Nemo tollit.
Præter baptismā Christi paruulis nulla salus
promittitur. Nulla.
Baptizati Christo incorporātur, & eius mé-
bra fiunt. Ad hoc.
Gratia non solum peccata remittit, sed etiā
legem implere facit. Gratia.
Vetus infirmitas in baptismō non penitus
absumitur, sed vires amittit. Non ex.
Discipuli Christi, eius baptismate credun-
duntur abluti. Quando.
Apostoli omnes, Christi baptismate bapti-
zati creduntur. Si eos.
Catechumenus catholicus hæretico bapti-
zato præfertur. Non debito.

Q 4

Nō tam ablutione corporis, quām fide cor-
dis baptismū constat. Verus.
Sicut in veteri testamēto quidā spirituale, ita i nouo quidā carnales inueniūt. Sicut.
Non naturæ necessitate, sed merito peccati
Adam mortuus erat. Placuit.
Paruuli non solum poenam, sed etiam cul-
pā à parentibus trahunt. Placuit ut.
Gratia & peccata remittit, & ne iterentur
adiuuat. Placuit.
Quid sit peccatum, gratia docet, & vt vitetur
facit. Quisquis.
Sine gratia, diuina mandata impleri nō pos-
sunt. Placuit.

*De confir-
matione.*

Dif. v.

Post baptismū confirmationis sacramentum
præstetur. Omnes.
Quid conferat spiritus sanctus in baptisma-
te, quid in confirmatione. Spiritus.
Manus impositionis sacramentum, dignius
est sacramento baptismi. De iis vero.
Nō ab aliis quām ab episcopis manus impo-
sitionis sacramentū perfici potest. Man^o.
Quare confirmationis sacramentum bapti-
zato tradatur. Nouissimē.
Ad confirmationem non nisi ieuniū veniāt.
Ut ieuniū.
Episcopi non nisi ieuniū baptizatos confir-
ment. Ut episcopi.

Secundō

Secundō vel tertio nullus confirmetur. Di-
ctum est.
Omnia sacramenta crucis signaculo perfi-
ciuntur. Nunquid.
Energumeni omnibus diebus exorcizētur.
Omni die.
A quibus neophyti abstinere debent. Neo-
phyti.
De ordine officiorum. Conuenit.
De obseruatione quadragesimæ. Quadrage-
simæ.
Ieiunia non soluantur legitima, absque ne-
cessitate probabili. Ieiunia.
Quotidiana ieunia duplicatis vel triplicatis
sunt præferenda. Non dico.
Medicinæ præcepta, diuinæ sunt conditioni
contraria. Contraria.
Quot modis vitiū gulæ nos tentat. Quinq;
Absque puritate mentis ieunia & oratio-
nes non prosunt. Nihil.
Mediocre bonum non est magno præferen-
dum. Non.
Non à cibis, sed ab iniquitatibus abstinere,
est magnum ieunium. Ieiunium.
Raptorem vel surem non facit necessitas,
sed voluntas. Discipulos.
Non necessitas, sed voluntas facit perseue-
rantiam. Quicquid.
Ciborū temperantia salutē, abūdantia con-

250 I V R I S C A N O N .

trarium parit. Nihil enim.
Ciborum diutic si abudauerint, laedunt. Ne tales.
Multorum infirmitates ieiunia sanant. Legimus.
Diebus sabbatorum a carnibus abstinere debemus. Quia.
Monacho carnem gustare non licet. Carné.
De quotidianis operibus monachorum.
Nunquam.
Absque prælati sui venia canonicis nihil agerelicet. In omnibus.
Presbyteri qui simul cōueniant, ebrietatem & comedationes sum opere virent. Null⁹.
Clericus, vel laicus, sine iussione episcopi non peregrineretur. Non oportet.
Quibus spectaculis clericus interesse non debet. Non.
Colorū fucis mulieres vti non debet. Fucare.
Quod spiritus sanctus procedit a patre & filio. De spiritu.

P R A E C I P U R V M L O C O R V M , Q V I I N D E C R E T I S
tractantur, Index.

*De potestate Papæ & Roma-
na ecclesia.*

Di. 93. Quanto. Qui cathedralm. Si inimicus.
Di. 21.

T I T U L I.

251

- Dist. 21. Quamuis. Nunc autem.
24. q. 1. Rogamus. & seq.
9. q. 3. Parat. Ipsa. Cuuncta. Episcopo. §. Sola. Aliorum. Conquestus.
17. q. 4. Nemini. Si quis suadente.
Di. 17. Nec licuit. Multis. Regula. Concilia.
Enimuero.
16. q. 1. Frater.
Di. 19. Si Romanorum. Nulli. Ita dominus.
In memoriam.
3. q. 6. Dudum. Multum. Hæc quippe.
2. q. 3. Paulum. q. 6. Ad Rom. & seq.
q. 4. Mandatis.
Di. 81. Si qui.
Di. 22. Omnes. Romana. & seq.
Di. 12. Præceptis. & seq.
Di. 11. Conf. Nolite. Hoc. Quis nesciat. Palā.
Di. 31. Ante.
23. q. 1. Quid culpatur.
Di. 43. Sit rector.
25. q. 1. Cōfidimus Deo. q. 2. Postea quā. §. His
De conf. di. 1. Basilicas.
36. q. 9. Sententiam. & seq.
Di. 40. Non nos. Si Papa.
*De Clericis & Presbyteris, &
eorum vita.*
30. q. 1. Si quis sacerdos.
Di. 50. Si quis diaconus. Confirmandum.
Di. 81. Si quis clericus. Clericus. Volumus. Si qui.

- qui Quidam.
 12.q.1.Duo.
 Di.21.Cleros.
 Di.72.Clericum.
 Di.69.Quoniam.
 Di.13.Prohibete.His igitur.
 Di.41.Clericus.Episcopus.
 Di.35.Ecclesiæ.Vinolentum.
 Di.44.per omnia c.
 12.q.1.Quoniam.Ois.Futuram.q.2.Gloria.
 21.q.4.per omnia q.9.3.Molliciis,& seq.
 De cons.di.5.In omnibus.Non oportet.
 Di.32.Præter hoc.§.Præcipientes,& per omnia cap.
 8.q.1.Qualis.
 6.q.1.Beatus.
 Di.4.Statuimus.& seq.
 11.q.1.Te quidem.Sacerdotibus.Clericum.
 Nullus,&c.
 14.q.4.Clerici,& seq.q.1.Episcopus.q.6.ca.1.
 Di.86.Peruenit.
 Di.88.Per omnia.c.
 Di.91.§.1.& c.seq.Clericus.
 16.q.1.Sic viue.Quoniam.
 Di.38.Sicut.& c.seq.
 24.q.3.Si habes.
 Di.36.per omnia cap.
 Di.37.Ideo.§.Vt itaque.c.Leg.& seq.
 Di.41.§.1.& c.Quiescamus.

Di.28.

- Di.28.per omnia c.
 Di.31.Per multa.c.
 Di.82.Proposuisti.& seq.
 Di.84.Cum in.
 Di.27.Presbyteris.
 Di.33.Habuisse,
 15.q.8.c.vlt.
 27.q.1.Si quis.
 26.q.5.Non oportet.& seq.
 23.q.8.Clerici.& seq.q.5.Non vos,& seq.
 Di.24.per omnia c.
 Di.55.c.quinque.
 6.q.1.Infames.
 Di.28.Assumi.& c.seq.
 Di.47.Omnes.Episcopus.
 Di.23.His igitur.Tales.
 13.q.1.Ecclesiæ
 De pce.di.1.Mensuram.
 7.q.1.Peruenit.& seq.
 De accusationibus & accusatorib.
 4.q.4.Nullus §.Aliquando.§.Itē si quis. §.In
 alii,&c.
 2.q.1.Si peccauerit.q.7.Accusatio.q.3.Euthé-
 miūm,&c.
 2.q.1.Non est per omnia cap.q.9.Qui accu-
 sare,&c.
 11.q.3.Eorum.
 6.q.1.Qui crimen.Omnes.Sacerdotes.& seq.
 12.q.2.Episcopus.

15.q.

- 15.q.3.§.1.tribus c. seq.
 15.q.3.In criminalib. q. 6.Qui caluniā & seq.
 32.q.1.A pud. §. Hoc in mulieribus. q. 5. Chri-
 35.q.6.c.1. & seq. (stiana.)
 Di.46.Accusatores.

De adulterio.

- 32.q.4.Nemo.q.6.Indignatur.q.7. quemad-
 modum §. Sunt. &c.
 36.q.1.Lex. §. Cum ergo.
 33.q.2.Si quod.
 27.q.2.Si tu.q.1.Meliore.
 34.q.1.Si virgo.Ego dixi.
 31.q.1.Denique.
 56.Nasci.Si gens.
 Di.27.Virgines.

De matrimonio.

- 27.q.2.Quum societas. §.1.ca. qui desponsa-
 tam. q.1.Hi ergo, &c.
 32.q.2.Sicut. §.1. & seq. Quicquid. q.4.Nemo,
 &c. q.7 &c.
 Di.26.Deinde.
 Di.27.q.2. §.1. & 5.
 28.q.1.Si quis. §.1. & aliis cap. & quæstio-
 30.q.5.per omnia cap. (nibus.
 Di.30.Si qua,& seq.&,Si quis nuptias, &c.
 31.q.1.De his,& seq. q.2.Si verò,& seq.
 Di.56.Cenomanensem.
 Di.33.Si quis Maritum. (res, &c.
 33.q.4.Nō oportet. q.2.Si quis cū. Interfecto-

Di.

Di.5 Ad eius.

- 29.q.1. §.1.
 35.q.3.Porrò. q.1. & q.5.Porrò.
 3.q.4.Consanguineorum.
 34.q.2.Si quis necessi. q.1.
 Di.28.Presbyter.Qui sunt.

Di.31.Nicena.

Di.34.Præcipimus.

Di.25.Vnum. §. Alias.

De appellationsibus.

- 2.q.6.Per omnia cap.

Di.99.Prouinciae.

9.q.3.Conquestrus.

De arbitris.

- 2.q.6.A iudicibus. §. Quod de arbitris.c.

Placuit.

11.4.1.Si clericus.

- 3.q.7.infames. §. Si quis verò.

De iudicibus.

- 23.q.2.c.1. & Iustum. q.4.Si quis potesta. q.3.
 Sex, &c.

2.q.6.A iudicibus. q.1.In primis.

- 11.q.1.Judices. q.3.Episcopus. §. Si ergo.c.Qui
 rectè, &c.

3.q.7.Infames.Iudicet. q.5.Quod, &c.

14.q.5.Non laue.

9.q.3.Patet. & seq.

33.q.5.Iudicantem.

Di.29.Sciendum.

De

- De pœ. Di. 5. §. 1.
 Di. 36. Si quid.
 15. q. 7. Si quid.
 4. q. 4. Nullus.
 32. q. 6. Iniquum.
 16. q. 2. Vitis. q. 7. In noua. q. 6. Consuetudo.
 Di. 21. Inferior. & seq.
 21. q. 5. Placuit.
 Di. 96. In scripturis.
 6. q. 3. Placuit. & seq.
De iudiciis.
 6. q. 1. Si omnia.
 15. q. 6. Si quandoque. q. 4. Placita.
 9. q. 3. Aliorum.
 2. q. 1. Nomen. q. 4. Consulisti, &c.
 11. q. 1. Sacerdotibus. q. 3. Temerarium. & seq.
 3. q. 7. Postulatus. & seq. q. 9. Hortamur. &c.
 Di. 6. 4. Extra.
 Di. 20. De libellis.
 5. q. 4. In loco. q. 2. Si primates.
 33. q. 2. Siue.
 4. q. 4. Nullus.
 23. q. 4. Est iniusta. q. 8. Sæpe. & seq.
 Di. 33. Habuisse.
 Di. 45. Disciplina.
 30. q. 5. Iudicantem. Si quis. §. His ita, & seq.
 24. q. 3. Si quis. Cum aliquis.
 21. q. 5. Decreuit.
 De cons. di. 3. §. 1.

De

De sententia.

35. q. 9. Apostolicis Sententiæ.
 16. q. 6. Si episcopum.
 2. q. 1. In primis. q. 6. Biduum. §. Itē si plures, &c.
 11. q. 1. Si quis. q. 3. Summopere. Graue, & seq.
 30. q. 5. Iudicantem.
 6. q. 4. Si metropolitanus. §. Sed si.
 D. 79. Si transitus.
 3. q. 8. Accusatores. q. 9. per omnia cap.
 9. q. 2. Nullus. & Episcopum.
 24. q. 2. Sane profertur. q. vlt. Si quis non.
 Quatuor.

35. q. 9. Veniam, & seq.
 23. q. 4. Si quis §. Similiter.
 32. q. Quod verò.
 Di. 54. Generalis.

De testibus.

- Di. 28. Priusquam.
 Di. 8. Proposuisti.
 33. q. 2. De his. Admonere.
 26. q. 6. His qui.
 35. q. 6. De parentela. Consanguineos, &c.
 4. q. 3. Placuit. §. Soli certes. q. 4. Nullus.
 3. q. 9. Testes. §. prox & c. Hortamur. & seq.
 2. q. 6. Statuendum. q. 5. si mala. q. 7. Ipsu. q. 1.
 In primis. §. Quia igitur, &c.
 6. q. 2. Per omnia c.
 11. q. 4. Praeful. q. 2. Testimoniū. q. 1. Testimo-
 nium. q. 3. Unicuique. §. sic quoque, &c.

R

15.q.3.Sanè De crimine.

14.q.2.§.1.&c.

24.q.1.Miramur. §.sequentia.

Di.61.Miramur.

5.q.6.Quiā.

22.q.5.Si quis.

De vīsorīs.

14.q.3.Vsura.Putant. Pleriq; q.4. Canonū.

Di.46.Sicut non Seditionarios.

Di.33.Maritum.

Di.47.Per omnia cap.

Di.54.Generalis.

Di.83.Error.

22.q.3.Non in q.1.Quid.

*De vindicta.*23.q.4.forte.q.5.Reos.q.8. Præterea. & seq.
q.1.&c.

16.q.Statuimus.

17.q.4.Quisquis.

59.q.5.Illi qui.

Di.50.Vt constitueretur.

7.q.1.Aduerstas.

2.q.1.Si peccauerit.

Di.46.Seditionarios.

14.q.1.Quod deberur.

Di.45.Sed illud.

Di.86.Si quid.

De adūcatis.

Di.37.Relatum.

3.q.7.infames. § item si. §. Apud urbem. q.9.

Absens.

5.q.4.Duodecim. & seq.

14.q.5.Non sanè.

15.q.2.Obseruandū. §. Hoc autem q.3. & q.6.

16.q.1.Monachi.

23.q.8.His à quibus.

42.q.5.De forma.

Di.96.Si imperator.

De pœn.d.1.Quicunque.

De baptismo.

De cons.d.4.Baptismi.

1.q.1.Si quis per. Quod quidā. §. Quod ve-
rō. q.7.Qui. &c.

Dist.32.Præter. §. Verum. & §. Porro.

28.q.1.Caue.

32.q.7.Licitē. q.4.Iste. §. seq.

De cons.d.2.Quia passus.

15.q.1.Firmissime.

Di.93.Diaconos.

De cons.d.3.Celebritatem.

1.q.1.Legum.

Di.34.Si quis.

18.q.1.Pridem.

16.q.1.Placuit.

24.q.1.Si quem.

30.q.1.Ad limina. q.4. Quod autem. & seq.

Di.19.Secundum.

Di.27.Nam si.

- D. 17. Si quis.
 23. q. 7. Quemadmodum.
 Dist. 50. Confirmandum.
De concilis.
 Dist. 94. Nos.
 D. 18. Si episcopus. Propter. Placuit. Si quis.
De concilis &c.
 D. 17. Episcopos. Synodum. & seq.
 D. 94. Si quis.
 5. q. 4. In loco.
 D. 15. §. Synodus. Canones. Sancta.
 D. 16. §. Prima annotatio.
 D. 50. Domino.
 2. q. 6. Ideo.
De constitutionibus.
 D. 2. Constitutio.
 Dist. 4. Erit. §. 1.
 D. 1. In his. Ecclesiasticarū. Nolite. Catho-
 Dist. 10. Legē. Non licet. (līca)
 Dist. 38. Nulli.
 D. 12. Preceptis. Nos.
 Dist. 5. Nullus.
 6. q. 1. Infames.
 Dist. 50. V. constitueretur.
 Dist. 61. §. His.
 10. q. 4. Princeps. q. 2.
 35. q. 3. Porro.
 D. confec. dist. 4. Nec quenquam.
 1. q. 7. Tali. q. 1.

Dist.

- D. 63. Quia.
 D. 6. Canones.
 D. 34. Fraternitatis.
 D. 1. Alter. Ante.
 D. 96. Bene.
 Dist. 19. Secundum.
 Dist. 100. Nouit.
 12. q. 1. Certe.
 Dist. 9. Noli.
 D. 29. Regulæ.
De consuetudinibus.
 D. 1. Consuetudo.
 D. 11. Consuetudinis In his.
 Dist. 12. .cit sancta & seq.
 10. q. 1. Decreuiimus. q. 3. Nec numerus.
 25. q. 1. Schisma. §. Nec enim.
 25. q. vlt. Ita nos.
 D. 8. Veritas & seq.
 16. q. 3. Licet.
 Dist. 95. Olim.
 Dist. 25. Vnum §. Alias.
 9. q. 2. Conquerens.
 1. q. 3. Si quis.
Delitis Contestatione.
 3. q. 3. Inducia. & per omnia c. q. 9. Decerni-
 mus &c.
 4. q. 5. Nullus.
 11. q. 3. Rursus. Quicunque.
 24. q. 2. Sanè. & seq.

R 3

De decimis.

16.q.1.Qvia.q.7.Decimas.& seq.

Di.32.Prator.

13.q.1.Ecclesiast. §. De decimis.

1.q.1.Presbyter.

De ecclesia.

Di.93.legimus.

1.q.1.Multæ.Ex Catholica.

24.q.1.Loquitor omnibus. Alienus. Quicunque. Quia ex.

27.q.1.Nuptiarum.

23.q.4.Ipsa pietas. Non invenitur. Quatus. q.8.Conuenior,&c.

Di.11.Ecclesiasticarum.

12.q.1.Futuram.Exemplum.Habebat.

De conf.di.4.Est unitas.

16.q.7.Et hæc.Per laicos.

Di.70.Sanctorum.

10.q.3.Vnio.

De Episcopis.

8.q.1.Qui episcopatum.Nec sufficere.Illud.

Di.21.Cleros.In novo. (et c.)

Di.35.Ecclesia.

Di.68.Quorum vices.Quamuis.

Di.48.§.Prohibetur.

Di.25.Primum.

2.q.7.Qui nec.Nō oīs.Qyū pastoris.& seq.

7.q.1.Nouatianus.Suggestum.& seq.

Di.93.Legimus.

Di.95.

Di.95.Ecce ego.Esto.& seq.& cap.Olim.& seq.&c.

De conf.di.1.Episcopus.

Di.41.Episcopus.Ante omnia.

Di.44.Pro reuerentia.

Di.34.Quorundam.

11.q.3.Si autem.q.1.Te quidem.

Di.89.§.1.& Quum multa.Fratrem.Non licet,&c.

Di.36.Qui ecclesiastici.Si quis.

Di.38.Omnes.Nullus.Ignorantia.

24.q.3.Si habes.

Di.43.§.1.

Di.88.Episcopus.

2.q.7.Episcopi.

Di.90.Per omnia cap.

Di.100.Rationis.

7.q.1.Suggestum.& seq.

Di.37.De quaibusdam.

12.q.1.Expedit.& seq.

16.q.7.Quoniam.

Di.89.Volumus.& seq.

Di.82.Episcopus.

Di.84.Peruenit.

Di.87.Per omnia cap.

12.q.1.Videntes.Ex his.& seq.

De eucaristia.

14.1.Multi.Interrogo. §.Quum vita,&c.

De conf.di.1.Ego.Nihil,&c.Per omnia ca.

R 4

7.q.1. Nihil. Aduersitas.

De cons. di. i. Sacra menta.

D. 91 Diaconos Peruenit.

24.q.1. Cap. Si quis.

D. 85 Presbyter.

26.q.6. Si quis.

33.q.4. Sciat.

De cons. di. 3. Pro dilectione.

De pœn. di. i. In actione.

12.q.2. Indigne.

D. 6 Testamentum.

D. 5. Ad eius.

D. 50 Pœnitentes.

27.q.1. Virgines.

2.q.1. In primis. q.4. Sæpe.

D. 46. Accusatores.

D. 86 Tanta.

13.q.2. Quæstum.

D. 12. Illa.

De excommunicatione.

11.q.3. Nihil audio, &c.

27.q.1. Víduas.

24.q.3. Tam sacerdores. Certum. Apost. &c.

15.q.6. Nos sanctorum. & seq.

23.q.4. Si quis iater querelas. q.7. Quemadmodum, &c.

2.q.1. Multi Deus §. Quando autem.

12.q.2. Indigne. Illud.

4.q.4. Nullus. q.1. Quod autem. q.5. cap. 1.

16.

16.q.2. Vitis.

9.q.3. Fratres.

3.q.4. Engeltrudam q.6. Ibi enim.

5.q.2. Præsenti.

35.q.9. Quod quis.

26.q.5. Si quis.

17.q.4. Si quis suadente. Si quis deinceps.

6.q.1. Illi qui. q.3. Placuit.

D. 18 Quoniam.

D. 19 Nulli.

D. 35 Episcopus.

D. 96 Duo.

13.q.2. Qui oblat. & seq.

7.q.1. Nihil.

4.q.1. per omnia cap.

De hereticis.

24.q.3. Hereticus. q.1. Achatius, &c.

D. 18. Quamvis.

4.q.1. cap. 1. & seq.

1.q.1. Quis quis. q.7. Si qui.

D. 22. Omnes.

D. 29 Sciendum.

D. 15 Sancta.

23.q.4. Non inuenitur. Nimium.

D. 8 Quo iure.

De iure iurando.

22.q.4. Incommutabilis. q.1. Non est, &c.

2.q.5. Sacramē. Si quis. q.2. Presbyter. &c.

11.q.3. Antecessor.

R. 5

- 4.q.5.Qui compulus.
 31.q.6.De parentela.
 1.q.7.Quoties.
 Di.13.Duo.& seq.
 15.q.6.Alius Autoritate.
 Di.13.Quanquam.
 14.q.2.Quanquam.
 Di.14.Si seruus.
 33.q.5.Manifestum.
 20.q.4.Monachum.

De armis & bellis.

- 23.q.1.Nisi.q.8.Non.q.3.c.1.5.1.&c.
 Di.36.c.vlt.Si quis.
 16.q.3.Porrò.
 11.q.3.Iulianus.
 15.q.6.Autoritatem.

Demissa.

- De conf.d.2.Vtrum.
 De condi.1.Vestimenta.De hymnis.Hi duo,
 Di.23.Ecclesiastica. (etc.
 Di.92.Cantantes.
 11.q.3.Quum aliquis.
 2.q.7.Non omnes.
 Di.38.Sedulo.
 7.q.1.Nullus.§ Nullus.c.Illud.
 15.q.8.c.vlt.
 Di.32.Nullus.

De Monachis.

- 16.q.1.Plauit.Si cupis.q.7.Per laicos.

18.q.

- 18.q.2.Perniciosem.Abbates.Peruenit.&c.
 Di.23.Sanctimonialis.
 20.q.1.Vidua.q.4.Monacho.
 De conf.di.5.Carnem.Nunquam.
 19.q.3.Qui.
 27.q.1.Monacho.
 De conf.di.4.Non licet.
 2.q.7.Nullus.

De paudentia.

- De poen.di.1.2.3.4.5.6.7.
 Di.50.Si quis.§.& seq.c.purgabit,&c.

- 24.q.6.Si res.

- 17.q.4.Sunt qui.

- 2.q.3.Quanto.

- Di.93.Diaconi.

- 26.q.6.Si presbyter.& seq.

- 32.q.1.Quod autem.

- 12.q.2.De viro.

- 4.q.vlt.Pessimam.

- 23.q.4.Nabuchodonosor.¶ q.5.c.vlt.

- 16.q.1.Peruenit.

- 26.q.7.Poenitentē.De his.Alligant.& seq.

- 15.q.1.Si quis.

- Di.50.Poenitentes.

- De predicatoribus & predicatione.*

- 1.q.1.Interrogo.

- De conf.di.1.Episcopus.

- Di.43.In mandatis.Scimus.

- 3.q.1.In scripturis.Oliva.Oportet.

Di.38.

- D*i*.3. Seulo.
 D*i*.50. Quid est. Quum exandiero.
 D*i*.3. cap vlt. & c. Ecclesiæ.
 22 q.2. Primum.
 D*i*.36. Si quis.
 16 q.1. Reuert §. Si quis doctus. ca. Adiicim.
 D*i*.23. Mulier.
 11 q.3. Quicunque.
 D*i*.83 § vlt.
 D*p*œn. di 2. Si enim.
 D*i*.40. Multi.
 D*i*.43. Dispensatio.
 D*i*.46. Hoc habet.
 D*i*.86. Quum multa.
De sacerdotibus.
 D*i*.96. Duo quis dubiter.
 1. q.11. Nonne. Necesse. q.2. Pastor.
 D*i*.93. Sacerdotes.
 3. q.7. In grauibus & seq.
 5. q.3. Quaepiscopus.
 D*i*.49 §.1 c. Sacerdotes.
 D*i*.91. Legimus.
 D*i*.40. Multi.
 D*i*.83. Nemo.
De pœn. di 6. §.1.
 D*i*.32. Nullus.
 15. q.8. Sciscitantibus.
 D*i*.83. Nihil.
 10. q.2. Precarie.

22. q.

22. q.5. Hoc videtur.
Cætera quære titulo de clericis.
De prælatis.
 D*i*.22. de Constantinopo.
 11. q.3. Nemo.
 16. q.1. Vos autem.
 8. q.1. Olim. & seq.
 D*i*.40. Multi Non loca.
 1. q.1. Principatus. q.6. Sicut.
 2. q.7. Paulus. & seq.
 D*i*.36. Qui ecclesiasticis. & seq.
 3. q.1. Scelitariis.
Di. 61. Miramur.
 24. q.3. Si habes.
Cætera quære titulo de Episcopis.
De sacramentis.
De cons. di. 2. Sacrificium.
 1. q.1. Multi, per omnia ferè c.
De cons. di. 4. Nulla. Nullus.
De cons. di. 1. Omnis.
 2. 6. q.7. c.1.
 D*i*.74. Vbi ista.
 30. q.2. Vbi non.
 D*i*.32. Præter hoc. §. Porro. §. Verum.
De cons. di. 5. Spiritus de his. & seq.
 26. q.7. Qui recessunt. De his. q.7. His qui.
 D*p*œn. di. 3. c.2.
 D*i*.95. Ecce.
 27. q.2. Quum societa-

Dicitur

Di.68.Quamuis.

16.q.1.Interdicimus.

De conf Ldi.4.Presbyteri.Baptisimi.

24.q.1.c.vlt.

Di.19 Secundum.

8.q.1.Licet.

De pœ.di.1.In actione.

18.q.2.Abbatibus.

12.q.2.Aurum.

De scriptis sacris.

Di.9.Quis nesciat.Noli.

Di.4.Denique.

Di.37.Relatum.Vino.Legimus.§.Denique;

Di.39.Sciendum. & seq.

2.q.1.Si peccauerit.

Di.38.Locutio.Indignum.

23.q.1.Nisi.

Di.76.Ieiunium.

Di.11.Ecclesiasticarum.

De cons di.5.Nunquam.

24.q.3.Hæresis.q.1.Non afferamus.

De prescriptionibus.

16.q.3.Placuit.§.potest.§.Quas actiones,&c.

Di.54.Per omnia cap.

20.q.2.Puella.q.1.Puella.

3.q.3.De induciis.

19.q.3.Monasteriis.

17.q.2.Si quis.

Di.7.§.1.Si emeris.

Di.28.

Di.28.De his.

4.q.5.Quisquis.!

5.q.3.Si agrotans.

Di.76.Ieiunium.

13.q.2.§.1.12.q.1.Sæpe.

Di.100.Contra morem.

De probationibus.

26.q.5.Nec mirum.

7.q.1.Aduersitas.

Di.83.§.1.

6.q.5.Quod autem.

15.q.5.Presbyter.

Di.50.Si quis.

Di.81.Si quis.Presbyter.

2.q.1.De manifesta.& seq.

4.q.3.Placuit.§.Item.§.Sed obiicitur.

Di.18.Peruenit.

Di.44.Multis.

16.q.3.Dilectio.Placuit.§.Potest.

5.q.6.Quia iuxta.

De Simonie.

1.q.1.Qui studet.q.3.Si quis,&c.

8.q.2.c.1.

6.q.1.Si quis.§.Porrò.§.Sed quum omnes.

Di.13.Nerui.§.Alius.

2.q.3.Euthemium.

Di.49.Sacerdotes.

De sepulturis.

12.q.2.Aurum.

23.q.8.

23. q. 8 Secundum. q. 5. Placuit.
 13. q. 2. Præcipendum. Questa. & seq. q. 1.
 Ecclesiæ &c.
 24. q. 2. Sanc.
 6. q. 1. Infames.
 2. q. 2. Omnes.

De veritate afferenda.

22. q. 2. Quum humilit. In quibus & seq.
 24. q. 3. Qua n aliquis.
 D1. 8. Veritate & seq.
 11. q. 3. Nolite. Abiit. Quisquis Nemo.
 D1. 83. Error.
 3. q. 5. Accusatores.
 35. q. 6. Episcopus.
 32. q. 5. Ita ne. & seq.

De obedientia.

23. q. 1. Summa. Quid culparur. q. 5. Miles.
 8. q. 1. Sciendum.
 12. q. 1. Non dicatis.
 D1. 93 Nulla. & seq.
 11. q. 3. Quid ergo. Si is. Non semper , & seq.
 D1. 11. Quanquam.
 2. q. 6. Quid seit.
 D1. 8. Quid contra.
 22. q. 5. Quid compulsus.
 D. 86. Quid prodeit.
 D. 93. Srinimicus.
 15. q. 6. Nos, & seq.

R I N I S.

Rubr.

R V B R I C Æ I V -
R I S C A N O N I -ci Decretalium
Libri. I.

1. **D**E summa Trinitate & fide
catholica.
 2. **D**E constitucionibus.
 3. **D**E rescriptis.
 4. De consuetudine.
 5. De postulatione prælatorum.
 6. De electione, & electi potestate.
 7. De translatione episcopi.
 8. De autoritate & viu pallij.
 9. De renunciatione.
 10. De supplenda negligentia prælatorum.
 11. De temporibus ordinationum, & qual-
itate ordinandorum.
 12. De scrutinio in ordine faciendo.
 13. De ordinatis ab episcopo, qui renuncia-
vit episcopatu.
 14. De ætate, & qualitate, & ordine præfi-
ciendorum.
 15. De sacraunctione.
 16. De sacramentis non iterandis.

S

- 17 De filiis presbyterorā ordinādis, vel non.
 18 De seruis non ordinandis, & eorum ma-
 numissione. (non.
 19 De obligatis ad ratiocinia ordinādis vel
 20 De corpore viriatis ordinandis vel non.
 21 De bigamis non ordinandis.
 22 De clericis peregrinis.
 23 De officio archidiaconi.
 24 De officio archipresbyteri.
 25 De officio primicerij.
 26 De officio sacrificiæ.
 27 De officio custodis.
 28 De officio vicarij.
 29 De officio, & potestate iudicis delegati.
 30 De officio legati.
 31 De officio iudicis ordinarij.
 32 De officio iudicis.
 33 De maioritate, & obedientia.
 34 De treuga, & pace.
 35 De partis.
 36 De transactionibus.
 37 De postulando.
 38 De procuratoribus.
 39 De syndico.
 40 De ius, quæ vi metūs ve causa fiunt.
 41 De in integrum restitutione. (sta.
 42 De alienatione indicij mutādi causa fa-
 43 De arbitris.

- 1 D E iudiciis.
 2 De foro competenti.
 3 De libelli obligatione.
 4 De mutuis petitionibus.
 5 De litis contestatione.
 6 Ut ille non contestata non procedatur ad
 testium receptionem, vel ad sententiam
 diffinitiuam.
 7 De iuramento calumniaæ.
 8 De dilationibus.
 9 De feriis.
 10 De ordine cognationum.
 11 De plus petitionibus.
 12 De causa possessionis & proprietatis.
 13 De restituzione spoliatorum.
 14 De dolo & contumacia.
 15 De eo qui mittitur in possessionem causa
 rei seruandæ.
 16 Ut ille pendente nihil innouetur.
 17 De sequestratioe possessionū & fractuū.
 18 De confessis.
 19 De probationibus.
 20 De testibus, & attestationibus.
 21 De testibus cogendis, vel non.
 22 De fide instrumentorum.
 23 De præsumptionibus.
 24 De iurciurando.
 25 De exceptionibus.

- 26 De præscriptionibus.
- 27 De sententia & re iudicata.
- 28 De appellacionibus, & recusationibus.
- 29 De clericis peregrinantibus.
- 30 De confirmatione utili vel inutili.

LIBRI III.

- 1 **D**e vita & honestate clericorum.
- 2 De cohabitatione cleric. & mulierū.
- 3 De clericis coniugatis.
- 4 De clericis non residentibus in ecclesia,
vel præbenda.
- 5 De præbendis & dignitatibus.
- 6 De Clerico ægrotante, vel debilitato.
- 7 De institutionibus.
- 8 De concessione præbendæ, & Ecclesiæ
non vacantis.
- 9 Ne sede vacante aliquid innouetur.
- 10 De iis quæ fiunt à prælato sine consensu
capituli.
- 11 De iis quæ fiunt à maiori parte capituli.
- 12 Ut ecclesiastica beneficia sine diminutio-
ne conferantur.
- 13 De rebus Ecclesiæ alienandis, vel non.
- 14 De precariis.
- 15 De commodato.
- 16 De deposito.
- 17 De emptione, & venditione.
- 18 De locato & conducto.
- 19 De rerum permutatione.

20 De

- 20 De feudis.
- 21 De pignoribus, & aliis cautionibus.
- 22 De fideiussoribus.
- 23 De solutionibus.
- 24 De donationibus.
- 25 De peculio clericorum.
- 26 De testamento, & ultimis voluntatibus.
- 27 De successionibus ab intestato.
- 28 De sepulturis.
- 29 De parochiis, & alienis parochianis.
- 30 De decimis, primitiis, & oblationibus.
- 31 De regularibus, & transeuntibus ad reli-
gionem.
- 32 De conuersione coniugatorum.
- 33 De conuersione infideli.
- 34 De voto, & voti redempzione.
- 35 De statu monachorum, & canoniconum
regularium.
- 36 De religiosis domibus, vt episcopo sint
sobiectæ.
- 37 De capellis monachorū, & caliorū religio.
- 38 De iure patronatus.
- 39 De censibus, exactionibus & procura-
tionibus.
- 40 De consecratione Ecclesiæ, vel altaris.
- 41 De celebratione missarum, & facra-
mento Eucharistie.
- 42 De baptismo & eius effectu.
- 43 De presbytero non baptizato.

S. 3

- 44 De custodia Eucharistiae, Chrismatis, & aliorum sacramentorum.
- 45 De reliquiis, & veneratione sanctorum.
- 46 De obseruatione ieuniiorum.
- 47 De purificatione post partum.
- 48 De ecclesiis ædificandis vel reparandis.
- 49 De immunitate Ecclesiarum, cemeterij, & rerum ad eas pertinentium.
- 50 Ne clerici vel monachi secularibus negotiis se immisceant.

LIBRI IIII.

- 1 D E sponsalibus, & matrimonii.
- 2 D E sponsatione impubetum.
- 3 D e clandestina desponsatione.
- 4 D e sponsa duorum.
- 5 D e conditionibus appositis in desponsatione, vel aliis contractibus.
- 6 Q ui clerici vel voentes matrimonium contrahere possunt.
- 7 D eo, qui duxit in matrimonium, quam polluit per adulterium.
- 8 D e coniugio leprosorum.
- 9 D e coniugio seruorum.
- 10 D e natis ex libero ventre.
- 11 D e cognatione spirituali.
- 12 D e cognatione legali.
- 13 D eo, qui cognovit consanguineā vxoris suā, vel sponsā.
- 14 D e consanguinitate, & affinitate.

De fri

D E C R E T A L I V M

279

- 15 D e frigidis, & maleficiatis, & impotentiā cocundi.
- 16 D e matrimonio contracto contra interdictum ecclesiæ.
- 17 Q ui filij sunt legitimi.
- 18 Q ui matrimonium accusare possunt, vel contra illud testificari.
- 19 D e diuortiis.
- 20 D e donationibus inter virum & uxorē, & de dote post diuortium restituenda.
- 21 D e secundis nuptiis.

LIBRI V.

- 1 D E accusationibus, inquisitionibus, & denunciationibus.
- 2 D e calumniatoribus.
- 3 D e simonia, & ne aliquid pro spiritualibus exigatur, vel promittatur.
- 4 N e prælati vices suas, vel ecclesias sub anno censu concedant.
- 5 D e magistris: & ne aliquid exigatur pro sicutientia docendi.
- 6 D e Iudeis & Saracenis, & eorum seruis.
- 7 D e hæreticis.
- 8 D e schismaticis, & ordinatis ab eis.
- 9 D e apostatis, & reiterantibus baptisma.
- 10 D eiis, qui filios occiderunt.
- 11 D e infantibus, & languidis expositis.
- 12 D e homicidio voluntario, vel casuali.
- 13 D e torneamentis.

S 4

RVBRICÆ

280

- 14 De clericis pugnantibus in duello.
- 15 De fūgitariis & balistariis.
- 16 De adulteriis & stupro.
- 17 De raptoribus, incendiariis, & violatoriis ecclesiarum.
- 18 De furtis.
- 19 De vñuris.
- 20 De crimine falsi.
- 21 De sortilegiis.
- 22 De collusione detegenda.
- 23 De delictis puerorum.
- 24 De cleroce venatore.
- 25 De cleroce percussore.
- 26 De maledicis.
- 27 De cleroce excommunicato, deposito, vel interdicto ministrante.
- 28 De cleroce non ordinato ministrante.
- 29 De cleroce per saltum promoto.
- 30 De eo qui ordines furiuē suscepit.
- 31 De excessib⁹ prælatorū, & subditorum.
- 32 De noui operis nuntiatione.
- 33 De priuilegiis, & excessib⁹ priuilegiatorū.
- 34 De purgatione canonica.
- 35 De purgatione vulgari.
- 36 De iniuriis, & damno dato.
- 37 De pœnis.
- 38 De pœnitentiis & remissionibus.
- 39 De sententia excommunicationis, & suspensionis & interdicti.

Dc

DECRETALIVM.

- 40 De verborum significatione.
- 41 De regalis iuris.

RVBRICÆ SEXTI LIBRI

DECRETALIVM.

LIBRI I.

- 1 D E summa Trinit. & fide catholica.
- 2 De constitutionibus.
- 3 De rescriptis.
- 4 De consuetudine.
- 5 De postulatione prælatorum.
- 6 De electione, & electi potestate.
- 7 De renunciatione.
- 8 De supplenda negligentia prælatorum.
- 9 De temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum.
- 10 De ætate & qualitate & ordine præciendorum.
- 11 De filiis presbyterorum, & aliis illegitimè natis.
- 12 De bigamis.
- 13 De officio vicarij.
- 14 De officio & potestate iudicis delegati.
- 15 De officio legati.
- 16 De officio ordinarij.
- 17 De maioritate & obedientia.
- 18 De pactis.
- 19 De procuratoribus.

S S

- 20 De iis quæ vi metu se causa fiunt.
 21 De restitutione in integrum.
 22 De arbitris.

LIBRI II.

- 1 D E iudicis.
 2 De foro competenti.
 3 De litis contestatione.
 4 De iuramento calumnia.
 5 De restitutione spoliatorum.
 6 De dolo & contumacia.
 7 Deco qui mittitur in possessionem cau-
 sarei seruandæ.
 8 Ut hæc pendente nihil innouetur.
 9 De confessis.
 10 De testibus & attestationibus.
 11 De iure iurando.
 12 De exceptionibus.
 13 De præscriptionibus.
 14 De sententia, & re iudicata.
 15 De appellationibus.

LIBRI III.

- 1 D E vita & honestate clericorum.
 2 De clericis coniugatis.
 3 De clericis non residentibus in Ecclesia,
 vel præbenda.
 4 De præbendis & dignitatibus.
 5 De clero agrotaante.
 6 De institutionibus.

De

- 7 De concessione præbendæ, & Ecclesiæ
 non vacantis.
 8 Ne sede vacante aliquid innouetur.
 9 De rebus ecclesiæ non alienandis.
 10 De rerum permutatione.
 11 De testamentis & ultimis voluntatibus.
 12 De sepulturis.
 13 De decimis.
 14 De regularibus & transiuntibus ad reli-
 gionem.
 15 De voto, & voti redemptione.
 16 De statu regularium.
 17 De religiosis domibus.
 18 De capellis monachorum.
 19 De iure patronatus.
 20 De cæsis, exactionibus, & procuratio-
 nibus.
 21 De consecratione Ecclesiæ vel altaris.
 22 De reliquiis, & veneratione sanctorum.
 23 De immunitate Ecclesiæ, cœmete-
 riorum, & aliorum locorum religiosorum.
 24 Ne clerici vel monachi secularibus ne-
 gociis se immisceant.

LIBRI IIII.

- 1 D E sponsalibus, & matrimoniis.
 2 De sp̄tatione impuberum.
 3 De cognatione spirituali.

LIBRI V.

- 1 D E accusationibus, inquisitionibus,
 & denunciationibus.

De

- 2 De hæreticis.
- 3 De schismaticis.
- 4 De homicidio.
- 5 De viris.
- 6 De excessibus prælatorum.
- 7 De priuilegiis.
- 8 De iniuriis, & damno dato.
- 9 De pœnis.
- 10 De pœnitentiis & remissionibus.
- 11 De seætia excommunicationis, suspen-sionis, & interdicti.
- 12 De verborum significatione.
- 13 De regulis juris.

R V B R I C A E CLEMEN-TINARVM

L I B R I I .

- 1 D E summa Trinit. & fide catholica.
- 2 De rescriptis.
- 3 De electione & electi potestate.
- 4 De renunciatione.
- 5 De supplenda negligentia prælatorum.
- 6 De ætate & qualitate, & ordine præfi-ciendorum.
- 7 De officio vicarij.
- 8 De officio, & potestate judicis delegati.
- 9 De officio ordinarij.
- 10 De procuratoribus.
- 11 De integrum restitucione.

L I B .

L I B R I I I .

- 1 D E iudiciis.
- 2 De foro competenti.
- 3 De causa possessionis & proprietatis.
- 4 De dolo & contumacia.
- 5 Ut lice pendente nihil innouetur.
- 6 De sequestratione possessionū & fructuū.
- 7 De probationibus.
- 8 De testibus.
- 9 De iurecurando.
- 10 De exceptionibus.
- 11 De sententia & re iudicata.
- 12 De appellationibus.

L I B R I I I I .

- 1 D E vita & honestate clericorum.
- 2 De præbendis & dignitatibus.
- 3 De concessione præbendæ, & ecclesiæ non vacantis.
- 4 De rebus ecclesiæ non alienandis.
- 5 De rerum permutatione.
- 6 De testamentis & ultimis voluntatibus.
- 7 De sepulturis.
- 8 De decimis, & primitiis, & oblationibus.
- 9 De regularibus, & transeuntibus ad reli-gionem.
- 10 De statu monachorum, vel canonico-rum regularium.
- 11 De religiosis dominis, ut episcopo sint subiectæ.

De iure

186 RUBRICÆ CLEMENT.

- 12 De iure patronatus.
- 13 De censibus, exactioribus, & procurationibus.
- 14 De celebratione missarum, & aliis diuinis officiis.
- 15 De baptismo, & eius effectu.
- 16 De reliquiis, & veneratione sanctorum.
- 17 De immunitate Ecclesiarum.

L I B R I I V .

- 1 D E consanguinitate & affinitate.
- 2 De magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.
- 3 De Iudæis & Saracenis.
- 4 De hæreticis.
- 5 De homicidio voluntario vel casuali.
- 6 De usuris.
- 7 De excessibus prælatorum. (rum.)
- 8 De priuilegiis & excessibus priuilegiatorum.
- 9 De pœnis.
- 10 De pœnitentiis & remissionibus.
- 11 De lètentia excommunicationis, suspēfionis, & interdicti.
- 12 De verborum significatione.

F I N I S.

1515

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА